

ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ

ΜΑΡΤΙΟΣ 1990

ΑΦΙΕΡΩΜΑ
ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

Η ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ ΚΟΝΤΑ ΣΤΑ ΠΑΙΔΙΑ

Η προσφορά της Αστυνομίας δεν εξαντλείται μόνο στην πρόληψη και καταστολή της εγκληματικότητας, αλλά έχει και την κοινωνική της διάσταση. Έτσι, όσον αφορά τα παιδιά, η Αστυνομία υπήρξε πάντοτε πρωτοπόρος και παρείχε άμεση και αποτελεσματική συνδρομή στα προβλήματά τους.

Μέσα από μια σειρά εκδηλώσεων αγάπης προς τα παιδιά, που πραγματοποιήθηκαν πρόσφατα από διάφορες αστυνομικές υπηρεσίες, επισημαίνουμε αυτές των Β' και Γ' Αστυνομικών τμημάτων Αθηνών, της Α.Δ. Δράμας και της Α.Δ. Ιωαννίνων.

Συγκεκριμένα οι δύο πρώτες υπηρεσίες διοργάνωσαν εκδηλώσεις, με θεατρικές παραστάσεις και διανομή δώρων για τα παιδιά των αστυνομικών, ενώ η Α.Δ. Ιωαννίνων ύστερα από προαιρετική συνεισφορά των ανδρών της, συγκέντρωσε ικανοποιητικό αριθμό δώρων, τα οποία προσέφερε σε άπορες οικογένειες της πόλης.

Οι πράξεις αυτές αγάπης και στοργής βρίσκουν μεγάλη απήχηση στο λαό και περνάνε το μήνυμα μιας καινούργιας εποχής στις σχέσεις Αστυνομίας και πολιτών.

ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ

ΜΑΡΤΙΟΣ 1990

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Η σύμβαση για τα δικαιώματα του παιδιού	140
Τα όπλα του 1821	146
Εξουσία - ηθική - ευθύνη των γιατρών	151
Η συμβολή του αθλητισμού στην καταπολέμηση της βίας στα γήπεδα	155
Τα πρόσωπα της διεθνούς βίας	158
Πληθωρισμός: η σύγχρονη νόσος των οικονομιών	160
Περιθωριακές ομάδες	162
Οινόπνευμα: ένας παράγοντας στα οδικά ατυχήματα	170
Επικίνδυνες κλήσεις	175
Μετέωρα	178
Ποινικές διατάξεις για τη δίωξη οδηγών που εγκαταλείπουν τα θύματά τους	181
Νομολογίες	183
Γεγονότα και Συμβάντα	185
Η τραγική εγκατάλειψη της νεολαίας	187
Νέα απ' όλη την Ελλάδα	188
Υπηρεσιακά Νέα	190
Αλληλογραφία	194
Επιστημονικές	196
Για τις ευχάριστες ώρες	198
Επιστημονικές	200
Πινακίδες και χειρισμοί που σώζουν	202

ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ Μηνιαίο Περιοδικό του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης. **Διευθυντής:** Αστυνομός Α' Αλέξ. Βλάχος. **Αρχισυντάκτης:** Υπαστυνόμος Α' Νίκ. Πολύμερος. **Σύνταξη:** Υπαστυνόμος Β' Δημ. Κάσιος, Π.Υ. Ελισσαίος Αρτόπουλος, Π.Υ. Αν. Ντινοπούλου, Π.Υ. Μαρία Πίσχου, Π.Υ. Αφροδίτη Κοκκίνου, Π.Υ. Αγγελική Ρήγα. **Γραμματεία:** Υπαστυνόμος Β' Κων. Δανούσης, Ανθ/μος Κων. Καραγιάννης. **Καλλιτεχνική επιμέλεια:** Π.Υ. Κων. Πλευριτάκης. **Διαφημίσεις:** Π.Υ. Φώτ. Μακροζαχόπουλος. **Διαχείριση:** Π.Υ. Αναστασία Καραμεσίνη. **Διεκπεραίωση:** Αρχ/κος Ελευθ. Μουτσώκος, Π.Υ. Γεώργιος Βόλης. **Φωτογραφική κάλυψη:** Φωτογραφικό Συνεργείο Δ/νσης Δημ. Σχέσεων / Υ.Δ.Τ. **Φίλμς - Μοντάζ:** Αφοί Φούτρη Ε.Π.Ε. - Φραντζή 10. **Εκδοτικές εργασίες:** Β. Οικονόμου - Δημαράκη 20. **Τηλέφωνα Περιοδικού:** Διευθυντής: 6916.383, Αρχισυντάκτης: 8655.505, Διαχείριση - Διαφημίσεις: 8677.074. **Ταχυδρομική διεύθυνση:** Αριστοτέλους 175, 112 51 Αθήνα.

Η ΣΥΜΒΑΣΗ ΓΙΑ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ:

ΜΙΑ ΕΛΠΙΔΑ ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ

Μια δεκαετία μόλις πριν από το κλείσιμο του 20ου αιώνα, ο συνδυετικός κρίκος του παρόντος με το μέλλον, που δεν είναι άλλος από το *παιδί*, κινδυνεύει όσο ποτέ άλλοτε. Από ανατολή σε δύση και από βορρά σε νότο, εκατομμύρια παιδιά ζουν κάτω από μόνιμες απειλές: τους κινδύνους του πολέμου, τη βία, τη σεξουαλική εκμετάλλευση ή ακόμα την εκμετάλλευση στην εργασία. Η επιβίωση, η υγεία και η σωστή ανάπτυξη των παιδιών δοκιμάζονται σκληρά (σε όλα τα μέρη του πλανήτη μας).

Η σύμβαση για τα Δικαιώματα του παιδιού που ψηφίστηκε πρόσφατα από τη Γ.Σ. του ΟΗΕ αποτελεί το ξεκίνημα μιας νέας εποχής για τη θέση του παιδιού στον κόσμο που έρχεται.

Η πληροφόρηση και η ευαισθητοποίηση όλων μας είναι σήμερα κάτι παραπάνω από αναγκαία για τον καθορισμό της στάσης μας απέναντι στις εξελίξεις.

Η «Αστυνομική Επιθεώρηση» στην προσπάθειά της να συμβάλει προς αυτή την κατεύθυνση, θα δημοσιεύει από το τεύχος αυτό σειρά άρθρων αφιερωμένων στο παιδί και στο *δικαίωμά του να ζήσει* και να μεγαλώσει σ' ένα υγιές κοινωνικό και φυσικό περιβάλλον.

ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

Στις 20 Νοεμβρίου του περασμένου χρόνου η Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ ενέκρινε ομόφωνα τη *Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού*. Η Σύμβαση αυτή θεωρείται η πιο ολοκληρωμένη που υιοθέτησε ποτέ το παγκόσμιο αυτό όργανο στον τομέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Η ανάγκη για ιδιαίτερη προστασία του παιδιού διατυπώθηκε για πρώτη φορά το 1924 στη Διακήρυξη της Γενεύης για τα Δικαιώματα του Παιδιού και αναγνωρίστηκε στην Οικουμενική Διακήρυξη για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου και στα καταστατικά των ειδικευμένων οργανισμών και των διεθνών οργανώσεων που ενδιαφέρονται για την ευημερία των παιδιών.

Στις 20 Νοεμβρίου του 1959 η Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών υιοθέτησε ομόφωνα Διακήρυξη με δέκα αρχές αποδεκτές μεν από τις Κυβερνήσεις αλλά όχι επιβαλλόμενες. Την παραμονή του Διεθνούς Έτους του Παιδιού (1979) η Πολωνική Κυβέρνηση πρότεινε πρώτη σχέδιο μιας Διεθνούς Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού. Η διαδικασία σύνταξης του σχεδίου του κειμένου ολοκληρώθηκε στις 20 Νοεμβρίου του 1989 με την ψήφιση της Σύμβασης από τη Γενική Συνέλευση του Ο.Η.Ε. Η Σύμβαση, όμως, για να τεθεί σε ισχύ, πρέπει να εφαρμοστεί τουλάχιστον από 20 κράτη.

ΤΙ ΚΑΛΥΠΤΕΙ Η ΣΥΜΒΑΣΗ

Η Σύμβαση διατυπώνει κανόνες για την προστασία του παιδιού που αναγνωρίζεται για πρώτη φορά ως ένα ξεχωριστό άτομο που μπορεί να συμμετέχει σ' όλες τις εκφάνσεις της κοινωνικής ζωής και το οποίο μπορεί να διεκδικήσει τα δικαιώματά του. Ενσωματώνει σε ένα ενιαίο κείμενο περίπου 80 σχετικές διεθνείς συνθήκες και διακηρύξεις που καλύπτουν ένα ευρύτατο φάσμα δικαιωμάτων του παιδιού, όπως το δικαίωμα στη ζωή, την υγεία, την ποιότητα ζωής, την εκπαίδευση και την ελευθερία της έκφρα-

σης, το δικαίωμα σε όνομα και εθνικότητα, το δικαίωμα σε προστασία από κάθε μορφής φυσική και ψυχική βία, απόρριψη, σεξουαλική και οικονομική εκμετάλλευση, κακομεταχείριση κ.λπ.

Ο Γενικός Γραμματέας του Ο.Η.Ε. κ. Χαβιέρ Πέρες ντε Κουέγιαρ χαρακτήρισε τη Σύμβαση «*όργανο σπουδαιότητας, επίκαιρο και γεμάτο φαντασία*». Σε ανάλογη δήλωση, ο Γενικός Δ/ντής της UNICEF αποκάλυψε τη Σύμβαση «*Μάγκνα Χάρτα των Παιδιών*».

ΟΙ ΑΡΙΘΜΟΙ ΜΙΛΟΥΝ...

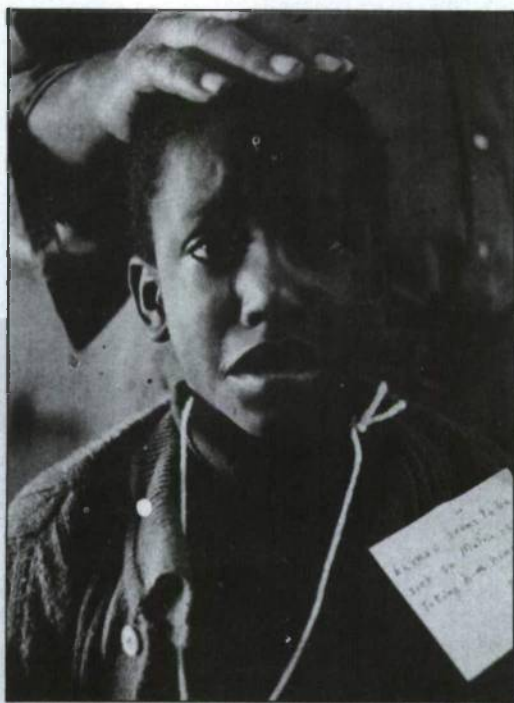
Σύμφωνα με στοιχεία της UNICEF:

- περίπου **13 εκατομμύρια** παιδιά πεθαίνουν κάθε χρόνο.
- περίπου **100 εκατομμύρια** παιδιά ζουν, εγκατελειμμένα από την οικογένειά τους, στους δρόμους κερδίζοντας το ψωμί τους με ανθυγιεινές εργασίες, ακόμη και με μικροεγκλήματα ή πορνεία.
- **45% των παιδιών** ηλικίας κάτω των πέντε χρόνων στις αναπτυσσόμενες χώρες —εκτός της Κίνας— ζει σε συνθήκες απόλυτης φτώχειας· περισσότερα από **50 εκατομμύρια** παιδιά αποτελούν τμήμα του εργατικού δυναμικού των χωρών και εργάζονται σε ανασφαλείς συνθήκες εργασίας, στερούμενα της βασικής εκπαίδευσης και της φυσιολογικής οικογενειακής ζωής.
- περίπου **120 εκατομμύρια** παιδιά ηλικίας 6 έως 11 χρόνων δεν πηγαίνουν σχολείο. Σε πολλές αναπτυσσόμενες χώρες, ένας στους επτά μαθητές εγκαταλείπει το σχολείο πριν φθάσει στη δευτέρα δημοτικού.

η κακομεταχείριση ή η αμέλεια στοιχίζουν τη ζωή πολλών παιδιών σε πολλές χώρες. Μόνο στη Μεγάλη Βρετανία **3-4 παιδιά** πεθαίνουν κάθε εβδομάδα από τις αιτίες αυτές.

η κατάχρηση των ναρκωτικών αλλά και το AIDS απειλούν όλο και περισσότερα παιδιά. Σε ορισμένα μέρη της Αφρικής, το 1/4 των γυναικών των πόλεων προσβάλλονται από τον ιό με πιθανότητες να μεταδοθεί η ασθένεια αυτή σε ένα παιδί για κάθε δέκα που γεννιούνται. Στις ΗΠΑ παρατηρείται ανησυχητική αύξηση στον αριθμό των βρεφών που υποφέρουν εξαιτίας των ναρκωτικών που έπαιρναν οι μητέρες τους κατά τη διάρκεια του τοκετού.

Τα στοιχεία αυτά και οι αριθμοί που επανειλημμένα έχουν έρθει στο φως της δημοσιότητας είναι ενδεικτικά των διαστάσεων και της σοβαρότητας του προβλήματος. Συνήθως, μετά από τις πρώτες εντυπώσεις και την αναστάτωση που προκαλούν, μια βαθιά σιωπή μένει πίσω τους. Την περιστασιακή ευαισθητοποίηση και κινητοποίηση διαδέχεται η απάθεια και η αδράνεια, μια και οι καταγεγόμενες πράξεις και τα γεγονότα δεν αφορούν εμάς, ού-

ΤΑ ΚΥΡΙΟΤΕΡΑ ΑΡΘΡΑ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

Άρθρο 1:

Ορισμός του παιδιού: Κάθε ανθρώπινο ον μέχρι την ηλικία των 18 ετών εκτός αν η εθνική νομοθεσία αναγνωρίζει ενηλικίωση πριν από την ηλικία αυτή.

Άρθρο 2:

Όλα τα δικαιώματα αφορούν όλα τα παιδιά, χωρίς εξαίρεση και το κράτος έχει την υποχρέωση να προστατεύει το παιδί από κάθε μορφής διάκριση.

Άρθρο 3:

Κάθε μέτρο που αφορά το παιδί πρέπει να βασίζεται στο συμφέρον του παιδιού και να λαμβάνει υπόψη του τη γνώμη του. Το κράτος πρέπει να εξασφαλίζει στο παιδί την προστασία και τη φροντίδα που είναι απαραίτητες γι' αυτό, σε περίπτωση που αυτές δεν εξασφαλίζονται από τους γονείς του ή άλλα άτομα που είναι υπεύθυνα γι' αυτό.

Άρθρο 5:

τε τα ζούμε άμεσα αλλά διαδραματίζονται μακριά μας.

Θέλουμε να πιστεύουμε ότι το αφιέρωμά μας αυτό θα συμβάλει στην ευαισθητοποίηση του αναγνωστικού μας κοινού —και όχι μόνο— πάνω στις αρχές της Σύμβασης και των προβλημάτων που αντιμετωπίζει το παιδί στις μέρες μας.

ΤΑ ΕΙΔΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ Η ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΤΟΥΣ

Ο κόσμος και ο πολιτισμός μας σήμερα, μπορεί να περφηγανεύονται ότι θριαμβεύσαν στην επιστήμη και στην τεχνολογία, σίγουρα όμως δεν δικαιώνονται για τη στάση και συμπεριφορά τους απέναντι στο παιδί και τα δικαιώματά του.

Εκατομμύρια παιδιά πεθαίνουν σήμερα από την πείνα, τις στερήσεις, την έλλειψη περίθαλψης, τη βία, τις φριχτές συνθήκες διαβίωσης και δουλειάς, αποκομμένα από κάθε δυνατότητα συμμετοχής στο κοινωνικό γίνεσθαι.

Με δεδομένο ότι τα δικαιώματα των παιδιών είναι μια ολότητα μέσα στα ανθρώπινα δικαιώματα, θα προσπαθήσουμε να προσεγγίσουμε και να αναλύσουμε συγκεκριμένες μορφές παραβίασής τους, με σκοπό να επαναπροσδιορίσουμε τη στάση μας απέναντι στο παιδί και τα δικαιώματά του.

ΚΑΚΟΠΟΙΗΣΗ - ΠΑΡΑΜΕΛΗΣΗ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ

Το φαινόμενο της κακοποίησης - παραμέλησης των παιδιών αποτελεί μια πραγματικότητα, η οποία δεν μπορεί να αμφισβητηθεί.

Ο όρος «σύνδρομο κακοποιημένου παιδιού» πρωτοχρησιμοποιήθηκε από τον παιδίατρο H. Kempe το 1962, που

Το κράτος δεσμεύεται να σεβασθεί τα δικαιώματα και τις αρμοδιότητες των γονέων και των μελών της ευρύτερης οικογένειας σχετικά με την καθοδήγηση του παιδιού με τρόπο που οδηγεί στην ανάπτυξη των δυνατοτήτων του.

Άρθρο 7:

Το παιδί, από τη στιγμή της γέννησής του, έχει δικαίωμα σε ένα όνομα και το δικαίωμα να αποκτά την ιθαγένεια της χώρας γέννησής του σε περίπτωση έλλειψης άλλης ιθαγένειας.

Άρθρο 8:

Το κράτος είναι υποχρεωμένο να προστατεύει και, αν χρειάζεται, να ορίζει τις βασικές πλευρές της ταυτότητας ενός παιδιού (ιθαγένεια, όνομα, πατρώνυμο, οικογενειακές σχέσεις).

Άρθρο 9:

Το παιδί έχει το δικαίωμα να ζει μαζί με τους γονείς του, εκτός αν αυτό δεν κρίνεται κατάλληλο για το απώτερο συμφέρον του, και το δικαίωμα να διατηρεί την επαφή του με τους δύο γονείς του σε περίπτωση που αποχωρισθεί τον ένα από τους δύο ή και τους δύο. Σε περίπτωση που υπεύθυνο για το χωρισμό είναι το κράτος (φυλάκιση, εξορία), αυτό είναι υποχρεωμένο να παρέχει στο παιδί πληροφορίες για τους γονείς του.

Άρθρο 10:

Το παιδί και οι γονείς του έχουν το δικαίωμα να εγκαταλείψουν κάθε χώρα και να επιστρέψουν στη δική τους, προκειμένου να επανενωθεί η οικογένεια ή να διατηρηθούν οι σχέσεις της.

Άρθρο 11:

Το κράτος έχει την υποχρέωση να παλέψει εναντίον των απαγωγών και της άρνησης επιστροφής παιδιού από το εξωτερικό, όταν αυτά γίνονται από τον έναν από τους δύο

γονείς ή κάποιον τρίτο.

Άρθρο 12:

Το παιδί έχει το δικαίωμα να εκφράζει τη γνώμη του και αυτή να λαμβάνεται υπόψη σε κάθε θέμα που το αφορά.

Άρθρο 14:

Το παιδί έχει το δικαίωμα στην ελευθερία της σκέψης, της συνείδησης και της θρησκείας, από την άποψη του καθοδηγητικού ρόλου των γονέων και των περιορισμών που επιβάλλουν οι εθνικές νομοθεσίες.

Άρθρο 16:

Το παιδί έχει το δικαίωμα να προστατεύεται από τις επεμβάσεις στην ιδιωτική του ζωή, στην οικογένεια, στην κατοικία του και στην αλληλογραφία του και από όλες τις παράνομες προσβολές της τιμής του.

Άρθρο 18:

Η ευθύνη της ανατροφής των παιδιών βαρύνει κατά πρώτο λόγο τους γονείς ή τους δασκάλους και το κράτος είναι υποχρεωμένο να τους βοηθήσει στην κατεύθυνση αυτή.

Άρθρο 19:

Το κράτος έχει την υποχρέωση να προστατεύει το παιδί από κάθε μορφής κακομεταχείριση που προέρχεται από τους γονείς του ή από κάθε άλλο πρόσωπο στην ευθύνη του οποίου έχει ανατεθεί το παιδί, καθώς και να διαμορφώσει προγράμματα πρόληψης και περίθαλψης.

Άρθρο 20:

Το κράτος έχει την υποχρέωση να εξασφαλίσει την ειδική προστασία του παιδιού που έχει στερηθεί το οικογενειακό περιβάλλον και φροντίζει ώστε αυτό να απολαμβάνει οικογενειακή προστασία ή την εγκατάστασή του σε κατάλληλο ίδρυμα.

Άρθρο 21:

Τα κράτη που επιτρέπουν την υιοθεσία φροντίζουν ώστε

αυτή να γίνεται σύμφωνα με τα συμφέροντα του παιδιού.

Άρθρο 22:

Ιδιαίτερη προστασία παρέχεται στα παιδιά πρόσφυγες ή σε αυτά που επιδιώκουν να αποκτήσουν την ιδιότητα του πρόσφυγα και το κράτος υποχρεούται να συνεργάζεται με τους κατάλληλους οργανισμούς οι οποίοι παρέχουν την προστασία αυτή.

Άρθρο 23:

Τα ανάπηρα παιδιά πρέπει να απολαμβάνουν ειδικής φροντίδας και κατάλληλης εκπαίδευσης, που προάγουν την αυτονομία τους και διευκολύνουν τη συμμετοχή τους στην κοινωνική ζωή.

Άρθρο 24:

Το παιδί έχει το δικαίωμα να απολαμβάνει της καλύτερης δυνατής υγείας και των ιατρικών υπηρεσιών. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην πρωτοβάθμια ιατρική φροντίδα, στην πρόληψη, στην ενημέρωση του πληθυσμού και στη μείωση της βρεφικής θνησιμότητας. Το κράτος έχει την υποχρέωση να ενθαρρύνει την κατάργηση των παραδοσιακών μεθόδων που είναι βλαπτικές για την υγεία των παιδιών.

Άρθρο 25:

Το παιδί που τοποθετείται από το κράτος σε ίδρυμα, με σκοπό την προστασία ή την επίβλεψή του, έχει το δικαίωμα σε μια περιοδική επανεξέταση όλων των πλευρών της εγκατάστασής του.

Άρθρο 26:

Το παιδί έχει δικαίωμα να απολαμβάνει κοινωνική αφάλιση.

Άρθρο 27:

Το παιδί έχει δικαίωμα σε επαρκές επίπεδο διαβίωσης. Οι γονείς έχουν την ευθύνη να το εξασφαλίσουν, ακόμα και

επέστησε την προσοχή των συναδέλφων του στο σύνδρομο ανεξήγητων καταγμάτων και άλλων μορφών σοβαρών σωματικών κακώσεων σε μικρά παιδιά. Από τότε μέχρι σήμερα ο όρος αυτός διευρύνθηκε, ώστε να περιλαμβάνει οποιαδήποτε μορφή κακομεταχείρισης παιδιών από τους γονείς, κηδεμόνες ή άλλα πρόσωπα που τα φροντίζουν.

Η παγκόσμια ιστορία είναι γεμάτη από παραδείγματα παιδιών που θανατώθηκαν από τους γονείς τους, γιατί «διέψευδαν» τις γονεϊκές ή ακόμα και τις κοινωνικές προσδοκίες για ένα «τέλειο» παιδί, ενώ άλλες εποχές χαρακτηρίστηκαν από την έκφραση σκληρής συμπεριφοράς σε μικρά παιδιά τα οποία είχαν αξία μόνον ως φτηνά εργατικά χέρια.

όταν ο ένας από τους δύο ή και οι δύο δεν ζουν πλέον μαζί με το παιδί. Το κράτος έχει την ευθύνη να εξασφαλίσει ότι οι υποχρεώσεις αυτές μπορούν να εκπληρωθούν και εκπληρώνονται.

Άρθρο 28:

Το παιδί έχει δικαίωμα στην εκπαίδευση. Το κράτος είναι υποχρεωμένο να καταστήσει υποχρεωτική και δωρεάν την εκπαίδευση, τουλάχιστον την πρωτοβάθμια. Η σχολική πειθαρχία πρέπει να επιβληθεί με σεβασμό προς την αξιοπρέπεια του παιδιού ως ανθρώπινου όντος.

Άρθρο 30:

Το παιδί που ανήκει σε έναν αυτόχθονα πληθυσμό ή σε μια μειονότητα έχει το δικαίωμα να απολαύσει τη δική του κοινωνική ζωή, να ασκεί τη θρησκεία του και να χρησιμοποιεί τη γλώσσα του.

Άρθρο 31:

Το παιδί έχει δικαίωμα ελεύθερου χρόνου, παιχνιδιού και συμμετοχής σε πολιτιστικές και καλλιτεχνικές εκδηλώσεις.

Άρθρο 32:

Το κράτος έχει την υποχρέωση να προστατεύει το παιδί από κάθε εργασία που βάζει σε κίνδυνο την υγεία του, την εκπαίδευσή του ή την ανάπτυξή του, να ορίζει ελάχιστη ηλικία εργασίας καθώς και τις συνθήκες εργασίας.

Άρθρο 33:

Το κράτος αναλαμβάνει την προστασία του παιδιού από τη χρήση ναρκωτικών, ψυχοτρόπων ουσιών, και να εμποδίσει τη χρήση παιδιών για την παραγωγή και διακίνηση των ουσιών αυτών.

Άρθρο 34:

Το παιδί έχει δικαίωμα στην προστασία από τη βία και τη σεξουαλική εκμετάλλευση, συμπεριλαμβανομένης της πορνείας και της παραγωγής πορνογραφίας.

Τόσο η κακοποίηση όσο και η παραμέληση είναι όροι με σημαντική συναισθηματική φόρτιση, που προκαλούν έντονα συναισθήματα και γνώμες συχνά λανθασμένες ή επηρεασμένες από κακή πληροφόρηση σε όλους σχεδόν τους ανθρώπους, άσχετα από μορφωτικό επίπεδο, επάγγελμα ή κοινωνική τάξη.

Ένα από τα κύρια πρώτα βήματα στην ανίχνευση ενός φαινομένου τόσο πολυσύνθετου όπως η κακοποίηση των παιδιών είναι η ανάπτυξη ενός σαφούς ορισμού που θα αποτελεί τη βάση για την αναγνώριση και μελέτη κάθε περίπτωσης.

Οι Schmitt και Kempe περιγράφουν οχτώ μορφές κακοποίησης - παραμέλησης:

1. Σωματική κακοποίηση: Περιγράφεται ως μη τυχαία κάκωση που προκαλείται από άτομο το οποίο έχει αναλάβει τη φροντίδα του παιδιού. Οι κακώσεις περιλαμβάνουν μώλωπες, εκδορές, εγκαύματα, κατάγματα άκρων και κρανίου κ.ά. Η σοβαρότητα των κακώσεων μπορεί να κυμαίνεται από μώλωπες ως υποσκληρίδια αιματώματα που προκαλούν το θάνατο.

2. Αποστέρηση τροφής: Η πιο κοινή αιτία χαμηλού βάρους στη νεογνική και βρεφική ηλικία είναι η ανεπαρκής διατροφή του παιδιού η οποία μπορεί να είναι ηθελημένη ή αποτέλεσμα παραμέλησης. Σε περισσότερα από τα μισά παιδιά που έχουν χαρακτηριστεί περιπτώσεις «καθυστέρησης της ανάπτυξης οφειλόμενη σε μη οργανικά αίτια» (failure to thrive), το πρόβλημα οφείλεται σ' αυτή την αιτία, ενώ μια άλλη αρκετά συνηθισμένη μορφή κακοποίησης είναι η στέρηση νερού που οδηγεί σε αφυδάτωση από υπερνατρίαemia.

3. Σεξουαλική κακοποίηση: Η σεξουαλική κακοποίηση των παιδιών έχει χαρακτηριστεί ως «το καλύτερο κρατη-

Άρθρο 35:

Το κράτος έχει την υποχρέωση να κάνει το παν για να εμποδίσει την απαγωγή, πώληση ή ανταλλαγή παιδιών.

Άρθρο 37:

Βασανιστήρια, η σκληρή, απάνθρωπη ή εξευτελιστική ποινή και μεταχείριση απαγορεύονται. Απαγορεύονται επίσης για τους ανηλίκους η έσχατη των ποινών, η ισόβια φυλάκιση και η παράνομη ή αυθαίρετη σύλληψη και κράτηση. Οι καταδικασμένοι ανήλικοι χωρίζονται από τους ενήλικους κρατούμενους, παραμένουν σε επαφή με τις οικογένειές τους και έχουν γρήγορη πρόσβαση στη δικαστική βοήθεια ή σε κάθε άλλη βοήθεια.

Άρθρο 38:

Κανένα παιδί κάτω των 15 ετών δεν συμμετέχει ενεργά στις εχθροπραξίες, δεν κατατάσσεται στις ένοπλες δυνάμεις. Κάθε παιδί που επηρεάζεται από ένοπλες εχθροπραξίες απολαμβάνει προστασία και φροντίδα.

Άρθρο 39:

Το κράτος είναι υποχρεωμένο να φροντίσει ώστε τα παιδιά που είναι θύματα εχθροπραξιών, βασανιστηρίων, εγκληματικής εκμετάλλευσης ή σκληρών ποινών, να απολαμβάνουν κατάλληλη περίθαλψη, ώστε να εξασφαλισθεί η προσαρμογή τους και η επανένταξή τους στην κοινωνία το ταχύτερο δυνατόν.

Άρθρο 40:

Κάθε παιδί που είναι ύποπτο ή αναγνωρίζεται ένοχο διάπραξης αδικήματος έχει το δικαίωμα σεβασμού των βασικών δικαιωμάτων του και δικαστικής βοήθειας ή κάθε άλλης βοήθειας για την προετοιμασία και την παρουσία της υπεράσπισής του. Κάθε φορά που αυτό θα είναι εφικτό, αποφεύγεται η καταφυγή στη δικαστική διαδικασία και στον εγκλεισμό σε ίδρυμα.

μένο μυστικό» σήμερα, όμως, οι διαστάσεις του αποκαλύπτονται καθημερινά, όσο μειώνονται οι αντιστάσεις τόσο των ειδικών όσο και του ευρύτερου κοινού. Περιλαμβάνει την αιμομιξία, την παρά φύση συνουσία, τη στοματική επαφή, την ασέλγεια, τη χρησιμοποίηση παιδιών για πορνογραφικό υλικό, την έκθεση παιδιών σε επίδειξη γεννητικών οργάνων ενηλίκων, ό,τι δηλαδή έχει σκοπό τη σεξουαλική διέγερση του δράστη.

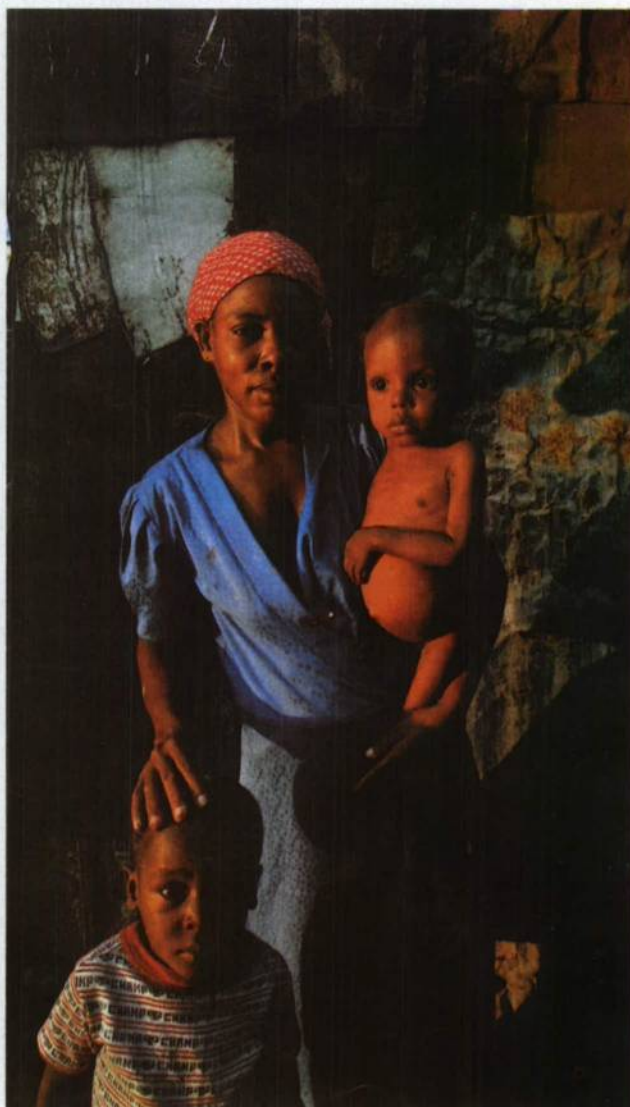
4. Προμελετημένη δηλητηρίαση: Περιλαμβάνει τον εξαναγκασμό σε λήψη φαρμάκων, ναρκωτικών ή άλλων βλαβερών ουσιών.

5. Παραμέληση ιατρικής φροντίδας: Η παραμέληση ιατρικής φροντίδας είναι σημαντικότερη σε περιπτώσεις παιδιών με χρόνια νοσήματα, όπως μεσογειακή αναιμία, διαβήτης κ.ά. τα οποία χρειάζονται συνεχή θεραπεία και ιατρική παρακολούθηση.

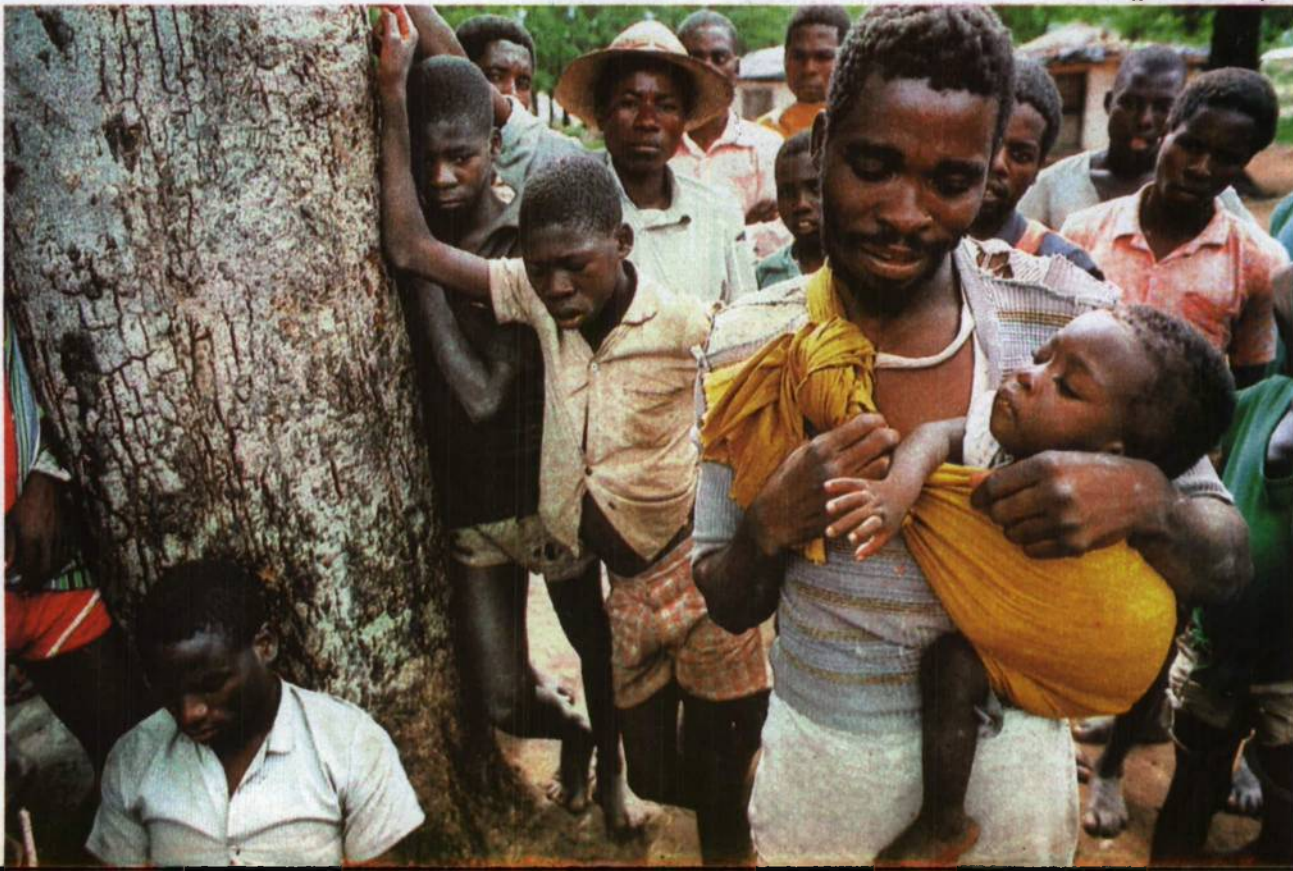
6. Παραμέληση ασφάλειας: Η παραμέληση ασφάλειας για το παιδί ορίζεται ως κακοποίηση, αν είναι σημαντική και αν το παιδί είναι κάτω των δύο ετών. Παιδιά αυτής της ηλικίας που αφήνονται μόνα στο σπίτι ή που εγκαταλείπονται στο δρόμο ανήκουν στην κατηγορία αυτή.

7. Συναισθηματική κακοποίηση: Είναι δύσκολο να αποδείξει κανείς την ύπαρξη αλλά και το μέγεθος της συναισθηματικής κακοποίησης. Μπορεί να οριστεί ως η διαρκής απόρριψη ή η χρησιμοποίηση ενός παιδιού ως «αποδιοπομπαίου τράγου» από άτομα που το φροντίζουν. Η συνεχής υποτίμηση, η υβριστική συμπεριφορά ή ψυχολογική τρομοκρατία (π.χ. εγκλεισμός) ενός παιδιού περιλαμβάνονται στην περίπτωση αυτή και έχουν ολέθρια αποτελέσματα στη συναισθηματική ανάπτυξη του παιδιού. Διαγνωστικά κριτήρια είναι: σοβαρή ψυχοπαθολογία του παιδιού —όπως ορίζεται από ψυχίατρο— και συγχρόνως άρνηση των γονέων να επιτρέψουν θεραπεία για το παιδί.

8. Άλλες μορφές παραμέλησης: Άλλες μορφές παραμέλησης που συνήθως διαπιστώνονται από κοινωνικές οργανώσεις, σχολεία, γείτονες, αστυνομία και, σπανιότερα, από ιατρικά κέντρα είναι η εγκατάλειψη των παιδιών, οι κακές συνθήκες υγιεινής, ένδυσης, κατοικίας και η ανεπαρκής παρουσία ή ολοκληρωτική απουσία από το σχολείο.

Συνέχεια στο επόμενο

ΤΑ ΟΠΛΑ ΤΟΥ 1821

Του Κων/νου Δανούση
Υπαστυνόμου Β'

Πιστόλες, γιαταγάνια και τρομπόνια (Εθν. Ιστορικό Μουσείο Αθήνας).

Όταν ελάχιστοι «ρομαντικοί» Έλληνες αμφισβήτησαν το ευρωπαϊκό στάτους της παντοδύναμης Ιερής Συμμαχίας και ξεσηκώθηκαν ενάντια στον Οθωμανό δυνάστη, πολλοί λίγοι πίστευαν σε μια ευνοϊκή γι' αυτούς έκβαση του αγώνα. Ο ίδιος μάλιστα ο Θ. Κολοκοτρώνης στο τέλος των απομνημονευμάτων του μιλάει σαφέστατα για τις πιθανότητες που είχαν για επιτυχία.

Οι πιθανότητες ήσαν ελάχιστες, γιατί οι λιγοστοί και στο σύνολό τους απειροπόλεμοι Έλληνες, χωρίς οπλισμό και άλλα εφόδια, έπρεπε να αντιμετωπίσουν ισχυρά τουρκαλβανικά στρατεύματα. Αργότερα μάλιστα και τον τακτικό στρατό του Ιμπραήμ. Ο οπλισμός τους αρχικά τουλάχιστον άθλιος. «*Εδραμον*» γράφει ο Χρήστος Βυζάντιος¹, «*υπό τας επαναστατικές σημαίας των αρχηγών των, οι μεν ορεινοί δι' αθλίων τουφεκίων, διότι ολίγιστοι έφερον πιστόλια ή αγχέμαχα όπλα, ως μάχαιραν ή ξίφος, οι δε λοιποί όπως εδύναντο*». Αργότερα, μετά τις πρώτες νίκες, θα οπλισθούν με τα όπλα των εχθρών τους.

Ας δούμε λοιπόν τον οπλισμό των Ελλήνων, αλλά και των Τουρκαλβανών του '21, αφού από κάποιο σημείο και μετά ήταν σχεδόν ο ίδιος.

1. ΑΤΟΜΙΚΟΣ ΟΠΛΙΣΜΟΣ:

Ο ατομικός οπλισμός του πολεμιστή της Παλιγγενεσίας ήταν εκείνος των κλεφταρματολών των προηγούμενων χρόνων και αποτελείτο από το τουφέκι του, την (ή τις) πιστόλα, τις παλάσκες, την πάλα (κυρτή σπάθη), το γιαταγάνι, το χαρπί και το μεδουλάρι. Δεν έλειπαν, κυρίως από τους αρχηγούς, οι πέλεκεις και τα τοπούζια (ρόπαλα). Ανάλογος είναι και ο οπλισμός των αντιπάλων τους.

Ο Κων. Ζήσιος², περιγράφοντας τη φορεσιά των κλεφταρματολών, γράφει: «...εις το κέντρον του στήθους δι' αλύσεων έχον εξηρημένην τετράγωνον ή στρογγυλήν πλάκα φέρουσιν τον τροπαιοφόρον Άγιον Γεώργιον. Εξαρτώμενα δια διπλών αλύσεων εκρέμαντο προς την αριστεράν πλευράν το χαϊμαλί φέρον ωσαύτως παράστασιν του Αγίου Γεωργίου ή του Αγίου Δημητρίου και εντός τήμιον ζύλον και προς την δεξιάν ο κυρτός σου-

γιάς. Την μέσην περιέζωνε χρυσοκέντητον σελάχι, από δε του λωρίου του σελαχιού εξηρτώντο δύο παλάσκες με παράσταιν της Παρθένου Αθηνάς, περιέχουσαι φυσέκια του τουφεκίου, αριστερά το φυσεκλίκι με φυσέκια δια τας πιστόλας, δεξιά η θήκη δια τας τσακμακόπετρας και το περιέχον τον δι' άλειμμα των όπλων μυελόν μεδουλάρι...».

Συχνά δεν έλειπαν και οι υπερβολές στα ασημένια στολίδια και τα χαίμαλιά, τα γνωστά «βραγκαλίδια», τα οποία τόσο πολύ μυκτήριζε ο Καραϊσκάκης³ αποκαλώντας τους φέροντες «ζαρκαδοπαφίλια». Ο Μάρκος Μπότσαρης⁴ κάποια στιγμή στην Κόρινθο βλέποντάς τους τους είπε: «*Η χρυσή φορεσιά δεν κάνει τα παλικάρια. Δεν είναι ντροπή μας να κουδουνίζουμε σαν γυναίκες μέσ' στα ασημικά*».

α. Τα τουφέκια:

Το φορητά πυροβόλα όπλα, τουλάχιστον ως το 1821, πέρασαν από 3 στάδια, ανάλογα με τον τρόπο πυροδότησης⁵. Προηγήθηκε η πυροδότηση με θρυαλίδα (15ος — 17ος αι.), ακολούθησε η πυροδότηση με τροχό (κάτι ανάλογο με το κλασικό τσακμάκι), για να εμφανισθεί στα 1610 η πυροδότηση με πυρόλιθο (ατσαλόπετρα, ντουφεκόπετρα, στουρνναρόπετρα, κ.λπ.).

Αυτό το σύστημα πυροδότησης υπήρχε στα όπλα της εποχής. Ο επικρουστήρας (κόκορας, λύκος) κατέληγε σε δύο σιαγόνες που συγκρατούσαν τον πυρόλιθο. Πάνω απ' το πίσω μέρος της κάννης υπήρχε το κοίλωμα (η σκάφη), στο οποίο τοποθετείτο η πυρίτιδα (έναυσμα). Το κάλυμμα της σκάφης ήταν κινητό σε σχήμα Γ (συγκρατείτο με ελατήριο) και κατέληγε σε κατακόρυφη σκληρή πλάκα (το χάλυβα). Πέφτοντας ο «λύκος» κτυπούσε στο «χάλυβα», ο «χάλυβας» απωθείτο πάνω στο ελατήριό του, άνοιγε η σκάφη και το έναυσμα αναφλέγετο από τους σπινθήρες που δημιουργούνται

από την κρούση του πυρόλιθου πάνω στο χάλυβα. Έτσι η φωτιά, μέσω μικρής οπής, μεταδιδόταν στην κάννη.

Από τα όπλα του αγώνα σε μας είναι γνωστό περισσότερο το καρυοφίλι. Υπήρχαν, όμως, πολλοί τύποι όπλων⁶. Κοινό χαρακτηριστικό τους ήταν το σύστημα πυροδότησης. Έτσι βλέπουμε να χρησιμοποιούνται τα αρμούτια, τα νταλιάνια, τα μιλιόνια, τα τρομπόνια, το μάντσари, η φιλίντρα, η ντάτσικα, οι κρητικοί μοντσενίγοι και πολλά άλλα για τα οποία δεν μπορούμε να συγκεντρώσουμε στοιχεία.

Το **αρμούτι** ήταν βαρύ μακρύκαννο όπλο με αχλαδόσχημο υποκόπανο. Η ονομασία του αποδίδεται στην τουρκική λέξη *armut* (αχλάδι).

Τα **νταλιάνια** ήταν βραχύκαννα εμπροσθογεμή τουφέκια με κάννη παχειά και ραβδωτή, μεγάλης διατρητικής δύναμης, εξαιτίας της στερεής εφαρμογής της σφαίρας μέσα στην κάννη,

αλλά μικρού βεληνεκούς. Ήσαν μικρά και χρησιμοποιούντο από τους ιππείς. Χρησιμοποιήθηκε από τους κέφτες και αρματολούς πριν το 1821 και κατ' αυτό. Το όνομά του προερχόταν από το επίθετο «νταής-νταλιάνια».

Τα **μιλιόνια** ήσαν μακρύκαννα όπλα, χωρίς άλλα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά. Χρησιμοποιήθηκαν πολύ κατά την επανάσταση αλλά και αργότερα.

Τα **τρομπόνια** ή μουσκέτα (*Trombones*) ήσαν κοντόκαννα όπλα, που η κάννη τους είχε μορφή χοάνης ή σάλπιγγας. Αποτελούσε εξέλιξη του βυζαντινού «χειροσφίφωνος» (Λέοντος, Τακτικά, ΙΘ'). Η γόμωσή του αποτελείτο από πυρίτιδα και σφαιρίδια. Με βεληνεκές μικρό, χρησιμοποιήθηκε κυρίως από τα πλοία κατά των εχθρικών λέμβων (όταν πλησίαζαν να αγγιστρωθούν σ' αυτά με αρπάγες).

Τα **κρητικά** ήσαν ιδιαίτερα μακρύκαννα όπλα με μεγάλο βεληνεκές. Σε τέτοιο όπλο αποδόθηκε ο φόνος του Πάνου Κολοκοτρώνη. Ο Φωτάκος⁷ γράφει πως «*τινές εσυμπέραινον ότι οι φονείς ήσαν Κρήτες δια το μάκρος των τουφεκιών, τα οποία μόνοι ούτοι τότε είχαν, ισχυριζόμενοι ότι το βόλι δεν ήθελε φθάσει τόνον μακράν εάν τα τουφέκια δεν ήσαν κρητικά*».

Τα **καρυοφίλια** ήσαν όπλα επιμήκη, αποτελούσαν το βασικό οπλισμό Ελλήνων, Αλβανών και Τούρκων⁸. Η κάννη τους έφερε αυλακώσεις και είχαν μεγάλο βεληνεκές. Με αυτά εξοντώθηκαν από τους Αλβανούς οι φιλέλληνες στο Πέτα, γιατί οι ευρωπαϊκές καραμπίνες είχαν πολύ μικρότερο βεληνεκές.

Για την ονομασία του υπάρχουν πολλές εκδοχές, η επικρατέστερη από τις οποίες είναι εκείνη του μεσαιωνοδίφη Κων/νου Σάθα, ο οποίος την αποδίδει στο Βενετό οπλοποιό Carlo Figlio (Κάρλο υιόν) ή στη φίρμα Carlo e Figli (Κάρλος και υιοί).

Ο λαός, όμως, τη σύνδεσε με το ομώνυμο εύοσμο φυτό, το οποίο σκάλιζαν στο κοντάκι και στην κάννη. Δημιουργήθηκαν μάλιστα παράξενοι δεσμοί ανάμεσα στο λουλούδι αυτό και τον αγωνιζόμενο πολεμιστή. Το φυτό διατηρείτο με στοργή από την οικογένειά του, κι όταν αυτός θριάμβευε το φυτό θέριευε. Όταν όμως φονευόταν, το φυτό μαρινόταν και η ευωδιά χάνονταν.

Ο Νικόλαος Κασομούλης⁹ μας μιλάει συχνά για το σύνδεσμο του πολεμιστή με το όπλο του. Μας διηγείται ότι κατά τα αρματολικά έθιμα τα καλά τουφέκια ήσαν περιζήτητα, άλλα για τη σκοπευτική τους αξία και άλλα για τη γνώριμη φωνή τους. Πολλών μάλιστα οπλαρχηγών τα όπλα ήσαν γνωστά με χωριστό όνομα.

Σύστημα πυροδότησης όπλων του 1821

Λογχοφόρα τουφέκια (μπαγιονέτες) χρησιμοποίησε το Ελληνικό τακτικό, κυρίως γαλλικής και αγγλικής προέλευσης¹⁰. Οι άτακτοι Έλληνες δέχθηκαν τα ευρωπαϊκά τουφέκια, όχι όμως και τις λόγχες, ακαταδεξία που πλήρωσαν ακριβά κατά την επέμβαση του Ιμπραήμ. Η μπαγιονέτα αποδείχθηκε όπλο ακατανίκητο στη μάχη εκ του συστάδην. Ήταν ό,τι η μακεδονική σάρισα μπροστά στα περσικά κοντοσπάθια. Γράφει ο Νικόλαος Σπηλιάδης πως «*Εν ω τους φονεύουσι (οι Άραβες) και μακρόθεν τουφεκίζοντες με τα λογχοφόρα τουφέκια των, άμα πλησιάσαντες τους διαπερώσι με τας λόγχας. Εκείνοι δε αφού τα τουφέκια των δεν τους χρησιμεύουν πλέον ως μη λογχοφόρα, μεταχειρίζονται τα πιστόλια των, όσοι έχουν και πιστόλια, και αφού τα κενώσωσι και ταύτα, τότε δεν τους μένωσι δια να πολεμήσωσι ει μη τα σπαθιά και αι μάχαιραι και ολίγοι έχουν σπαθιά και μαχαίρας. Αλλά και αν έχουν, δεν τους ωφελοῦσι, διότι δεν φθάνουν τον εχθρόν μαχόμενον με την λόγχην*».

Απαραίτητο εξάρτημα του πολεμιστή ήταν και το **μεδουλάρι** το οποίο ήταν μεταλλικό μπουκαλάκι γεμάτο λίπος (κυρίως μυελό) για το άλειμμα των όπλων.

β. Πιστόλες:

Τα πλέον βραχύκαννα φορητά όπλα, με μηχανισμό πυροδότησης όπως και του τουφεκιού. Το όνομά τους οφείλεται σύμφωνα με κάποια εκδοχή στην Ιταλική πόλη Πιστόλα, όπου πρωτοκατασκευάσθηκαν (1364). Η ονομασία «κουμπούρια» προέρχεται από την τούρκικη λέξη *Kubur*¹¹, με ανάλογο νόημα. Σαν όπλα πρωτοχρησιμοποιήθηκαν από το βαρύ ιππικό το δεύτερο μισό του 16ου αιώνα παράλληλα με τον υπόλοιπο «συμβατικό», για την εποχή του, οπλισμό¹².

γ. Οπλοποιία - Πυρομαχικά:

Ο οπλισμός κατασκευαζόταν κυρίως επί τόπου, εκτός από τις κάννες των τουφεκιών που εισάγονταν από το εξωτερικό (Ιταλία, κ.ά.). Γνωρίζουμε πως σε πολλά μέρη της Ελλάδας είχε αναπτυχθεί η οπλοποιία, όπως στη Νάουσα, τα Γρεβενά, τα Άγραφα, κ.ά. Ο William Martin Leak γράφει πως στα Γρεβενά στα 1806 κατασκευάζονταν ορισμένοι τύποι κάννης μουσκέτου και πιστόλας. Στο Καρπενήσι είδε πριόβολα (πυρόλιθους) γυαλιστερά σαν τα Εγγλέζικα, ενώ στα Άγραφα (στη Σκλατίνα) λειτουργούσε φάμπρικα που κατασκεύαζε λεπίδες σπαθιών, κάννες όπλων και «φωτιές» για πιστόλες¹³.

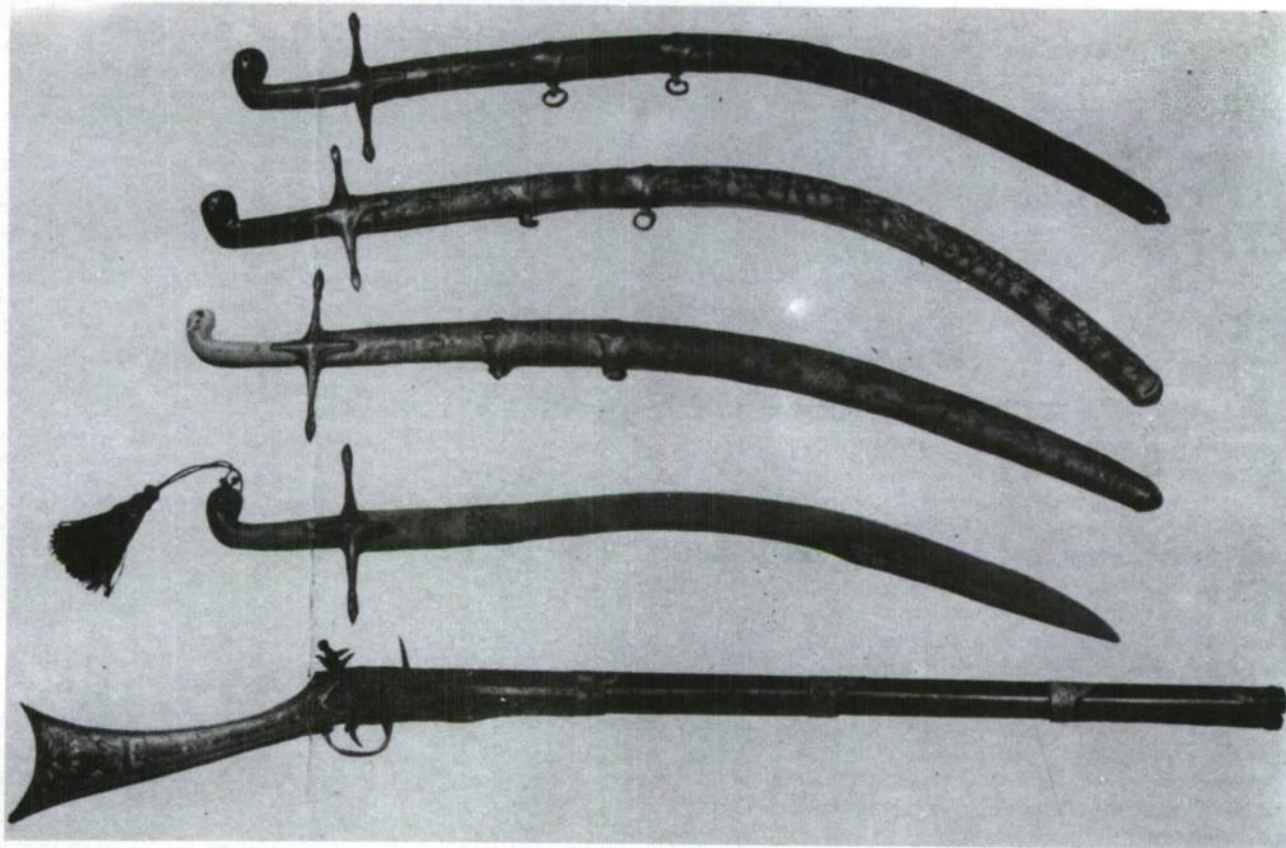

Τούρκος τακτικός στρατιώτης με μπαγιονέτα.

Τα πυρομαχικά, τα φυσίγγια (γνωστά σαν «φουσέκια») κατασκευάζονταν («δένονταν») επί τόπου. Στα εμπροσθογεμή όπλα αρχικά η πυρίτιδα χυνόταν από κάποιο δοχείο απευθείας μέσα στην κάννη, πάνω απ' αυτήν ετίθετο το βύσμα (τάπα) και μετά η βολίδα. Αργότερα κάθε γέμισμα ζυγίζόταν και έμπαινε σε ξύλινη ή λευκοσιδηρά θήκη (κάθε στρατιώτης έφερε δέκα τέτοιες θήκες για το γέμισμα της κάννης και μια για το έναυσμα, ενώ τις βολίδες σε σακκίδιο). Αργότερα (1567) οι Ισπανοί χρησιμοποίησαν φυσίγγια από διαμορφωμένη χάρτινη ταινία, μέσα στην οποία τυλίγονταν το γέμισμα και η βολίδα. Ο στρατιώτης έκοβε με τα δόντια του την άκρη του φυσιγγίου έχυνε την πυρίτιδα μέσα στην κάννη, ενώ μικρό μέρος της κρατούσε για τη σκάφη (έναυσμα) του όπλου. Το χαρτί χρησιμοποιείτο σαν βύσμα. Η ίδια τακτική ακολουθείτο και το 1821. Τα φουσέκια συσκευάζονταν σε δεκάδες (τεστέδες).

Οι βολίδες ήσαν από μολύβι, είχαν σφαιρικό σχήμα και η κατασκευή τους ήταν αρκετά εύκολη (υπήρχαν ειδικές χειροκίνητες μήτρες - πρέσες σε σχήμα τανάλιας για το χύσιμο του μολυβιού). Αρνητικό σημείο της σύνθεσης της βολίδας ήταν η μολύβδωση της κάννης. Η βολίδα (το βόλι) συχνά χαράσσονταν για να κάνει μεγαλύτερη ζημιά. Η βολίδα που κτύπησε το φιλέλληνα *Dania* στη μάχη του Πέτα ήταν τυλιγμένη με σύρμα (μπαλαρμάς), το οποίο όχι μόνο διαπερνούσε το σώμα, αλλά προκαλούσε μεγάλες και επώδυνες πληγές¹⁴.

Η πυρίτιδα είτε εισάγονταν από το εξωτερικό είτε κατασκευάζονταν επί τόπου. Η πυριτιδοποιία ήταν γνωστή στην Πελοπόννησο (Πάτρα, Ζάτουνα, Δημητσάνα) τουλάχιστον από τα μέσα του 12' αιώνα¹⁵. Η βιοτεχνία της πυρίτιδας στη Δημητσάνα πραγματικά ά-

Καρουφίλι και πάλες επωνύμων αγωνιστών του '21 (Εθν. Ιστορικό Μουσείο Αθήνας).

κμασε στα χρόνια του αγώνα και η συμβολή της σ' αυτόν ήταν καθοριστική, γεγονός που υπερκαλύπτει σε σημασία την καταστροφή της βιβλιοθήκης της για το δέσιμο φουσεκιών.

δ. Αγχέμαχα κ.λπ. όπλα:

Από τα αγχέμαχα όπλα διακρίνουμε την πάλα, το γιαταγάνι και το χαρμπί. Η **πάλα** ήταν μεγάλη κυρτή σπάθη με έλασμα που διαπλάτνεται από τη λαβή προς την αιχμή και κρεμόταν στην αριστερή πλευρά του πολεμιστή. Ο Νικόλαος Κασομούλης¹⁷ μας λέει πως ήταν περισσότερο όπλο επίδειξης, ενώ όλος ο πόλεμος του Μεσολογγίου έγινε με τα γιαταγάνια. Φαίνεται πως ο Κασομούλης είχε απόλυτο δίκιο, μιας και το είδος αυτό του σπαθιού προσidiaζε περισσότερο στο ιππικό, το οποίο έλειπε από τους Έλληνες.

Το κύριο όπλο της επίθεσης (γιουρουσσιού) και της εκ του συστάδην μάχης υπήρξε το **γιαταγάνι** (τουρκικά Yatağan). Ήταν μεγάλο σπαθί, πλατύ και καμπυλωτό στην άκρη. Αχρηστεύθηκε, όμως, από την τουρκοαιγυπτιακή ξιφολόγχη. Λέγεται ότι το γιαταγάνι του Μακρή ζύγιζε δυο οκάδες.

Άλλο αγχέμαχο όπλο ήταν το **χαρμπί**. Επρόκειτο για μαχαίριδιο (άλλοτε αμφίστομο, άλλοτε με τετράγωνη λά-

μα, κ.ο.κ.), που χρησιμοποιείτο για τρύπημα και για το ακόνισμα των όπλων, ενώ η θήκη του χρησίμευε για το γέμισμα της πιστόλας. Το χαρμπί, το γιαταγάνι και οι πιστόλες τοποθετούντο στο σελάχι.

Θα πρέπει επίσης να υπενθυμίσουμε τις φοβερές μαχαίρες των θαλασσομάχων του '21, τους **«σαλιτριάδες»**, που στα χέρια των Υδραίων και Σπετσιωτών ναυτών ήταν τρομερά όπλα.

Τέλος, ορισμένοι αρχηγοί, Τούρκοι και Έλληνες (κυρίως οι πρώτοι) χρησιμοποιούν **πέλεκεις** και **τοπούζια** (ξύλινα ή μεταλλικά ρόπαλα). Και τα δύο αυτά είδη οπλισμού ήταν σε ευρεία χρήση, τουλάχιστον ως τις αρχές του ΙΗ' αιώνα.

ε. Γρανέτες, οι χειροβομβίδες της εποχής:

Οι γρανέτες δεν ήταν παρά μικρά παχειά δοχεία από χυτοσίδηρο, γυαλί ή κεραμίδι, με στενό στόμιο, τα οποία, αφού γιόμιζαν πυρίτιδα και άναβαν τη θρυαλίδα τις εκσφενδόνιζαν στον εχθρό. Το όνομά τους το πήραν από τη γαλλική λέξη *grenade* (βομβίδα).

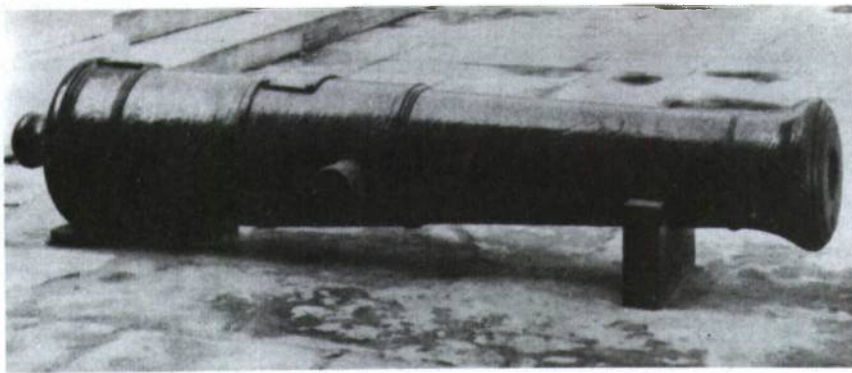
Χρησιμοποιήθηκαν σχεδόν αποκλειστικά από τους Τούρκους. Αναφερόμενος στην πολιορκία του Μεσολογγίου

ο Κασομούλης¹⁷ γράφει: «...άρχισαν τις με τας γρανέταις να διώξη ο ένας τον άλλον... Άναπταν την γρανέταν οι εχθροί, την έρριπταν εις τους Έλληνες και επειδή ήταν τόσο πλησίον το φυτίλι δεν επρόφθανε να φθάση έως εις το βαρούτι καίγον και η γρανέτα να σκάση. Αναμμένην λοιπόν ούτως την εδέχοντο οι Έλληνες εις τας χείρας και την έρριπταν πίσω και έσκαζεν πλέον ή εις ημάς ή εις εκείνους...».

2. ΤΟ ΠΥΡΟΒΟΛΙΚΟ:

Τις πρώτες μέρες του ξεσηκωμού ήταν αδιανόητη για τους επαναστάτες η κατοχή πυροβόλων. Με τον καιρό, όμως, απόκτησαν τα πρώτα τους κανόνια, είτε από λάφυρα, είτε από επαναστατημένα νησιά και το εξωτερικό.

Χρησιμοποιήθηκαν κατά βάση παλαιότερα κανόνια από κρατέρωμα και σύγχρονα από χυτοσίδηρο, τα οποία διακρίνονταν σε δύο κατηγορίες, στα βομβοβόλα (οβούζια) και τα σφαιροβόλα. Τα πρώτα εκσφενδόνιζαν βόμβες, δηλαδή σφαίρες από σίδηρο ή χυτοσίδηρο το εσωτερικό των οποίων γέμιζαν πυρίτιδα (*Boulet creux*). Κατά την πυροδότηση του κανονιού άναβε και η θρυαλίδα της βόμβας. Στη μάχη της Τραμπάλας¹⁸ (5/7.6.825) οι Έλληνες σκέπαζαν με μεγάλη ταχύτητα «τα

Πυροβόλο της ναυαρχίδας του Γ. Σαχτούρη. Εκτίθεται έξω από το Εθν. Ιστορικό Μουσείο Αθήνας.

οβούζια (του Ιμπραήμ) με της καπόταις των και ούτως έσβαιναν το φυτίλι». Τα σφαιροβόλα έβαλαν συμπαγή σιδερένια σφαιρικά βλήματα (Boulet plein), τα οποία πριν τα τοποθετήσουν στο κανόνι τα πυράκτωναν σε παρακείμενο καμίνι. Σε πολλές περιπτώσεις τα σφαιροβόλα έβαλαν και πέτρινες σφαίρες (μπάλες), καθώς και μεταλλικά σφαιρίδια (μπαλαμυδράλια), τα οποία προξενούσαν μεγάλη ζημιά¹⁹.

Τα κανόνια τα μετρούσαν σπάνια με το διαμέτρημά τους και συνηθέστερα με το βάρος των εκσφενδονιζόμενων βομβών (σε λίτρες). Οι ονομασίες τους ήσαν ποικίλες, «χαβάνια» τα ορειχάλκινα, «κοτσαδόρους» τα κανόνια με μεγάλο μήκος και βεληνεκές, «μορτάρια» από την κατασκευή της στην Ιταλική πόλη Μορτάρα, κ.ο.κ.

Η αλήθεια είναι ότι οι Έλληνες, παρ' όλο που στην κατοχή τους έπασαν αρκετά κανόνια, δεν κατάφεραν να τα αξιοποιήσουν, τόσο εξαιτίας έλλειψης ειδικών γνώσεων, όσον και εξαιτίας της έλλειψης σφαιρών. Η έλλειψη σφαιρών ήταν μόνιμο πρόβλημα και έτσι ήταν αναγκασμένοι να συγκεντρώνουν και να ξαναχρησιμοποιούν τα βλήματα των αντιπάλων τους. Η κατάσταση πάντως του χερσαίου ελληνικού πυροβολικού ήταν πολύ κακή. Για παράδειγμα, όταν ο Ιμπραήμ πλησίασε τ' Ανάπλι, τότε διαπίστωσε ότι τα κανόνια του κάστρου δεν είχαν υποστάτες!!

3. ΥΠΟΝΟΜΟΙ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΜΕΣΑ:

Αναρίθμητα μέσα χρησιμοποιήθηκαν στον αγώνα του '21 και απ' τις δυο μεριές. Θα υπενθυμίσουμε τα λαγούμια που χρησιμοποιήθηκαν στις πολιορκίες του Μεσολογγίου και της Ακρόπολης των Αθηνών, καθώς και τον περίφημο λαγουμιτζή καπετάν Κώστα Χορμοβίτη²⁰. Ο καπετάν Κώστας με την ευφυΐα και την τεχνική του κατόρθωσε όχι μόνον να εξουδετερωσει όλες τις υπονομευτικές προσπάθειες

του Κιουταχή, αλλά να του προκαλέσει και σημαντικές απώλειες. Όλοι όσοι έγραψαν για την πολιορκία της Ακρόπολης αναφέρονται με θαυμασμό για τον αγωνιστή αυτό.

Οι υπόνομοι χρησιμοποιήθηκαν στην πολιορκητική αμέσως σχεδόν μετά την ανακάλυψη της πυρίτιδας και η τεχνική τους αποτέλεσε ειδικό κλάδο της πολεμικής τέχνης. Αναφέρεται ότι κατά τα Ορλωφικά οι Τούρκοι ανακάλυψαν υπόνομο των Ελλήνων όταν σχεδόν είχε φτάσει στο τέλος της. Οι λαγουμιτζήδες προσπαθούσαν να σπάσουν ένα βράχο με βαριές και τα χτυπήματά τους ακούστηκαν στο κάστρο. Τότε ένας Τούρκος βρήκε την ακριβή θέση του υπονόμου, τοποθετώντας σπυριά σιταριού πάνω σε ένα τουμπελέκι. Τα σπυριά άρχισαν να χοροπηδούν μόλις το τουμπελέκι ακούμπησε στο χώμα πάνω απ' την υπόνομο²¹.

Τέλος, κατά την πολιορκία του Παλαμιδιού οι Τούρκοι χρησιμοποίησαν ένα μεσαιωνικής προέλευσης μέσον. Έσπειραν στα σημεία προσέγγισης του κάστρου σιδερένια αιχμηρά τρίγωνα²² για να τρυπιούνται στρατιώτες και άλογα!!

4. ΕΠΙΛΟΓΟΣ:

Θα μπορούσε να πει κάποιος πολύ περισσότερα για τον οπλισμό της εποχής. Οπωσδήποτε λείπουν στοιχεία, κυρίως για τα προγενέστερα του καρυοφιλιού όπλα, τα οποία θα πρέπει να συγκεντρωθούν. Εκείνο, όμως, που πραγματικά λείπει είναι η μελέτη της τόσο ενδιαφέρουσας διακόσμησης των όπλων του αγώνα, τόσο από πλευράς φόρμας, όσον και από πλευράς περιεχομένου. Ένα αντιπροσωπευτικό δείγμα αυτής της τέχνης μας δίνουν οι συλλογές του Εθνικού Ιστορικού Μουσείου της Αθήνας και του Πολεμικού Μουσείου (Συλλογή Σαρόγλου).

Σημειώσεις:

1. Χρήστου Βυζαντίου, Ιστορία των κατά την Ελληνικήν Επανάστασιν εκστρατειών και μαχών των συμμετέσχεν ο τακτικός στρατός από του 1821 μέχρι του 1833. Επιμέλεια Εμμ. Πρωτοψάλτη, Αθήναι 1956, σ. 21.
2. Κων/νου Ζήσιου, Νικοτσάρας, Εν Αθήναις 1889, σ. 9-10.
3. Εφημερίδα «Αιών» της 19.2.1847.
4. Τερτσάτη Άπαντα, Επιμέλεια Γ. Βαλέτα, σ. 403-4.
5. Βλέπετε Frederick Myatt, Pistols and Revolvers, London pp. 10-15, καθώς και στην Τεχνική Εγκυκλοπαίδεια «Πώς Λειτουργεί» (λήμμα «Πυροδότηση»).
6. Διονυσίου Μινώτου, Τα όπλα του Αγώνα (στο δίτομο Λεύκωμα της Επανάστασης του 1821 των εκδόσεων «Μελίσσα»), Αποστόλου Βακαλόπουλου, Τα ελληνικά στρατεύματα του 1821, Θεσσαλονίκη 1970, σσ. 128-131, Αιγινάνος Γ., Ο Έλλην στρατιώτης κατά την Επανάστασιν (Βιβλιοθήκη του Λαού, 1852), Heideck, Τα των Βαυαρών φιλελλήνων εν Ελλάδι κατά τα έτη 1826-1829, περ. «Αρμονία», 2/1901, σ. 330, και Κων/νου Σάθα, Έλληνες στρατιώται εις την Δύσιν και η αναγέννησις της ελληνικής τακτικής, Αθήναι 1885.
7. Φωτίου Χρυσανθοπούλου ή Φωτάκου, Απομνημονεύματα περί της Ελληνικής Επανάστασεως, τ. Α', σ. 544.
8. Κων/νου Σάθα, Η κατά τον ΙΖ' αιώνα επανάστασις της ελληνικής φυλής, σ. 14, και λήμμα «καρυοφίλλι» της Μεγάλης Στρατιωτικής και Ναυτικής Εγκυκλοπαίδειας.
9. Νικολάου Κασομούλη, Ενθυμήματα στρατιωτικά της επαναστάσεως των Ελλήνων 1821-1833, Αθήναι 1939-42, τ. Β', σ. 113.
10. Χρήστου Βυζαντίου, ο.π., σσ. 45, 58, 80, 105 και 252.
11. Ερμαννούηλ Κριαρά, Λεξικόν Μεσαιωνικής Ελληνικής Δημώδους Γραμματείας, τ. Η', Θεσσαλονίκη 1982, σ. 326.
12. Frederick Myatt, ο.π., σ. 10.
13. Κυριάκου Σιμόπουλου, Ξένοι ταξιδιώτες στην Ελλάδα, τ. Γ1, σσ. 340, 486.
14. Κυριάκου Σιμόπουλου, Πώς είδαν οι ξένοι την Ελλάδα του 1821, τ. Β', σ. 248.
15. Β. Χαραλαμπίδου, Η πυριτιδοποιία της Δημητσάνης και η συμβολή της εις την επανάστασιν του 1821, «Γορτυνιακά», τ. Β' 1978, σσ. 181-200 (όπου και βιβλιογραφία).
16. Νικολάου Κασομούλη, ο.π., σ. 284.
17. Νικολάου Κασομούλη, ο.π., σ. 111. Βλέπετε και Σπυρίδωνος Τρικούπη, Ιστορία της Ελληνικής Επανάστασεως, Αθήναι 1879 τ. Γ', σ. 296.
18. Φωτάκου, ο.π., τ. Β', σ. 108.
19. Φωτάκου, ο.π., τ. Α', σ. 282-3.
20. Χρήστου Βυζαντίου, ο.π., σ. 142 επ.
21. Π.Μ. Κοντογιάννη, οι Έλληνες κατά τον πρώτον επί Αικατερίνης Β' ρωσοτουρκικόν πόλεμον, Εν Αθήναις 1903, σ. 135.
22. Φωτάκου, ο.π., τ. Α', σ. 282.

ΕΞΟΥΣΙΑ – ΗΘΙΚΗ – ΕΥΘΥΝΗ ΤΩΝ ΓΙΑΤΡΩΝ

ΓΙΑΝΝΗ ΑΠ. ΠΑΝΟΥΣΗ

Καθηγητή
Νομικής Θράκης

Α. Πρόλογος

«Ο δικηγόρος γνωρίζει τον άνθρωπο σ' όλη του την κακία, ενώ ο γιατρός γνωρίζει τον άνθρωπο σ' όλη του την αδυναμία». Αυτό ο αφορισμός του Σοπενχάουερ¹ θα μπορούσε κάλλιστα να δώσει το στίγμα της διαφορετικής προσέγγισης στην οποία προβαίνουν – ή είναι υποχρεωμένοι να προβαίνουν – οι νομικοί και οι γιατροί.

Όπως όμως «όλα θα πήγαιναν καλύτερα αν οι φιλόσοφοι ήξεραν βιολογία και οι βιολόγοι δεν περιφρονούσαν τη φιλοσοφία»² έτσι και ο δύσκολος διάλογος ανάμεσα στους νομικούς και στους γιατρούς θα μπορούσε να υπερνικηθεί με λίγη γνώση, αρκετή κατανόηση και κυρίως πολύ εμπιστοσύνη και κοινή προσπάθεια.

Θ' αρχίσω την εισήγησή μου από την πηγή κάθε κακού, κάθε κατάχρησης και κάθε διαφθοράς: την εξουσία.

Β. Εξουσία

Στην πιο γενική έννοιά του, ο όρος εξουσία σημαίνει «α) τη δυνατότητα να προκαλέσει κανείς την επέλευση ενός γεγονότος, ανεξάρτητα από το αν ασκείται ή όχι η δυνατότητα αυτή β) την επιρροή την οποία ασκεί ένα πρόσωπο ή μία ομάδα σε τρίτους, με οποιαδήποτε μέσα αλλά με ορισμένες προθέσεις. Πρέπει να σημειωθεί ότι μία ομάδα ή ένα πρόσωπο δεν θεωρούνται ότι ασκούν σε τρίτους «εξουσία» – με τη δεύτερη έννοια του όρου – όταν απλώς μπορούν να επηρεάσουν τη συμπεριφορά των τρίτων· όταν απλώς έχουν τη δυνατότητα αλλά δεν την ασκούν, έχουν «εξουσία» με την έννοια (α) και πρέπει να την ασκούν πραγματικά, για να έχουν «εξουσία» με την έννοια (β)»³

Έτσι εξουσία είναι από γενική άποψη «η ικανότητα και η δυνατότητα να πραγματοποιεί κανείς τη θέλησή του, να επι-

δράστηριότητα και στη συμπεριφορά των ανθρώπων, με τη βοήθεια ορισμένων μέσων: του κύρους, του δικαίου, της βίας (οικονομικής, πολιτικής, κρατικής, οικογενειακής κ.ά.).

Η επιστημονική προσέγγιση του ορισμού της εξουσίας απαιτεί να ληφθεί υπόψη η πολλαπλότητα των εκδηλώσεών της στην κοινωνία και, συνεπώς, να αποσαφηνιστούν οι ιδιομορφίες των επιμέρους κατηγοριών εξουσίας – της οικονομικής, της πολιτικής (περιλαμβανομένης της κρατικής, κοινωνικής), της οικογενειακής – επίσης απαιτεί την οριοθέτηση της κοινωνικής και της προσωπικής εξουσίας, που διαπλέκονται μεταξύ τους, χωρίς να ανάγεται η μια στην άλλη. Απαιτεί επίσης την οριοθέτηση των ιδιομορφιών, των μορφών και των μεθόδων εκδήλωσης της εξουσίας στα διάφορα κοινωνικά, οικονομικά και πολιτικά συστήματα.»⁴

Βασικές μορφές εκδήλωσης της εξουσίας είναι η κυριαρχία, η καθοδήγηση, η διεύθυνση, η οργάνωση, ο έλεγχος.

« Η κυριαρχία προϋποθέτει την άποψη ή τη σχετική υποταγή ορισμένων ανθρώπων (κοινωνικών ομάδων) σε άλλους. Καθόδηγηση σημαίνει την ικανότητα να επιβάλλει κανείς τη θέλησή του επιδρώντας με άμεσες και έμμεσες μορφές στους καθοδηγούμενους. Η καθοδήγηση μπορεί να στηρίζεται στο κύρος, στην αναγνώριση απ' τους καθοδηγούμενους της αντίστοιχης δικαιοδοσίας των καθοδηγητών με ελάχιστη άσκηση της εξουσιαστικής – καταναγκαστικής λειτουργίας.»⁵

Για να εξειδικεύσω την εξουσία στο ιατρικό επάγγελμα θα αναφερθώ σε ορισμένα άρθρα των ΑΡΧΩΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ.

ΟΙ ΑΡΧΕΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ ΤΙΣ ΟΠΟΙΕΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΘΗΚΑΝ ΤΟ 1987 Η ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΝΔΙΑΣΚΕΨΗ ΤΩΝ ΙΑΤΡΙΚΩΝ ΣΥΛΛΟΓΩΝ Ή ΑΛΛΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ ΜΕ ΠΑΡΟΜΟΙΕΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ.

Άρθρο 1ο

Το λειτούργημα του γιατρού αποσκοπεί στην υπεράσπιση της φυσικής και πνευματικής υγείας του ανθρώπου και στην ανακούφιση από τον πόνο, με σεβασμό στη ζωή και στην ανθρωπινή αξιοπρέπεια, χωρίς διάκριση φύλου, φυλής, θρησκείας, υπηκοότητας, κοινωνικής θέσης και πολιτικής ιδεολογίας ή οποιουδήποτε άλλου λόγου, τόσο στον καιρό της ειρήνης, όσο και στον καιρό του πολέμου.

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΙΑΤΡΟΥ

Άρθρο 3ο

Ο γιατρός απαγορεύεται να επιβάλλει στον ασθενή του τις επαγγελματικές, φιλοσοφικές, ηθικές ή πολιτικές γνώμες του στην άσκηση του επαγγέλματός του.

ΒΑΣΑΝΙΣΤΗΡΙΑ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΑΠΑΝΘΡΩΠΕΣ ΑΓΩΓΕΣ

Άρθρο 22.

Ο γιατρός ουδέποτε οφείλει να παρευρίσκεται, να συμμε-

τέχει ή ν' αποδέχεται πράξεις βασανιστηρίων ή άλλες μορφές αποτρόπαιων, απάνθρωπων ή μειωτικών αγωγών, οποιαδήποτε και αν είναι τα προβαλλόμενα επιχειρήματα (διαπραχθέν αδίκημα, καταδίκη ή πιστεύω). Αυτή η αρχή ισχύει σ' όλες τις καταστάσεις ακόμα και σε καιρό εμφύλιου πολέμου ή οποιασδήποτε ένοπλης σύρραξης.

Άρθρο 23.

Ο γιατρός ουδέποτε οφείλει να χρησιμοποιεί τις γνώσεις του, τις ικανότητες και επιδεξιότητές του, με σκοπό να εξυπηρετήσει τη χρήση βασανιστηρίων ή άλλες αποτρόπαιες, απάνθρωπες ή μειωτικές αγωγές, οποιοσδήποτε και αν είναι ο σκοπός.»

Ο κίνδυνος μιας θεραπευτικής τυραννίας (π.χ. στο χώρο της εγκληματολογίας) είναι υπαρκτός. Η ιατρική ιδεολογία ως μορφή τυπικού κοινωνικού ελέγχου μας έχει οδηγήσει σε ακρότητες του τύπου: της δραπετομανίας, (αρρώστια, κύριο σύμπτωμα της οποίας ήταν το ότι οι δούλοι θέλανε να το «σκάνε» από τους αφέντες τους)⁶ ή τον εγκλεισμό των ψυχικών ασθενών σε ψυχιατρικά καταστήματα.

Η ιατροποίηση της μη – κομφορμιστικής συμπεριφοράς έχει μία φωτεινή και μία σκοτεινή πλευρά.

Η φωτεινή πλευρά⁷ χαρακτηρίζεται:

α) Από έναν ανθρωπισμό: π.χ. ο αλκοολικός δεν διαπράττει πια αμαρτία ή έγκλημα. Η τιμωρία αντικαθίσταται από τη θεραπεία.

β) Από έναν – απο – στιγματισμό: Τα «κακά παιδιά» θεωρούμενα ως πάσχοντα δεν στιγματίζονται. Η «αρρώστια» είναι ηθικά ουδέτερη, ενώ το έγκλημα δεν είναι.

γ) Από μια αισιοδοξία: Η μεταχείριση του αποκλίνοντα ως άρρωστου επιτρέπει και στον ίδιο να πιστέψει ότι μπορεί να ιαθεί. Αντίθετα ο εγκληματίας – και μάλιστα ο θεβαρμένος βιολογικά – θιώνει το έγκλημα ως «πεπρωμένο».

δ) Από μια ηθικοποίηση του ιατρικού επαγγέλματος.

Οι γιατροί σπάνια διαφθείρονται και σπάνια υποκύπτουν σε πολιτικές πιέσεις.

ε) Τέλος από μια ελαστικότητα και μία αποτελεσματικότητα που δεν έχει ο νομικός έλεγχος.

Η σκοτεινή πλευρά⁸ της ιατροποίησης συντίθεται από:

α) Άρση του αισθήματος ευθύνης. Ο άνθρωπος ως ασθενής θεωρείται ανεύθυνος και ως ανεύθυνος δεν νοιώθει «άνθρωπος».

β) Αποδοχή της ηθικής ουδετερότητας της ιατρικής.

γ) Κυριαρχία του ελέγχου – εξουσίας των ειδικών.

δ) Εξατομίκευση των κοινωνικών προβλημάτων (τα αίτια βρίσκονται στο άτομο και όχι στην κοινωνία).

ε) Αποπολιτικοποίηση της παρεκκλίνουσας συμπεριφοράς.

σ) Εκρίζωση του «κακού» που οδηγεί σε γενοκτονίες και στρατόπεδα συγκέντρωσης.

Από τη «διαστροφή» στην «αρρώστια» και τη μετατροπή του γιατρού σε όργανο κοινωνικού ελέγχου η απόσταση δεν είναι μεγάλη.

Η ιατρική μπορεί να ξέφυγε από τα δίχτυα της φιλοσοφίας ή της θεολογίας⁹ αλλά οι γιατροί συχνά προσπαθούν ηθικολογώντας και ασκώντας εξουσία να αγγίξουν τις αξίες και τη συμπεριφορά των ανθρώπων.

Από την άμβλωση μέχρι τον ευνουχισμό του εγκληματία

και την ευγονική που προστατεύει την ανθρώπινη φυλή, από τον χαρακτηρισμό της ψυχικά ή κοινωνικά παρεκκλίνουσας συμπεριφοράς ως τρέλας ή «λέπρας», η εξουσία των γιατρών συνεχώς διευρύνεται.

Θάθελα κλείνοντας αυτό το κεφάλαιο για την *ε ξ ο υ σ ί α* να αναφερθώ σε δύο περιπτώσεις που ο γιατρός φαίνεται να παρεμβαίνει – ιδεολογικά – στη ζωή του συνανθρώπου του: την άμβλωση και την ευθανασία.

α) Άμβλωση¹⁰

Με τον όρο «άμβλωση» νοείται «η με πρόθεση πρόκληση του θανάτου σ' ένα ζωντανό έμβρυο». Η δε θανάτωση του εμβρύου αυτού, μπορεί να γίνει «δι' εκτρώσεως» ή «κατ' άλλον τρόπον». (άρθρο 304 παρ. 1 Π.Κ.).

«Έκτρωση είναι η πρόκληση εξόδου του εμβρύου σε χρόνο που δεν είναι ακόμη ώριμο για αυτοτελή ζωή με αποτέλεσμα την ακαριαία, ή μέσα σε σύντομο χρονικό διάστημα, επέλευση του θανάτου του κυοφορουμένου εμβρύου.»

Αντίθετα «κατ' άλλον τρόπον» πραγματοποιείται η άμβλωση όταν η θανάτωση του εμβρύου γίνεται μέσα στη μήτρα.¹¹

Με τη θέσπιση των διατάξεων των άρθρων 304 του Π.Κ. ο νομοθέτης παρέχει προστασία σε ένα λεπτό είδος εννόμου αγαθού, την απαρχή της ανθρώπινης ζωής, που ο Ανδρουλάκης (1974) ονομάζει «εν γενέσει» ζωή και ο Γάφος (1969) «εν σπέρματι» ζωή¹².

Οι προϋποθέσεις που αίρουν τον άδικο χαρακτήρα της άμβλώσεως, όπως καθορίζονται στην ισχύουσα «Ποινική Νομοθεσία, είναι:

α) Ο αναπότρεπτος με άλλο τρόπο κίνδυνος της ζωής ή σπουδαίας και διαρκούς βλάβης της υγείας της εγκύου. Η προϋπόθεση αυτή συνιστά την ονομαζόμενη *ιατρική ένδειξη* της άμβλώσεως, δηλ. καθορίζει την (επιστημονική) εξουσία του γιατρού.

β) Η αφορήτη προσβολή της προσωπικής αξιοπρέπειας και της ελευθερίας της εγκύου – θύματος. (άρθρ. 2 παρ. 1, 5 παρ. 2, 7 παρ. 2 Συντάγματος. Η θυσία της ζωής του εμβρύου θα γίνει κατά τους ορισμούς του 304, παρ. 5 Π.Κ. στις εξής αυστηρά προσδιοριζόμενες περιπτώσεις:

- εγκυμοσύνη κατόπιν βιασμού.
- εγκυμοσύνη κατόπιν καταχρήσεως ανικάνου προς αντίσταση.
- εγκυμοσύνη κατόπιν αποπλανήσεως νέας κάτω των 16 ετών.
- εγκυμοσύνη κατόπιν αιμομιξίας¹³.

β) Ευθανασία

Το «δικαίωμα του αποθνήσκειν» έχει πολύ συζητηθεί. Πριν αναφερθούμε στην εξουσία των γιατρών στο ζήτημα της ευθανασίας, θεωρούμε ανάγκη να επισημάνουμε απλώς την ύπαρξη του άρθρου 30 Π.Κ. το οποίο προβλέπει και τιμωρεί την «ανθρωποκτονία με συναινέση».

Το άρθρο αυτό διατυπώνεται ως εξής: «Όστις απεφάσισε και εξετέλεσεν ανθρωποκτονίαν, επί τη σπουδαία και επιμόνω απαιτήσει του παθόντος και εξοίκτου προς αυτόν, ανιάτως πάσχοντα, τιμωρείται δια φυλακίσεως».

Κατά μια άποψη η ανθρωποκτονία «εν συναινέσει» αποτελεί «μερική έννοια της ευθανασίας, η οποία επί πλέον περιλαμβάνει τη *δυσθανασία*, την παράταση δηλαδή της ζωής του πάσχοντος με δαπανηρές και δύσκολες περιποιήσεις και την *ορθοψία*, τη μη εφαρμογή δηλαδή δύσκολων περιποιήσεων και την εγκατάλειψη του πάσχοντος, σε φυσική επέλευση του θανάτου¹⁴».

Χωρίς να είναι στην πρόθεσή μας να αναμιχθούμε σε φιλοσοφικά ή ιδεολογικά θέματα, οφείλουμε παραταύτα να υπογραμμίσουμε τη λεπτή θέση του γιατρού όταν καλείται να παίξει έμμεσα το ρόλο του «Θεού» ή του «Δημιού». Οι ειδικές γνώσεις του στην εκτίμηση της σοβαρότητας της κατάστασης ενός άρρωστου αποτελούν το κρίσιμο στοιχείο και στο ζήτημα της ευθανασίας.

Με τον όρο *ε υ θ α ν α σ ί α* νοείται «η υπό τινος και αποκλειστικώς υπ' αυτού τούτου ή δια συμβολής του γενομένη θανάτωση ετέρου πάσχοντος περί του οποίου εξέλιπε πάσα ελπίς θεραπείας του και ευρίσκεται εν απελπιστική καταστάσει, άνευ όμως της απαιτήσεως του παθόντος».¹⁵

Είναι γνωστό ότι σε ποσοστό 20% των αρρώστων στις μονάδες εντατικής νοσηλείας απαιτούνται τέτοιες κρίσιμες αποφάσεις. Σ' ένα ογκολογικό τμήμα 100 κρεβατιών τρεις φορές κατά μέσο όρο την εβδομάδα τίθεται το ερώτημα κατά πόσο θα πρέπει να παρατείνεται με διάφορες θεραπείες η μαρτυρική επιβίωση καταδικασμένων αρρώστων¹⁶. Και στο σημείο αυτό η εξουσία του γιατρού φτάνει πλέον στα ακραία όρια της.

Γ. Ηθική.

«Φιλοσοφικός κλάδος που μελετά τον ηθικό βίο, την ηθικότητα ως μορφή κοινωνικής συνείδησης και ως μία από τις σημαντικότερες πλευρές της καθημερινής δραστηριότητας, ειδικό φαινόμενο της κοινωνικής ζωής. Η ηθική διασαφηνίζει τη θέση της ηθικής συμπεριφοράς στο σύστημα των άλλων κοινωνικών σχέσεων, αναλύει τη φύση και την εσωτερική δομή της, μελετά την προέλευση και την ιστορική εξέλιξη της ηθικότητας, υποστηρίζει θεωρητικά το ένα ή το άλλο σύστημά της.

Στην ανατολική και στην αρχαία σκέψη η Ηθική ήταν αρχικά συνυφασμένη με τη φιλοσοφία και το δίκαιο και είχε το χαρακτήρα κατεξοχήν πρακτικής ηθολογίας που διδασκε τη σωματική και την ψυχική υγιεινή της ζωής. Οι θέσεις της Ηθικής συνάγονται άμεσα από τη φύση του συστήματος του σύμπαντος, του κάθε έμβιου όντος συμπεριλαμβανομένου και του ανθρώπου, πράγμα που συνδεόταν με τον κοσμολογικό χαρακτήρα της ανατολικής και της αρχαίας φιλοσοφίας. Ως ιδιαίτερη επιστήμη η Ηθική προβλήθηκε από τον Αριστοτέλη. Αν και κεντρικό τμήμα της Ηθικής του Αριστοτέλη η είναι η θεωρία για τις αρετές, δηλαδή τα ηθικά προσόντα της προσωπικότητας, στο σύστημά του θρήκαν ήδη την έκφρασή τους πολλά «αιώνια ζητήματα» της Ηθικής θεωρίας: για τη φύση και την πηγή της ηθικής, για την ελευθερία της βούλησης και τις θάσεις της ηθικής πράξης, για το νόημα της ζωής και την ύπατη ευτυχία, για τη δικαιοσύνη κλπ.»¹⁷.

Οι ηθικές ενέργειες είτε συναρτώνται με τα αποτελέσματα (ωφελισμούς, είτε με τα κίνητρα και τις προθέσεις, πρέπει να αξιολογούνται ανάλογα με τη σχέση του υποκειμένου προς την πράξη, ιδίως σε συνάρτηση με την ελευθερία επιλογών.

Για την επίλυση των προβλημάτων της ηθικής αρμόδια δεν είναι μόνον η συλλογική αλλά και η ατομική συνείδηση: το ηθικό κύρος του γιατρού εξαρτάται από το βαθμό συνειδητοποίησης των γενικών ηθικών αρχών και ιδανικών της κοινωνίας αλλά και από τα όρια ελευθερίας και αξιοπρέπειας που ο ίδιος έχει θέσει για τον εαυτό του και για τις σχέσεις του με τους συνανθρώπους του.

Ας μην ξεχνάμε άλλωστε ότι η ηθική δραστηριότητα περιλαμβάνει όχι μόνο την εκπλήρωση αλλά και τη δημιουργία νέων κανόνων και αρχών ιδίως στο σύγχρονο κόσμο της τεχνολογικής προόδου.

Νέα δραστικά φάρμακα, τεχνολογίες της διαστημικής εποχής, χειρουργικές επεμβάσεις που μοιάζουν με σενάρια επιστημονικής φαντασίας, εισβάλλουν καθημερινά στο θαυμαστό κόσμο της σύγχρονης ιατρικής.¹⁸

Η δύσκολη ισορροπία ανάμεσα στην ηθική και στην τεχνική η οποία κατακτά όλους τους κλάδους της επιστήμης συμπεριλαμβανομένης και της ιατρικής θέτει σε κίνδυνο τόσο το ρόλο του ανθρώπου – επιστήμονα, του ανθρώπου – γιατρού όσο και τις σχέσεις των γιατρών με τον άνθρωπο – ασθενή.¹⁹

Η ηθική, η αυτοκριτική και η νέα συνείδηση αποτελούν πλέον κρίσιμα σημεία διαλόγου ανάμεσα στους επιστήμονες. Στο χώρο της Ιατρικής οι αρχές της δεοντολογίας και της ηθικής που έχουν καταγραφεί στον Ιπποκράτειο όρκο εξακολουθούν μεν να εκφράζουν θεμελιακές αξίες ανθρωπισμού, αλλά αναρωτιέται κανείς πόσο είναι συμβιβάστες με τα «θαύματα της επιστήμης»²⁰. Στο επίκαιρο π.χ. πρόβλημα του πειραματισμού πάνω σε ανθρώπους (ή έρευνας που θίγει την ανθρωπινή αξιοπρέπεια) δεν είναι πάντοτε εύκολη η παγίωση ηθικών κανόνων και η συμφωνία όλων των επιστημόνων (γιατρών, νομικών, κοινωνιολόγων). Σε γενικές πάντως γραμμές για να είναι αποδεκτή η κλινική πειραματική έρευνα πρέπει να διέπεται από τις εξής αρχές.

«1. Γραπτή συναίνεση από καλά πληροφορημένους ενήλικες και μεγαλύτερα παιδιά. Για τα μικρά παιδιά χρειάζεται συναίνεση από γονείς ή κηδεμόνες.

2. Απουσία θλάθης υγείας – Ελαχιστοποίηση ταλαιπωρίας του ατόμου.

3. Ωφελιμότητα για το ίδιο το άτομο, την οικογένεια, το κοινωνικό σύνολο.

4. Διασφάλιση άριστης ιατρικής και γενικής φροντίδας.

5. Έγκριση από αρμόδια Επιτροπή Δεοντολογίας.

6. Συνεκτίμηση αρχών, πεποιθήσεων οικογένειας και κοινωνικού συνόλου.»²¹

Βέβαια η σοβαρότητα και συνέπεια της έρευνας και των ερευνητών συνιστούν αποδεκτές εγγυήσεις, δεν μπορεί όμως κανείς να μην ανησυχεί με πειράματα του τύπου «λοβοτομή σε τοξικομανείς» για ν' αλλάξουν συμπεριφορά, γιατί τέτοιες «πρωτοβουλίες» συνήθως καθιστούν την ψυχοχειρουργική επικίνδυνο άλλοθι για εγκλήματα κατά του Ανθρώπου και της Ανθρωπότητας.²²

Η παρέμβαση του γιατρού στην ομαλοποίηση του ατόμου (με την έννοια της επανακοινωνικοποίησής του μετά από μια θεραπευτική μεταχείριση) είναι διάχυτη σε όλο το ποινικό σύστημα.

Από τον ψυχίατρο πραγματοποιώμενα στην ποινική δίκη μέχρι το γιατρό των φυλακών που παρακολουθεί τους τοξικομανείς, το ιατρικό μ ο ν τ έ λ ο εμφανίζεται ως επιστημονικό και ηθικά ουδέτερο ενώ στην ουσία οι ιατρικές γνωματεύσεις δεν είναι τίποτ' άλλο από κοινωνικές αξιολογήσεις. Ο επικίνδυνος ψυχασθενής και ο εξ ιδιοσυγκρασίας εγκληματίας είναι δύο χαρακτηριστικά παραδείγματα.²³

Οι γιατροί μετατρέπονται έτσι σε φύλακες μιας πίστης ή μιας κοινωνικής αντίληψης.

Από την ευγονική μέχρι τον προκαθορισμό του χρώματος των ματιών ή των μαλλιών του παιδιού,²⁴ από την προληπτική ιατρική μέχρι την γενετική παραγωγή super race, από τη διερεύνηση του DNA μέχρι την πειραματική κуттарική καλλιέργεια «ανθρώπου – πίθηκου»,²⁵ δηλ. τη δημιουργία νέων μορφών ζωής, νέων όντων, υπάρχει ένα ολισθηρό μονοπάτι που για να διασχίσει η σημερινή τεχνολογία χρειάζεται σίγουρα τη συνδρομή της βιο-ηθικής.

Η επιστήμη έχει λύσει αρκετά προβλήματα της βιολογίας αλλά πολύ λίγα της δικής της ηθικής κατεύθυνσης. Μπορεί όμως ο άνθρωπος να παρέμβει στη μοίρα του αλλάζοντας το βιολογικό του προσανατολισμό;

Οι κανόνες της βιο-ηθικής είναι αρκετοί για να μας προστατεύσουν από τα στρατόπεδα (πειραματικής) συγκέντρωσης, τις λαθμενές μεταλλάξεις τύπου Φρανκεστάιν, τις εύκολες λύσεις του ευνουχισμού ή του σωλήνα;

Η παρέμβαση στη γενετική διαδικασία πέρα από τους κινδύνους που περικλείει σχετικά με την κατασκευή «ομοιόμορφων όντων» (έστω και «τελειοποιημένων»), θρίσκει ανέτοιμη την Ανθρωπότητα να «ελέγξει» (κυρίως ηθικά) αυτά τα «προϊόντα» και να απαντήσει στο καυτό ερώτημα:

- Ο «νέος – άνθρωπος» θα γεννηθεί τελικά μέσα στο εργαστήριο ή μέσα από ιστορικοκοινωνικές συγκυρίες;

Συνέχεια στο επόμενο

ΠΑΡΑΠΟΜΠΕΣ

1. **Αρθ. Σοπενχάουερ**, Αφορισμοί (ελλ. μτφ. αποσπασμάτων του βιβλίου «Parerga und Paralipomena» (1851).
2. **Pierre - Paul Grassie**, Εσύ, ο μικρούλης Θεός, Αθήνα, 1971, πρόλογος, σελ. 22.
3. **Βλ. Ουνέσκο**, Λεξικό Κοινωνικών Επιστημών εκδ. ελληνική Παιδεία, 1972, τ. 1, σ. 252.
4. **Βλ. Α.Φ. Ιλιτσεφ – Π.Ν. Φεντοσέγιεφ**, Φιλοσοφικό Εγκυκλοπαιδικό Λεξικό, 1985, τ.2, σ. 152.
5. **Βλ. Α.Φ. Ιλιτσεφ – Π.Ν. Φεντοσέγιεφ**, οπ. π. σ. 153.
6. **S.W. Cartwright**, Report on the diseases and physical peculiarities of the negro race, N.O. Med. Surg. J. 1851, 7, 691 - 715.
7. **J. Pilsa**, Social control: the concept, στο D. Sills (ed), International Encyclopedia of social sciences, vol. 14, New York 1968, σ. 391.
8. **P. Conrad**, Types of medical Social control, Soc. Health Illness, 1979, 1, 1-11 (June) – **N. Kittrie**, The right to be different: deviance and enforced therapy, Baltimore 1971, σ. 347.
9. **Wolff**, For a sociology of evil, J. Soc. Issues, 1969, 25, 111 -125.
10. **Βλ. γενικότερα για το θέμα Ε. Συμεωνίδου – Καστανίδου**, Η άμβλωση ως πρόβλημα του Ποινικού δικαίου, Αθήνα 1984.
11. **Αντ. Κουτσελίνη – Μαν. Μιχαλοδημητράκη**, Άμβλωση – Ιατροδικαστικές σκέψεις πάνω στην εφαρμογή των νέων διατάξεων (ν. 821/78, ν. 1383/83), στο «Ιατρική ευθύνη», εκδ. Gutenberg, 1984, σ. 160.
12. **Αντ. Κουτσελίνη – Μ. Μιχαλοδημητράκη**, οπ. π. σ. 160.
13. **Βλ. Αντ. Κουτσελίνη – Μ. Μιχαλοδημητράκη** οπ. π. σ. 161.
14. **Βλ. Αντ. Κουτσελίνη**, Ευθανασία – Η ιατροδικαστική άποψη, στο «Ιατρική ευθύνη», σ. 140.
15. **Βλ. Α. Καράμπελα**, Η ευθανασία και το δικαίωμα στη ζωή και στο θάνατο (από ποινική άποψη), προλ. Α. Κουτσελίνη, Αθήνα 1987.
16. **Βλ. Συζήτηση Ελληνικής Εταιρείας Ηθικής και Δεοντολογίας**, «Οι αποφάσεις ζωής από το γιατρό ή από τον ασθενή», Ελευθεροτυπία 27/1/89.
17. **Α.Φ. Ιλιτσεφ – Π.Ν. Φεντοσέγιεφ**, οπ. π., τ.2, σ. 268.
18. **Βλ. αναλυτικότερα Expérimentation Biomedicale et Droits de l'Homme**, εκδ. Fondation Marangopoulos pour les Droits de l'Homme, préface Guy Braibant, Puf, 1988.
19. **Βλ. τρία άρθρα Χρ. Καττάμη**, Είναι ηθικά αποδεκτός ο ιατρικός πειραματισμός πάνω στον άνθρωπο; ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ 12/8/84, 15/8/84, 23/8/84.
20. **Βλ. άρθρα Χρ. Καττάμη**, οπ. π.
21. **Βλ. άρθρα Χρ. Καττάμη**, οπ. π.
22. **Βλ. αναλυτικότερα Κλ. Γρίθα**, Μια Χιροσίμα στον εγκέφαλο, Ελευθεροτυπία 30/1/89 και **V. Mark – F. Ervin**, Violence and the brain, New York 1970, σ. 160.
23. **Βλ. διαμάχη των σοβιετικών επιστημόνων Ντουμίνιν – Αλεξάντρωφ** στο άρθρο «Τα γονίδια μου είναι... πιο μαρξιστικά από τα δικά σου» ΤΑ ΝΕΑ 23/11/1981.
24. **Βλ. Alvin Toffler**, Future schock, New York 1970, σ. 170 επ.
25. **Βλ. G. Leach**, The Biocrats Ethics and the New Medecine, London 1972, σ. 114 επ.

Ο ΜΑΖΙΚΟΣ ΛΑΪΚΟΣ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΟΥ ΣΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΟΥ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟΥ ΤΗΣ ΒΙΑΣ ΣΤΑ ΓΗΠΕΔΑ

Το φαινόμενο της βίας στα γήπεδα έχει πάρει πλέον τα τελευταία χρόνια και στη χώρα μας ανησυχητικές διαστάσεις.

Το φαινόμενο αυτό έχει σύνθετο χαρακτήρα και έχει αποτελέσει αντικείμενο ανάλυσης από την ψυχολογία, την κοινωνιολογία καθώς επίσης και από την εγκληματολογία.

Η Πολιτεία και οι φορείς της πιστεύουν ότι τα αίτιά του είναι κοινωνικά και ότι είναι απόρροια των ραγδαίων αλλαγών που συντελούνται τα τελευταία χρόνια στην ελληνική κοινωνία, αλλά και της ανάγκης ανταπόκρισης της χώρας μας στη νέα πραγματικότητα.

Απορρίπτουμε παλιές ιδέες και αξίες, οι θεσμοί ολοένα καταρρέουν και ένα νέο κοινωνικό καθεστώς, ρευστό, θολό και αβέβαιο επιβάλλεται καθημερινά. Στην αναζήτηση του νέου της προσώπου, η ελληνική κοινωνία γίνεται απότομη, επιθετική και αντιφατική.

Στο πολύπλοκο αυτό φαινόμενο της βίας στα γήπεδα πρωταγωνιστούν κυρίως οι νέοι.

Η κοινωνία του αύριο. Γι' αυτό και η αντιμετώπισή της απαιτεί συλλογική προσπάθεια και μια νέα αντίληψη εκ μέρους της Πολιτείας και των παρα-

γόντων του αθλητισμού. Αναμφισβήτητα είναι μια υπόθεση που αφορά όλους μας.

Μέχρι σήμερα η Πολιτεία έχει εξαγ-

γείλει πολλά μέτρα για την αντιμετώπισή τους, η αποτελεσματικότητα των οποίων όμως αμφισβητείται.

Η ίδια η νεολαία στην προσπάθειά της να συμβάλλει στην πρόληψη ή περυστολή του φαινομένου διατύπωσε προτάσεις προς την κατεύθυνση αυτή.

Συγκεκριμένα τον Ιανουάριο του τρέχοντος έτους οι πολιτικές νεολαίες ΟΝΝΕΔ, νεολαία ΠΑΣΟΚ, ΚΝΕ, ΑΔΗΝ, ΕΚΟΝ Ρήγας Φεραίος και ΡΑΝ (ΕΑΡ) κατέθεσαν από κοινού πακέτο προτάσεων στη νεολαία και την αθλητική ηγεσία του τόπου και μεταξύ των άλλων πρότειναν:

- α. Ανάπτυξη του σχολικού και μαζικού λαϊκού αθλητισμού.
- β. Αλλαγή του θεσμικού πλαισίου του αθλητισμού και σύνταξη κώδικα δεοντολογίας αθλητικών παραγόντων και αθλητικού Τύπου.
- γ. Καθιέρωση του μαθήματος της Φυσικής Αγωγής στα δημοτικά σχολεία κ.λπ..

Τι είναι όμως μαζικός λαϊκός αθλητισμός και κατά πόσο θα συμβάλλει στην αντιμετώπιση του φαινομένου «Βία στα γήπεδα»;

Τη γένεση του αθλητισμού πρέπει ν' αναζητήσουμε στην ίδια τη φύση του ανθρώπου. Η βιολογία διδάσκει ότι η κυριότερη εκδήλωση των οργανικών όντων είναι η κίνηση. Αυτή αποτελεί στοιχείο ζωής, μαρτυρία ύπαρξης. Οι αρχαίοι πίστευαν ότι «κίνησις ζωή έστιν». Όταν ο άνθρωπος δεν κινείται, περιέρχεται σταδιακά σε μια παθητική κατάσταση απραξίας. Μεταβάλλεται σε μια παθητική μάζα.

Είναι σαν να μην υπάρχει σύμφωνα με το περίφημο δόγμα του Λάιμπνιτς: «Ό,τι δεν δρα δεν υπάρχει».

Τι είναι άθληση; Με τον όρο αυτό νοείται η καθορισμένη σωματική άθληση, που εκτελείται βάσει κανόνων. Μ' αυτή αποσκοπείται πρώτα-πρώτα η εξασφάλιση της υγείας και ευεξίας και ακολούθως η προβολή της σωματικής αλκής των αθλητών που μετέχουν στους αγώνες. Ο αθλητισμός στην καθαρή του μορφή είναι απαλλαγμένος από κάθε ωφελιμιστική βλέψη, είναι εκδήλωση υψηλού ήθους και πνεύματος ευγένειας και γι' αυτό δεν αποβλέπει στον προσπορισμό υλικού κέρδους.

Με τον όρο αθλητισμός προσδιορίζουμε ακριβέστερα το αντικείμενο περιεχόμενο του Μαζικού Λαϊκού Αθλητισμού (Μ.Λ.Α.). Εννοούμε την οποιαδήποτε κινητική δραστηριότητα, που γίνεται κυρίως τον ελεύθερο χρόνο του καθενός, εκούσια και χωρίς καταναγκασμό.

Ο αθλητισμός απαιτεί την ελεύθερη επιλογή, την αβίαστη προτίμηση, την αισιόδοξη συνεργασία των αθλουμέ-

νων. Αποβλέπει στην ψυχαγωγία και τη γόνιμη επικοινωνία με την ψυχή και το σώμα.

Δεν ενδιαφέρεται για τον πρωταθλητισμό που είναι στόχος του αγωνιστικού αθλητισμού.

Ο Μαζικός Λαϊκός Αθλητισμός πέρα από τον κοινωνικό του χαρακτήρα αποτελεί και μέρος του όλου συστήματος Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού. Πραγματοποιείται σε κάθε ηλικία του ατόμου.

Χωρίς περιορισμούς σε υγεία, φυσική κατάσταση, κινητικές ικανότητες. Με λίγα λόγια απευθύνεται σε κάθε άνθρωπο. Είναι αυθόρμητος ή οργανωμένος, και δεν είναι υποχρεωτικός ούτε ανταγωνιστικός, με την έννοια του να προσπαθεί κανείς να κερδίσει κάποιο αντίπαλο. Η ανταγωνιστικότητά του σχετίζεται με την προσπάθεια του ατόμου να ξεπεράσει τον ίδιο του τον εαυτό.

Πιο συγκεκριμένα η ερμηνεία του όρου Μ.Λ.Α. εκφράζεται ποικιλότροπα μέσα από τις εθνικές στρατηγικές και τα συνθήματα που πλασιάζουν τις εθνικές καμπάνιες για το Μ.Λ.Α.

Η επιγραμματική αυτή έκφραση των κρατών διαφοροποιείται και χαρακτηρίζεται ανάλογα με τη σημασία, την επιδίωξη και το αποτέλεσμα που διαμορφώνεται με την καθημερινή εφαρμογή των τοπικών προγραμμάτων.

Στην Αγγλία χαρακτηρίστηκε «Φυσική αναδημιουργία», στην Ομοσπονδιακή Γερμανία «Αθλητισμός και Υγεία», στη Λαοκρατική Δημοκρατία της Γερμανίας «Αθλητισμός αναψυχής», στον Καναδά «Οι δρόμοι της πόλης» και στις Η.Π.Α. «Αναψυχή».

Ωστόσο στις περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες η επικρατέστερη επωνυμία είναι η γνωστή αγγλική φράση «SPORT FOR ALL» (Αθλητισμός για όλους).

Αθλητισμός για όλους ήταν ο στόχος της Διακήρυξης των Υπουργών Αθλητισμού των κρατών - μελών του Συμβουλίου της Ευρώπης το έτος 1975 στις Βρυξέλλες. Αθλητισμός για όλους σημαίνει πρόσκληση και ταυτόχρονα δικαίωμα άθλησης, μόρφωσης, οικονομικής ισχύος. Η πρώτη και θεμελιακή διακήρυξη για το Μ.Λ.Α. εσήμαινε άρση των κοινωνικοπολιτικών διαφορών και ίση συμμετοχή των πολιτών όλου του κόσμου στα αθλητικά δεδομένα.

Η απάντηση των λαών στην καινούργια αθλητική εποχή ήταν απόλυτα καταφατική κι' απόδειξη ότι η σωματική άθληση αποτελεί επιταγή και κοινωνική ανάγκη. Σε μια εποχή, όπου το σώμα και η κίνηση τείνει ν' αντικατασταθεί από τις μηχανές και τα ρομπότ, το άνοιγμα του Αθλητισμού στις πλατιές μάζες επαναφέρει την απαραίτητη άσκηση και βοηθά στην εξισορρόπηση των σωματικών και κοινωνικών ατελειών. Ο Μ.Λ.Α. αναδεικνύεται σ' ένα μεγάλο λαϊκό κίνημα κι επιβεβαιώνει αναπόφευκτα την προσωνυμία της Διακήρυξης «Αθλητισμός για όλους», γιατί παρέχει απεριόριστες δυνατότητες απασχόλησης με ποικίλες κινητικές δραστηριότητες χωρίς να επιδιώκει εξειδίκευση σε βάθος.

Κατά το Συμβούλιο της Ευρώπης οι κινητικές δραστηριότητες υποδιαιρούνται σε:

α. Αγωνιστικές δραστηριότητες. Είναι δραστηριότητες με συναγωνιστική διάθεση.

β. Υπαίθριες δραστηριότητες. Σ' αυτές οι συμμετέχοντες προσπαθούν να υπερνικήσουν φυσικά εμπόδια μιας δεδομένης περιοχής (δάση, βουνά, υδατικές εκτάσεις).

γ. Αισθητικές κινήσεις. Σ' αυτό το είδος της σωματικής κίνησης, ο αθλούμενος στηρίζεται στην περισυλλογή, στρέφεται στον εαυτό του κι αφήνεται στην απόλαυση των προσχεδιασμένων αθλητικών κινήσεων, όπως π.χ. τις καλλιτεχνικές παγοδρομίες της ρυθμικής ή την κολύμβηση για ψυχαγωγία.

δ. Δραστηριότητες διατηρήσεως της φόρμας. Ασκήσεις ή κινήσεις που εκτελούνται για την μακροπρόθεσμη ευεργετική τους επίδραση στη σωματική υγεία.

Επίσης οι κινητικές δραστηριότητες ταξινομούνται ανάλογα με το επίπεδο επίδρασής τους στον άνθρωπο κι ανάλογα με τον τελικό τους σκοπό σε:

α. Δραστηριότητες κατεξοχήν ψυχοπνευματικής ανάτασης. Περίπατος, εκδρομές, βαρκάδα, βόλτα με ποδήλατο.

β. Δραστηριότητες κατεξοχήν ιατρογενείς για πρόληψη, θεραπεία, αποκατάσταση π.χ. Γυμναστική για έγκυους.

γ. Δραστηριότητες κατεξοχήν παιδευτικού τομέα με χαρακτήρα αγωγής π.χ. το παιχνίδι για το παιδί, η βρεφική Γυμναστική και οι κινητικές δραστηριότητες για τα άτομα με ειδικές ανάγκες.

Φορείς του Μαζικού Λαϊκού Αθλητισμού

Η Γενική Γραμματεία Αθλητισμού (Γ.Γ.Α.) είναι ο καθ' ύλην αρμόδιος δημόσιος φορέας του Μαζικού Λαϊκού Αθλητισμού. Συνεργάζεται με όλους τους δημόσιους φορείς για οργάνωση προγραμμάτων. Επίσης, η Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς έχει τη δυνατότητα οργάνωσης προγραμμάτων, όπως: νέοι και βουνό, νέοι και θάλασσα.

Το Υπουργείο Παιδείας σε συνεργασία με τη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού εφαρμόζουν προγράμματα Μ.Λ.Α. στους μαθητές, σπουδαστές, φοιτητές.

Το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας συνεργάζεται με τη Γ.Γ.Α. για την υλοποίηση προγραμμάτων με στόχο τη βελτίωση της βιολογικής στάθμης του Στρατού μας.

Οι αρμόδιοι φορείς Εργασίας με τη συνεργασία της Γ.Γ.Α. εφαρμόζουν προγράμματα Μ.Λ.Α. με κύριο στόχο την αύξηση της παραγωγικότητας μέσω της βελτίωσης της υγείας και της βιολογικής στάθμης του εργατικού δυναμικού.

Το Υπουργείο Δικαιοσύνης εφαρμόζει επίσης προγράμματα Μ.Λ.Α. σε φυλακές και ιδρύματα για την ψυχοσωματική ισορρόπηση των εγκλείστων.

Το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας εφαρμόζει προγράμματα σε κατασκηνώσεις, Κ.Α.Π.Η., βρεφονηπιακούς σταθμούς και πληροφορεί το κοινό ότι η υγεία για όλους στηρίζεται από τον Αθλητισμό για όλους.

Πιστεύουμε, λοιπόν, ότι ο Μ.Λ.Α. μπορεί να συμβάλει αποτελεσματικά στην αντιμετώπιση του φαινομένου της βίας στα γήπεδα. Γιατί ο Μ.Λ.Α. ως αθλητικό κίνημα της σύγχρονης κοινωνικής ζωής πασχίζει για την ευτυχία και την ευεξία των ανθρώπων.

Αποτελεί πρόκληση για φιλία, δεσμούς, συντροφικότητα. Είναι η πρόκληση για να γνωρίσει κανείς τον εαυτό του, τη ζωή και τον άλλο μέσα από τη λειτουργικότητα της ζωντανίας και της κίνησης. Δεν υπάρχει πληρέστερο αίσθημα ζωής, από εκείνο που αντλεί κανείς από τη βεβαιότητα της σωματικής ευεξίας και της χαράς.

Περνά ένα νέο μήνυμα στις καρδιές των ανθρώπων που μαστίζονται από τη μοναξιά και την απαισιοδοξία. Στους πολίτες που απομακρύνθηκαν από τη φύση και περιόρισαν την επικοινωνία τους με το συνάνθρωπο. Οι χαλαροί κοινωνικοί δεσμοί μπορούν να ανα-

βιώσουν και να τονωθούν μέσα από την αθλητική επανάσταση. Το πνεύμα του Μ.Λ.Α. ζωντανεύει την αγάπη για τον άνθρωπο, το ωραίο, το χαριτωμένο, μέσα στις οικογένειες, στις γειτονιές, τα σχολεία.

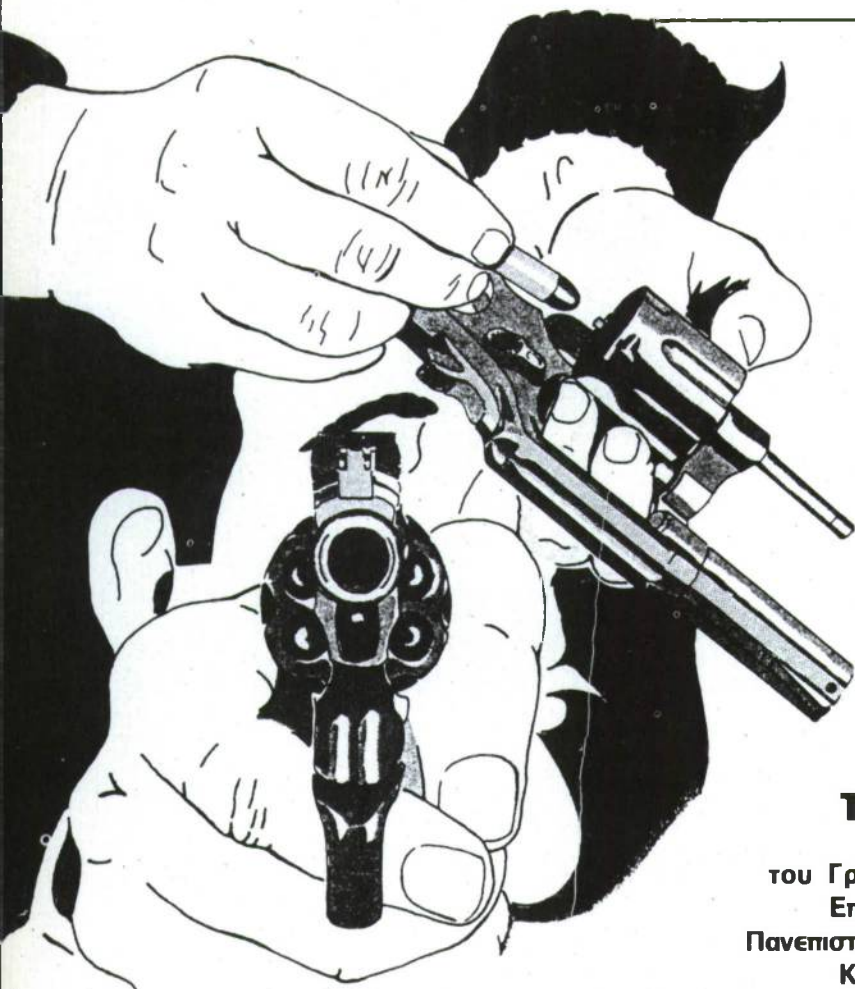
Είναι λοιπόν ολοφάνερο πως ο Μ.Λ.Α. κινείται στα πλαίσια του ανθρωπισμού και της ανιδιοτέλειας. Θα πρέπει δε να καθιερωθεί ως κύριο αγαθό σχολικής αγωγής για να επιδείξουν οι αυριανές κοινωνίες ένα απίστευτα νέο πρόσωπο.

Γι' αυτό και καλούμε νέους, γέροντες, άνδρες, γυναίκες, παιδαγωγούς, γονείς, τον κάθε πολίτη να γνωρίσουν την ομορφιά, τη θεραπεία και την ευχαρίστηση που προσφέρει η αθλητική ιδέα και να μεταβάλουν τα σπίτια τους, τη γειτονιά, το σχολείο ή την κοινότητα σε χώρο ευχάριστης και εποικοδομητικής συνάντησης. Σας καλούμε όλους να λάβετε μέρος στον αθλητισμό γιορτής, όπως χαρακτηρίζεται ο Μαζικός Λαϊκός Αθλητισμός.

ΓΙΑΝΝΗΣ Β. ΚΑΡΑΠΑΝΑΓΟΣ
ΥΠΑΣΤΥΝΟΜΟΣ Α'

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Νικήτας Νικηταράς «Μαζικός Λαϊκός Αθλητισμός»
Γεώργιος Ευσταθιάδης «Μαζικός Λαϊκός Αθλητισμός».

Τα πρόσωπα της διεθνούς βίας

του Γρηγόρη Τσάλτα και της Θεοδώρας Χίου,
Επικουρων Καθηγητών του Πάντειου
Πανεπιστημίου Κοινωνικών & Πολιτικών Επιστημών,
Καθηγητών Αστυνομικής Ακαδημίας

Ο όρος τρομοκρατία χρησιμοποιήθηκε για πρώτη φορά στις Βρυξέλλες το 1930 στη Διεθνή Διάσκεψη για την Ενοποίηση του Ποινικού Δικαίου, χωρίς όμως να αναλυθεί και να διερευνηθεί νομικά.

Έκτοτε και μέσω της επιστημονικής έρευνας αναπτύχθηκαν διάφορες μορφές τρομοκρατίας χωρίς όμως να στοιχειοθετηθεί και σαφής επιστημονικός ορισμός.¹

Η **επαναστατική τρομοκρατία** τύπου «Ερυθρών Ταξιαρχιών» ή «Action Directe» στοχεύει στην αποσταθεροποίηση της κοινωνίας και στην προσβολή των πολιτικών συμβόλων του δυτικού καθεστώτος, στο όνομα μιας ιδεολογικής ενατένισης του κόσμου, ήδη από την «επανάσταση» του Μαΐου 1968.

Η **διπλωματική ή κρατική τρομοκρατία** αποβλέπει στο να τροποποιήσει ή να παραλύσει τη διπλωματική δραστηριότητα του κράτους, απειλώντας την ίδια την κοινωνία με μία βία που απευθύνεται κατά των πολιτών της ή με την απαγωγή ομήρων, όπως πρόσφατα συνέβη στην περίπτωση του «τζάμπο» του Κουβέιτ.

Παρά τις διαφοροποιήσεις αυτές, η τρομοκρατία και στις δύο παραπάνω μορφές της, έχει ένα κοινό παρονομαστή που συνίσταται στην επίθεση κατά μίας ανοικτής και πλουραλιστικής δημοκρατικής κοινωνίας.² Ο θάνατος για τις τρομοκρατικές οργανώσεις αποτελεί ένα μήνυμα παρά έναν σκοπό που θίγει την υπόσταση της σύγχρονης κοινωνίας. Οι οργανώσεις αυτές επωφελούνται κυρίως από τα όρια που οι κοινωνίες θέτουν μόνες τους στην κοινή αντιτρομοκρατική συνεργασία εν ονόματι της κρατικής τους κυριαρχίας, της διπλωματικής ανεξαρτησίας και κυ-

ρίως του κρατικού εγωισμού, που δρα στα πλαίσια μιας «δημοκρατικής» εκλογικής λογικής.

Από τις μορφές αυτές της τρομοκρατίας πρέπει να αντισταθείουμε σαφώς την ιδεολογική εθνικιστική βία που ασκείται από τα εθνικοαπελευθερωτικά κινήματα και που αποβλέπει στην πολιτική και εδαφική ανεξαρτησία μίας συγκεκριμένης οντότητας.³ Και αυτό γιατί η ένοπλη βία του απελευθερωτικού κινήματος ασκείται: α) στο συγκεκριμένο έδαφος που διεκδικείται από την εθνική οντότητα - λαό, β) από μία οντότητα - λαό που έχει συνείδηση της εθνικής της ταυτότητας (εθνικιστικής, θρησκευτικής, ιδεολογικής, κ.λπ.) και

γ) στρέφεται κατά του κυρίαρχου κατακτητή ή γενικότερα κατά του ξένου εκμεταλλευτή (βλ. ιδιαίτερα και τη Διακήρυξη «για την παραχώρηση ανεξαρτησίας στις αποικιοκρατούμενες χώρες και λαούς» — ΟΗΕ 1514 - XXV, 14/12/1960) και όχι κατά τρίτων αθώων.

Αυτή ακριβώς η χρήση ένοπλης βίας από ένα απελευθερωτικό κίνημα δικαιώνεται νομικώς από το δικαίωμα αυτοδιάθεσης των λαών που αναγνωρίζεται ρητώς από τον Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών.

Το δικαίωμα αυτοδιάθεσης έχει δύο διαστάσεις:⁴ μία **δημοκρατική** και μία **επαναστατική**, γι' αυτό και θεωρείται ότι νομιμοποιεί την ένοπλη βία, πάνω στην οποία στηρίζονται οι λαοί για να καθορίσουν μόνοι τους το διεθνές τους status. Που σημαίνει ότι οι λαοί και κατ' επέκταση οι οντότητες που έχουν συνείδηση της εθνικής τους ταυτότητας αυτοκαθορίζονται ελεύθερα και δημιουργούν κράτος.

Στο δικαίωμα αυτό της αυτοδιάθεσης βασίστηκαν όλες οι μεγάλες αποαποικιοποιήσεις των κρατών από το 1960 και ύστερα. Ο ΟΗΕ με δύο βασικά Σύμφωνά του 1966 για: 1) τα «κοινωνικά, οικονομικά, πολιτιστικά δικαιώματα» και 2) τα «αστικά και πολιτικά δικαιώματα», τη Διακήρυξη «για την παραχώρηση ανεξαρτησίας στις αποικιοκρατούμενες χώρες και λαούς», καθώς και τη Διακήρυξη του 1970 πάνω στις «Αρχές του Διεθνούς Δικαίου που διέπουν τις φιλικές σχέσεις και τη συνεργασία μεταξύ κρατών σύμφωνα με το Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών», αναγνωρίζει ρητώς ότι οι λαοί δικαιούνται να αντιδρούν και με δυναμικά μέσα κατά πάσης προσπάθειας που αποβλέπει στη στέρηση του δικαιώματός τους για αυτοδιάθεση.

Η θέση αυτή του ΟΗΕ πήρε στη συνέχεια και θεσμική χροιά, εφόσον ο διεθνής οργανισμός δέχτηκε να ασκήσει πίεση στις αποικιακές δυνάμεις για την παραχώρηση της ανεξαρτησίας στους αποικιοκρατούμενους λαούς, ενώ καθιερώθηκε και από τη διεθνή πρακτική που θεώρησε το δικαίωμα για αυτοδιάθεση ως τον ακρογωνιαίο λίθο πολιτικής για την αποαποικιοποίηση.

Βασιζόμενοι στην πιο πάνω ανάλυση μπορούμε να περιγράψουμε ως τρομοκρατικές ενέργειες μόνον εκείνες τις πράξεις που γίνονται με πρόθεση και χρησιμοποιούν συστηματικά μέτρα που στοχεύουν στο να προκαλέσουν τρόπο για την επίτευξη συγκεκριμένου σκοπού. Παρόλα αυτά δεν είναι δυνατόν να δώσουμε περιεκτικό ορισμό για την τρομοκρατία, γιατί δεν υπάρχει το πολιτικό εκείνο στοιχείο που οδηγεί τη διεθνή κοινότητα σε ένα Consensus για ένα συγκεκριμένο ορισμό.

Δεν υπήρξε ποτέ ενιαία διεθνής αντιμετώπιση του τρομοκρατικού φαινομένου, γιατί αυτή προσέκρουσε σε δύο τύπους δυσχερειών.

Σε πρώτη λοιπόν φάση πρέπει να τονίσουμε τον **εμπειρικό**, στην ουσία χαοτικό χαρακτήρα της διεθνούς αντιτρομοκρατικής συνεργασίας. Αντί, επομένως, η συνεργασία αυτή να υπακούει σε μία σφαιρική συνεκτική στρατηγική, αποτελείται από ένα συνονθύλευμα μέτρων και πρακτικών που πάρθηκαν αποσπασματικά την επαύριο διαφόρων τρομοκρατικών ενεργειών (κυρίως το 1976-1978 και μετά το 1983-1986).

Στα μέτρα αυτά πρέπει να προστεθεί και μία διάσπαρτη νομική αντιμετώπιση από πληθώρα διεθνών οργανισμών, όπως ο ΟΗΕ, το ΝΑΤΟ, η ΕΟΚ, το Συμβούλιο της Ευρώπης και από διεθνείς διασκέψεις κορυφής, υπουργικές συναντήσεις ή συναντήσεις ομάδων εμπειρογνομόνων, όπως το Κλαμπ της Βέρνης, της Βιέννης, η Ομάδα Trevi, κ.λπ.

Κατά δεύτερο λόγο, η διεθνής συνεργασία στον τομέα του αντιτρομοκρατικού αγώνα εμπεριέχει τρεις τύπους συνεργασίας που διαφέρουν μεταξύ τους:

α) Μία **διεθνή νομική συνεργασία**, που συγκεκριμενοποιείται μέσω διεθνών πολυμερών ή διμερών συνθηκών.

β) Μία **διεθνή διπλωματική συνεργασία**, που αποβλέπει στη διευκόλυνση του συντονισμού της δράσης των κρατών.

γ) Μία **διεθνή δικαστική και αστυνομική συνεργασία**, που εκδηλώνεται με πολλαπλές μορφές και εξελίσσεται κατά τρόπο γενικά ανεπίσημο.

Η διεθνής νομική συνεργασία αποβλέπει στη νομική αντιμετώπιση της τρομοκρατίας με τη δημιουργία ενός βε-

βαρυμένου νομικού οπλοστασίου διμερών συνθηκών έκδοσης, που συμπληρώνονται από πολυμερείς συνθήκες (ενδιαφέρουσα παραμένει εδώ, από πολιτική και νομική σκοπιά, η Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την καταστολή της τρομοκρατίας του 1977). Η μορφή αυτή συνεργασίας δεν αναπτύχθηκε ιδιαίτερα, κυρίως γιατί τα κράτη δεν έχουν ταυτόσημα συμφέροντα για την αντιμετώπιση της τρομοκρατίας.

Η διεθνής διπλωματική συνεργασία εμφανίζεται πιο επιτυχημένη, γιατί βασίζεται στην αρχή του σεβασμού της ανεξαρτησίας, της εξωτερικής πολιτικής των κρατών. Αλλά παρά ταύτα δεν κατέληξε σε διεθνή αλληλεγγύη. Π.χ. η επιδρομή της Αμερικής στον Κόλπο της Σύρτης τον Απρίλιο του 1986 διέσπασε την Ατλαντική Συμμαχία: η Αγγλία υποστήριξε την πολιτική Ρέγκαν, η Γαλλία όμως απαγόρευσε τη διέλευση των F III πάνω από το έδαφός της, η Ελλάδα αντέδρασε και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο καταδίκασε την ενέργεια.

Αποτελεσματικότερη φαίνεται να είναι η αστυνομική συνεργασία των κρατών σε διμερές και πολυμερές επίπεδο στον τομέα κυρίως της πληροφόρησης. Έτσι, η Bundeskriminalamat χρησιμοποιήθηκε για την καταπολέμηση των Ερυθρών Ταξιαρχιών στην Ιταλία, ενώ τα μέλη της αγγλικής SAS προσέφεραν τις υπηρεσίες τους σε αντιτρομοκρατικές επιχειρήσεις της γερμανικής και ολλανδικής αστυνομίας.

Σε ευρωπαϊκό επίπεδο, υπήρξε μία κοινοτική αντιμετώπιση μέσα από άτυπες κατασκευές για θέματα αντιμετώπισης της τρομοκρατίας. Έτσι δημιουργήθηκε με απόφαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, που συνήλθε στη Ρώμη τον Δεκέμβριο του 1975, η Ομάδα Trevi με αρμοδιότητες την ανταλλαγή πληροφοριών, το συντονισμό σε θέματα ασφάλειας της πολιτικής αεροπορίας, την ανταλλαγή τεχνικών πληροφοριών, την κοινή προσέγγιση θέματος των απαγωγών και τη διακίνηση ναρκωτικών, όπλων και άλλων μορφών διεθνούς εγκληματικότητας.

Συμπερασματικά, θα μπορούσαμε να ισχυριστούμε ότι οι τεράστιοι κίνδυνοι με τους οποίους απειλεί η τρομοκρατία τις σύγχρονες δημοκρατίες δεν καταφέρνουν να πείσουν τα κράτη να εγκαταλείψουν τον εθνικό τους «εγωισμό». Τα τελευταία αυτά, οχυρωμένα πίσω από την εθνική τους κυριαρχία και τα συναφή συμφέροντά τους, δεν βρίσκουν την πολιτική βούληση να διαμορφώσουν μία κοινώς αποδεκτή αντιτρομοκρατική θέση.

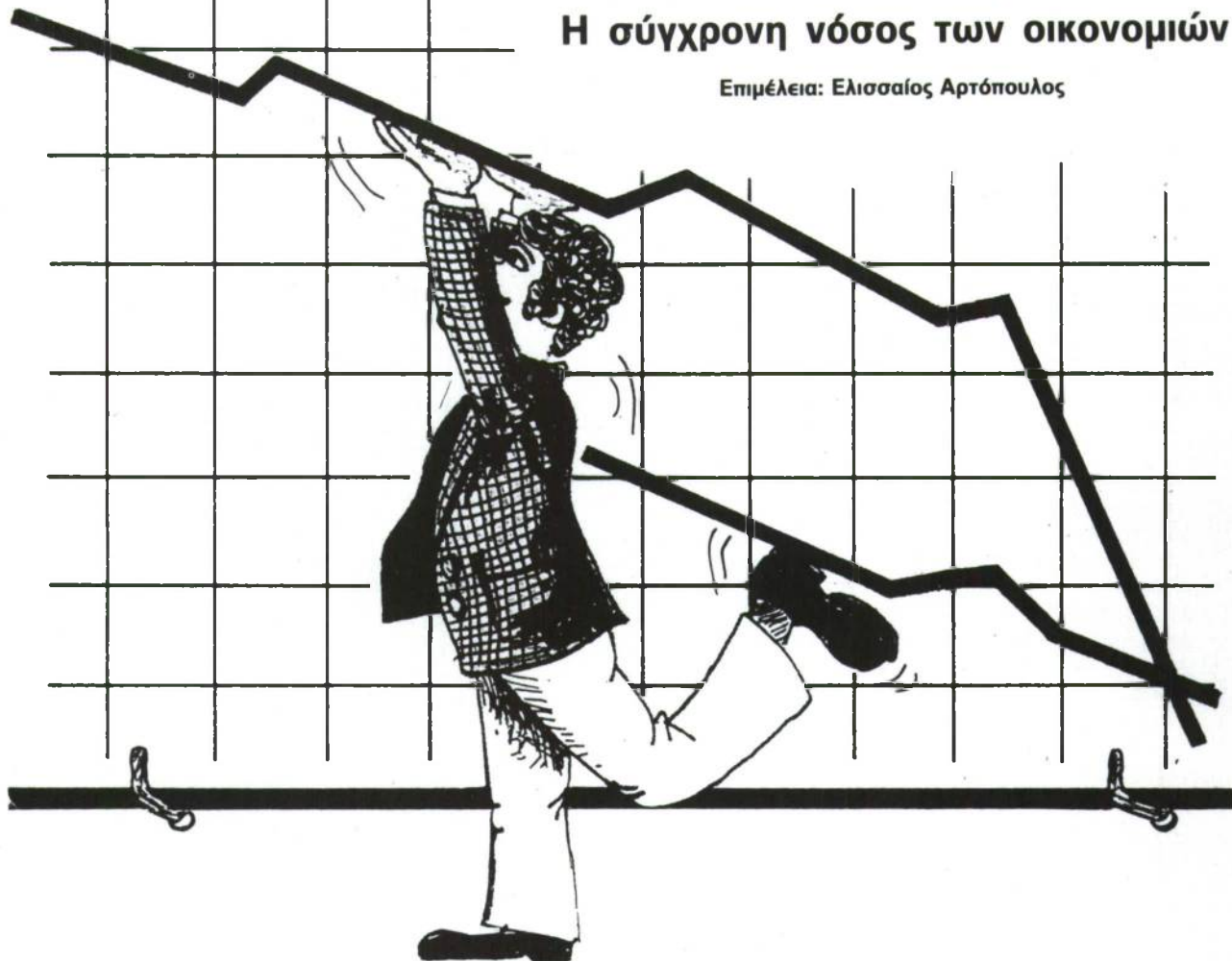
Αντιθέτως, αποφεύγοντας τη διερεύνηση και συνεπώς τη θεραπεία των κοινωνικο-πολιτικών ζωντανών αιτιών της τρομοκρατίας, επιχειρούν αποπολιτικοποίησή της και την αντιμετώπισή της με πεπερασμένες δικαιοκτικές κατασκευές όπως είναι η έκδοση, που εξακολουθεί να παραμένει ο κύριος κρατικός τρόπος αντιμετώπισης της τρομοκρατίας σε διεθνές επίπεδο.

1. Pyle Chr.: «Defining Terrorism», Foreign Policy, 1986, σελ. 6.
2. Moisi Dom.: «Les Democracies A L'Epreuve des terrorismes», Politique Etrangere, 1986, No 4, σελ. 915...
3. Τσάλτας Γρ.: «Διεθνές Δίκαιο της Ανάπτυξης και Τρίτος Κόσμος» ΠΑΣΠΕ, 1986, σελ. 10...
4. Thierry, sur, etc Droit International Public, precis Domat, σ. 492.
5. Delmas Cl.: «Terrorisme et Relations Internationales», Politique Internationale, 1982, No 14, σελ. 230...

ΠΛΗΘΩΡΙΣΜΟΣ

Η σύγχρονη νόσος των οικονομιών

Επιμέλεια: Ελίσσαίος Αρτόπουλος

Σκοπός του άρθρου αυτού είναι να προσεγγίσουμε προσεκτικά το σύγχρονο φαινόμενο του πληθωρισμού, που έχει γίνει πονοκέφαλος των οικονομολόγων, των κυβερνήσεων αλλά και κάθε απλού παρατηρητή που παρακολουθεί με αγωνία τις διακυμάνσεις του, προκειμένου να έχει μια πιο σαφή εικόνα της αγοραστικής του δύναμης.

Στην επιστημονική βιβλιογραφία μπορεί να βρει κανείς ένα πλήθος από ορισμούς για τον πληθωρισμό, στους οποίους ο κάθε ερευνητής χρησιμοποιεί άλλα κριτήρια και άλλες διαφοροποιήσεις. Σε κάθε περίπτωση όμως ο κάθε ορισμός θα πρέπει να είναι σε θέση να δώσει μια ακριβή περιγραφή του φαινομένου.

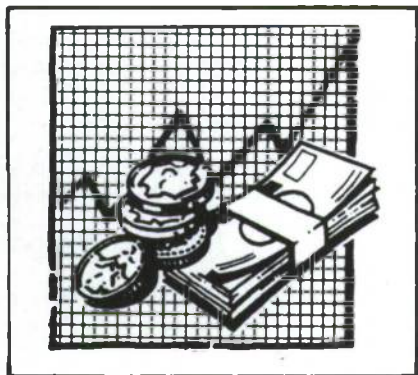
Η επικρατέστερη άποψη αναφέρεται στο φαινόμενο του πληθωρισμού, όταν διαπιστώνεται συνεχής αύξηση του επιπέδου των τιμών, πάνω από κάποιο σχετικό μέτρο.

Ο ορισμός αυτός περιέχει τρία στοιχεία τα οποία χρειάζονται ανάλυση. **Πρώτο**, ότι σημασία για τον πληθωρισμό δεν έχει η εξέλιξη των τιμών για μεμονωμένα αγαθά, αλλά η αύξηση του μέσου όρου του συνόλου των αγαθών και υπηρεσιών που εκφράζεται με το γενικό επίπεδο των τιμών. **Δεύτερο**, η διαχρονική αύξηση του επιπέδου των τιμών, θα πρέπει να είναι συνεχής. Να εκτείνεται δηλαδή σε

μία περίοδο πάνω από 3-4 χρόνια, που σημαίνει ότι είναι ένα φαινόμενο μεσο-μακροπρόθεσμο που εκφράζεται με κάποια τάση και όχι με μια μεμονωμένη αύξηση του επιπέδου των τιμών. **Τρίτο**, όταν η συνεχής αύξηση του επιπέδου των τιμών βρίσκεται πάνω από κάποιο ανεκτό όριο, συνήθως 2-3%, για το λόγο άλλωστε ότι και η ακριβής μέτρησή του είναι προβληματική.

ΔΕΙΚΤΕΣ ΠΛΗΘΩΡΙΣΜΟΥ

Για να προσδιοριστεί η αύξηση του επιπέδου των τιμών, που ισοδυναμεί με μείωση της αγοραστικής αξίας του χρήματος, χρησιμοποιούνται ορισμένοι δείκτες σαν στατιστική βάση αναφοράς για τη σταθερότητα των τιμών. Η επιλογή του σωστού δείκτη αποτελεί ήδη ένα σοβαρό πρόβλημα. Εδώ απλά θα αναφέρουμε τους συνήθεις δείκτες, γιατί δεν κρίνεται σκόπιμο να αναλωθούμε μέσα σε λεπτομέρειες και αναλύσεις της οικονομικής θεωρίας.

Πολλοί ερευνητές χρησιμοποιούν τον **έμμεσο αποπληθωριστή του Ακαθάριστου Εθνικού Εισοδήματος**, επειδή περιλαμβάνει τις τιμές όλων των αγαθών και υπηρεσιών και συνεπώς αποδίδει καλύτερα τη γενική εξέλιξη των τιμών. Στις περισσότερες χώρες χρησιμοποιείται κυρίως ο **δείκτης τιμών καταναλωτή**, ο οποίος εκφράζει καλύτερα τις μεταβολές στο κόστος ζωής, αφού η κατανάλωση αποτελεί τον τελικό σκοπό κάθε οικονομικής δραστηριότητας. Ο υπολογισμός του δείκτη αυτού γίνεται με βάση τις καταναλωτικές συνήθειες (**καλάθι αγαθών**) μιας οικογένειας μεσαίου εισοδήματος που αποτελείται από τέσσερα άτομα.

Άλλος ένας δείκτης είναι ο **δείκτης τιμών χονδρικής πώλησης** που σε άλλες χώρες ονομάζεται και **δείκτης βιομηχανικών τιμών παραγωγού**.

Εκτός όμως από τις τεχνικές δυσκολίες και τα προβλήματα ορισμού που παρουσιάζονται κατά την κατάρτιση όλων των δεικτών, υπάρχουν και οι κάθε είδους κρατικές παρεμβάσεις στο μηχανισμό των τιμών που αρχίζουν από τις διατιμήσεις σε αγαθά πρώτης ανάγκης μέχρι και την ολοκληρωτική απαγόρευση των αυξήσεων των τιμών με διοικητικά μέτρα (**πάγωμα**).

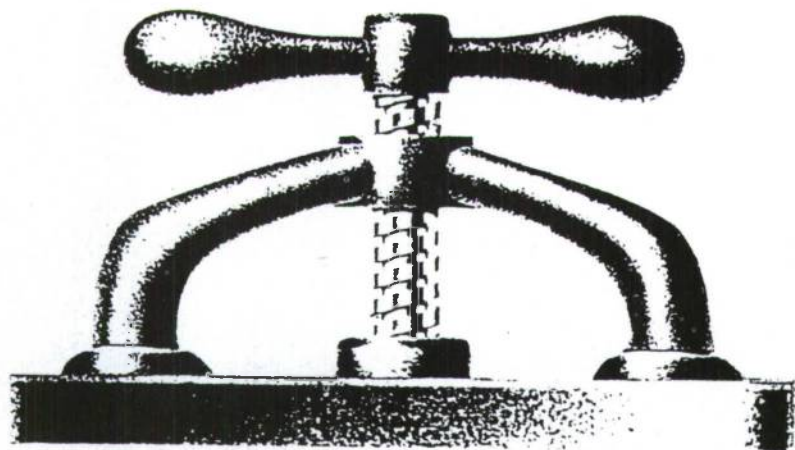
ΜΟΡΦΕΣ ΠΛΗΘΩΡΙΣΜΟΥ

Ανάλογα με τα κριτήρια που χρησιμοποιούνται αναφέρονται πολλές μορφές πληθωρισμού. Σημαντικός είναι ο διαχωρισμός που βασίζεται στο απόλυτο ύψος του ποσοστού πληθωρισμού. Έτσι έχουμε: τον **έρποντα**, τον **καλπάζοντα** και τον **υπερπληθωρισμό**.

Έτσι μια διαχρονική αύξηση των τιμών μέχρι 8% αποτελεί έρποντα πληθωρισμό, ενώ πάνω από αυτό το ποσοστό μιλάμε για καλπάζοντα πληθωρισμό. Για το στάδιο του υπερπληθωρισμού, αυτό αρχίζει από ένα ποσοστό πληθωρισμού 50% και πάνω, παρατηρώντας όμως ότι το ποσοστό αυτό είναι αυθαίρετο, γιατί θα μπορούσε να είναι και χαμηλότερο.

Διαφορετικά βέβαια εμφανίζονται τα πράγματα για χώρες, όπως π.χ. η Αργεντινή ή η Βολιβία, όπου μια πτώση του πληθωρισμού στο 30% σημαίνει επιστροφή στη σταθερότητα.

Ο πληθωρισμός μπορεί ακόμα να έχει τη μορφή του **ανοικτού πληθωρισμού**, όπου οι αυξήσεις των τιμών είναι εμφανείς και καταγράφονται με τους διάφορους δείκτες ή και του **κρυφού ή υποβόσκοντα πληθωρισμού**, όπου παρουσιάζεται το φαινόμενο να εντοπίζουμε τον πληθωρισμό αυτό, όχι

από τις αυξήσεις των τιμών, αλλά από την εμφάνιση **μαύρων αγορών**, έλλειψης αγαθών στην αγορά κ.λπ., σαν αποτέλεσμα διοικητικών μέτρων, όπως είναι το **πάγωμα των τιμών και των μισθών**.

ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΛΗΘΩΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ

Οι απόψεις για τις επιδράσεις που ασκεί μια αύξηση του επιπέδου των τιμών στην αγορά εργασίας είναι διχασμένες.

Από τη μια υποστηρίζεται η άποψη ότι ο πληθωρισμός και ειδικότερα ο μεγάλος πληθωρισμός, δημιουργεί προβλήματα ανταγωνιστικότητας στα εγχώρια αγαθά, τα οποία με τον καιρό εκτοπίζονται από τις διεθνείς αγορές. Όμως η πτώση της ανταγωνιστικότητας έχει σαν αποτέλεσμα τη μείωση της παραγωγής, που οδηγεί τελικά σε αύξηση της ανεργίας.

Από την άλλη μεριά υποστηρίζεται η άποψη, ότι ένας μέτριος πληθωρισμός επιδρά ευεργετικά πάνω στο επίπεδο της απασχόλησης. Κι αυτό γιατί σε περίπτωση ανεργίας, το κράτος αυξάνει τις δαπάνες του με στόχο να αυξήσει το εθνικό εισόδημα και κατ'έπекταση την απασχόληση.

Ο ΠΛΗΘΩΡΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Στη χώρα μας υπολογίζεται ο πληθωρισμός από την Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδας (Ε.Σ.Υ.Ε.). Πρόκειται για ένα δείκτη τιμών καταναλωτή που στηρίζεται στη διαχρονική εξέλιξη των τιμών τριακοσίων περίπου αγαθών και υπηρεσιών, τα οποία συμμετέχουν στη σύνθεση ενός αντιπροσωπευτικού δείγματος. Από το 1973 και μετά ο πληθωρισμός αποτελεί ένα μόνιμο πια φαινόμενο και για τη χώρα μας, με όλα τα αρνητικά επακόλουθα που συνεπάγεται γι' αυτό στόχος των ελληνικών κυβερνήσεων είναι η ανάκαμψη της οικονομίας μας, αλλά με παράλληλη προσπάθεια χαλιναγώγησης του ατίθασου... πληθωρισμού.

Α. Τρωιάνου - Λουλά
Δρ Εγκληματολογίας
Καθηγήτριας Αστυν. Ακαδημίας

ΠΕΡΙΘΩΡΙΑΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ

Πολλές φορές στην ανθρώπινη ιστορία παρατηρήθηκε ότι κάποιες ομάδες ατόμων προσέλκυαν την προσοχή του κοινωνικού συνόλου γιατί «φαινότουσαν» διαφορετικές από τους πολλούς, δηλαδή ξεχώριζαν. Κι αυτό επειδή το «παράδοξο», η παρέκκλιση από το συνηθισμένο, αυτό που ξεφεύγει από το λεγόμενο κανονικό, προκαλεί και «ξε-νίζει» την κοινωνία και το «κατεστημένο» της.

Σήμερα θα μπορούσαν να αναφερθούν μερικές περιπτώσεις ομάδων που —μάλλον ανώδυνα— προκαλούν τουλάχιστον περιέργεια και ίσως και αποφυγή. Για παράδειγμα, θεωρούνται ιδιόρρυθμοι από πολλούς οι φυτοφάγοι, οι πρώτοι οπαδοί οικολογικών κινήσεων ή οι οπαδοί πανθρησκευτικών τάσεων, υγιεινιστικής διατροφής κ.ά.

Επίσης πόσες φορές δεν παρατηρήθηκε για κάποιες «μεγαλοφυίες» ή «αγίους» ή «μεγάλες προσωπικότητες» ότι εμφάνιζαν ενδείξεις (ή και αποδείξεις) έντονων ιδιορρυθμιών, αυτών που σήμερα θα μπορούσαμε να ονομάσουμε «κοινωνική απομόνωση» και περιθωριακότητα; Και μέσα σ' αυτούς τους προβληματισμούς, δεν έχουμε αναρωτηθεί: ποιοι είναι οι λεγόμενοι περιθωριακοί; Αυτοί οι ιδιόρρυθμοι, οι μέσα ή οι απέξω από τα «Ιδρύματα» και τους διάφορους χώρους περιορισμού τους;

Υπάρχουν βέβαια περιπτώσεις που δεν μπορεί κανείς παρά να έχει έντονους προβληματισμούς και αμφιθυμικές διαθέσεις, για κάποια άτομα και ομάδες. Ποια είναι λοιπόν τα στοιχεία που διακρίνουν το λεγόμενο *περιθωριακό* άτομο και τις ομάδες που αυτά δημιουργούν, με τη στενή έννοια του όρου; Με έναν πρόχειρο και σύντομο προσδιορισμό μπορεί να ειπωθεί, ότι είναι η αντίθεσή τους, η σύγκρουσή τους (ίσως συνεχής, και για κάποιο χρονικό διάστημα μόνιμη) με την κοινωνία και την, έστω υποτιθέμενη, «υγιή» κοινωνική αντίληψη, αυτή δηλαδή που είναι γενικά παραδεδεγμένη σε μια συγκεκριμένη χρονική στιγμή. Κυρίως όμως επισημαίνεται η «αρνητική» και συχνά επιθετική *θέση-αντίθεσή* τους, με το κοινωνικό σύνολο, πράγμα που έχει επιβλαβείς συνέπειες τόσο για την κοινωνία όσο και για το ίδιο το άτομο. Με άλλα λόγια, η παρουσία των ατόμων αυτών συνεπάγεται κοινωνικό «κό-στος».

Με την στενή αυτή έννοια, περιορίζονται τα όρια του καθορισμού του όρου «*περιθώριο*» (περιθωριακό άτομο, περιθωριακή ομάδα) και δίνεται διαφορετική έκταση σ' αυτό.

Ι. Εισαγωγικά

Το θέμα θα μας απασχολήσει από την άποψη της εγκληματολογίας χωρίς αυτό να σημαίνει κατάφαση του αρνητικά φορτισμένου στοιχείου, δηλαδή των εννοιών «έγκλημα» και «εγκληματίας».

Οι ομάδες που επικράτησε να θεωρούνται περιθωριακές είναι: Οι τοξικομανείς, οι ψυχασθενείς (ή ασθενείς άλλης ειδικής μορφής), οι φυλακισμένοι, οι τρόφιμοι ιδρυμάτων όπως σωφρονιστικών και αναμορφωτικών, οι ομοφυλόφιλοι, οι «πόρνες», οι αλήτες και επαίτες κ.λπ.

Μολονότι κάθε διαταραχή της έννομης τάξης οδηγεί σε κινητοποίηση την κοινωνική άμυνα και επέμβαση της πολιτειακής εξουσίας με σκοπό την αποκατάσταση, δεν είναι καθόλου βέβαιο ότι η κοινωνία βρίσκει τους καλύτερους τρόπους και μεθόδους που η χρησιμοποίησή τους θα φέρει τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα. Λέγοντας μεθόδους από την άποψη αυτή εννοούμε το σωφρονιστικό σύστημα και το σύστημα της ποινικής δικαιοσύνης, που είναι η επίσημη αντίδραση των «φυσιολογικών» ατόμων.

Ωστόσο, μην έχοντας ακόμα άλλα υποκατάστατα μεταχείρισης, απομονώνουμε τα άτομα που δημιουργούν εστίες διαταραχής στην κοινωνική συμβίωση και την κοι-

νωνική τάξη και τα περιορίζουμε στιγματίζοντάς τα. Αυτό βέβαια δεν μας εμποδίζει στη συνέχεια να αγωνιζόμαστε και να κοπιάζουμε να επανεντάξουμε τα άτομα αυτά στο κοινωνικό σύνολο — εγχείρημα που υπό τις παραπάνω αντιφατικές συνθήκες αποβαίνει δύσκολο.

Η κάθε μία από τις ομάδες που προαναφέρθηκαν αποτελεί τεράστιο θέμα αλλά εδώ θα μας απασχολήσουν ορισμένες μόνο από αυτές και από ορισμένη πλευρά τους. Με έμφαση στο κοινωνικό στοιχείο θα περιοριστούμε στην μεταχείρισή τους, όχι τόσο από άποψη νομοθετικής ρύθμισης στα πλαίσια της πολιτειακής λειτουργίας και του κρατικού μηχανισμού, όσο, κυρίως, από αυτήν της κοινωνικής αντίδρασης με κάποιες κοινωνικές προεκτάσεις.

Στο χώρο αυτό των ομάδων (και ατόμων) μπορεί να συμπεριληφθούν και μερικές που θα ήταν σωστότερο να χαρακτηριστούν ως «οιονεί» περιθωριακές ομάδες, που δεν απασχολούν κατ' ανάγκη τις κοινωνικές υπηρεσίες και δεν κινούν τους κρατικούς μηχανισμούς: π.χ. πανκς κ.ά. Μερικές έχουν τάσεις αυτοκαταστροφής, εμφανίζουν παρασιτικές μορφές διαβίωσης κι ακόμη ιδιόρρυθμο ή και επικίνδυνο τρόπο ζωής. Κάποιες ομάδες αποτελούνται από άτομα του λεγόμενου εγκληματολογικά αυξημένου κινδύνου, και με ροπές αντικοινωνικής συμπεριφοράς.

Οι ιδιαιτερότητές τους δεν αφορούν μόνο τη διαβίωσή τους και την ενδυματολογική τους ή γενικότερα την εξωτερική τους εμφάνιση, αλλά βασίζονται σε ιδεολογικά πιστεύω και λεκτικά σχήματα. Τέτοιες «κινήσεις» εμφανίστηκαν με φιλοσοφικές επιδράσεις (Σαρτρ - υπαρξιστές, Μαρκούζε, Φρομ, Ράιχ) όπως π.χ. οι χίπις, τα παιδιά των λουλουδιών, αλλά σύντομα απορρίφθηκαν κοινωνικά.

Το μεγαλύτερο ποσοστό αυτών των ατόμων δεν περιλαμβάνονται στη βαριά εγκληματικότητα. Όταν διαταράσσουν την κοινωνική «ευταξία» και έννομη τάξη διαπράττοντας αδικήματα, υπάγονται ως προς τη μεταχείρισή τους στο κοινό ποινικό και σωφρονιστικό δίκαιο. Δεν υπάρχουν για τις περιπτώσεις των περισσότερων απ' αυτούς ιδιωνύμα αδικήματα, εκτός από μερικές εξαιρέσεις π.χ. για τους τοξικομανείς (ειδικοί ποινικοί νόμοι) ή παλαιότερα για την κοινωνική θρασύτητα το ν.δ. 4000/1959, που καταργήθηκε (βλ. παρακάτω).

II. Περιθώριο

Ορισμοί - Έννοια του φαινομένου

Στις κοινωνικές επιστήμες υπάρχει τάση επέκτασης του νοηματικού περιεχομένου της έννοιας του περιθωρίου. Η ευρεία έννοιά του καλύπτει κάθε μορφή πολλαπλής ένταξης του ατόμου σε διαφορετικά και μάλιστα *αντιφατικά* κοινωνικά και πολιτισμικά σύνολα. Μπορούν να καθοριστούν ως έννοιες:

Κοινωνικό περιθώριο: ένας χώρος που προσδιορίζεται από την τομή δύο ή περισσότερων αντιφατικών, κοινωνικής διάστασης, συνόλων.

Περιθωριακό άτομο: αυτό που κατέχει μια θέση στο χώρο τομής. (Κατά τον κοινωνιολόγο Park, είναι εκείνο που ανήκει σε δύο ή περισσότερους κοινωνικούς και πολιτιστικούς χώρους, χωρίς να αισθάνεται άνετα σε κανέναν από αυτούς π.χ. μιγάς, μετανάστης).

Περιθωριοποίηση: η διαδικασία και το αποτέλεσμα της διαδικασίας σχηματισμού της τομής των συνόλων και τοποθέτησής του ή των ατόμων σε αυτή.

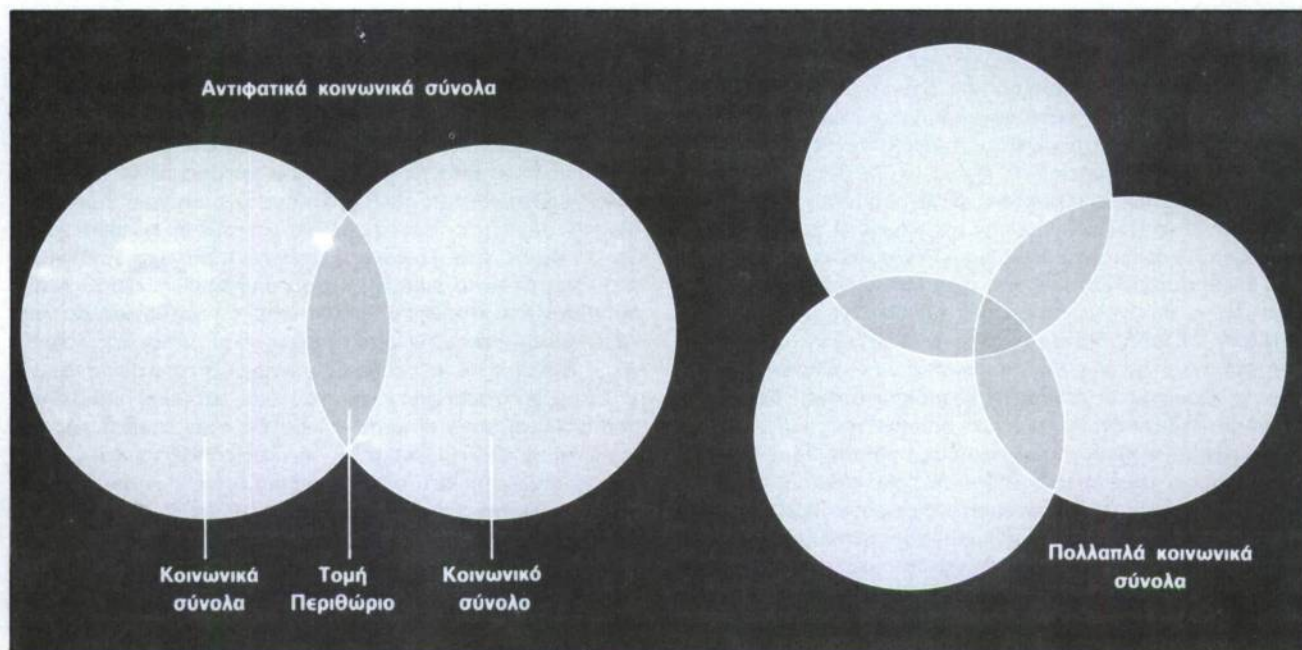
Περιθωριακότητα: εκφράζει τόσο το συνολικό φαινόμενο της ύπαρξης δύο ή περισσότερων τεμνόμενων, κοινωνικής διάστασης, συνόλων, όσο και την ιδιότητα του ατόμου που βρίσκεται στο περιθώριο (στην τομή). Μπορεί

να γίνει αντιληπτή σε ένα υποκειμενικό ή αντικειμενικό επίπεδο. α) Υποκειμενικό: το περιθωριακό άτομο έχει συνείδηση της αντιφατικότητας που ενυπάρχει στην ίδια του τη συμπεριφορά. β) Αντικειμενικό: το περιθωριακό άτομο περιφρονείται ή γενικά απομονώνεται στα πλαίσια της κοινωνικής ομάδας, επειδή δεν σέβεται τα κρατούμενα μοντέλα συμπεριφοράς και ακολουθεί άλλα, διαφορετικά. Δεν αντιλαμβάνεται λοιπόν την αντιφατικότητα και τη διάσταση ανάμεσα στις διάφορες μορφές της κοινωνικής του δράσης.

Συναφή θέματα μπορεί να θεωρηθούν: Το αν η περιθωριακότητα δημιουργεί συνθήκες εγκληματογένεσης, συνδυασμένο κοινωνικής περιθωριοποίησης (με τη στενή έννοια) και ο πιθανός εγκληματογόνος (με τη στενή έννοια) ρόλος της. Αποδεικνύεται άμεση η διασύνδεσή τους και αποτελεί παράγοντα ενισχυτικό της εγκληματικότητας με αυξημένη επενέργεια ειδικά μεταξύ των νέων. Επίσης οι μορφές εγκληματικότητας που έχουν άμεση σχέση με λίγο ως πολύ περιθωριακούς νέους (βλ. παρακάτω). Και ακόμη το σχετικό θέμα του συστήματος της ποινικής δικαιοσύνης και η σωφρονιστική μεταχείριση. Αφού είναι γνωστό ότι οι κρατικοί μηχανισμοί αποτελούν την έκφραση της αντίδρασης ως εκδήλωσης τόσο της Πολιτείας όσο και των πολιτών της. Αυτή εκδηλώνεται και ως στάση της Πολιτείας, δηλαδή με τη νομοθετική της αντιμετώπιση στο φαινόμενο. Γενικά υπάρχει τάση εγκληματοποίησης και αυστηρότερης μεταχείρισης.

Η περιθωριακή συμπεριφορά θεωρείται επιβαρυντική αιτία στην επιβολή ποινής: π.χ. κατά 1) το ν.δ. 4000/1959 περί τεντιμποϊσμού (κοινωνικής θρασύτητας), 2) το ν. 1419/1984: προσθήκη του άρθρου 361Α, Π.Κ. (απρόκλητη σωματική βλάβη, εξύβριση, φθορά ξένης ιδιοκτησίας) και τροποποίηση του 382 (προσβολή αγαθών), 3) το ν.δ. 75/1975 (περί αθλητισμού - βία στα γήπεδα). Γενικά, παραμένει η *κοινή ποινική* νομοθεσία που εφαρμόζεται σε όλες τις λοιπές περιπτώσεις. Ως εξαίρεση ισχύουν οι επιβαρυντικές περιπτώσεις και ελάχιστα είναι τα νομοθετήματα που καθιερώνουν ιδιωνύμα αδικήματα.

Σύμφωνα με μια άποψη, υπάρχει τάση η έννοια «κοινωνικό περιθώριο» να καλύπτει αποκλειστικά και μόνο κάποιες κοινωνικές ομάδες που εύκολα διακρίνονται με βάση ένα ιδιαίτερο και έντονο εξωτερικό χαρακτηριστικό. Αυτή

η προσπάθεια είναι αλυσιτελής, γιατί θεμελιώνεται σε περιοριστικά απარიθμημένα βιολογικά, ψυχικά και κοινωνικά γνωρίσματα, όπως π.χ. μια ψυχική ασθένεια ή την έκταση της ποινής. Αυτή η μονοπώληση της ταυτότητας του περιθωριακού έχει δυο σοβαρές συνέπειες:

α) επιβεβαιώνεται ήδη δεδομένο κοινωνικό στίγμα. β) μένουν ακάλυπτα από κοινωνιολογική αλλά και εγκληματολογική άποψη μερικά στρώματα πληθυσμού λίγο ως πολύ προβληματικά. Θα πρέπει λοιπόν να απορριφθεί η λογική της στενής ερμηνείας του όρου.

Λίγα ιστορικά στοιχεία

Το κοινωνικό περιθώριο δεν έλειψε ποτέ από καμία κοινωνία. Ο όρος μόνο είναι νέος. Στις αρχαίες κοινωνίες οι δούλοι και δουλοπάροικοι ήταν υποτελείς σε ανώτερες τάξεις, αποτελούσαν την τελευταία βαθμίδα της ταξικής ιεραρχίας και ζούσαν υπό συνθήκες άθλιες. Δηλαδή από οικονομική, πολιτική και πολιτισμική άποψη υπήρξε περιθωριοποίηση σημαντικών κοινωνικών δυνάμεων.

Στο μεσαίωνα, δυτικό και ανατολικό, υπήρχαν οι λεπροί, οι αιρετικοί, οι επαίτες (κυρίως και συνήθως σωματικά ανάπηροι). Βλέπουμε λοιπόν ότι: το φαινόμενο της περιθωριακότητας μπορεί να εμφανισθεί σε οποιαδήποτε μορφή κοινωνίας. Αλλά, στους νεώτερους χρόνους και στη σύγχρονη εποχή οι κοινωνιολόγοι μας δίνουν την εξής εικόνα: με τη δημιουργία της αστικής κοινωνίας (που θεωρήθηκε ότι περιέχει κατ'εξοχήν τις συνθήκες που είναι απαραίτητες για την πληθωρική παρουσία του φαινομένου), με την οικοδόμηση του καπιταλιστικού τρόπου παραγωγής —εκβιομηχάνιση— γεννήθηκε η εργατική τάξη (προλεταριάτο) που βρέθηκε να μειονεκτεί. Τελικά αποτέλεσε την αστική τάξη.

Με την πάροδο όμως του χρόνου η αστική αυτή κοινωνία εξελίχθηκε και μέσα από θεσμικές και δομικές αλλαγές και βελτίωση των συνθηκών ζωής της, δεν είναι πια τελευταία βαθμίδα στην κοινωνική κλίμακα. Με άλλα δεδομένα και εξελισσόμενα κοινωνικά και οικονομικά φαινόμενα αναπτύχθηκε μια νέα μειονεκτική κοινωνική οντότητα, το λεγόμενο *υποπρολεταριάτο*. Με την ποσοτική αύξηση και την ποιοτική διαφοροποίηση πέρασε στο πρώτο επίπεδο ενδιαφέροντος των ερευνητών των σύγχρονων κοινωνιών.

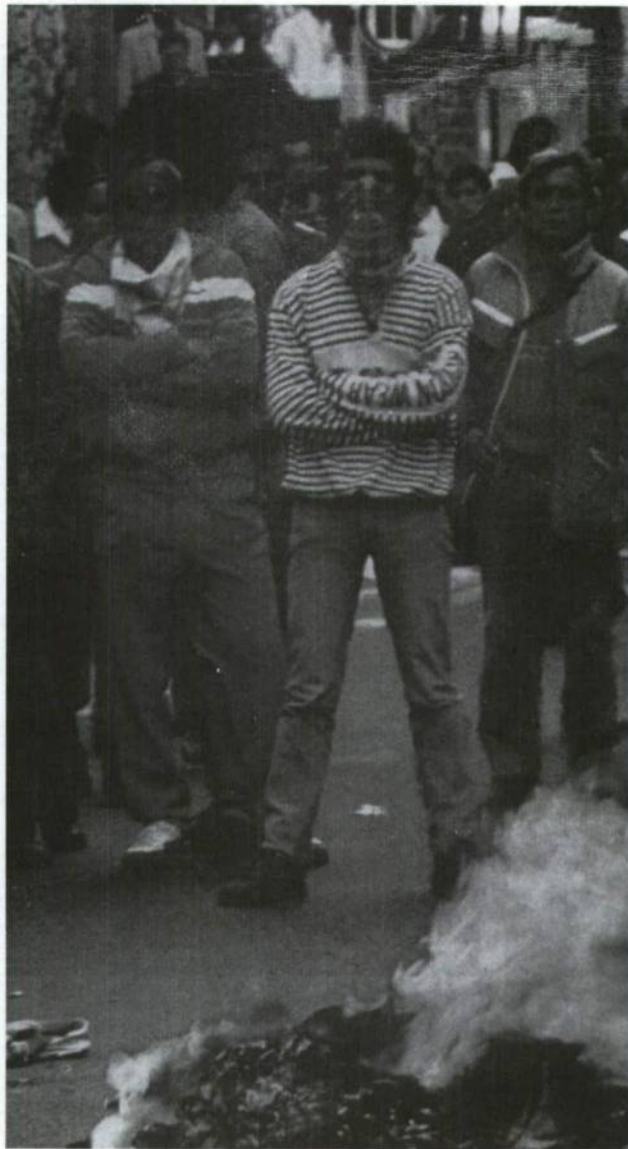
Οι υποπρολετάριοι υπέκυψαν στην περιθωριοποίηση και ενσωμάτωσαν μετανάστες, φτωχούς χωρικούς των άγονων περιοχών καθώς και υποαπασχολούμενους με διανοητική εργασία.

Τελικά όμως η εξέλιξη των σύγχρονων κοινωνικών και οικονομικών συστημάτων συνετέλεσε με τον ένα ή τον άλλο τρόπο στην αβεβαιότητα, αστάθεια και προσωρινότητα των προοπτικών κοινωνικής απασχόλησης και θέσης ώστε να μετατρέπονται και να υποβαθμίζονται οι συνθήκες ζωής (του προλεταριάτου, του υποπρολεταριάτου, αλλά και της μεσαίας αστικής τάξης) με κύριο αποτέλεσμα τη διόγκωση των περιθωριακών στρωμάτων.

Διασύνδεση περιθωρίου και εγκληματογένεσης

Τα αποτελέσματα της περιθωριοποίησης, ειδικά στη νεολαία, φάνηκαν σε ατομικό και ομαδικό επίπεδο:

Στο *ατομικό* επίπεδο έχουμε την αλλοτρίωση (αντικατέστησε το ενδιαφέρον για τα κοινά, για τη συμμετοχή, την αγάπη για ζωή). Περιγράφεται ως απώλεια δεσμού και επαφής (συγγένειας) ανθρώπου και περιβάλλοντος, θέωση της κοινωνίας ως αδιάφορης και εχθρικής, εντύπωση αδυναμίας να επηρεάσει τον κοινωνικό περίγυρο. Στη συνέχεια δημιουργεί ακραίες συναισθηματικές αντιδράσεις όπως απάθεια, αναζήτηση δρόμων φυγής από το κοινωνικό αδιέξοδο μέσω ναρκωτικών, οινόπνευματωνών

ποτών, εγκλήματος, αλητείας, πορνείας κι ακόμα επαναστατικής σύγκρουσης.

Στο καθαρά *ομαδικό* εμφανίζεται ως διατάραξη ή και πλήρης διακοπή του κοινωνικού ελέγχου. Προϋποθέτει ρύθμιση συμπεριφοράς που γίνεται μέσα από την καθιέρωση αξιών και κανόνων αποδεκτών ως δεσμευτικών διαγωγής (πολιτών). Η αποδυνάμωση βασικών μορφών κοινωνικού ελέγχου — νόμος, έθιμο, κοινή γνώμη, εκπαίδευση, ηθική, θρησκεία — συνοδεύεται από φαινόμενα πολιτικής και πολιτισμικής αποσύνδεσης και επανασύνδεσης σε επίπεδο υποκουλτούρας που δημιουργεί την «κουλτούρα της φτώχειας» (και των σύγχρονων περιθωριακών στρωμάτων). Χαρακτηριστικό της είναι η βία. Στις μειονεκτικές κοινωνικές ομάδες η βία αποτελεί τρόπο έκφρασης (αναπληρώνει τις μειωμένες δυνατότητες) και διδάσκεται από γονείς και περιβάλλον.

Οι εγκληματικές παρεκτροπές περιθωριακού τύπου αποτελούν μέρος μόνο της συνολικής εγκληματικής φαινομενολογίας (φανερή και σκοτεινός αριθμός — κορυφή του παγόβουνου). Εξηγούνται κυρίως από την κοινωνική και πολιτισμική αποσύνθεση των κατώτερων στρωμάτων εξαιτίας κοινωνικών και οικονομικών φαινομένων (όπως κυρίως την ανεργία).

Έχει συνειδητοποιηθεί το πολύπλοκο των κοινωνικών μηχανισμών με συνεκτίμηση την ποικιλία των συνθηκών ζωής των περιθωριακών στρωμάτων, τις πολιτικο-ιδεολογικές τοποθετήσεις τους και το διαφορετικό βαθμό ανθεκτικότητάς τους (ψυχολογικός παράγοντας).

Στη βάση κάθε περιθωριακής εγκληματικής παρεκτροπής βρίσκεται πλήθος κοινωνιολογικών, οικονομικών, πολιτικών, πολιτισμικών και ψυχολογικών παραγόντων.

Σχετική, όπως ήδη διαφάνηκε, είναι η θεωρία της ετικέτας - στιγματισμού σε συνδυασμό με την «αποκλίνουσα συμπεριφορά». Η απόκλιση δημιουργείται από την κοινωνία που θεσπίζει κανόνες των οποίων η παραβίαση αποτελεί απόκλιση, εφαρμόζοντάς τους σε ορισμένα άτομα ή χαρακτηρίζοντάς τα περιθωριακά.

Αναφέρθηκε ήδη ότι θεωρείται άμεση η διασύνδεση περιθωρίου - εγκλήματος και η επιβαρυντική επίδραση του πρώτου στο δεύτερο. Ότι η περιθωριακότητα δημιουργεί συνθήκες εγκληματογένεσης. Και ακόμη ότι είναι αυξημένη η επενέργειά της στους νέους. Ας σταθούμε λοιπόν πρώτα στην κατηγορία των νεαρών παραβατών.

Νεαροί παραβάτες

Η περιθωριακή συμπεριφορά μπορεί να θεωρηθεί από μια άποψη ως έκρηξη των νέων ατόμων. Δηλαδή έχει παρατηρηθεί ότι το μεγαλύτερο ποσοστό τέτοιων ομάδων περιλαμβάνει ηλικίες που ανήκουν στις κατηγορίες των εφήβων, των μετεφήβων και στην ομάδα ατόμων 21-34 περίπου χρόνων, που ως γνωστό από τα στατιστικά δεδομένα, αποτελούν στη χώρα μας αιχμή της εγκληματικότητας στο δείκτη της διακύμανσής της.

Η έλλειψη κοινωνιολογικών ερευνών που να επιβεβαιώνουν αυτό το στοιχείο καλύπτεται από σαφείς πολλαπλές ενδείξεις. Τέτοιες ενδείξεις μπορούν να δώσουν αφορμή πρόκλησης για μελλοντικές έρευνες τέτοιας μορφής. Άλλωστε στο γεγονός ότι στις περιθωριακές ομάδες υπάρχει, από την άποψη της ηλικίας το στοιχείο της νεανικότητας (το μεγαλύτερο ποσοστό είναι νεαρές ηλικίες) επισημαίνεται με έμφαση και στα βιβλιογραφικά βοηθήματα.

Ωστόσο οι παραβατικοί νέοι δεν ανήκουν στο σύνολό τους στις περιθωριακές ομάδες παρά μόνο όσοι περιλαμβάνονται στις ιδιαίτερες «υποομάδες» των κατηγοριών αυτών. Δηλαδή τοξικομανείς, τρόφιμοι των Σωφρονιστικών Καταστημάτων και Φυλακών (μόνο υπόδοκοι σοβαρών αδικημάτων), ψυχασθενείς, χούλιγκανς, χίπις, τρομοκράτες κ.λπ. Σε καμιά περίπτωση δε θα μπορούσε να χαρακτηριστεί περιθωριακός ο νεαρός παραβάτης (ακόμα και ο υπότροπος) τροχαίων παραβάσεων, δηλ. του Κ.Ο.Κ. ή ακόμα και «κλοπών» αντικειμένων ευτελούς αξίας.

Ας θυμηθούμε ότι από ψυχολογική άποψη, τους νέους διακρίνει ασθενής θέληση (έλλειψη ισχυρής βούλησης), μιμητισμός, ευμετάβολη διάθεση, παρορμητικότητα, αντιδραστικότητα, έντονο θυμικό και οξυθυμία, ευσυγκινησία, άρνηση προσαρμογής σε παραδεδεγμένους κοινωνικούς κανόνες, αρχές και αξίες καθώς και εκδηλώσεις αντίθεσης σε αυτούς και στα πρότυπα ομαλότητας, αμφισβήτηση των παραδοσιακά καθιερωμένων. Έτσι οι έφηβοι και μέτεφηβοι χαρακτηρίζονται από ραγδαίες και εμφανείς σωματικές μεταβολές, πνευματικές μεταλλαγές και ψυχικούς κλονισμούς. Προβληματισμοί, αγωνίες και ανησυχίες από απλές (π.χ. αίσθημα του ανήκειν σε ομάδα) μέχρι υπαρξιακές (π.χ. ποιος είμαι, γιατί υπάρχω) μειώνουν την αυτοπεποίθηση και αυτοεμπιστοσύνη. Μετά τα 12 χρόνια δημιουργούνται αμφιβολίες και αμφισβητήσεις που φτάνουν την αληθινή αντίδραση και τον αρνητισμό. Σαν αντιστάθμισμα - διαφυγή επιδιώκουν την ευχαρίστηση και ευδαιμονιστική τάση όχι σπάνια μέσα από τα ναρκωτικά.

Δεν τους δίνονται σωστά πρότυπα - μοντέλα στην αντιφατική και μεταβατική (με άπειρες αντιθέσεις) εποχή μας. Υπάρχει επομένως ευθύνη και των ενηλίκων.

Είναι, εξάλλου, έντονος ο κίνδυνος «στιγματισμού» τους, που θα τους προσκολληθεί οριστικά, εάν δε ληφθούν προληπτικά μέτρα.

Το αίσθημα του «ανήκειν» κάπου παρέχει ασφάλεια. Η ομάδα δίνει δύναμη. Γι' αυτό είναι σκόπιμη κι ωφέλιμη η ομαδοποίηση των ατόμων αλλά με θετικούς στόχους και σκοπούς.

Οι ανήλικοι παραβάτες δεν ανήκουν βέβαια, όπως σημειώθηκε, στο σύνολό τους στην κατηγορία των περιθωριακών ατόμων. Αν ληφθεί μάλιστα υπόψη ότι κατά το μεγαλύτερο ποσοστό η λεγόμενη εγκληματικότητα ή (σύμφωνα με την ηπιότερη έκφραση) παραβατικότητα των ανηλίκων είναι περιστασιακή και μεμονωμένη.

Ωστόσο, ως ομάδα, η κατηγορία των ανηλίκων τυγχάνει μιας ιδιαιτερότητας και στον τομέα της σωφρονιστικής. Όπως και σε όλους τους τομείς της επιστήμης (ψυχολογικό, παιδαγωγικό, ψυχιατρικό, βιολογικό, ιατρικό κ.λπ.) και στο χώρο της εγκληματολογίας και του ποινικού δικαίου, διαφέρει η αντιμετώπιση των ανηλίκων που παραβαίνουν κάποιους κανόνες δικαίου, από την αντίστοιχη των ενηλίκων.

III. Μορφές περιθωριακών ομάδων

Εκτός από την κατηγορία της λεγόμενης παραβατικής νεότητας (που, όπως ειπώθηκε, κατά το συγκεκριμένο ποσοστό της καλύπτει μόνο την περιθωριακότητα) θα αναφερθούμε σύντομα σε κάποιες περιθωριακές ομάδες που δεν μπορεί να αμφισβητηθεί ότι χαρακτηρίζονται από στοιχεία που δημιουργούν το πλαίσιο της περιθωριακότητας. Ενδεικτικά θα μας απασχολήσουν: οι τοξικομανείς, οι τρομοκράτες και αναρχικοί, οι Hooligans.

Α. Τοξικομανείς

Είναι τα άτομα που βρίσκουν ως λύση τη φυγή (μορφή αντικοινωνικής συμπεριφοράς) από την κοινωνική πραγματικότητα με τον αρνητισμό. Φαινομενικά, ικανοποιούν την ευδαιμονιστική τάση και δίνουν διέξοδο στα προβλήματα.

Αλλά η τοξικομανία αναισθητοποιεί το άτομο απέναντι στα προβλήματά του με την άμεση ευχαρίστηση και τη νοθεύουν με τη μείωση ελέγχου και αυτοκυριαρχίας. Με την έλλειψη αυτοελέγχου χάνει το άτομο την υπευθυνότητά του και τον αυτοσεβασμό του.

Και στην ομάδα αυτή, έρευνες αποδεικνύουν, ότι στατιστικά η αιχμή (από άποψη ηλικίας) είναι η κατηγορία νέων ατόμων. Σημαντικός παράγοντας που οδηγεί στα ναρκωτικά είναι η πίεση των ομηλίκων, η επίδραση δηλ. της ώθησης της ομάδας. Από την άλλη μεριά η έκταση και η εφευρετικότητα του marketing και τα τεράστια κέρδη από την εμπορία —με τεράστιο όμως το οικονομικό, πολιτικό και κοινωνικό κόστος— ελαχιστοποιούν σκόπιμα τους κινδύνους και φέρνουν επιστημονικά αντεπιχειρήματα. Εγκωμιάζεται η «απελευθερωτική» αξία των ναρκωτικών. Παραβλέπεται όμως σκόπιμα η δέσμευση της εξάρτησης από τον εθισμό.

Από εγκληματολογική άποψη είναι βέβαιη η αύξηση των εγκλημάτων με κλοπές, σωματικές βλάβες, ανθρωποκτονίες, εκτός από τις απώλειες και τη μείωση σε μεγάλο ποσοστό της κοινωνικής παραγωγικότητας.

Η θεωρητική θεμελίωση της χρήσης των ναρκωτικών βρίσκεται και στο νέο σημαντικό πολιτικό στοιχείο της εποχής μας: τα ανθρώπινα δικαιώματα. Η ελευθερία του ατόμου οδηγεί στο δικαίωμα να ζήσει και να πεθάνει όπως θέλει, προκρίνοντας τον τρόπο θανάτου του. Αλλά εδώ υπάρχει ασυνέπεια, σύγχυση και κατάχρηση του δικαιώματος και της απελευθέρωσης. Η κακή χρήση τους οδηγεί από τη φυσική, νομική και ηθική εξάρτηση σε άλλου είδους νοσηρές εξαρτήσεις, παραβλέποντας την ηθική αξία του «ευ ζην».

Οι νέοι προστατεύονται με το Σύνταγμα (άρθρα: 21.1, 16.2, 25.3, —καταχρηστική άσκηση των δικαιωμάτων δεν επιτρέπεται), με διεθνείς επιταγές του Ο.Η.Ε. και με ειδική προστασία που αποτελεί κοινωνικό, γενικό δικαίωμα του συνόλου.

Β. Αναρχικοί - Τρομοκράτες

Αντιπροσωπευτικό παράδειγμα περιθωριακής ομάδας αποτελούν οι αναρχικοί. Ιστορικά, στο διεθνές χώρο, παρουσιάστηκαν το 1870 και μετά (Bacunin, Malatesta, Kropotkin). Η κοσμοθεωρία τους περιλάμβανε την αρχή ότι το καλό από τη στιγμή που επιβάλλεται γίνεται κακό. Ο άνθρωπος κάνει το καλό επειδή το νιώθει, το θέλει. Υποστήριξαν την κατάρρευση της κρατικής εξουσίας και την ελεύθερη κοινωνική οργάνωση. (Ο μηδέν αδικιών ουδενός δείται νόμος: Πλάτων). Στις μέρες μας επανεμφανίζονται με τη μορφή διαφόρων μικροκινημάτων νεαρών ατόμων, που εκδηλώνουν την αντίθεσή τους προς τη σημερινή κρατική εξουσία (χαρακτηριστικό τους οι συγκρούσεις με την αστυνομία) χωρίς προτάσεις υποκατάστασης.

Ο Κόκκινος Ντάνυ, ο ηγέτης του Μάη του '68, αστικοποιήθηκε και άλλαξε: «Πιστεύω ακόμα στη δημιουργία αυτόνομης αυριανής κοινωνίας, αλλά για να πετύχει πρέπει να ενταχθείς στην υπάρχουσα και όχι να αντιταχθείς σε αυτήν».

Στην Ελλάδα το αναρχικό κίνημα δεν κατάφερε ποτέ να εκφράσει τις απόψεις του. Σήμερα στις πορείες και με συμμετοχή σε συγκεντρώσεις με εξεγέρσεις και συγκρούσεις προσπαθούν να δείξουν την παρουσία τους. Γενικά πρόκειται για μια κοινωνική ομάδα που δε δίνει εύκολα το στίγμα της. Είναι ο ρευστός χώρος όπου συνυπάρχουν αμέτρητες ιδεολογίες, άπειρες πρακτικές και απροσδιόριστος αριθμός προσώπων.

Σήμερα αφήνεται χώρος και για τους αναρχικούς. Τελικά, πρόκειται για ουτοπιστικές ιδέες που δημιουργούν δυσλειτουργία χωρίς ελπίδες βελτίωσης των κοινωνικών συνθηκών και όρων διαβίωσης. Λείπει η ελευθερία υποκατάστατων και η λαϊκή συναίνεση. Τα αναρχικά κινήματα χρησιμοποιώντας ως μέσον εκδήλωσης την τρομοκρατία, ταυτίστηκαν μαζί της. Η τρομοκρατία αντιμετωπίζεται με διεθνείς συμβάσεις.

Γ. Hooligans (βία στα γήπεδα)

Ο όρος πρωτοσυναντάται στο τέλος του 19ου αιώνα και επανεμφανίζεται στην Αγγλία στα μέσα της δεκαετίας του 70. Ανθρωπολόγοι υποστηρίζουν ότι η πρώτη ποδοσφαιρική μπάλα ήταν ένα ανθρώπινο κεφάλι.

Χαρακτηριστική η εμφάνισή τους με τα σημαϊάκια, τα αυτοκόλλητα και τα κασκόλ και η ιδιόμορφη και η επιθετική συμπεριφορά. Οι ταραξίες - οπαδοί γηπέδων είναι κυρίως νεαρά άτομα.

Κι εδώ η ανάλυση του φαινομένου οδηγεί στην καταγραφή κοινωνικοοικονομικών και ψυχολογικών παραγόντων. Αυτοί, μειώνοντας τις δυνατότητες εξέλιξης, αναγκάζουν ένα αριθμό ατόμων να επιλέξουν υποσυνείδητα ως μέσον «αυτοπραγμάτωσης» την ταύτιση με μια οντότητα πετυχημένη και δυνατή. Βιώνουν τις επιτυχίες, νίκες. Η ταύτιση με την ομάδα ικανοποιεί την τάση του ατόμου να αντισταθμίσει τα αισθήματα μειονεξίας του, με την ένταξη και τη συμμετοχή του στη «δύναμη» της ομάδας (συνένωση ενέργειας, αίσθημα του ανήκειν κάπου, κοινωνικοποίηση). Η αφορμή της εκτόνωσης από κάθε μορφής καταπίεσεις έχει ως συνέπεια την επιθετικότητα ενός, τελικά, συμβατικού στόχου (π.χ. οπαδοί αντίπαλης ομάδας).

Πέρα από την εκτόνωση και την αυτοεπιβεβαίωση των οπαδών παράγεται με εσωτερικές διεργασίες και βία, που

εκδηλώνεται με στοιχεία μαζικής εξέγερσης και διαμαρτυρίας. Από ειδικούς θεωρείται ότι η βία μεταφέρεται από άλλα μέρη της κοινωνικής ζωής (σπίτι, δουλειά) στα γήπεδα σαν μέσο και πρακτική εκδήλωσης. Δεν δημιουργείται από τον αθλητισμό. Συχνά φτάνει και μέχρι βανδαλισμού, αφού επικρατεί το αίσθημα επιθετικότητας/καταστροφικότητας.

Στο πολύβουο και απρόσωπο γήπεδο η ανωνυμία του πλήθους ερεθίζει (συνδυασμός των προσωπικών φορτίσεων και αναστολών), προκαλεί μείωση των μηχανισμών αυτοελέγχου του ατόμου και από την ομαδοποίηση δημιουργείται έλλειψη ατομικής ευθύνης και ουδετεροποίηση των ηθικών αναστολών-συστολών του φίλαθλου κοινού.

Η ταύτιση με την ομάδα με το προπέτασμα της ανωνυμίας και την αιτιολογία υποτιθέμενων αδικιών σε βάρος της, οδηγεί τους φανατικούς οπαδούς σε αντικοινωνική συμπεριφορά. Τα προσωπικά βιώματα απελευθερώνονται στην κερκίδα, υποδαυλίζονται από την ηλεκτρισμένη ατμόσφαιρα και την ένταση της έμμεσης παρότρυνσης των διαφόρων αθλητικών παραγόντων για την απόκτηση ψυχολογικής υπεροχής που ταυτίζεται με την τρομοκρατία του αντιπάλου. (Πηγάζουν ακόμη από τη διάχυτη αίσθηση του θυμού ατόμων και ομάδων που στοχεύει εναντίον της απρόσωπης κοινωνίας μας, κάποιου αδιόρατου κατεστημένου).

Οι ιθύνοντες παράγοντες (διοικήσεις) των αθλητικών ομάδων έχουν σοβαρό μέρος ευθύνης, γιατί έχουν παρανοήσει την έννοια της «δυναμικής παρουσίας» των οπαδών και παροτρύνουν το πλήθος τους ξεπερνώντας τη

χρήσιμη ενθάρρυνση και συμπάρασταση. Αγνοούν την «ψυχολογία της ομάδας» ως καθοριστικό παράγοντα που οδηγεί ένα φανατικό και φορτισμένο κοινό σε απρόβλεπτα έκτροπα.

Την αντιμετώπιση του προβλήματος προέβλεψε το Διεθνές συνέδριο του Στρασβούργου. Στην Ελλάδα, η προσπάθεια γίνεται με τη νομοθετική ρύθμιση του ν. 75/1975 που έχει όμως πολλά αδύνατα σημεία. Είναι γνωστό ότι η βία φέρνει τη βία: επομένως απαραίτητη είναι η ενίσχυση του αυτοελέγχου των οπαδών και η ειδική εκπαίδευση και διαπαιδαγώγησή τους (π.χ. σεβασμό στους αντιπάλους, αποδοχή της ήττας τους). Γενικά τα κοινωνικά προβλήματα αντιμετωπίζονται με ψηλότερου επιπέδου (νοητικού, μορφωτικού, πολιτισμικού) άτομα. Ακόμη, με την ενίσχυση δεσμού παικτών, ποδοσφαιρόφιλων, διοίκησης κ.ά.

IV. Άλλες μορφές περιθωρίου

Στις μορφές αυτές η βία αποκτά και συμβολικό χαρακτήρα και εξυψώνεται σε αταξία, σε άμεση επαναστατική πράξη που εκφράζει άρνηση, αμφισβήτηση και αντίθεση με τα καθιερωμένα πρότυπα. Από ψυχολογική άποψη αποτελεί εκδήλωση αμυντικής επιθετικότητας (Fromm).

Παράθεση των μορφών αυτόνομης (υπο)κουλτούρας:

α) Teddy-boys (v.δ. 4000/59)

Το πρώτο μεταπολεμικό κίνημα αμφισβήτησης ξεκινά από την Αγγλία στα τέλη του 40 με τον ανταγωνισμό με τους έγχρωμους μετανάστες. Εκφράζονται με θορυβώδεις εκδηλώσεις, αντίθεση με πρότυπα σνομπ εμφάνισης - συμπεριφοράς - διαβίωσης. Διαπράττουν ιδιόμορφα ελαφρά αδικήματα, όπως εξύβριση με λόγια ή έργα, σωματικές βλάβες, κλοπές μεταφορικών μέσων και φθορές ξένης ιδιοκτησίας. Η συμπεριφορά τους ήταν ενοχλητική στο κοινωνικό σύνολο.

β) Hippies - τα παιδιά των λουλουδιών, με slogan της δεκαετίας του 60: κάνετε έρωτα και όχι πόλεμο. Με ειρηνιστική ιδεολογία και κοινοβιακή ζωή απορρίπτουν την πολιτική. Δεν παρουσιάζουν εγκληματολογικό ενδιαφέρον αφού δεν τελούν αδικήματα με εξαίρεση την κατοχή και χρήση ναρκωτικών που χρησιμοποιούν για την ψυχεδελική τους αναζήτηση. Η «χίπικη» εμφάνισή τους υιοθετήθηκε και μετατράπηκε σε καταναλωτικά προϊόντα. Απορρίφθηκαν από την αστική κοινωνία και αποδυναμώθηκε το κίνημά τους.

γ) Punks: Εμφανίζονται στα μέσα της δεκαετίας του 70 στην Αγγλία και συνδέονται με ιδιαίτερο είδος μουσικής. Διακρίθηκαν για την αντίθεσή τους προς τις επίσημες αξίες και θεσμούς, την αυξημένη τους επιθετικότητα και την εξεζητημένη εμφάνιση (ετερόκλιτα ρούχα και εξαρτήματα: βαμμένα μαλλιά, ορθωμένα με λάκ, δερμάτινα λουριά και αλυσίδες που συμβολίζουν τη φτώχεια και την υποταγή) με την οποία διακωμωδούν και εξευτελίζουν τον αστικό καθωσπρεπισμό. Ο στίχος των τραγουδιών τους χαρακτηρίζεται από βιαιότητα, αυτοσαρκασμό και απαισιοδοξία. Δεν παρουσίασαν ιδιαίτερη τυπική εγκληματικότητα εκτός από τους punks που «εξελίχθηκαν» σε hooligans.

δ) Ροκάδες: Άμεση η διασύνδεσή τους με τη μουσική έκφραση. Πεθαίνουν και από υπερβολική δόση ναρκωτικών.

Τελικά, όπως και στην παρεκκλίνουσα (παραβατική) συμπεριφορά ο παράγοντας που συντελεί στην τελική υπαγωγή και «ένταξη» ατόμων σε περιθωριακές ομάδες είναι ο ψυχολογικός που οδηγεί στη δημιουργία της προσωπικότητας και την όλη δομή της. Ο ψυχολογικός παράγοντας, χωρίς να είναι πάντα και ο καθοριστικός, θεωρείται ως τελικός αφού η εσωτερική διεργασία σε συνδυασμό και με τις γενετικές «συνθέσεις» οδηγούν την προσωπικότητα στην επιλογή «μηχανισμών» και μορφών συμπεριφοράς.

Από την άποψη της μεταχείρισης ας θυμηθούμε ότι αυτή θα πρέπει να βασίζεται έτσι κι αλλιώς στις γνωστές αρχές της ψυχολογίας και της «κοινωνικής εργασίας» (πρόνοιας) με τις μεθόδους και τα στοιχεία εφαρμογής που περιλαμβάνονται στην οικεία διδασκαλία. Με ιδιαίτερη όμως επισήμανση τη θετική προσέγγιση και την απεριόριστη παραδοχή. Αλλά πάνω απ' όλα την ανοικτή *συμπάθεια* και *αγάπη*, αγάπη για τον άνθρωπο και μάλιστα για τον νέο άνθρωπο που έχει τόσο την ανάγκη μας.

Βιβλιογραφικά βοηθήματα

- Αλεξιάδης Στ., Εγκληματολογία, εκδ. Σάκουλα 1989³
 Αναγνωστάκης Σ., Σωφρονιστικό δίκαιο, Θεσσαλονίκη 1978
 Ιντζεσίλογλου Ν.Γ., Η έννοια της περιθωριακότητας σαν εργαλείο κοινωνιολογικής έρευνας, Δίκαιο και Πολιτική 1982, σελ. 66-110
 Καραμπέλας Λ., Η νομοθετική αντιμετώπιση του προβλήματος των ναρκωτικών, Αθήνα 1985
 Κουράκης Ν., Το «έγκλημα» της αλητείας (άρθρ. 408 Π.Κ.), Δελτίο εγκληματολογικής ενημέρωσης, τευχ. 2, Φεβρ. 1986
 Κουράκης Ν., Περί βίας, Αθήνα 1989
 Μιχαήλ Κ., Περιθωριοποίηση των νέων και μεταπολεμικές μορφές νεανικής εγκληματικότητας. Η νομοθετική αντιμετώπισή τους τότε και τώρα, Αρμενόπουλος 41 (1987), 203-214
 Πανούσης Ι., Ναρκωτικά. Η άλλη όψη του πραγματικού, Αθήνα 1985
 Παπαδότος Πέτρος, α) Η κοινωνικοποίηση των νέων στη σύγχρονη δημοκρατική κοινωνία και η πρόληψη της εγκληματικότητας (Περ. «Ελεύθερη Θεώρηση», τ. 8/81. β) Η επιθετικότητα, η βία και η καταστροφικότητα στην κοινωνική διαβίωση (Ποινικά 4/1980, Εκδόσεις Α. ΣΑΚΚΟΥΛΑ).
 Σπινέλλη Κ.Δ., Εγκληματολογία, Σύγχρονες και παλαιότερες κατευθύνσεις, Αθήνα-Κομοτηνή 1985
 Σπινέλλη Κ.Δ. / Τρωιάνου-Λουλά Α., Δίκαιο Ανηλίκων, Αθήνα-Κομοτηνή 1987
 Τρωιάνου-Λουλά Α., Ο ανήλικος παραβάτης και η δίκη του, Νομικό Βήμα 30 (1982) 376-389
 Τρωιάνου-Λουλά Α., Θρησκεία και εγκληματικότητα, Αθήνα 1985
 Τσαλίκोगλου Φωτεινή, Μυθολογίες βίας και καταστολής, εκδ. Παπαζήση, Αθήνα 1989
 Τσουραμάνης Χρ., Η συμπεριφορά των Hooligans, εκδ. Αντ. Σάκουλα, Αθήνα-Κομοτηνή 1988
 Φραντζεσκάκης Ι., Αντικοινωνική συμπεριφορά των νέων, Αθήνα-Κομοτηνή 1987
 Jacques le Goff, Οι περιθωριακοί στη Μεσαιωνική Δύση (U.G.E. Παρίσι 1979) Περιοδικό Connon, Γενάρης-Φλεβάρης 1986

Οινόπνευμα: Ένας παράγοντας στα Οδικά Ατυχήματα

του Κ.Λ. ΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΥ
Διπλ. Πολ. Μηχανικού
Ε.Ε. Καθηγητή Τ.Ε.Ι. Αθηνών

Η χώρα μας έχει ένα σοβαρό πρόβλημα μέσα στο σύστημα «οδικής μεταφοράς», που αφορά την ασφάλειά του και που το αντανάκλα ο υψηλός δείκτης οδικών ατυχημάτων των τελευταίων ετών. Η εργασία αυτή αναφέρεται στην επίδραση του οινοπνεύματος στα οδικά ατυχήματα. Εκτός από μια ανασκόπηση της υπάρχουσας κατάστασης στο θέμα αυτό, δίνει ένα νέο μήνυμα στους χρήστες «οδικής μεταφοράς» που αφορά την τροποποίηση της συμπεριφοράς των οδηγών σε σχέση με το οινόπνευμα.

1. Εισαγωγή

Η ασφαλής και σε ικανοποιητικό επίπεδο εξυπηρέτησης μεταφορά προσώπων και αγαθών, είναι αποτέλεσμα εφαρμοσμένων σχεδίων τα οποία θα πρέπει να βασίζονται σε συμπεράσματα ερευνών. Η αποτελεσματικότητα των σχεδίων αυτών ανά χρονικά διαστήματα θα πρέπει να ελέγχεται και όπου απαιτείται, τα σχέδια αυτά να συμπληρώνονται ή τροποποιούνται. Η δυναμική σχέση «συστήματος μεταφορών - ανάπτυξης κοινωνίας», που ίσως επηρεαστεί από απρόβλεπτες ή κοσμογονικές μεταβολές άλματα - δεν επιτρέπει και τον ακριβή προκαθορισμό αυτών των χρονικών διαστημάτων. Ο έλεγχος και η βελτίωση των υπάρχοντων αλλά και η ανάπτυξη και εκτέλεση νέων σχεδίων είναι το αποτέλεσμα και δείκτης ποιότητας της οργάνωσης μιας κοινωνίας στον τομέα των μεταφορών.

Κάθε χώρα έχει εφαρμόσει σχέδια που αφορούν το σύστημα «οδικής μεταφοράς» και ανάλογα με την ποιότητα οργάνωσής της αναπτύσσει δραστηριότητες για την αύξηση της ασφάλειας. Η χώρα μας έχει ένα σοβαρό πρόβλημα μέσα στο σύστημα οδικής μεταφοράς που αφορά την ασφάλειά του και που το αντανακλά ο υψηλός δείκτης οδικών ατυχημάτων των τελευταίων ετών.

Η επανεξέταση του υπάρχοντος σχεδίου και οι πιθανές επεμβάσεις στα υποσυστήματα: Δρόμος - Οδηγός - Όχημα που θα υποδειχθούν, θεωρούνται λογική ακολουθία μιας επιχειρούμενης μείωσης του αριθμού των ατυχημάτων.

Η εργασία αυτή αναφέρεται στο θέμα της επίδρασης οινόπνευματος στα οδικά ατυχήματα. Εκτός από μια ανασκόπηση της υπάρχουσας κατάστασης στο θέμα αυτό, δίνει ένα νέο μήνυμα στους χρήστες του συστήματος «οδικής μεταφοράς», που αφορά την τροποποίηση της συμπεριφοράς των οδηγών σε σχέση με το οινόπνευμα και δεύτερον διατυπώνει την άποψη, ότι της πιθανής μεταβολής του υπάρχοντος σχεδίου ασφάλειας, θα πρέπει να προηγηθεί έλεγχος του υποσυστήματος «οδηγός».

2. Έργο οδήγησης

Το έργο οδήγησης εκτελείται από τον οδηγό με φυσικές ενέργειες, οι οποίες γίνονται ακριβώς μετά τη λήψη αποφάσεων, οι οποίες βασίζονται στην πληροφορία που μπορεί να έχει ο οδηγός για το εξωτερικό περιβάλλον στο χρόνο λήψης απόφασης.

Αυτό το εξωτερικό περιβάλλον αποτελούν:

- α) Οι συγκεκριμένες συνθήκες κυκλοφορίας, τα χαρακτηριστικά της οποίας είναι μεγέθη μετρήσιμα, για την περιοχή εκείνη που πέφτει στην αντίληψη του οδηγού.
- β) Περιβαλλοντολογικοί παράγοντες της περιοχής, όπως π.χ. Γεωμετρικά χαρακτηριστικά οδού κλπ.
- γ) Παράγοντες του οχήματος κάτω από την επίδραση των περιβαλλοντολογικών παραγόντων.

Η πληροφόρηση του οδηγού στο χρόνο θεώρησης είναι η ποσότητα γνώσης που έχει για τους παραπάνω παράγοντες και η οποία επηρεάζεται από τα ατομικά χαρακτηριστικά του οδηγού (όπως π.χ. η ηλικία του, η καλή ή όχι όρασή του, η εμπειρία του κλπ.). Τα μετρήσιμα μεγέθη μετασχηματίζονται από τα χαρακτηριστικά του οδηγού εξασφαλίζουν στο άτομο μία ποσότητα γνώσης, βάσει της οποίας αποφασίζει.

Τα ατομικά χαρακτηριστικά του οδηγού που διευθετούν την κρίση και την αντίληψη, όπως παραπάνω ειπώθηκε, μπορούν να αποτελέσουν τις κατηγορίες:

- α. Βιολογικά Χαρακτηριστικά
- β. Κοινωνικά Χαρακτηριστικά
- γ. Ψυχολογικοί Παράγοντες

Η ικανότητα αναγνώρισης κάθε κατάστασης που αφορά το όχημα και η άνετη - έγκαιρη διευθέτησή της (Psychomotor), και η εμπειρία του οδηγού μπορούν να ενταχθούν στις παραπάνω κατηγορίες. Τα χαρακτηριστικά αυτά που μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο εκτεταμένης πραγματείας τέτοιας σαν του Forbes² δυνατόν να μην παραμένουν σταθερά στο χρόνο, αλλά να μεταβάλλονται επηρεαζόμενα από διάφορους παράγοντες, όπως οινόπνευμα, κούραση, συναισθηματικές διαταραχές κλπ.

3. Στατιστικές

Ένας από τους παράγοντες που επιδρά στην αντίληψη των

χαρακτηριστικών του περιβάλλοντος από τον χρήστη είναι το οινόπνευμα. Το οινόπνευμα επιδρά σαν ένα βραχύχρονο αναισθητικό και αδυνατίζει τις λειτουργίες του νευρικού συστήματος. Ελαττώνει τους εσωτερικούς περιορισμούς που ελέγχουν την κοινωνική συμπεριφορά και αυξάνει την επιθετικότητα. Ελαττώνει την ικανότητα των οδηγών να εκτιμήσουν κινδύνους και να εκτελέσουν το έργο οδήγησης, και αυξάνει τον «αποδεχόμενο κίνδυνο» (risk taking).

Από τα μέχρι σήμερα υπάρχοντα δεδομένα στο διεθνή χώρο, έχουμε κάποια πληροφορία για την επίδραση του οινόπνευματος στα οδικά ατυχήματα.

Η σχετική πιθανότητα σύγκρουσης που έχει κάποιος οδηγός για διάφορα επίπεδα περιεκτικότητας οινόπνευματος στο αίμα (b.a.c.), αποτυπώθηκε πάνω σε ένα γράφημα που δημοσιεύτηκε από τον Birtell⁴ (1974) και στο οποίο είναι συσσωματωμένα δεδομένα από τέσσερες μελέτες ατυχημάτων υπό την επήρεια οινόπνευματος που έγιναν στο Evanston, Grand Rapids, Toronto και Manhattan.

Από το γράφημα αυτό φαίνεται ότι η πιθανότητα σύγκρουσης είναι εκθετική συνάρτηση των διαφόρων επιπέδων b.a.c.

Φαίνεται επίσης ότι ο κίνδυνος για σύγκρουση είναι:

3 1/2 φορές μεγαλύτερος, στα 0,08% b.a.c και

26 φορές μεγαλύτερος, στα 0,15% b.a.c.

Η σημασία του 0,08% b.a.c είναι ότι το επίπεδο αυτό είναι και το όριο στο και πάνω από το οποίο στις περισσότερες χώρες ο χρήστης του συστήματος μεταφορών θεωρείται παράνομος.

Τα μεγαλύτερα ποσοστά θανάτων με b.a.c μεγαλύτερο από 0,08% ανήκουν στην ομάδα ηλικίας 20 έως 29 ετών, ενώ τα χαμηλότερα έχουν οι οδηγοί ηλικίας 60 ετών και άνω.

Η τάση για κατανάλωση οινόπνευματοδών ποτών από τους οδηγούς εξαρτάται από το χρόνο της ημέρας, την ημέρα της εβδομάδας, καθώς και το μήνα του έτους. Επίσης, έχει ευρεθεί ότι τα ποσοστά των φονευθέντων οδηγών με περιεκτικότητα οινόπνευματος στο αίμα, είναι υψηλότερα των ωρών 10 μ.μ. έως 4 π.μ. και, ιδιαίτερα, τη νύκτα του Σαββάτου¹¹.

Στη μελέτη τους οι Vesey και Juhnstone¹⁴ (1980) ευρήκαν ότι 45% των θανάτων σε αναβάτες μοτοσυκλετών είχαν επίπεδο bac στην αυτοψία, παραπάνω από το νόμιμο του 0,08 mg/100 ml, ενώ ο Lukin¹³ (1979) εκτιμά ότι 30% έως 60% των φονευθέντων οδηγών είχαν επίπεδο bac πάνω από 0,08%.

4. Οινόπνευμα και συμπεριφορά οδηγών

4.1. Υπάρχουσες μελέτες

Από τον Birrell (1974)⁴ έχει μελετηθεί η επήρεια του οινοπνεύματος στην κρίση. Κατά τη μελέτη αυτή οδηγοί λεωφορείων μεγάλης εμπειρίας, κατά την εξέτασή τους στο έργο οδήγησης, διαπιστώθηκε ότι σε επίπεδο bac περίπου 0,058% προσαποθούσαν οδηγώντας να περάσουν τα λεωφορεία από χώρους μικρότερου πλάτους από αυτό των λεωφορείων που οδηγούσαν.

Σε όμοια σχεδόν αποτελέσματα κατέληξε και η μελέτη των Lovibond και Bird¹² (1971), οι οποίοι εξέτασαν οδηγούς για επίπεδα bac 0,0, 0,05, 0,08 και 0,10 και οι οποίοι διαπίστωσαν ότι για 0,05% bac οι οδηγοί χάνουν τη σοβαρότητά τους (φρενάρουν απότομα, χάνουν τον έλεγχο σε στροφές κλπ.), ενώ στα μεγαλύτερα επίπεδα bac η κατάσταση χειροτερεύει.

Οι Starmer και Teo⁵ (1978) έχουν δημοσιεύσει αποτελέσματα επίδρασης οινοπνεύματος, μέσα στα οποία άρρενες φοιτητές υπό την επίδραση 1120 ml μύρας έφεραν το επίπεδο bac πάνω από 0,08% με κατανάλωση της παραπάνω ποσότητας πριν το φαγητό, ενώ για οινοπνεύματα άρρενα και κάτω από οποιαδήποτε συνθήκη (φυσιολογικές καταστάσεις) ποσότητα μέχρι 1680 ml φέρνει το επίπεδο bac σε 0,08% και το οποίο αυξάνεται με την παραπάνω κατανάλωση.

4.2. Ένα νέο μήνυμα

Την επήρεια του οινοπνεύματος πάνω στους παράγοντες ευαισθησίας του οδηγού προσπαθήσαμε να αποκαλύψουμε μέσω μετρήσεων του χρόνου αντίληψης - αντίδρασης ομάδας οδηγών, αφού το χαρακτηριστικό αυτό είναι από τις σπουδαιότερες³ ιδιότητες της απόκρισης οδηγού στη λαμβανόμενη πληροφορία. Η έρευνα έγινε την άνοιξη του '84, με την εποπτεία του κ. Κ. Αρπακούμκη Καθηγητού ΕΜΠ στον Τομέα Μεταφορών και Συγκοινωνιακής Υποδομής από τον γράφοντα και τη συμμετοχή σπουδαστών.

Τα συλλεγόμενα δεδομένα από ομάδα πλήθους 39 οδηγών, ηλικίας 18 έως 40 ετών και των δύο φύλλων, αφορούσαν το χρόνο αντίληψής τους και αντίδρασης δεξιού χεριού, και οι οποίοι ευρίσκονται σε καταστάσεις (Α), (Β) και (Γ). Σαν κατάσταση (Β) χαρακτηρίζεται εκείνη στην οποία οι οδηγοί ευρίσκονται υπό την επήρεια οινοπνεύματος περιεχομένου, σε 500 gr. ελληνικής μύρας. Σαν κατάσταση (Γ) όταν ευρίσκονται υπό την επήρεια ποσότητας διπλάσιας της (Β) και κατάσταση (Α): χωρίς την επήρεια οινοπνεύματος. Οι παραπάνω ποσότητες μύρας, περιεκτικότητας σε οινόπνευμα 4%, καταναλώθηκαν πριν το φαγητό.

Για κάθε οδηγό και κάθε κατάσταση έγιναν τρεις μετρήσεις, με ηλεκτρονικό χρονόμετρο, (σύνολο εννέα μετρήσεις για κάθε οδηγό) με μέριμνα, ώστε το εξωτερικό περιβάλλον στη διάρκεια της έρευνας να παραμένει το ίδιο. Από τα δεδομένα αυτά διαγράφηκαν εκείνες οι μετρήσεις που είχαν φανερά μεγάλη απόκλιση για το ίδιο άτομο, ενώ σε αντίθετη περίπτωση ελήφθη υπ' όψη ο μέσος όρος των μετρήσεων για κάθε κατάσταση. Σαν παραδοχή της μελέτης, που λόγω του προφανούς της απόδειξης της φαίνεται ορθή, ελάβαμε ότι η μεταβολή της απόκρισης του οδηγού, λόγω κατανάλωσης μύρας οφείλεται αποκλειστικά στο οινόπνευμα που περιέχεται σ' αυτή.

Από τις μέσες τιμές των χρόνων αντίληψης αντίδρασης καθώς και άλλες στατιστικές μεταβλητές ευρίσκουμε ότι πάνω από το 90% των οδηγών στην (Β) κατάσταση έχουν επηρεαστεί από το οινόπνευμα, ενώ από τα δεδομένα της (Γ) κατάστασης όλοι οι οδηγοί αντιδρούν υπό την επήρεια οινοπνεύματος. Επειδή η απόκριση του οδηγού εξετάζεται από το ερέθισμα κατά την σχέση:

$$(\text{Απόκριση οδηγού}) = (\text{Παράγοντες ευαισθησίας}) \times (\text{Δοσμένο ερέθισμα})$$

Είναι προφανές ότι αφού η απόκριση του οδηγού μεταβάλλεται υπό την επήρεια οινοπνεύματος και οι παράγοντες ευαισθησίας του ατονούν τροποποιούμενοι κατά την παραπάνω σχέση.

5. Ποινές σαν εμπόδιο

Διάφοροι νομοθέτες προσπάθησαν να τροποποιήσουν την συμπεριφορά των οδηγών σε σχέση με το οινόπνευμα με τη θέσπιση βαριών ποινών προβλεπόμενων από τη νομολογία. Τα αποτελέσματα αυτών των προσπαθειών έχουν εκτιμήσει διάφορες μελέτες, οι οποίες συμπεραίνουν ότι υπάρχει μικρή σχέση μεταξύ της αύξησης των ποινών και της ελάττωσης του αριθμού των οδικών ατυχημάτων, που μπορεί να αποδίδονται στην επήρεια των οδηγών από οινόπνευμα. Μέσα σ' αυτές τις μελέτες υπάρχουν ενδείξεις ότι μερικά είδη ποινών (όπως π.χ. αφαίρεση άδειας οδήγησης), πιθανόν να έχουν θετικά αποτελέσματα.

Το επίπεδο περιεκτικότητας οινοπνεύματος στο αίμα (bac σύνηθες 0,08%) και πάνω από το οποίο ο οδηγός ευρίσκεται σε παρανομία, δεν είναι το ίδιο σε όλες τις χώρες του κόσμου και επίσης οι προβλεπόμενες ποινές ποικίλλουν.

Η *Νορβηγία* ήταν η πρώτη χώρα στον κόσμο που εισήγαγε περιοριστικό νόμο το 1936, επιλέγοντας ένα επίπεδο bac 0,05%, το οποίο καθοριζόταν με έλεγχο αίματος. Η προβλεπόμενη ποινή από το νόμο αυτό ήταν φυλάκιση με ένα ελάχιστο 21 ημερών και αφαίρεση άδειας οδήγησης για 12 μήνες αρχικά και στη συνέχεια μόνιμη αφαίρεση. Έρευνα που έγινε το 1978 στο OSLO διαπιστώνει ότι «Το αλκοόλ είναι ένας κύριος παράγων για τα σοβαρά ατυχήματα στη Νορβηγία» (BØ 1978).

Στη *Σουηδία* ο νόμος του 1934 προέβλεπε ποινή προστίμου έως και φυλάκισης. Μέσα στον ίδιο χρόνο επιβάλλεται ο έλεγχος σε bac χωρίς ειδικό περιοριστικό όριο, και το 1941 τίθεται σαν τέτοιο όριο το 0,15% bac, με συνηθισμένη ποινή τη φυλάκιση. Οι αλλαγές που έγιναν στο νόμο αυτό το 1974 προέβλεπαν ποινές προστίμου, φυλάκισης και αφαίρεση άδειας για επίπεδα bac 0,05% και μεγαλύτερα.

Στη *Φιλανδία* ο νόμος του 1937 προέβλεπε ποινή για οδήγηση υπό την επήρεια οινοπνεύματος 2 χρόνια φυλάκισης. Το 1950 η ποινή αυτή διπλασιάστηκε, αλλά στην πράξη οι συνηθισμένες ποινές ήταν 3 έως 6 μήνες, ενώ το σύνηθες όριο ήταν 0,10% bac.

Στη *Γερμανία* επίπεδο bac 0,10% έως 0,12% πιθανόν να οδηγήσει σε καταδίκη και για υψηλότερα επίπεδα σε φυλάκιση.

Στις περισσότερες *πολιτείες των ΗΠΑ* υπάρχει σαν όριο το επίπεδο του 0,10% bac και για την πρώτη καταδίκη η ποινή είναι πρόστιμο ή φυλάκιση, ενώ για το ίδιο αδίκημα στα επόμενα 3 χρόνια από το πρώτο προβλέπεται αφαίρεση άδειας με ένα ελάχιστο 12 μηνών. Επειδή η μέση περιεκτικότητα στο αίμα (bac) στους συλλαμβανόμενους οδηγούς στην California ήταν 0,17%, διάφορα εργαστήρια⁹ για να κάνουν λιγότερο δύσκολο το έργο ελέγχου bac πρότειναν διάφορα κριτήρια για τον έλεγχο συμπεριφοράς οδηγών υπό την επήρεια οινοπνεύματος.

Στη *Μεγάλη Βρετανία* το 1967 επροτάθηκαν αλλαγές στον υπάρχοντα νόμο. Πριν την επιβολή αυτών των αλλαγών το 37% των φονευθέντων οδηγών ήταν με ένα αρκετά μεγάλο επίπεδο bac (μεθυσμένοι) και 25% υπερέβαλαν το επίπεδο του τοπικού ορίου. Αυτά τα ποσοστά ελαττώθηκαν στα 26% και 15%, αντίστοιχα, αλλά από το 1971 ξαναγύρισαν για διάφορους λόγους στα αρχικά επίπεδα.

Στην *Ελλάδα* η συμπεριφορά των οδηγών σε σχέση με το οινόπνευμα ελέγχεται με το άρθρο 42 του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας. Κατά το άρθρο αυτό απαγορεύεται η οδήγηση οδικού οχήματος στον οδηγό ο οποίος ευρίσκεται υπό την επήρεια οινοπνεύματος ή τοξικών ουσιών, και προβλέπει ποινές για τους παραβάτες: φυλάκιση ενός μέχρι δώδεκα μηνών, χρηματική ποινή και αφαίρεση της άδειας ικανότητας οδηγού για διάστημα από τρεις έως έξι μήνες. Ο έλεγχος για διαπίστωση χρήσης οινοπνεύματος είναι δυνατό σε κάθε περίπτωση από τα αρμόδια όργανα, ενώ σε περιπτώσεις θανατηφόρου ατυχήματος ή σωματικής βλάβης γίνεται υποχρεωτικά.

Για να πετύχει το στόχο του όμως ένας νόμος, πρέπει κύρια οι άνθρωποι να τον γνωρίζουν και να τον επιδοκιμάζουν. Στην ερώτηση «εάν η οδήγηση υπό την επήρεια οινοπνεύματος συνιστά αδίκημα» που έγινε σε οδηγούς κάθε ηλικίας και ανεξαρτήτου φύλου, ένα μεγάλο ποσοστό αγνοούσε τον σχετικό νόμο και βέβαια την ποινή που προβλέπεται για την περίπτωση αυτή. Πριν της διερεύνησης δηλ. της πιθανής μεταβολής του άρθρου αυτού, θα πρέπει να ελεγχθεί το σύστημα εκπαίδευσης οδηγού.

AUTO LYROS

Import - Export

11, Quai du Batelage 1000 BRUXELLES

Tel: 00321 - 73.12.000 Fax: 00322 - 21.79.401
T.V.A. 540.319.791

Εισαγωγή - εμπορία
αυτοκινήτων - μοτοσυκλετών

TAX FREE

για Ναυτικούς, επαναπατριζόμενους
πολύτεκνους - αναπήρους

Γρ. Λαμπράκη 470 Κερατσίνι
Τηλ. 43.18.415 - 49.15.959, Fax: 43.14.375

6. Σχέδια βελτίωσης

Η αύξηση της πληροφόρησης του κοινού σχετικά με το θέμα οινόπνευμα - οδήγηση και μεταρρυθμίσεις στο σύστημα εκπαίδευσης οδηγού είναι πολύ σπουδαίες επεμβάσεις για τη βελτίωση της οδικής ασφάλειας. Η αύξηση αυτή μπορεί να γίνει με προβολή πειστικού υλικού μέσω σχετικής εκστρατείας ή και είσοδο του θέματος σε σχολεία και με εκπαίδευση κοινωνικών ομάδων κλπ. Δραστηριότητες τέτοιας φύσης ίσως επηρεάσουν γενικότερα το ανθρώπινο ενδιαφέρον σχετικά με το θέμα οδικής ασφάλειας, και αυξάνοντας τους παράγοντες ευαισθησίας του, υπάρξει πιθανή ωφέλεια στο όλο έγκλημα.

Η διάθεση οικονομικών πόρων στην προσπάθεια βελτίωσης των οδηγιών, μπορεί να γίνει μέχρι το όριο εκείνο που πολιτικές αποφάσεις επιβάλλουν, βασισμένες σε συμπεράσματα μελετών. Ο προτεινόμενος σχεδιασμός μπορεί να γίνει έχοντας σαν στόχο τη βελτίωση οδηγιών στο κοντινό διάστημα (μικροπρόθεσμα) ή ένα αρκετά μεγάλο (μακροπρόθεσμα). Προγραμματιζόμενη επέμβαση για ένα λογικό χρονικό διάστημα μπορεί να περιλάβει και τις δύο παραπάνω προοπτικές βελτίωσης και που σε ενδιάμεσα χρονικά όρια, θα έχουν δημιουργηθεί οι προϋποθέσεις για πιθανή επαναδραστηριοποίηση του σχεδίου που θα αφορά κάποιους μερικούς προηγούμενους στόχους.

7. Συμπεράσματα

— Από τις υπάρχουσες στατιστικές, φαίνεται ότι η πιθανότητα για ατύχημα αυξάνει εκθετικά σε συνάρτηση με τα επίπεδα βασ των οδηγιών.

— Οι παράγοντες ευαισθησίας οδηγού, όπως εκφράζονται με τον χρόνο αντίληψης - αντίδρασης, τροποποιούνται πλήρως - στατιστικά, εάν αυτός καταναλώσει 1 kg ελληνικής μύρας πριν το φαγητό.

— Ένα μεγάλο ποσοστό οδηγών αγνοούσαν τον σχετικό νόμο που ελέγχει την συμπεριφορά των οδηγιών σε σχέση με το οινόπνευμα. Της πιθανής δηλ. μεταβολής του υπάρχοντος σχεδίου θα πρέπει να προηγηθεί έλεγχος του υποσυστήματος οδηγός.

Γενικά για τη βελτίωση της κατάστασης απαιτούνται δύο βήματα:

— Η πλειοψηφία της κοινωνίας πρέπει να αρχίσει να καταδικάζει την οδήγηση υπό την επήρεια οινόπνευματος και

— Οι νόμοι για την οδήγηση υπό την επήρεια οινόπνευματος, είναι ανάγκη να ξανασχεδιαστούν και να επιβληθούν τέτοιες αλλαγές που η πρόβλεψη και η ελάττωση των ατυχημάτων να είναι τελικός στόχος.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. ΑΜΠΑΚΟΥΜΚΙΝ: *Μεταφορές Ι*, Φεβρ. 1980.
2. Forbes T.W. (ed): *Human Factors in traffic Safety Research*. Wiley, New York (1972).
3. Daniel L. Gerlough and M.J. Huber *Traffic flow theory*, S.R. 165, T.R.E..
4. Birell J.L. (1974): *Drinking, driving and you*, San Books Melbourne, 1974.
5. Starmar G.A. and Teo R.K.C. (1978): *Blood alcohol concentrations induced by beer, wine and whiskey*, Camberra 1978.
6. David C. Herber: *Driver Behavior: Research Methods*, H.-R.B. No 464 (1980).
7. *Road Safety in the seventies: Lessons for the Eighties*. Research Report 4/80, New South Wales.
8. Stannard Baker: *Traffic Accident Analysis*. Transportation and Traffic Engineering Handbook.
9. M. Burns and H. Moskowitz: *Alcohol - impairment tests for DWI*. Arrests F.R.R. No 739/79 Pages: 1-5.
10. A. Penttila, M. Tenim, and M. Katana. *Examination of Alcohol Intoxication in Cases of Suspected Drunken*, TALJA, HELSINKI, FINLAND 1971.
11. P.J. Codling and P. Samson: *Blood-alcohol in Road fatalities before and after the Road Safety Act. 1967*, T.R.R.L.-S.R. RS/45UC.
12. Lovinbond S.H. and Bird K. (1971): *Danger Level the Warwick Farm Project*, University of New South Wales, 1971.
13. Lukin J. (1979): *Blood alcohol levels of persons killed in motor traffic accidents*, NSW Dept. Mot. Transp., TARV. Special Rpt-No SR 79/111, March 1979.
14. Vesey M. and Johnstone S. (1980): *The performance of crash helmets in Fatal motorcycle Crashes*, NSW Dept. Mot. Transp. TARV. Res. Rpt. in PREPARATION.

Η εργασία αυτή πρωτοδημοσιεύτηκε στα «Τεχνικά Χρονικά» (Επιστημονική Έκδοση Τ.Ε.Ε.), Α, 1986, τόμος 6, τεύχος 2.

ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΕΣ ΚΛΗΣΕΙΣ

Πώς να επιζήσεις όταν βρίσκεσαι απέναντι στον κίνδυνο

«...Ένας 27χρονος αστυνομικός σκοτώθηκε από ληστές κοσμηματοπωλείου... όταν μπαίνοντας στο κατάστημα ξεκίνησε ανταλλαγή πυρών». «Ειδοποιημένοι από τον συναγερμό σ' ένα κατάστημα σιδηρικών... το θύμα-αστυνομικός μπήκε στο οίκημα μόνος και πυροβολήθηκε στην πλάτη ενώ ο συνάδελφός του κάλυπτε την πίσω πόρτα». «Ανταποκρινόμενος σε συναγερμό Τράπεζας ένας αστυνομικός πυροβολήθηκε στον αριστερό κρόταφο ενώ στάθμευε το περιπολικό κοντά στην πίσω πόρτα...».

Αυτές οι σύντομες, λακωνικές δηλώσεις, που συμπληρώνουν τις υπηρεσιακές αναφορές, μεταφέρουν ένα οδυνηρό αλλά αναγκαίο μήνυμα στον αστυνομικό κόσμο: αν και η εκπαίδευση για μεθόδους αυτοπροστασίας βελτιώνεται συνεχώς, κάθε χρόνο πληροφορούμαστε τον τραυματισμό ή το θάνατο αστυνομικών κατά την εκτέλεση του καθήκοντος, παρ' όλη την ενημέρωση που διεξάγεται στις αστυνομικές σχολές. Γιατί, λοιπόν, οι αστυνομικοί εξακολουθούν να χρεώνονται αυτές τις, με τραγικά αποτελέσματα, καταστάσεις, που θα μπορούσαν όμως να προβλεφθούν;

Η ανταπόκριση σε συναγερμούς, όταν συμβαίνουν ληστείες ή διαρρήξεις, αποτελεί μια απ' τις πιο επικίνδυνες δραστηριότητες που αντιμετωπίζουν σήμερα οι αστυνομικοί. Το σοβαρότερο λάθος είναι ότι οι αστυνομικοί υποθέτουν ότι έχουν να κάνουν με «άλλη μια κλήση ρουτίνας». Μια συνήθεια, που είναι πολύ δύσκολο ν' αλλάξει, ειδικά για τους βετεράνους αστυνομικούς, είναι η τάση να πι-

στεύουν ότι «όλοι οι συναγερμοί είναι ψεύτικοι». Η αλλαγή αυτής της πεποίθησης μπορεί να επιτευχθεί μόνο με συνεχή εκπαίδευση και επίβλεψη.

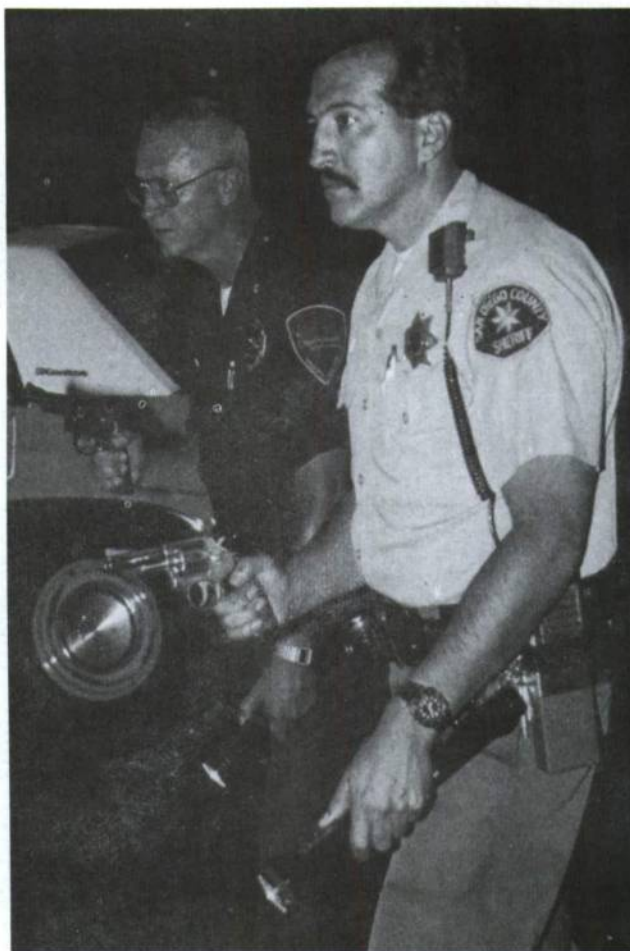
Ένα άλλο κοινότυπο λάθος είναι η τάση να υιοθετείται η «συλλογική σκέψη». Για παράδειγμα, ο ένας αστυνομικός ακολουθεί τις ενέργειες του άλλου, παρ' όλο που υποσυνείδητα νιώθει ότι είναι εσφαλμένη αυτή η τακτική. Δεν είναι λογικό ν' ακολουθεί ο ένας τον άλλο αστυνομικό στο «στόμα του λύκου» όταν είναι ξεκάθαρο, με βάση την εκπαίδευση και την εμπειρία, ότι θα πρέπει να υποχωρήσει επανεκτιμώντας την κατάσταση. Όταν σκέφτεστε κάτι τέτοιο, προσπαθήστε να θυμηθείτε περιστατικά όπου, όταν όλα είχαν τελειώσει, αναρωτηθήκατε «Γιατί το έκανα;».

Παρακολουθήστε το ακόλουθο περιστατικό, που συνέβη πρόσφατα σε μια πόλη των ΗΠΑ: Η Αστυνομία ειδοποιήθηκε από το συγγενή κάποιου υποψήφιου αυτόχειρα. Πράγματι, ο ύποπτος είχε κλειδωθεί στο δωμάτιό του και απειλούσε ότι θα αυτοκτονήσει με κυνηγετικό όπλο. Αν και η μοναδική κάλυψη ανάμεσα στον ένοπλο και τους αστυνομικούς ήταν η πόρτα της κρεβατοκάμαρας, οι τελευταίοι στέκονταν στο διάδρομο και διαπραγματεύονταν πίσω από την κλειστή πόρτα χωρίς να προσπαθήσουν να εξασφαλίσουν μια καλύτερη κάλυψη. Ύστερα από λίγα λεπτά έφτασε ένας τρίτος αστυνομικός, ο οποίος επίσης δεν έκανε καμία κίνηση για να αντιμετωπίσει τον κίνδυνο που ήταν ολοφάνερος. Ευτυχώς για όλους, ο δράστης δεν πυροβόλησε αλλά παραδόθηκε. Σε άλλα βέβαια παρόμοια περιστατικά το τέλος δεν ήταν τόσο ευχάριστο.

Η αντιμετώπιση αδικημάτων σε εξέλιξη απαιτεί την τήρηση κάποιων απλών αρχών, που έχουν καθιερωθεί από την Αστυνομία. Η σωστή ανταπόκριση ξεκινά με τη σωστή επικοινωνία. Το κέντρο πρέπει να φροντίζει για την παροχή όλων των δυνατών πληροφοριών, εφ' όσον οι αποφάσεις πρέπει να στηρίζονται στην ορθή πληροφόρηση. Υπάρχει, λοιπόν, υποχρέωση του κέντρου να τις παρέχει και ευθύνη του αστυνομικού να τις ζητά. Ποτέ μην προσπαθήσετε να ακολουθήσετε μια ασαφή κλήση, ειδικά όταν πρόκειται για περιστατικά επικίνδυνα. Εάν, για παράδειγμα, δεν ακούστηκε καθαρά, ο αστυνομικός πρέπει να ζητήσει επανάληψη του σήματος από το κέντρο. Έτσι, εάν αντιλήφθηκε λαθεμένα την κλήση, η επανάληψη θα δώσει τη δυνατότητα στο κέντρο να διορθώσει το σήμα. Αυτή η ενέργεια βοηθάει ιδιαίτερα, όταν αφορά περιοχές όπου κάποιοι δρόμοι μπορεί να μοιάζουν ακουστικά.

Οι αστυνομικοί που επιλαμβάνονται (όταν πρόκειται για περισσότερα από ένα περιπολικά) θα πρέπει να επικοινωνούν και μεταξύ τους ώστε να προκαθορίζουν το σχέδιο δράσης πριν φθάσει στο τόπο του περιστατικού. Στην περίπτωση που, ήδη, υπάρχει κάποιος σχεδιασμός, θα πρέπει οι άνδρες του περιπολικού να τον γνωρίζουν άριστα, πριν έρθει η στιγμή για να τον εφαρμόσουν. Η λειτουργία «στα τυφλά» και η μη ενημέρωση συναδέλφων έχουν προκαλέσει πολλά προβλήματα τακτικής στην Αστυνομία. Μπορεί να είναι ανάθεση απλής αποστολής (για παράδειγμα το περιπολικό Α' θα πάει στη βορειοδυτική γωνία του κτιρίου και το περιπολικό Β' στη νοτιοανατολική) ή και περιπλοκής για την υλοποίηση του σχεδίου. Το ζήτημα είναι όλοι οι αστυνομικοί, που μετέχουν στην αποστολή, να γνωρίζουν ο ένας τις κινήσεις του άλλου.

Μια άλλη σημαντική αρχή στις κλήσεις άμεσης δράσης είναι να φθάνει το περιπολικό στον τόπο ήσυχα κι αν είναι

δυνατόν αθέατο για τον ύποπτο δράστη. Πολλοί αναφέρουν αυτή την αρχή με την ονομασία «αόρατη προσέγγιση». Ρόδες που στριγκλίζουν (μόνο στα έργα της τηλεόρασης γίνεται), σειρήνες, φώτα κ.λπ. θα προδώσουν τις ενέργειές σας πριν ακόμα φθάσετε και θα δώσουν τη δυνατότητα στο δράστη να διαφύγει ή να προετοιμάσει ενέδρα. Οι θόρυβοι, ειδικά τη νύχτα, ακούγονται πολύ μακριά. Για τον ίδιο λόγο, αντικείμενα που κρέμονται χαλαρά από την υπηρεσιακή ζώνη, όπως χειροπέδες, κλειδιά ή σφυρίχτρες θα πρέπει να λείπουν. Εάν το κτίριο που παρακολουθείται έχει κάποια πλευρά χωρίς πόρτες ή παράθυρα, η πρόσβαση θα πρέπει να γίνεται από εκεί.

Από τη στιγμή που θα έχει βρει μια ασφαλή θέση, ο αστυνομικός θα πρέπει να κάνει μια εξωτερική έρευνα στο κτίριο ελέγχοντας όλα τα σημεία εισόδου. Σε περίπτωση ληστείας, οι αστυνομικοί θα πρέπει να καλυφθούν περιμένοντας τον ύποπτο να βγει. Σ' αυτή την περίπτωση απαιτείται ιδιαίτερη προσοχή γιατί οι περισσότερες ληστείες σήμερα διαπράττονται από συμμορίες, όπου πάντα υπάρχει ένας «τσιλιαδόρος» που περιμένει απ' έξω.

Σε πολλά περιστατικά ληστειών οι αστυνομικοί-θύματα έκαναν το μοιραίο λάθος αμέσως μετά την άφιξή τους. Ανίκανοι ν' αντισταθούν στην πρόκληση «πάμε να τους πιάσουμε», προσπάθησαν να εντοπίσουν και να συλλάβουν τους ύποπτους, χωρίς να έχουν καλή θέση σκόπευσης. Θυμηθείτε μόνο, ότι οι ύποπτοι συνήθως γνωρίζουν τις άμεσες προσβάσεις γύρω απ' το κτίριο και περιμένουν τον αστυνομικό να χρησιμοποιήσει την κύρια είσοδο. Αντίθετα βέβαια, ο αστυνομικός δεν έχει αυτό το πλεονέκτημα. Πρέπει να εξετάσει το χώρο γρήγορα για να μπορέσει να εντοπίσει το στόχο και να κάνει χρήση του όπλου του.

Η βιασύνη να τεθεί κάτω από έλεγχο η κατάσταση είναι φυσιολογική. Αποτελεί χαρακτηριστικό της φυσιογνωμίας της Αστυνομίας. Παρ' όλα αυτά θα πρέπει να σταθμίζουμε τα πράγματα και να αναγνωρίζουμε ότι σε ορισμένες περιπτώσεις οι εσπευσμένες κινήσεις δεν φέρνουν θετικά αποτελέσματα.

Κατά τη διάρκεια μιας διάρρηξης σε κάποια επιχείρηση, οι αστυνομικοί, μετά την άφιξή τους, θα πρέπει να ειδοποιήσουν τον ιδιοκτήτη ή κάποιο άλλο αρμόδιο πρόσωπο. Η ειδοποίηση πρέπει να γίνει στην κατοικία τους και όχι στην εργασία. Κάποιοι υπάλληλοι μπορεί να εργάζονται μέχρι αργά κι ένα τηλεφώνημα στον υπεύθυνο μπορεί να το επιβεβαιώσει, οπότε δεν δημιουργούνται λαθεμένες εντυπώσεις. Ύστερα απ' αυτό η Αστυνομία ζητά εκκένωση του κτιρίου. Ο αστυνομικός δεν πρέπει να βγάζει γρήγορα συμπεράσματα από την απλή εμφάνιση κάποιου και δεν πρέπει να καθυστεράζεται παρά μόνο όταν έχει εξακριβωθεί η ταυτότητά του.

Εάν ο αρμόδιος για την επιχείρηση αναφέρει ότι κανείς δεν νομιμοποιείται να βρίσκεται μέσα στο κτίριο, τότε η «επιχείρηση» ξεκινά αμέσως. Προηγούμενα θα πρέπει να έχουν συμβουλευθεί τον ιδιοκτήτη να παραμείνει σπíti του μέχρι να ολοκληρωθεί η έρευνα του κτιρίου. Και αυτό γιατί υπάρχει μεγάλος κίνδυνος εάν τριγυρνά στο χώρο ενώ η έρευνα ακόμα εξελίσσεται.

Οι έρευνες ύποπτων χώρων περικλείουν κίνδυνο και απρόοπτα. Οι ικανότητες που απαιτούνται για την διενέργεια τόσο ασφαλών όσο και αποτελεσματικών ερευνών, δεν μαθαίνονται από ένα βιβλίο ή ένα άρθρο περιοδικού.

Η γνώση αποκτάται με την επανάληψη παρόμοιων περιστατικών και κάτω από την επίβλεψη ενός έμπειρου ανθρώπου. Ένας βασικός κανόνας για τις έρευνες κτιρίων, που πολλές φορές δυστυχώς αγνοείται, είναι ότι η έρευνα δεν διενεργείται ποτέ από ένα μόνο αστυνομικό. Αυτός ο κανόνας πρέπει να είναι ο πυρήνας κάθε έρευνας.

Οι ληστείες τραπεζών είναι, ίσως, οι πιο επικίνδυνες περιπτώσεις. Οι ληστές είναι απελπισμένοι εγκληματίες, μ' ένα συγκεκριμένο στόχο στο μυαλό τους και γι' αυτό δύσκολα αντιμετωπίζονται. Έχουν για κανόνα την άριστη γνώση του συστήματος ασφάλειας της τράπεζας. Ο οπλισμός τους μπορεί να είναι από ρεβόλβερ και καραμπίνα μέχρι στρατιωτικό όπλο. Εφ' όσον ο αστυνομικός είναι οπλισμένος μόνο με το πιστόλι που κρατάει στο χέρι του, θα πρέπει να είναι εξαιρετικά επιφυλακτικός. Ο βασικός κανόνας επιβίωσης είναι και πάλι: καλή θέση κάλυψης και αναμονή του ύποπτου να έρθει στη θέση βολής.

Είναι βέβαιο ότι κανείς δεν θέλει να κριτικάρει τις ενέργειες κάποιου συναδέλφου, ιδιαίτερα εάν τον οδήγησαν στο θάνατο. Είναι σημαντικό όμως να δοκιμάσουμε να εντοπίσουμε τα λάθη σε κάθε ένοπλη αναμέτρηση για να διδαχθούμε από αυτά. Κάθε τι λιγότερο δεν θα τιμούσε τη μνήμη των θυμάτων ούτε θα εκπλήρωνε την υποχρέωση για την εκπαίδευση εκείνων που θα τους αντικαταστήσουν.

Μετάφραση από το περιοδικό
"POLICE - The law officer's Magazine" November 1989
 Απόδοση στα ελληνικά: Μαρία Πίσχου

ΜΕΤΕΩΡΑ

Γράφει ο Αντώνης Γαλανόπουλος

Στο δυτικό τμήμα της Θεσσαλικής Γης, ανάμεσα στην Πίνδο και στα Χάσια, εκεί που το ήρεμο τοπίο του Θεσσαλικού κάμπου μπερδεύεται με τα πρώτα υψώματα των μεγαλόπρεπων τούτων βουνών της Κεντρικής Ελλάδας, βρίσκονται τα Μετέωρα.

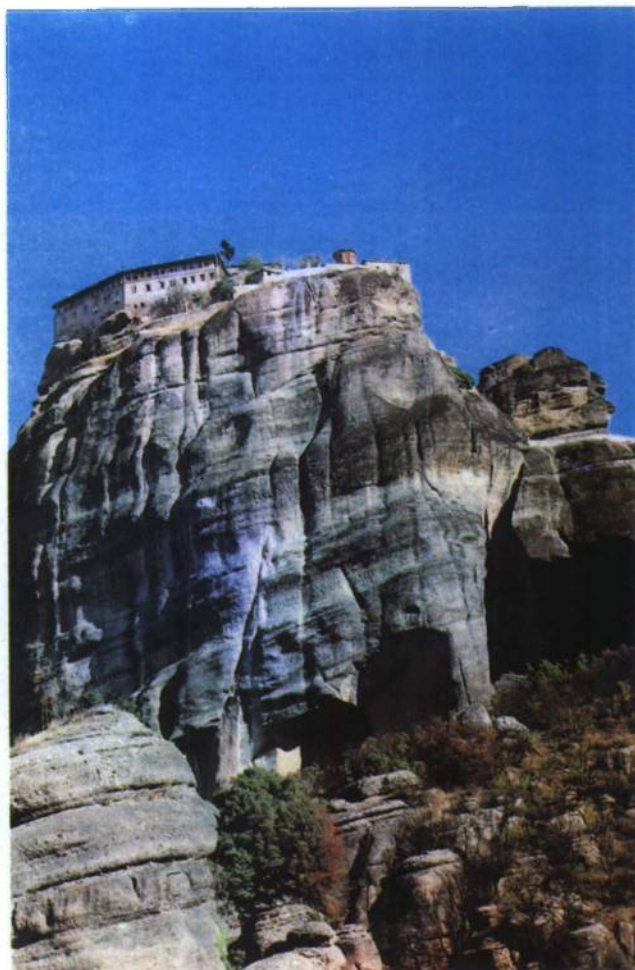
Γιγαντένιοι γκρίζοι βράχοι υψώνονται και σχηματίζουν το πέτρινο δάσος των Μετεώρων. Εδώ όλα είναι υψηλά και ογκώδη. Ο επισκέπτης που πρωταντικρύζει τους βράχους τούτους εντελώς αυθόρμητα κι αθέλητα καταλαμβάνεται από έκσταση, πλημμυρίζει δέος η ψυχή του και μαζί μεγαλείο, τρόμο και χαρά. Νομίζει κανείς ότι είναι η απολίθωση της Γιγαντομαχίας. Στιγμιαίες απομαρμαρώσεις Γιγάντων και Τιτάνων σε διάφορες κινήσεις και στάσεις. Η επιβλητική και υποβλητική ατμόσφαιρα σε μεταφέρει μεταξύ ουρανού και γης, σ' ένα κόσμο ονείρου και προσευχής.

Ερωτηματικά γεννιούνται στον επισκέπτη για το γεωλογικό τούτο φαινόμενο που η προέλευσή του δεν έχει απόλυτα διευκρινιστεί. Οι γεωλόγοι δεν μπορούν να πουν τίποτα θετικό για το σχηματισμό των λίθων των Μετεώρων. Ο Πουκεβίλ υποστηρίζει πως σχηματίστηκαν από μόρια κόκκινου γρανίτη, σχιστολίθων και πυριτολίθων, τα οποία συνενώθηκαν κατά ένα θαυμαστό τρόπο μέσα στους αιώνες. Και ο Φίλιπσον πως είναι η εκβολή κάποιου πανάρχαιου ποταμού που έμεινε έτσι, κυριολεκτικά μετέωρη στο Θεσσαλικό κάμπο, όταν εκτεταμένες γεωλογικές μεταβολές, μετακίνησαν μακριά τη θάλασσα, όπου χύνονταν τα νερά. Γύρω από κροκάλες ποταμών, από διαβρώσεις και θαλάσσιες ύλες περιστρέφονται και οι εξηγήσεις πολλών άλλων επιστημόνων που ασχολήθηκαν με το τιτανικό αυτό γεωλογικό φαινόμενο. Και όπως είναι φυσικό, η ασάφεια και η υποβολή δημιούργησαν στην ψυχή του ανθρώπου, απέραντο θαυμασμό και απίθανους μύθους.

Από τον ίδιο πρωτογονικό εντυπωσιασμό που πλάνεψε την ψυχή του αγράμματου μοναχού και του άξεστου ποιμένα, πλήττονται και οι πιο καλλιεργημένοι από τους επισκέπτες των βράχων.

Και πάνω σ' αυτούς τους βράχους τα μοναστήρια. Οι βράχοι γεννήθηκαν και απόμειναν σε μας σαν προσευχή της γης προς το Θεό δημιουργό και έτσι, το μόνο που ταιριάζει πάνω στους γκρίζους βράχους είναι τα επιβλητικά μοναστήρια.

Υποστηρίζουν μερικοί πως η ζωή του πρώτου ανθρώπου στα Μετέωρα δεν συνδέεται αναγκαστικά με το μοναχισμό. Άλλες αιτίες οδήγησαν τον άνθρωπο στις απάτητες κορυφές των βράχων πριν από την καθιέρωση του

χριστιανισμού. Και στο σημείο αυτό εντείνονται οι απορίες ερευνητών και απλών ανθρώπων. Πώς ανέβηκε ο πρώτος άνθρωπος μοναχός ή όχι στα μεγαθήρια αυτά; Πώς ανέβηκε τους γκρεμούς των εκατοντάδων μέτρων χωρίς συνδρομή μηχανής. Μάλιστα όσο παλιότερα είναι τα ανθρώπινα ίχνη τόσο η απορία μεγαλώνει. Κάποιοι επιστήμονες μιλάνε για χαρταετούς που ανέβασαν στους βράχους άγκριστρα, ή σφενδόνες που άπλωσαν στους βράχους σχοινιά. Κάποιοι δε πιστοί αγρότες της περιοχής υποστηρίζουν ότι τον Βαρλαάμ και τον Αθανάσιο τους ανέβασαν αετοί ή άγγελοι ή θεόπνευστοι άνεμοι.

Η ίδρυση των πρώτων μονών και η οργάνωση της μοναχικής πολιτείας έγινε το 14ο αιώνα, όμως πολύ πιο πριν στους βράχους των Μετεώρων ζούσαν αναχωρητές. Σήμερα διαπιστώνουμε ότι από τον 11ο αιώνα, αν όχι και παλαιότερα, ζούσαν στα Μετέωρα αναχωρητές σε μικρά κελιά τις «κέλλες» και είχαν υποτυπώδη παρεκκλήσια, τα «προσευχάδια» για την καθημερινή προσευχή. Αυτοί οι ελεύθεροι ασκητές αργότερα στο δεύτερο μισό του 12ου αιώνα, συνέστησαν τη σκήτη της Δούπιανης ή σκήτη των Σταγών και συγκρότησαν την πρώτη μορφή μοναστικής κοινωνίας των Μετεώρων.

Τον 14ο αιώνα ως τον 16ο αιώνα τα Μετέωρα γνώρισαν μια περίοδο ακμής που οφείλεται στην οικονομική βοήθεια και στην οργάνωση των ασκητών σύμφωνα με το Αγιορείτικο σύστημα. Τον 14ο αιώνα η Θεσσαλία ήταν Σερβική ηγεμονία με έδρα τα Τρίκαλα και ηγεμόνα το Σέρβο Συμεών Ούρεση Παλαιολόγο, ο οποίος εβοήθησε σημαντικά την ανάπτυξη των Μονών. Είναι η εποχή της Σκήτης των Σταγών (Σταγοί ήταν η παλιά ονομασία της Καλαμπάκας). Έδρα της και κέντρο της περιφέρειας η μονή

Δούπιανης. Ο διοικητής της περιφέρειας λεγόταν «Πρώτος».

Ο πρώτος «Πρώτος» ήταν ο Νείλος, τον διαδέχθηκαν δε ο Νεόφυτος και στη συνέχεια ο Νήφων. Και οι τρεις μοναχοί άφησαν εποχή για τη δραστηριότητά τους. Οι μονές έφτασαν τις 24.

Την ακμή όμως των δύο αιώνων διαδέχθηκε η παρακμή.

Ο 16ος αιώνας βρίσκει τα Μετέωρα με 14 μοναστήρια. Αρχίζει να γίνεται εμφανής η ερήμωση, η εγκατάλειψη. Οι εσωτερικές αντιζηλίες οξύνονται, οι μονές μένουν χωρίς προστασία και εποπτεία, εκτεθειμένες στις επιδρομές των Αλβανών. Η τούρκικη φορολογία λυγίζει και φθείρει ολοένα και περισσότερο τις λίγες πια δυνάμεις τους. Όταν τα Μετέωρα περιήλθαν όπως όλη η Θεσσαλία, στη δικαιοδοσία του Αλή Πασά το κακό απογίνεται. Εκτός από τις λεηλασίες, ο ιερός χώρος των μονών μολύνεται από το γεγονός ότι η τουρκική κυβέρνηση τις μετατρέπει σε φυλακές. Ενώ η εκκλησία της Κωνσταντινουπόλεως εκεί εξορίζει τους παραστρατημένους κληρικούς.

Σήμερα διατηρούνται μόνο 7 μοναστήρια. Της Μεταμορφώσεως, του Βαρλαάμ, του Αγίου Νικολάου Αναπαυσά, της Αγίας Τριάδας, του Αγίου Στεφάνου, του Ρουσάβου και της Υπαπαντής.

Η μονή Μεταμορφώσεως ή Μεγάλο Μετέωρο

Το Μεγάλο Μετέωρο ή απλά Μετέωρο είναι το μεγαλύτερο από τα μοναστήρια των Μετεώρων. Ιδρυτής του εμφανίζεται ο Άγιος Αθανάσιος ο Μετεωρίτης, μεγάλη μορφή του ορθόδοξου μοναχισμού. Σαν δεύτερος κτήτορας της μονής θεωρείται ο Ιωάννης - Ιωάσαφ Ούρεσης Παλαιολόγος, μαθητής και διάδοχος του Αθανασίου.

Το Καθολικό της μονής βρίσκεται στο μέσον του μοναστηριακού συγκροτήματος. Πρόκειται για ένα ναό αθωνικού τύπου, είναι δηλαδή ένας τρίκογχος εγγεγραμμένος σταυροειδής. Το Καθολικό του Μεγάλου Μετεώρου αποτελείται από δύο τμήματα που χρονολογούνται ακριβώς από τις κτητορικές επιγραφές. Το πιο παλιό είναι το Ιερό Βήμα, που αρχικά ήταν ένας ανεξάρτητος, μικρός σχετική

ναός. Το υπόλοιπο κτίσμα, ο κυρίως ναός, η λιτή με το σκευοφυλάκιο επάνω απ' αυτή και η βόρεια στοά κατασκευάστηκαν στα 1545.

Τοιχογραφίες που διατηρούνται στο παλιό καθολικό παριστάνουν τη Δευτέρα Παρουσία και τους δύο Προπάτορες. Στην κόγχη πάνω από τη θέση της αρχικής εισόδου παριστάνεται ο Χριστός ένθρονος. Πίσω του στέκονται δυο αγγέλοι και κάτω από τα πόδια του βγαίνει ο πύρινος ποταμός. Στα πλάγια του Χριστού εικονίζονται η Παναγία και ο Πρόδρομος, δίπλα τους στη σειρά οι Απόστολοι και χαμηλότερα, αριστερά οι μακάριοι και δεξιά άγγελοι που διώχνουν τους αμαρτωλούς στην Κόλαση.

Στον κυρίως ναό έχουμε πάνω από την κεντρική είσοδο το Τρίμορφο — Χριστός, Παναγία, Πρόδρομος — και στα πλάγια τον Ευαγγελισμό. Επάνω από τη βόρεια είσοδο ο αρχάγγελος Μιχαήλ και ψηλότερα η πολυπρόσωπη παράσταση της Α΄ Οικουμενικής Συνόδου, ενώ δεξιά στις αντίστοιχες θέσεις εικονίζονται η Ζ΄ Οικουμενική Σύνοδος και ο αρχάγγελος Γαβριήλ. Άλλες επίσης μεγάλης αξίας τοιχογραφίες κοσμούν τον κυρίως ναό.

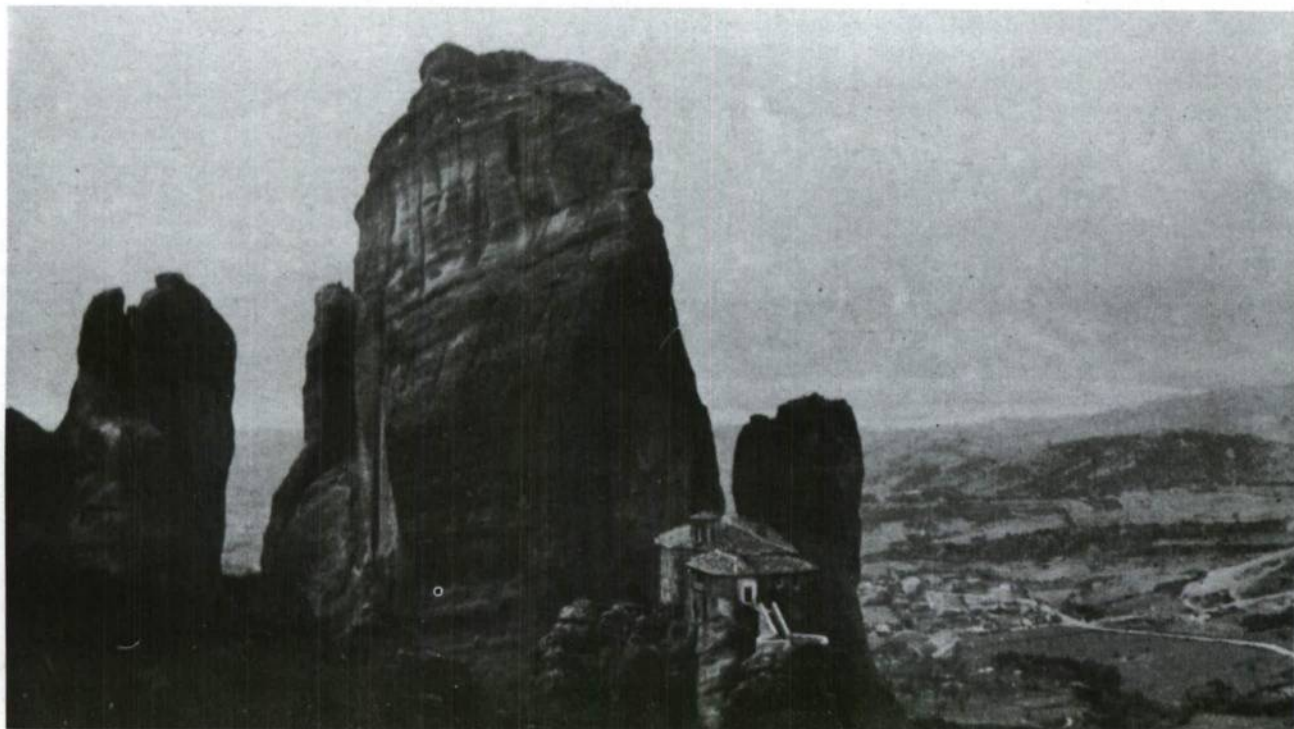
Κοντά στο Καθολικό υπάρχουν το Παρεκλήσι του Προδρόμου και το Παρεκλήσι των Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης. Η Τράπεζα βρίσκεται στα ανατολικά πίσω από το Ιερό. Η Εστία (μαγειρείο) βρίσκεται κοντά στην Τράπεζα. Το νοσοκομείο στο Μεγάλο Μετέωρο ήταν ένα διώροφο κτίριο του 1572 από το οποίο σήμερα διατηρούνται ο κάτω όροφος και τμήματα του βόρειου και ανατολικού τοίχου από το επάνω.

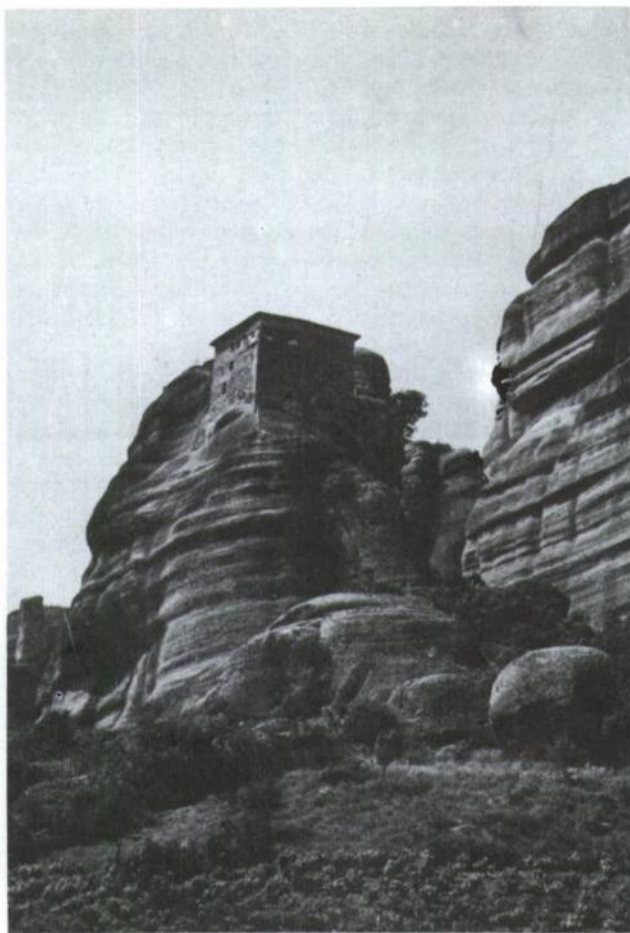
Τα Κειμήλια του Μεγάλου Μετεώρου είναι πάρα πολύ αξιόλογα και τα περισσότερα βρίσκονται στην Τράπεζα της Μονής.

Η Μονή Βαρλαάμ

Είναι το δεύτερο σε μέγεθος και αξία μοναστήρι των Μετεώρων και από τα πιο αξιόλογα των μοναστηριών της Ελλάδας.

Ιδρύθηκε από τον ασκητή Βαρλαάμ, σύγχρονο του Αθανασίου. Μετά το θάνατό του έμεινε ακατοίκητο, μέχρι της εγκατάστασης σ' αυτό των αδελφών Νεκταρίου και

Μέσα στο κτίριο είναι ενσωματωμένα το Καθολικό του Αγίου Νικολάου, τα παρεκκλήσια του Αγίου Αντωνίου και του Προδρόμου, η τράπεζα, τα κελιά, μια δεξαμενή, η κρύπτη και οι αποθήκες.

Οι τοιχογραφίες του είναι κατασκευασμένες οι περισσότερες από το Θεοφάνη Στρελίτζα, μοναχό, που είναι αναμφισβήτητα ο μεγαλύτερος ζωγράφος της Κρητικής Σχολής.

Η Μονή Ρουσάνου

Βρίσκεται στο μέσον περίπου του δρόμου που ενώνει

Θεοφάνη των Αψαράδων ή Αψαράτων από τα Ιωάννινα.

Το αρχικό ναΐδριο των Τριών Ιεραρχών που είχε κτίσει ο Βαρλαάμ αντικατέστησε το Καθολικό των Αγίων Πάντων. Οι τοιχογραφίες του έχουν γίνει από τον ιερέα Γεώργιο Σακελλάριο Θηβών και τον Φράγγο Κατελάνο. Στο Νάρθηκα υπάρχουν οι τοιχογραφίες της Παναγίας, ο Χριστός, ο Άγιος Σισώης μπροστά στον τάφο με το σκελετό του Μεγάλου Αλεξάνδρου και η Δευτέρα Παρουσία. Στην κορυφή του τρούλου ο Παντοκράτορας. Στον κυρίως ναό, ολόσωμοι άγιοι στη σειρά, οι Ευαγγελιστές στα σφαιρικά τρίγωνα.

Η μονή Βαρλαάμ έχει και αυτή την Τράπεζά της, η οποία έχει μετατραπεί σε χώρο εκθέσεως των κειμηλίων, την Εστία, το Νοσοκομείο καθώς και άλλα μικρότερα κτίρια.

Η μονή του Αγίου Στεφάνου

Βρίσκεται στο νότιο άκρο της συστάδας των Μετεώρων, ακριβώς πάνω απ' την Καλαμπάκα. Το μοναστήρι από το 1961 είναι γυναικείο. Η μονή αποτελείται από τον παλιό ναό του Αγίου Στεφάνου, το Καθολικό του Αγίου Χαραλάμπους, την Τράπεζα, την Εστία και τα κελιά. Επίσης, υπάρχουν αρκετά και αξιόλογα κειμήλια εκτεθειμένα στην Τράπεζα.

Η Μονή Αγίου Νικολάου Αναπαυσά

Είναι ένα μικρό μοναστήρι κτισμένο σε σχετικά χαμηλό βράχο στα βορειοανατολικά όρια του χωριού Καστράκι, λίγο μετά το βράχο της Δούπιανης. Η μονή είναι ένα πολυώροφο κτίσμα που κολλάει σα στρείδι στο ανατολικό τμήμα του βράχου και αναρριχάται ως την κορυφή του.

τις μονές των Μετεώρων, στην κορυφή ενός απομονωμένου επιβλητικού, κατακόρυφου βράχου. Όλο το συγκρότημα αποτελείται από ένα τριώροφο, στο μεγαλύτερό του μέρος, κτίσμα.

Τα σημαντικότερα που έχει να δει κανείς στη Μονή Ρουσάνου είναι το Καθολικό και ιδιαίτερα οι τοιχογραφίες του.

Η Μονή της Αγίας Τριάδος

Ο βράχος της Αγίας Τριάδος, ψηλός, βαρύς και επιβλητικός με το ευρύχωρο πλάτωμα στην κορυφή του, τα μοναστηριακά κτίσματα και τον μικρό κήπο αποτελεί το πιο γραφικό σύνολο των Μετεώρων. Το μοναστήρι ιδρύθηκε από το μοναχό Δομέτιο. Στο μοναστηριακό αυτό συγκρότημα τα πιο ενδιαφέροντα είναι το Καθολικό και το παρεκκλήσι του Προδρόμου.

Η Μονή της Υπαπαντής

Είναι μια μικρή μονή απομακρυσμένη στο βόρειο τμήμα των βράχων των Μετεώρων, που έχει μείνει έρημη και χρησιμεύει μόνο σαν τόπος απομόνωσης και περισυλλογής στους μοναχούς του Μεγάλου Μετεώρου, στο οποίο ανήκει. Απέχει μισή ώρα με τα πόδια από το Μετέωρο.

Σαν υστερόγραφο σ' αυτό το οδοιπορικό σημειώνουμε ότι σήμερα υπάρχει αμείωτο το δέος του Θεού που καλύπτει αιώνες αιώνων τις τιτανικές πέτρινες μορφές.

Πολλές ψυχές κινούνται ακόμα, την ώρα αυτή του μηχανικού εκτραχηλισμού, στη γαλήνια παραδοσιακή ατμόσφαιρα των βράχων.

ΠΟΙΕΣ ΠΟΙΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΕΦΑΡΜΟΖΟΝΤΑΙ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΩΞΗ ΤΩΝ ΟΔΗΓΩΝ ΠΟΥ ΕΓΚΑΤΑΛΕΙΠΟΥΝ ΤΑ ΘΥΜΑΤΑ ΤΟΥΣ ΑΒΟΗΘΗΤΑ

Του κ. Παναγιώτη Ραφτόπουλου, Επίτιμου αρχηγού Ελλην. Αστυνομίας

Στους ασυνείδητους οδηγούς που παρασέρνουν με το αυτοκίνητό τους πεζούς και τους εγκαταλείπουν αβοήθητους, αναφερόταν το άρθρο «Οι εγκληματίες της ασφάλτου», το οποίο δημοσιεύσαμε στο προηγούμενο τεύχος της «Αστυνομικής Επιθεώρησης».

Κατά την έρευνα του φαινομένου αυτού, ο συντάκτης του άρθρου απευθύνθηκε και στον κ. Παναγιώτη Ραφτόπουλο, επίτιμο αρχηγό ΕΛ.ΑΣ., καθηγητή ποινικού δικαίου

Α. «Οι ασυνείδητοι οδηγοί, που εγκαταλείπουν αβοήθητα τα θύματά τους, συλλαμβάνονται από τα αστυνομικά όργανα και παραπέμπονται στη δικαιοσύνη σύμφωνα με τα άρθρα 302 ή 314 του Π.Κ., ανάλογα με το αποτέλεσμα και με τις διατάξεις του άρθρου 43 του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας. Ερωτάται όμως:

1. Οι διατάξεις του άρθρου 306 ΠΚ (έκθεση) μπορούν να εφαρμοστούν στις περιπτώσεις αυτές;

2. Μήπως θα έπρεπε η πολιτεία να χαρακτηρίσει ως ιδιώνυμα τα εγκλήματα αυτά και να θεσπίσει αυστηρότερες ποινές για τους παραβάτες;»

Β. Είναι πολύ εύλογα τα παραπάνω ερωτήματα, τα οποία απασχολούν συχνά τους προανακριτικούς υπαλλήλους της Ελληνικής Αστυνομίας που επιλαμβάνονται καθημερινά για τροχαία ατυχήματα.

— Κατ' αρχήν, όταν ένας οδηγός, οποιουδήποτε οχήματος, γίνει **υπαίτιος** (με δόλο ή από αμέλεια) **τραυματισμού** ατόμου (πεζού ή εποχούμενου), διαπράττει το έγκλημα της **σωματικής βλάβης με πρόθεση** (άρθρα 308–311, 315, 315Α ΠΚ) ή από **αμέλεια** (314, 315 ΠΚ).

— Αν όμως επιφέρει το **θάνατο** του θύματος, τότε διαπράττει, ανάλογα με την υπαιτιότητά του (δόλο ή αμέλεια), το έγκλημα της **ανθρωποκτονίας με πρόθεση** (299 ΠΚ) ή από **αμέλεια** (302 ΠΚ).

— Ας επικεντρώσουμε όμως τις απαντήσεις στα συνήθως διαπραττόμενα εγκλήματα της **ανθρωποκτονίας** και της **σωματικής βλάβης από αμέλεια** (302, 314 ΠΚ, αντίστοιχα).

— Στις περιπτώσεις αυτές ο ανακριτικός υπάλληλος της Αστυνομίας, εκτός από τη συλλογή των αποδεικτικών στοιχείων που θεμελιώνουν την αντικειμενική και υποκειμενική υπόσταση του συγκεκριμένου εγκλήματος, π.χ. της σωματικής βλάβης από αμέλεια, την οποία διέπραξε ο οδηγός κάποιου οχήματος, πρέπει να **ερευνά περαιτέρω αν ο δράστης οδηγός παραβίασε και τις διατάξεις των άρθρων 43 του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας και 306 του Ποινικού Κώδικα.**

— Πιο συγκεκριμένα:

1. Ας δούμε πρώτα την περίπτωση κατά την οποία ο οδηγός που έγινε υπαίτιος σωματικής βλάβης από αμέλεια (314 ΠΚ).

α) **Δεν σταμάτησε** αμέσως στον τόπο του ατυχήματος.

β) **Δεν έλαβε** μέτρα κυκλοφοριακής ασφάλειας στον τόπο του ατυχήματος.

γ) **Δεν ειδοποίησε** σχετικώς την πλησιέστερη αστυνομική αρχή, αφού δεν μπορούσε ο ίδιος να λάβει μέτρα κυκλοφοριακής ασφάλειας στον τόπο του ατυχήματος.

δ) **Δεν έδωσε** τα στοιχεία της ταυτότητάς του, καθώς και κάθε χρήσιμη πληροφορία, σχετική με το όχημά του, σε όσους μπλέχτηκαν στο τροχαίο ατύχημα, μολονότι του

στο τμήμα υπαστυνόμων της Σχολής Αξιωματικών, ο οποίος μας έδωσε μία εκτενή ανάλυση των ποινικών διατάξεων που πρέπει να εφαρμόζονται για τη δίωξη των οδηγών αυτών και απάντησε σε πολλές απορίες.

Επειδή ο περιορισμένος χώρος του περιοδικού μας δε μας επέτρεπε να φιλοξενήσουμε ολόκληρη την ενδιαφέρουσα αυτή ανάλυση στο άρθρο εκείνο, τη δημοσιεύουμε αυτούσια στο παρόν τεύχος:

ζητήθηκαν τα στοιχεία αυτά από εκείνους.

ε) **Δεν έδωσε την αναγκαία βοήθεια** και συμπαράσταση στους παθόντες.

στ) **Δεν ειδοποίησε** την Αστυνομία και απομακρύνθηκε από τον τόπο του ατυχήματος πριν αφιχθούν τα όργανα, χωρίς να συντρέχει σοβαρός λόγος (π.χ. να απομακρύνθηκε για να ειδοποιήσει την Αστυνομία ή για να περιθάλψει τους τραυματίες ή τον εαυτό του).

ζ) **Δεν απέτρεψε** οποιαδήποτε μεταβολή του τόπου του ατυχήματος, μολονότι δεν υπήρχε λόγος αποκατάστασης της τυχόν διακοπείσας κυκλοφορίας.

— Αν, λοιπόν, διαπιστωθεί από την προανάκριση ότι συντρέχει **έστω και μία** από τις παραπάνω περιπτώσεις, τότε ο οδηγός είναι παραβάτης και των διατάξεων του άρθρου 43 του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας (Ν. 614/1977 ΦΕΚ 167, τ. Α', όπως τροποποιήθηκε με το Ν. 894/1979 ΦΕΚ 89 τ. Α').

— Από τις πιο πάνω διατάξεις του άρθρου 43 του Κ.Ο.Κ. γίνεται φανερό ότι το άρθρο τούτο **περιλαμβάνει πολλές αντικειμενικές υποστάσεις** με διάφορο περιεχόμενο του αδικού, **τα δε προστατευόμενα έννομα αγαθά είναι πολλά και διάφορα** (διευκόλυνση της διαλεύκανσης των συνθηκών τροχαίων ατυχημάτων, άρση του απειλούμενου κινδύνου απώλειας των αποδεικτικών μέσων, προστασία της οδικής κυκλοφορίας, συμβολή στην ορθή απονομή της δικαιοσύνης, δημόσιο συμφέρον για την ποινική δίωξη των υπαίτιων τροχαίου ατυχήματος, αλλά και συμφέρον εκείνων που μπλέχτηκαν στο τροχαίο ατύχημα για την προστασία τους από άσκοπες ή άδικες ποινικές διώξεις, διακρίβωση ακατάλληλων για την κυκλοφορία οχημάτων, προστασία της ζωής και της υγείας).

— Όπως προσφυσώς παρατηρείται, πρόκειται για αληθινό κυκλώνα. Ορισμένες διατάξεις του άρθρου 43 του Κ.Ο.Κ. είναι πραγματικά εύστοχες, άλλες όμως είναι ατυχείς. Κατά τους ποινικολόγους η ρύθμιση που γίνεται από το άρθρο 43 του Κ.Ο.Κ. με τη συρραφή ετερόνυμων διατάξεων δεν είναι ουσιαστικώς και νομοτεχνικώς επιτυχής, δημιουργεί δε χωρίς σοβαρό λόγο πρόσθετα δογματικά και ερμηνευτικά προβλήματα.

2. **Αν όμως ο οδηγός του οχήματος άφησε με πρόθεση, μετά το τροχαίο ατύχημα, αβοήθητο το πρόσωπο, το οποίο υπαίτια ο ίδιος τραυμάτισε**, τότε έχει εφαρμογή και το άρθρο 306 του Ποινικού μας Κώδικα. Δηλαδή ο δράστης θα διωχθεί και για το έγκλημα της 'Εκθεσης (άρθρο 306 παρ. 1 εδάφ. δεύτερο).

— Καθήκον, λοιπόν, του προανακριτικού υπαλλήλου που ενεργεί προανάκριση για τροχαίο ατύχημα, το οποίο είχε σαν αποτέλεσμα τραυματισμό ατόμου, είναι να μην περιοριστεί στην έρευνα για τη συλλογή στοιχείων που θεμελιώνουν μόνο σωματική βλάβη από αμέλεια (314,

315 ΠΚ) και παράβαση του άρθρου 43 του ΚΟΚ (Συμπεριφορά σε περίπτωση ατυχήματος), **αλλά να εξετάσει περαιτέρω αν συντρέχουν και τα στοιχεία της έκθεσης (306 ΠΚ).**

— Για να υπάρξει το έγκλημα της έκθεσης (δεύτερη περίπτωση της παρ. 1 του άρθρου 306 ΠΚ) πρέπει να συντρέξουν τα εξής στοιχεία:

α) Ο δράστης οδηγός να προκαλέσει σε άλλο άτομο με το όχημά του σωματική βλάβη με δόλο ή από αμέλεια.

β) Η σωματική βλάβη που προκλήθηκε πρέπει να είναι τέτοια, ώστε να δημιουργήσει ενδεχόμενο κίνδυνου για τη ζωή ή την υγεία του παθόντος. Αν ο παθών υπέστη ελαφρά σωματική βλάβη και απέλθει, χωρίς να έχει ανάγκη βοήθειας, δεν πληρούται η αντικειμενική υπόσταση του εγκλήματος της έκθεσης.

γ) Η **εγκληματική συμπεριφορά του δράστη εδώ, πέρα από τη σωματική βλάβη που προξένησε και την παράβαση του άρθρου 43 του ΚΟΚ που διέπραξε, συνίσταται στην άφεση του προσώπου (τραυματισμένου) σε κατάσταση αβοήθητη.** Πρόκειται δηλαδή για **γνήσιο έγκλημα παράλειψης**, το οποίο είναι και **διαρκές**.

— Το τραυματισμένο άτομο περιέρχεται σε κατάσταση αβοήθητη, όταν δημιουργείται για τη ζωή ή την υγεία του, κίνδυνος που δεν είναι δυνατόν να αποτραπεί χωρίς την βοήθεια άλλου (π.χ. υπέστη εγκεφαλική διάσειση ή τραυματίστηκε σοβαρά και αιμορραγεί).

— **Κίνδυνος ζωής ή υγείας υπάρχει, όταν η πιθανότητα πρόκλησης του θανάτου ή βαριάς σωματικής βλάβης είναι μεγαλύτερη από την πιθανότητα αποτροπής του θανάτου ή της βαριάς σωματικής βλάβης.**

— Η περιαγωγή του παθόντος σε κατάσταση αβοήθητη, δηλαδή η δημιουργία συγκεκριμένου κινδύνου για τη ζωή ή την υγεία του, αποτελεί συστατικό στοιχείο της αντικειμενικής υπόστασης του εγκλήματος της έκθεσης.

— Γίνεται δεκτό από την επιστήμη και τη νομολογία (ελληνική και ξένη) ότι δεν περιέρχεται ο παθών σε κατάσταση αβοήθητη, **όταν στο χώρο που βρίσκεται τραυματισμένος περιπολούν κατά συχνά τακτικά διαστήματα αστυνομικοί.** Αντίθετα, ο παθών περιέρχεται σε κατάσταση αβοήθητη, όταν από τον τόπο όπου αφέθηκε από τον οδηγό τραυματισμένος, διέρχονται απλοί πολίτες.

— **Παράδειγμα:** Στις αρχές Δεκεμβρίου του 1989 άγνωστος οδηγός τραυμάτισε σοβαρά πεζό σε κεντρικό δρόμο των Αθηνών και τον άφησε σε κατάσταση αβοήθητη, αφού ο παθών υπέστη εσωτερική αιμορραγία και δεν μπορούσε να μετακινηθεί μόνος του. Παρέμεινε εκεί αβοήθητος περίπου μισή ώρα. Οι πολίτες περνούσαν βιαστικοί, τον έβλεπαν ξαπλωμένο στο πεζοδρόμιο, αλλά κανένας δεν σταματούσε για να δει τι έπαθε. Ας σημειωθεί ότι τις ημέρες αυτές γινόταν μεγάλη καμπάνια στα μέσα ενημέρωσης για την ανθρωπιά και την αλληλεγγύη που έδειξαν οι γονείς νέων παιδιών που πέθαναν και δώρησαν σε πάσχοντες τα μέλη του σώματός τους!!! Ευτυχώς, κάποιο περιπολικό της Αστυνομίας πέρασε τυχαία από εκεί και μετέφερε τον παθόντα, αμέσως στο Νοσοκομείο και έτσι διασώθηκε από βέβαιο θάνατο.

— Στο παράδειγμα αυτό ο υπαίτιος οδηγός αναμφίβολα διέπραξε και το έγκλημα της έκθεσης (306 ΠΚ).

Γ. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ:

1. Συρρέοντα εγκλήματα:

Από τα όσα παραπάνω εκτέθηκαν, πολύ συνοπτικά, συνάγεται ότι οι οδηγοί των διαφόρων οχημάτων που γίνονται υπαίτιοι τραυματισμού ατόμων και στη συνέχεια, τα αφήνουν αβοήθητα, χωρίς να ειδοποιήσουν την πλησιέστερη αστυνομική αρχή διαπράττουν κατά συρροή τα εγκλήματα:

α) της **σωματικής βλάβης από αμέλεια (314, 315 ΠΚ),**

β) του **άρθρου 43 του Κ.Ο.Κ. (Συμπεριφορά σε περίπτωση ατυχήματος και**

γ) της **έκθεσης (306 ΠΚ),** εφόσον βεβαίως συντρέχουν όλα τα στοιχεία των εγκλημάτων αυτών, όπως αναφέρθηκαν πιο πάνω για το καθένα.

2. Ποινικές κυρώσεις:

α) Η σωματική βλάβη από αμέλεια χαρακτηρίζεται ως **πλημμελήμα** και τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι τριών ετών. Αν η σωματική βλάβη που προκλήθηκε είναι εντελώς ελαφρά, επιβάλλεται φυλάκιση μέχρι τριών μηνών ή χρηματική ποινή (άρθρο 314 παρ. 1 ΠΚ). Η ποινική δίωξη ασκείται μόνον ύστερα από **έγκληση**. Δεν απαιτείται **έγκληση** αν ο υπαίτιος της πράξης του άρθρου 314 ήταν υπόχρεος λόγω της **υπηρεσίας** ή του **επαγγέλματός** του να καταβάλει ιδιαίτερη επιμέλεια ή προσοχή (άρθρο 315 παρ. 1 ΠΚ).

Σημείωση: Η αυτεπάγγελτη δίωξη ισχύει για όλους τους οδηγούς οχημάτων (επαγγελματίες και ερασιτέχνες).

β) Οι παραβάσεις του άρθρου 43 του Κ.Ο.Κ. είναι όλες **πλημμελήματα**, τιμωρούνται με ποινή φυλάκισης που κλιμακώνεται ανάλογα με το είδος της συγκεκριμένης παράβασης και διώκονται όλες πάντοτε **αυτεπαγγέλτως** (Άρθρο 43 παρ. 1, 2, 3 και 4 Κ.Ο.Κ.).

γ) Τέλος, η έκθεση χαρακτηρίζεται κατ' αρχήν ως **πλημμελήμα** και τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών (Άρθρο 306 παρ. 1 ΠΚ). Αν όμως η πράξη προκάλεσε στον παθόντα **βαριά βλάβη** στην υγεία του ή το **θάνατό** του, τότε χαρακτηρίζεται ως **κακούργημα** και τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών στην πρώτη περίπτωση και με κάθειρξη τουλάχιστον έξι ετών στη δεύτερη. (Άρθρο 306 παρ. 2 ΠΚ). Η ποινική δίωξη σε όλες τις περιπτώσεις ασκείται πάντοτε **αυτεπαγγέλτως**.

3. Ειδικές παρατηρήσεις:

α) Η διάταξη του άρθρου 306 ΠΚ (έκθεση) είναι **ειδική** απέναντι στη διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 43 του Κ.Ο.Κ., διότι στην έκθεση απαιτείται ο δράστης να **τραυματίσει υπαίτια** (με δόλο ή από αμέλεια). Ενώ η διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 43 του Κ.Ο.Κ. είναι **γενική**, αφού αρκεί **οποιαδήποτε εμπλοκή σε οδικό τροχαίο ατύχημα**. Πρόκειται λοιπόν για συρροή νόμων και κατά την αρχή της **ειδικότητας** θα εφαρμοστεί η διάταξη του άρθρου 306 για την έκθεση.

β) Μπορεί όμως να υπάρξει και **κατ' ιδέαν συρροή** της έκθεσης (306 ΠΚ) με το έγκλημα της παρ. 2 του άρθρου 43 ΚΟΚ, αν ο οδηγός που απομακρύνθηκε από τον τόπο του ατυχήματος δεν ειδοποιήσει την πλησιέστερη αστυνομική αρχή.

γ) Η διάταξη της παρ. 4 του άρθρου 43 του Κ.Ο.Κ. είναι **επικουρική** απέναντι στη διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 306 Π.Κ. Τούτο συνάγεται και από την αναγραφόμενη στο άρθρο 43 παρ. 4 ρήτρα επικουρικότητας: Αν από τη συμπεριφορά (του δράστη) ο παθών περιήλθε σε κίνδυνο ζωής ή επήλθε θάνατος ή βαριά σωματική βλάβη αυτού, ο υπαίτιος τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών **«εφόσον η πράξη δεν τιμωρείται βαρύτερα με άλλη διάταξη»**. Βρισκόμαστε και πάλι σε **συρροή νόμων** και θα εφαρμοστεί και εδώ η διάταξη του άρθρου 306 Π.Κ. για την έκθεση.

Δ. Τέλος, ως προς το **δεύτερο ερώτημα**, «Μήπως θα έπρεπε η πολιτεία να χαρακτηρίσει ως ιδιώνυμο έγκλημα τη συμπεριφορά των οδηγών διαφόρων οχημάτων, οι οποίοι τραυματίζουν από αμέλεια κάποιον και τον αφήνουν αβοήθητο και να θεσπιστούν αυστηρότερες ποινές για τους παραβάτες», σημειώνουμε ότι οι ισχύουσες διατάξεις του ποινικού κώδικα και του κώδικα οδικής κυκλοφορίας είναι **υπερεπαρκείς** και οι απειλούμενες κατά των παραβατών ποινές είναι αρκετά **αυστηρές**.

— Έχουμε τη γνώμη ότι **δεν χρειάζεται να γίνει καμιά τροποποίηση** ή συμπλήρωση της ποινικής μας νομοθεσίας, αρκεί να **εφαρμόζονται** σωστά από τα αρμόδια δικαστικά όργανα οι **ισχύουσες σήμερα ποινικές διατάξεις**, όπως τις αναλύσαμε πιο πάνω.

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

Α. 2172/1987

Περίληψη: Για τους Υπομοίραρχους Υπαστυνόμους Α' και Υποπυραγούς, οι οποίοι μετά την κατάληψή τους από το όριο ηλικίας παρέμειναν στην Υπηρεσία με βάση την ειδική δ/ξη του άρθρου 2 παρ. 1 του Ν. 4331/1963 μέχρι να συμπληρώσουν 35ετή συντάξιμη υπηρεσία, δεν έχει εφαρμογή η δ/ξη του άρθρου 4 παρ. 13 του Ν. 1145/81, σύμφωνα με την οποία οι αξιωματικοί των ανωτέρω βαθμών, όταν αποστρατεύονται με το όριο ηλικίας, προάγονται κατά δύο βαθμούς, εφόσον έχουν συμπληρώσει συντάξιμη υπηρεσία.

Επειδή με την έφεση αυτή ζητείται η εξαφάνιση της αποφάσεως 912/1985 του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών. Με την απόφαση αυτή απορρίφθηκε αίτηση ακυρώσεως του εκκαλούντος αστυνόμου Β' τάξεως σε αποστρατεία κατά του από 18.5.1984 π.δ. (ΦΕΚ 173 Γ') κατά το μέρος που εκδηλώθηκε με αυτό η άρνηση της Διοικήσεως να τον προαγάγει σε αστυνόμο Α' τάξεως με βάση το άρθρο 4 παρ. 13 ν. 1145/1981, κατά την έξοδό του από το Αστυνομικό Σώμα.

Επειδή στην παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 4331/1963 (ΦΕΚ Α' 159) όπως αυτή αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 7 του άρθρου 1 του ν. 4447/1964 (ΦΕΚ Α' 251) ορίζονται τα εξής: «Οι καταλαμβανόμενοι υπό του ορίου ηλικίας Αξιωματικοί Χωροφυλακής, μόνιμοι ή έφεδροι διατηρούνται τη αιτήσε των, υποβαλλόμενη κατά μήνα Ιούλιον του έτους της καταλήψεως των υπό του ορίου ηλικίας, εις την ενεργόν υπηρεσίαν εκτός οργανικών θέσεων μέχρι συμπληρώσεως 35ετούς πραγματικής συνταξίμου υπηρεσίας. Ούτοι προάγονται εις τον ανώτερον βαθμόν αφ' ης προήχθησαν εις τον βαθμόν τούτον, οι νεώτεροί των, μη δυνάμενοι να προαχθώσι περαιτέρω. Η προαγωγή των δεν επιφέρει ουδεμίαν μεταβολήν τώσον εις την οίαν τελούν εκτός οργανικών θέσεων κατάστασιν, όσον και εις το όριον ηλικίας του εις ον κατελήφθησαν βαθμού». Στην παράγραφο 5 εξάλλου του ίδιου άρθρου ορίστηκε ότι: «Αι διατάξεις του παρόντος άρθρου έχουν εφαρμογήν και δια τους αξιωματικούς της Αστυνομίας Πόλεων».

Επειδή στην παράγραφο 13 του άρθρου 4 του ν. 1145/1981 ορίζονται τα εξής: «Υπομοίραρχοι, Υπαστυνόμοι Α' τάξεως και Υποπυραγοί καταλαμβανόμενοι υπό του ορίου ηλικίας ή εξερχόμενοι της υπηρεσίας τη αιτήσε των ή δια λόγους υγείας, έχοντες δε συμπληρώσει συντάξιμον υπηρεσίαν, προάγονται κατά δυο βαθμούς ως ακολούθως, εφ' όσον η υπηρεσία των κρίνεται ευδόκιμος υπό του οικείου συμβουλίου προαγωγών, η τοιαύτη δε κρίσις ενεργείται ανεξαρτήτως της συνδρομής ή μη των εις τα άρθρα 10 και 11 του Νομ. 671/1977 προϋποθέσεων: α. Τρεις μήνας προ της χρονολογίας καταλήψεώς τους υπό του ορίου ηλικίας προάγονται εις τον βαθμόν του Μοιράρχου, Αστυνόμου Β' τάξεως και Πυραγού, ανεξαρτήτως υπάρξεως ή μη κενών οργανικών θέσεων. Οι εξερχόμενοι της υπηρεσίας τη αιτήσε των ή δια λόγους υγείας, προάγονται άμα τη υποβολή της αιτήσεως ή την κρίσιν της σωματικής των ικανότητας. β. Δύο μήνας μετά την τοιαύτην προαγωγήν των προάγονται εις τον βαθμόν του Ταγματάρχου, Αστυνόμου Α' τάξεως και Επιπυραγού, ανεξαρτήτως υπάρξεως ή μη κενών οργανικών θέσεων». Από τη διάταξη αυτή προκύπτει ότι οι αξιωματικοί, οι οποίοι αναφέρονται σ' αυτήν καταλαμβανόμενοι από το όριο ηλικίας προάγονται κατά δύο βαθμούς, εφόσον αποχωρούν από την υπηρεσία κατά το τέλος του έτους κατά το οποίο καταλαμ-

βάνονται από το όριο ηλικίας και με την προϋπόθεση ότι έχουν συμπληρώσει 35ετή συντάξιμη υπηρεσία. Δεν υπάρχουν συνεπώς στη διάταξη αυτή και δεν μπορούν να προαχθούν κατά τους δύο αυτούς βαθμούς οι υπομοίραρχοι, υπαστυνόμοι Α' τάξεως και υποπυραγοί, οι οποίοι μετά την κατάληψή τους από το όριο ηλικίας εξακολουθούν να παραμένουν στην υπηρεσία βάσει ειδικών διατάξεων, όπως είναι η προαναφερθείσα της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 4331/1963, μέχρι να συμπληρώσουν 35ετή συντάξιμη υπηρεσία.

Επειδή, ο εκκαλών που γεννήθηκε το έτος 1929, κατατάχθηκε στο Σώμα της Αστυνομίας Πόλεων στις 2.11.1955 και προήχθη στο βαθμό του Υπαστυνόμου Α' στις 3.8.1977. Αν και κατελήφθη από το όριο ηλικίας στις 31.12.1982 διατηρήθηκε στην υπηρεσία, εκτός οργανικών θέσεων, με την απόφαση 4618 Φ 155 29/1.20.12.1982 του Υπουργού Δημόσιας Τάξης που εκδόθηκε με βάση τις διατάξεις του ν. 4331/1963 για τη συμπλήρωση 35ετούς πραγματικής συνταξίμης υπηρεσίας. Τέλος προήχθη σε Αστυνόμο Β' τάξεως στις 30.5.1984 και αποστρατεύθηκε με το βαθμό αυτό. Εφόσον ο εκκαλών μετά την κάλυψή του από το όριο ηλικίας παρέμεινε στην υπηρεσία εκτός οργανικών θέσεων για τη συμπλήρωση 35ετούς συνταξίμης υπηρεσίας δεν μπορούσε να υπαχθεί στις διατάξεις της παρ. 13 του άρθρου 4 του ν. 1145/1981 και συνεπώς ορθώς αποστρατεύθηκε με το βαθμό του Αστυνόμου Β' τάξεως. Αυτά έκρινε και το Διοικητικό Εφετείο με την προσβαλλόμενη απόφασή του, η κρίση του αυτή είναι ορθή ενώ ο περί του αντιθέτου προσβαλλόμενος μοναδικός λόγος εφέσεως είναι αβάσιμος και απορριπτός.

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

Αριθ. 74/1988

Περίληψη: Κατ' άρθρ. 1754 Ν.Δ. 139/1969 οι αξιωματικοί που είναι υπόδικοι ή τελούν σε κατάσταση διαθεσιμότητας δεν υποβάλλονται σε κρίση κατά το διάστημα της υποδικίας ή της διαθεσιμότητας αλλά κρίνονται αναδρομικά για τα έτη κατά τα οποία αναβλήθηκε η κρίση, μόνο μετά το πέρας της ποινικής δίωξης που επέρχεται μετά έκδοση αμετακλήτου καταδικαστικής ή αθωωτικής απόφασης ή αμετακλήτου απαλλακτικού βουλεύματος ή τη λήξη της διαθεσιμότητας.

Επειδή, με την 3/6.9.1976 απόφαση του Ανώτατου Συμβουλίου Αστυνομίας Πόλεων, που επικύρωσε την από 3.5.1976 απόφαση του Ανώτερου Συμβουλίου Αστυνομίας Πόλεων, ο αιτών κρίθηκε κατά τις τακτικές ετήσιες κρίσεις του έτους 1976 ως αποστρατευτέος στο βαθμό του αστυνόμου Α'. Η απόφαση αυτή και το από 20.5.1976 (241 Γ') π.δ/γμα αποστρατείας του αιτούντος ακυρώθηκαν με την 4215/80 απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας, λόγω κακής συγκρότησης του παραπάνω συμβουλίου. Μετά την ακυρωτική αυτή απόφαση το Ανώτατο Συμβούλιο Αστυνομίας Πόλεων επανήλθε και με την 26/5.12.1980 απόφασή του έκρινε και πάλι τον αιτούντα αποστρατευτέο για το έτος 1976. Και η απόφαση αυτή, καθώς και το από 14.2.1981 π.δ/γμα (54 Γ'), με το οποίο αποστρατεύθηκε αναδρομικά από 20.5.1976, ακυρώθηκαν με την 3860/1981 απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας, γιατί παράνομα η κρίση αποστρατείας είχε λάβει χώρα όταν ο αιτών ήταν υπόδικος για ποινικά αδικήματα και τελούσε σε κατάσταση διαθεσιμότητας. Ήδη μετά τη

λήξη της υποδικίας και της διαθεσιμότητας του αιτούντος η διοίκηση επανήλθε και με την 46/17.1.1984 απόφαση του Ανώτερου Συμβουλίου Αστυνομίας Πόλεων έκρινε τον αιτούντα αποστρατευτέο για το έτος 1976. Ύστερα από προσφυγή του αιτούντος η απόφαση αυτή επικυρώθηκε με την 7/10.8.1985 απόφαση του Ανώτατου Συμβουλίου Ελληνικής Αστυνομίας. Με την κρινόμενη αίτηση, η οποία έχει το χαρακτήρα προσφυγής ουσίας γιατί αφορά την οριστική παύση μόνιμου πολιτικού υπαλλήλου (βλ. Σ.τ.Ε. 3237/86, 1400/80), ζητείται να εξαφανιστεί η τελευταία αυτή (7/1985) απόφαση του Ανώτατου Συμβουλίου Ελληνικής Αστυνομίας.

Επειδή, στα άρθρα 22 έως 26 του ν.δ. 139/1969, που εφαρμόζονται στην προκείμενη υπόθεση εξαιτίας του χρόνου στον οποίο ανατρέχει η επίδικη κρίση, καθορίζονται τα ουσιαστικά προσόντα και οι όροι κρίσης των αξιωματικών των σωμάτων ασφαλείας ως προακτέων κατ' εκλογή, προακτέων κατ' αρχαιότητα, παραμενόντων στον αυτό βαθμό και αποστρατευτέων. Ειδικότερα στο άρθρο 26 του νομοθετικού αυτού διατάγματος ορίζεται ότι: «Αξιωματικοί μη συγκεντρώνοντες άπαντα τα αναλόγως του βαθμού των απαιτούμενα προς προαγωγήν ουσιαστικά προσόντα, περί των ανωτέρω, έτι δε μη θεωρούμενοι κατάλληλοι δια την ενάσκησιν των καθηκόντων του βαθμού των, λόγω ουσιώδους ελλείψεως των προσόντων τούτων κρίνονται *αποστρατευτέοι*. Η κρίσις αυτή δέον να αιτιολογείται». Εξάλλου στο άρθρο 17 παρ. 4 του ίδιου ν.δ./τος ορίζονται τα εξής: «Οι διατελούντες εις υποδικίαν, καταδίκην, παράνομον απουσίαν, λιποταξίαν ή αιχμαλωσίαν ως και οι δι' οιονδήποτε λόγον εις αυτεπάγγελτον διαθεσιμότητα τελούντες δεν κρίνονται καθ' ον χρόνον διατελούν εις μίαν των καταστάσεων τούτων. Ούτοι κρίνονται μετά το πέρας της ποινικής δίωξης ή του διοικητικού ελέγχου, υπό των αρμοδίων συμβουλίων κατά την τακτικήν ή έκτακτον σύνοδόν των. Εάν δε εγγραφούν εις πίνακα προακτέων προάγονται αναδρομικώς ανακτώντες την αρχαιότητά τους».

Επειδή, από τις παραπάνω διατάξεις των άρθρων 22 έως 26 του ν.δ. 139/1969 προκύπτει ότι, η μη κτήση σε επαρκή βαθμό και ενός μόνο από τα ουσιαστικά προσόντα που απαιτούνται από το νόμο για την προαγωγή του κρινόμενου αξιωματικού, ανάλογα με το βαθμό του, αρκεί για να στηρίξει την κρίση του ως αποστρατευτέου. Εξάλλου κατά την έννοια του άρθρου 17 παρ. 4 του ν.δ. 139/1969, οι αξιωματικοί που είναι υπόδικοι ή τελούν σε κατάσταση διαθεσιμότητας δεν υποβάλλονται σε κρίση κατά το διάστημα της υποδικίας ή της διαθεσιμότητας αλλά κρίνονται αναδρομικά για τα έτη κατά τα οποία αναβλήθηκε η κρίση μόνο μετά το πέρας της ποινικής δίωξης, που επέρχεται με την έκδοση αμετάκλητης καταδικαστικής ή αθωωτικής απόφασης ή αμετάκλητου απαλλακτικού βουλεύματος, ή τη λήξη της διαθεσιμότητας (πρβλ. Σ.τ.Ε. 3237/1986, 1122/82 κ.ά.).

Επειδή, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλλου ο αιτών μετά την πώση του δικτατορικού καθεστώτος της 21ης Απριλίου 1967 καταδικάστηκε με την 985/1977 απόφαση του Τριμελούς Εφετείου Αθηνών, η οποία κατέστη αμετάκλητη, σε φυλάκιση δώδεκα μηνών για κατάχρηση εξουσίας και σωματικές βλάβες σε βάρος Ελλήνων πολιτών, αδικήματα που διέπραξε κατά τη διάρκεια της δικτατορίας. Από την καταδικαστική αυτή απόφαση προκύπτει, κατά την κρίση του Δικαστηρίου, ότι μειώθηκε σε μέγιστο βαθμό το κύρος του αιτούντος αξιωματικού, με αποτέλεσμα να μη θεωρείται αυτός κατάλληλος για την ά-

σκηση των καθηκόντων του βαθμού του λόγω ουσιώδους έλλειψης του προσόντος του κύρους. Επομένως, σύμφωνα με όσα αναπτύσσονται στις προηγούμενες σκέψεις, νόμιμα ο προσφεύγων κρίθηκε με την προβαλλόμενη απόφαση, μετά τη λήξη της υποδικίας και της διαθεσιμότητάς του, αποστρατευτέος στο βαθμό του αστυνόμου Α' αναδρομικά από το έτος 1976 και είναι απορριπτέος ως αβάσιμοι οι λόγοι της κρινόμενης προσφυγής με την οποία προβάλλονται τα αντίθετα.

Επειδή, οι λόγοι με τους οποίους προβάλλεται αναιτιολόγητο της προβαλλόμενης απόφασης, πλάνη περί τα πράγματα και κακή χρήση διακριτικής εξουσίας είναι απορριπτέοι ως αλυσιτελείς, γιατί το Συμβούλιο της Επικρατείας, όταν δικάζει προσφυγή, εξετάζει από την αρχή το πραγματικό και το νομικό μέρος της υπόθεσης.

ΠΡΟΑΓΩΓΕΣ ΑΝΘΥΠΑΣΤΥΝΟΜΩΝ

Στη σελίδα 765 του τεύχους Δεκεμβρίου 1989 της Αστυνομικής Επιθεώρησης, στο κεφάλαιο «Γνωμοδοτήσεις Νομικών Υπηρεσιών Διοίκησης», δημοσιεύτηκε η 308/87 γνωμοδότηση, που αφορούσε στις προϋποθέσεις προαγωγής ανθυπαστυνόμων υπηρεσίας γραφείου της Ελληνικής Αστυνομίας.

Ήδη, όμως, η παραπάνω γνωμοδότηση δεν ισχύει, γιατί με το άρθρο 251 του Π.Δ. 202/89 αντικαταστάθηκε η παράγραφος 6 του άρθρου 7 του Ν.Δ. 649/1970 «Περί ιεραρχίας, προαγωγών... Ανθυπασπιστών», ως ακολούθως:

«Ανθυπαστυνόμοι και Πυρονόμοι που καλούνται προς φοίτηση στις ανωτέρω Σχολές, κωλυόμενοι κατά το χρόνο της εκπαίδευσης για υπηρεσιακούς λόγους και χωρίς δική τους υπαιτιότητα, καλούνται προς φοίτηση στην επόμενη, μετά την άρση του κωλύματος αυτού, εκπαιδευτική περίοδο, εφόσον δεν απώλεσαν τα απαιτούμενα προσόντα. Αν αποφοιτήσουν ευδόκιμα, εντάσσονται, ανάλογα με το βαθμό επίδοσής τους, στην επετηρίδα μαζί με τους αποφοιτήσαντες συναδέλφους τους κατά την εκπαιδευτική περίοδο κατά την οποία κλήθηκαν για πρώτη φορά να φοιτήσουν.

Σε περίπτωση που για σοβαρούς προσωπικούς ή οικογενειακούς λόγους ζητήσουν την εξαίρεσή τους από τη φοίτηση στη συγκεκριμένη εκπαιδευτική περίοδο, εφόσον οι προβαλλόμενοι λόγοι κριθούν βάσιμοι, καλούνται να φοιτήσουν στην επόμενη περίοδο, με την προϋπόθεση ότι δεν απώλεσαν τα απαιτούμενα προσόντα. Νέα εξαίρεση επιτρέπεται μόνο για μια ακόμη φορά. Στις ανωτέρω περιπτώσεις, οι αποφοιτούντες ευδόκιμα, εντάσσονται στην επετηρίδα των συναδέλφων τους με τους οποίους αποφοιτούν μαζί.

Για τους διατελούντες στην κατάσταση υπηρεσίας γραφείου, η κατάστασή τους αυτή δεν αποτελεί κώλυμα για την πρότασή τους προς φοίτηση ή συμμετοχή στις εξετάσεις, οι καλούμενοι όμως προς φοίτηση παραπέμπονται στην Υγειονομική Επιτροπή του άρθρου 55 του Π.Δ. 584/1985 (Α' 205) για να αποφανθεί αν η υγεία τους επιτρέπει ακινδύνως την παρακολούθηση του προγράμματος. Σε περίπτωση που δεν κρίνονται ικανοί ή αρνούνται τη φοίτηση, δεν εξελίσσονται περαιτέρω».

Κατόπιν τούτου, είναι ευνόητο ότι κανείς Ανθυπαστυνόμος δεν μπορεί να προαχθεί σε Υπαστυνόμο, αν δεν φοιτήσει πρώτα στο Τμήμα Επαγγελματικής Μετεκπαίδευσης Ανθυπαστυνόμων.

Δεύτερη φορά ισόβια σε μεγαλέμπορο ηρωίνης

Σε ισόβια δεσμά, χρηματικό πρόστιμο 100 εκατομμυρίων δραχμών και διαρκή στέρηση των πολιτικών του δικαιωμάτων καταδικάστηκε ένας από τους μεγαλύτερους εμπόρους ναρκωτικών που συνελήφθη ποτέ στη χώρα μας, ο 38χρονος Ανδρέας Σταθόπουλος.

Ο Σταθόπουλος είχε συλληφθεί στις 6 Οκτωβρίου 1987 έξω από το Στάδιο Ειρήνης και Φιλίας από αστυνομικούς της Δίωξης Ναρκωτικών, ενώ μετέφερε με το αυτοκίνητο του θείου του, δύο βαλίτσες που περιείχαν 23 κιλά και 200 γραμμάρια καθαρή ηρωίνη, την οποία είχε φέρει ο ίδιος αεροπορικώς από την Ταϊλάνδη.

Η δίκη άρχισε με την εξέταση αξιωματικού της Δίωξης Ναρκωτικών, ο οποίος κατέθεσε ότι το τμήμα είχε πληροφορίες ότι κινέζικη σπείρα με έδρα την Ταϊλάνδη διακινούσε μέσω της χώρας ηρωίνη στις χώρες της Ευρώπης. Τη διακίνηση ξέραμε ότι την έκανε ένας Ελληνοαυστραλός.

Μετά παρακολούθηση πολλών μηνών εντοπίσαμε το Σταθόπουλο να πηγαίνει τα ξημερώματα της 6ης Οκτωβρίου με ένα ταξί στο σπίτι του θείου του στην Αργυρούπολη.

Από εκεί έφυγε λίγο αργότερα με αυτοκίνητο το οποίο οδηγούσε ο θείος του. Τον παρακολουθήσαμε και μπροστά στο Στάδιο Ειρήνης και Φιλίας τον συλλάβαμε με μια βαλίτσα που περιείχε 29 τεμάχια ηρωίνης, τυλιγμένα με πλαστική ταινία, βάρους 23 κιλών και 200 γραμμαρίων και ενώ στην αρχή παραδέχτηκε την ενοχή του, αργότερα μας είπε ότι νόμιζε η βαλίτσα περιείχε χρυσάφι και ότι του την «πάσαρε» κάποιος έξω από το αεροδρόμιο. Σε έρωτηση του προέδρου πόσο άξιζαν τα 23 κιλά καθαρής ηρωίνης στη χώρα μας, απάντησε ότι το ένα κιλό ανόθευτη πουλιέται 15.000.000 δρχ. άρα τα 23 κιλά ξεπερνούσαν τα 360.000.000 δραχμές.

Ψώνιζαν με κλεμμένες πιστωτικές κάρτες

Τρία άτομα, ανάμεσά τους και μια γυναίκα, συνελήφθησαν γιατί αγόραζαν από μαγαζιά του Κολωνακίου ρούχα, με κλεμμένες πιστωτικές κάρτες.

Ο Παναγιώτης Κων. Φιλιππακόπουλος, 33 χρονών, είχε διαρρήξει το δια-

μέρισμα του Λεωνίδα Γρηγ. Ρεμούνδου, Σποράδων 12, στην Κυψέλη, και έκλεψε ένα βίντεο, 3 διαβατήρια, 2 πιστωτικές κάρτες και την ταυτότητα της κ. Ανδριάνας Ρεμούνδου.

Έδωσε τις κάρτες στην 30χρονη Σοφία Ιωάννου Μπάκου και στον Εμμανουήλ Τραλιεράκη.

Στην κατοχή τους βρέθηκαν και κατασχέθηκαν διάφορα ρούχα, αξίας 500.000 δραχμών, τα οποία είχε αγοράσει η Μπάκου, που εμφανιζόταν ως κ. Ρεμούνδου.

Πατέρας και γιος σε λαθρεμπόριο ναρκωτικών

Οικογενειακή παράδοση στο λαθρεμπόριο της ηρωίνης είχε ο Σύρος λαθρέμπορος Μοχάμεντ Αλί Φ. Τσέκο που συνελήφθη σε ξενοδοχείο της Ομόνοιας με 1.200 γραμμάρια ηρωίνης.

Να σημειωθεί ότι την ίδια «δουλειά» έκανε και ένας από τους γιους του, ο οποίος είχε συλληφθεί στο παρελθόν και κρατείται ήδη στις φυλακές της Πάτρας.

Ο Τσέκο είχε φέρει την ηρωίνη στις 22 Ιανουαρίου από τους Κήπους του Έβρου ταξιδεύοντας με λεωφορείο. Την είχε συσκευάσει σε δύο σακούλες, τις οποίες είχε τοποθετήσει μέσα στα διπλά τοιχώματα βαλίτσας. Για να παραπλανήσει μάλιστα την Αστυνομία, είχε αφήσει τη βαλίτσα σε άλλο ξενοδοχείο από αυτό που είχε εγκατασταθεί.

Όταν ο Σύρος ήρθε στην Αθήνα εγκαταστάθηκε σε ξενοδοχείο της Αθήνας περιμένοντας τον αγοραστή, του οποίου τα στοιχεία δεν αποκάλυψε στην Αστυνομία.

Από την προανάκριση προέκυψε ότι ο λαθρέμπορος είχε κάνει τον τελευταίο καιρό πολλά ταξίδια στην Αθήνα και από την αστυνομία πιστεύεται ότι είναι μέλος διεθνούς σπείρας ναρκωτικών.

Ο Τσέκο οδηγήθηκε στον εισαγγελέα, ο οποίος άσκησε σε βάρος του ποινική δίωξη για εισαγωγή στην επικράτεια και κατοχή ναρκωτικών ουσιών κατ' επάγγελμα, κατ' εξακολούθηση και κατά συνήθεια, και στη συνέχεια παραπέμφθηκε στον 12ο τακτικό ανακριτή.

Γιατρός «σύνδεσμος» εμπόρων ηρωίνης

Γιατρός είχε ταχθεί στην υπηρεσία

των εμπόρων του «λευκού θανάτου» και όχι των θυμάτων της ηρωίνης.

Πρόκειται για τον 67χρονο Όμηρο Παπαστράτο, κάτοικο Παλαιού Φαλήρου, ο οποίος διατηρούσε ανοιχτό προσωπικό λογαριασμό σε τράπεζα, στον οποίο οι έμποροι της ηρωίνης κατέθεταν τις εισπράξεις του. Τα τεράστια ποσά που συγκεντρώνονταν από τα θύματα του «αργού θανάτου», χρησιμοποιούνταν για την πληρωμή των αλλοδαπών προμηθευτών τους.

Σε βάρος του «γιατρού» Όμηρου Παπαστράτου ασκήθηκε από την Εισαγγελία Πλημ/κών Αθήνας, ποινική δίωξη για «μεσολάβηση σε πώληση ναρκωτικών ουσιών κατ' εξακολούθηση», «άμεση συνέργεια σε αγορά και πώληση ναρκωτικών ουσιών κατ' εξακολούθηση», «λαθραία εξαγωγή συναλλάγματος κατά εξακολούθηση» και για «αποδοχή προϊόντων εγκλήματος από ιδιοτέλεια, από δράστη ιδιαίτερα επικίνδυνο».

Σύμφωνα με το κατηγορητήριο, ο ανοιχτός λογαριασμός του Παπαστράτου, «άνοιγε το δρόμο» για την αγοραπωλησία μεγάλων ποσοτήτων ηρωίνης μεταξύ... εγχωρίων και Τούρκων εμπόρων.

Το «κόλπο» αποκαλύφθηκε όταν συνελήφθη στο Βοτανικό ο έμπορος ηρωίνης Γρηγ. Π. Γεωργιάδης ή Παπαδόπουλος να κατέχει 3,5 γραμμάρια ηρωίνης σε φακελάκι και 25.000 δραχμές. Όταν οι αστυνομικοί έκαναν έρευνα στο σπίτι του, στην οδό Παγγαίου 20 στο Βοτανικό βρέθηκαν 1.415.000 δραχμές.

Όπως αποκαλύφθηκε ο Γεωργιάδης είχε εισπράξει από το εμπόριο 5.440.000 δραχμές. Από αυτό το ποσό, τα 4 εκατομμύρια είχαν κατατεθεί από τον Γεωργιάδη σε λογαριασμούς του «γιατρού - συνδέσμου», στην Τράπεζα Πίστωσης και την Εμπορική Τράπεζα. Το προαναφερόμενο ποσό θα «πήγαινε» μέσω των τραπεζών, σε τουρκικές λίρες, στον προμηθευτή των ντόπιων εμπόρων και λαθρέμπορο, Σαίτι Σαμπάν, 53 χρονών, κάτοικο Κωνσταντινούπολης. Την ανάληψη των χρημάτων θα έκανε η σύζυγος του Τούρκου «συνεργάτη» Ραφίγέ Φιλίζ στο όνομα της οποίας είχε ανοιχτεί λογαριασμός στην Κωνσταντινούπολη.

Όπως έγινε γνωστό, τους λογαριασμούς του γιατρού, είχε χρησιμοποιήσει και κάποιος «Γρηγόρης», αγνώστων λοιπών στοιχείων.

ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΚΑΙ ΣΥΜΒΑΝΤΑ

Ο γιατρός, ο οποίος κλήθηκε κατ' αρχήν, στην Ασφάλεια για να δώσει εξηγήσεις για τα... περίεργα «σκαμπανεβάσματα» του λογαριασμού του, αρνήθηκε να αποκαλύψει τα υπόλοιπα στοιχεία του «Γρηγόρη», στην ατζέντα του όμως βρέθηκε σημειωμένο το όνομα και το τηλέφωνο του «αγνώστου».

Δεν ήταν όμως μόνο ο Γεωργιάδης ή ο «Γρηγόρης» που πλήρωναν τον Τούρκο προμηθευτή μέσω των λογαριασμών του γιατρού, αλλά και άλλοι έμποροι.

Όπως αποκαλύφθηκε, κάποια Ζανέτα Μέτου, η οποία συνελήφθη στις 7 Ιανουαρίου είχε καταθέσει 2.900.000 δραχμές ποσό το οποίο «ταξίδεψε» στην Κων/πολη και «φούσκωσε» το λογαριασμό της Ραφιγέ Φιλίζ. Μάλιστα η Ζανέτα είχε «φιλοδώρησει» το γιατρό για την... προσφορά του βάζοντας στην τσέπη «φακελάκι» με 1.800.000 δραχμές.

Ο Παπαστράτος στην Ασφάλεια, μπορεί να δήλωσε άγνοια για τον Γρηγόρη, αλλά παραδέχτηκε ότι ο Γεωργιάδης και η Μέτου χρησιμοποιούσαν τον «κοινοφελή λογαριασμό». Ο Γεωργιάδης, συγκεκριμένα, είχε καταθέσει τον τελευταίο μήνα 6.000.000 δραχμές. Ενώ στο λογαριασμό της Φιλίζ είχε «φτάσει» συνολικά από τις 22/9/89 μέχρι τις 4/1/1990 το ποσό των 14,5 εκατομμυρίων δραχμών.

Ο Γεωργιάδης οδηγήθηκε στον Εισαγγελέα Πλημ/κών Αθénas και σε βάρος του ασκήθηκε ποινική δίωξη για «εισαγωγή, κατοχή, αγορά, πώληση ναρκωτικών ουσιών, κατ' εξακολούθηση, συνενέργεια και κατ' επάγγελμα, από δράστη ιδιαίτερα επικίνδυνου».

Τα ναρκωτικά και το «κομπόδεμα» τους οδήγησαν στο έγκλημα

Τρία νέα παιδιά, δύο αγόρια κι ένα κορίτσι, κατακρεούργησαν 87χρονη γριούλα, προκειμένου να της πάρουν τη σύνταξη της και τα λιγοστά χρυσάφικά της.

Η άτυχη γερόντισσα είναι η Στέλλα Μαλιάρα που έμενε σε διαμέρισμα στην περιοχή Ταύρου, ενώ οι τρεις αδίστακτοι δράστες είναι ο Περικλής Γ. Κανέλλης, 19 χρόνων, η Αγγελική Λιόλιου, 20 χρόνων και ο Μιχάλης Γ. Παπαδόπουλος, 24 χρόνων. Χωρίς δουλειά και οι τρεις, παιδιά διαλυμένων οικογενειών δεν δίστασαν να

πραγματοποιήσουν το αποτρόπαιο έγκλημά τους, προκειμένου να αφαιρέσουν τα λιγοστά χρήματα της ηλικιωμένης για να αγοράσουν ένα αυτοκίνητο «σαραβαλάκι» που πουλιόταν.

Το συγκλονιστικό στην υπόθεση είναι ότι το θύμα είχε κατά κάποιο τρόπο φιλικές σχέσεις με τον Περικλή Κανέλλη και την Αγγελική Λιόλιου, αφού έμεναν σε διπλανό διαμέρισμα και αρκετές φορές τους χαρτζιλίκωνε. Τον πρώτο μάλιστα τον γνώριζε από μικρό παιδί και τον είχε βοηθήσει πολλές φορές οικονομικά κατά το παρελθόν.

Ο ιατροδικαστής που εξέτασε το πτώμα της άτυχης γριούλας διαπίστωσε ότι έφερε πάνω από είκοσι μαχαιριές και στο αριστερό στήθος της βρέθηκε σπασμένη η λάμα ενός μαχαίριου.

«Παιδιά μου, εγώ δεν σας μεγάλωσα; Εγώ δεν σας βοήθησα τόσες φορές; Γιατί με βασανίζετε έτσι;» εκλιπαρούσε μέχρι την τελευταία της στιγμή η άτυχη γερόντισσα. Η απάντηση ήταν σκληρή «Τα λεφτά σου! Πού έχεις κρύψει τη σύνταξη σου;». Τα χάπια είχαν θολώσει το μυαλό των τριών νέων και οποιαδήποτε ανθρώπινη αντίδραση ήταν αδύνατη. Το μόνο που τους ενδιέφερε ήταν το κομπόδεμα της γιαγιάς για να αγοράσουν «το σαραβαλάκι» που πουλιόταν στη γειτονιά.

Ο Περικλής Κανέλλης και η Αγγελική Λιόλιου έμεναν στο διπλανό από του θύματος διαμέρισμα και ήταν και οι δυο παιδιά χωρισμένων γονιών. Ο Περικλής είχε μείνει σε ίδρυμα ως τα επτά του χρόνια και στη συνέχεια ζούσε με τον παπού και τη γιαγιά του. Με τους γονείς του δεν είχε επαφή. Ανάλογη ήταν και η ζωή της Αγγελικής. Από την ημέρα που γεννήθηκε, οι γονείς της την «εμπιστεύτηκαν», όπως μας είπε, σε μια τροφό, και ακολούθησαν τα ιδρύματα και τα αναμορφωτήρια. Από μικρή ηλικία και οι δυο νέοι ξεκίνησαν τα ναρκωτικά. Χάπια στην αρχή και οι δύο και αργότερα η Αγγελική πέρασε στα «σκληρά» ναρκωτικά! Δεν μπορούσαν να δουλέψουν και ζούσαν από κλοπές και διαρρήξεις.

Στην παρέα των δυο νέων μπήκε και ο 23χρονος Μιχάλης Γ. Παπαδόπουλος, που έμενε με τους γονείς του στην ίδια περιοχή. Και αυτός έπαιρνε χάπια από τα 17 του χρόνια και στο παρελθόν είχε κατηγορηθεί για απόπειρα βιασμού.

Ο κατήφορος για τα τρία παιδιά ή-

ταν πια ο δρόμος τους και ο γυρισμός δεν ήταν εύκολη υπόθεση.

Οι μικροκλοπές και οι διαρρήξεις στη γειτονιά δεν τους απέδιδαν ικανοποιητικά ποσά κι έτσι αποφάσισαν να φτάσουν στο έγκλημα. Ήθελαν χρήματα για να αγοράζουν τη δόση τους και το «σαραβαλάκι», που πουλιόταν για τις βόλτες και τις «δουλειές τους». Τότε έβαλαν μπροστά το «σχέδιό τους». Θα «χτύπαγαν» μόνες γριούλες της περιοχής που δεν μπορούσαν να προβάλουν αντίσταση.

Πρώτα αποφάσισαν να ληστέψουν μια άλλη ηλικιωμένη, την κ. Ελένη, από την οποία είχαν κλέψει παλιά μια τηλεόραση. Είχαν ήδη πιει αλκοόλ και χάπια όταν ξεκίνησαν την «επιχείρηση».

Πήγαν στο σπίτι του Περικλή, πήραν ένα κατσαβίδι και κατευθύνθηκαν στο σπίτι της κ. Ελένης. Για καλή της τύχη, την ώρα εκείνη είχε επισκέψεις και αυτό της έσωσε τη ζωή. Στο σπίτι της κ. Ελένης την ώρα εκείνη ήταν η άτυχη 85χρονη. Όταν είδε τα τρία παιδιά σηκώθηκε και έφυγε για το σπίτι της. Οι τρεις νεαροί την ακολούθησαν και της ζητούσαν κατά τη διαδρομή χρήματα. Η ηλικιωμένη γυναίκα τους είπε ότι δεν είχε χρήματα και μπήκε σπίτι της, ξεχνώντας τα κλειδιά έξω από την πόρτα. Οι τρεις δράστες περίμεναν λίγο και ύστερα μπήκαν στο σπίτι...

Νεκροψία στο πτώμα της 85χρονης έκανε ο ιατροδικαστής κ. Φίλιππος Κατσάφτης. Διαπίστωσε ότι η άτυχη γυναίκα χτυπήθηκε, αρχικά, με αγαλματάκι (το οποίο βρέθηκε σπασμένο) και στη συνέχεια με πορτατίφ. Οι δολοφόνοι αφού με τα χτυπήματά τους αναισθητοποίησαν το θύμα τους, πήραν τραπεζομάντιλο από την κουζίνα και της κατάφεραν πολλαπλά χτυπήματα στο λαιμό, τον θώρακα και την κοιλιά μέχρι που το μαχαίρι έσπασε όταν καρφώθηκε στο στήθος του θύματος. Στη συνέχεια πείραν και δεύτερο μαχαίρι, κατάφεραν μερικά ακόμα χτυπήματα και εγκατέλειψαν το θύμα τους, αφού βεβαιώθηκαν ότι δεν ανέπνεε.

Η αστυνομία έφτασε στη σύλληψη των τριών δραστών αρκετά γρήγορα, αφού από την αρχή οι υποψίες και τα στοιχεία οδηγούσαν στους τρεις νεαρούς.

Και οι τρεις οδηγήθηκαν στον Εισαγγελέα Πρωτοδικών Αθénas, που άσκησε εναντίον τους ποινική δίωξη

Η τραγική εγκατάλειψη της νεολαίας

του ΒΑΣΙΛΗ ΦΙΛΙΑ
Καθηγητή Κοινωνιολογίας

Ανατομία ενός εγκλήματος

Η δολοφονία της ηλικιωμένης γυναίκας από τρία παιδιά φέρνει στην επιφάνεια το τεράστιο πρόβλημα της νεολαίας στον τόπο μας στην πιο τραγική του διάσταση.

Η τραχύτητα της εκτέλεσης, η συναισθηματική ψυχρότητα και η ευτέλεια του εγκληματικού «κέρδους» συνθέτουν ένα τρίπτυχο, που μας προδιαθέτει σε τέτοιο βαθμό αρνητικά απέναντι στους νεαρούς δράστες, ώστε βλέπουμε το θέμα εντοπισμένο στα πρόσωπα και την όποια προβληματική διαδρομή τους και λησμονούμε το ευρύτερο κοινωνικό υπόβαθρο.

Ένα υπόβαθρο που δεν ερμηνεύει μόνο τη νεανική εγκληματικότητα, αλλά ταυτόχρονα τη βία στα γήπεδα και το χουλιγκανισμό, την καταφυγή στο ναρκωτικό και γενικότερα όλα τα φαινόμενα της κοινωνικής παθολογίας, και την αυτοκτονία.

Συμβαίνει να εξαντλούμε τα περιθώρια ερμηνείας καταφεύγοντας στην εύκολη απάντηση του προσωπικού ιστορικού και, ειδικότερα, των οικογενειακών συνθηκών.

Η φράση παιδί «διαλυμένης οικογένειας» λειτουργεί ως πανάκεια, που υποτίθεται ότι εξηγεί τα πάντα. Ασφαλώς οικογενειακές και προσωπικές αρνητικές περιστάσεις ενεργοποιούν ευκολότερα αντικοινωνική συμπεριφορά ή συντείνουν στη διάλυση της προσωπικότητας, όμως τα αίτια είναι πολύ βαθύτερα και γενικότερα.

Αίτια, τα οποία συνθέτουν την ευθύνη της κοινωνίας, ιδιαίτερα για ό,τι συμβαίνει στο χώρο της νεολαίας.

Οι αξίες

Τώρα πλέον, που τα συγκλίνοντα συμπεράσματα των επιστημών του ανθρώπου έχουν οδηγήσει στην αδιαμφισβήτητη διαπίστωση ότι κανείς δεν είναι από τη γέννησή του κακός και ότι στη φάση της εφηβείας και της πρώτης μετεφηβικής ηλικίας, το άτομο είναι βαθύτατα ευάλωτο, δέκτης και δείκτης, όλων των αντιξοοτήτων και αδιεξόδων της κοινωνίας.

Πρακτικά αυτό σημαίνει ότι το γενικό κοινωνικό κλίμα είναι, όχι απλά το κυρίαρχο σε σχέση με τις όποιες ειδικές περιστάσεις, αλλά το πρωταρχικά καθοριστικό. Στη βάση αυτή ας δούμε πώς κοινωνικοποιείται το παιδί της εποχής μας στον τόπο που ζούμε και γιατί η συνεχώς αυξανόμενη κοινωνική «παρεκλιτικότητα» της νεολαίας είναι αναπόφευκτη:

Το πρώτο χαρακτηριστικό της σύγχρονης ελληνικής κοινωνίας είναι η κατάρρευση όλων των αξιών σε όλα τα επίπεδα.

Κατάρρευση, που σημαίνει ότι δεν λειτουργούν πλέον θετικά κοινωνικά πρόσωπα για το νέο άνθρωπο και υπάρχει ένα κλίμα αναξιοπιστίας και αμφισβήτησης όλων των κοινωνικών εκφράσεων από την πολιτική ως τη διανόηση, από την παιδεία ως την πληροφόρηση.

Θλιβερά υποκατάστατα και εκχυδαϊστικά «μοντέλα» μορφοποιούν το νέο άνθρωπο προς την κατεύθυνση ενός μηδενιστικού αρνητισμού και μιας χωρίς όρια αποβλακωτικής ηδονοθηρίας.

Συνακόλουθο αυτής της κοινωνικής «λογικής» είναι ότι ο νέος άνθρωπος κινείται, χωρίς νοήματα ζωής, η ύπαρξή του γίνεται ανοηματική και ασυνάρτητη, διότι δεν έχει κανένα σταθερό πόλο αναφοράς.

Το δεύτερο χαρακτηριστικό είναι ότι το σύγχρονο παιδί μαθαίνει από τη στιγμή που αντικρίζει τον κόσμο να αναζητά τις βεβαιότητές του μέσα από τα πράγματα και όχι μέσα από την οποιαδήποτε ολοκλήρωση της προσωπικότητάς του.

Ο καταναλωτισμός ως «ιερή δίψα απόκτησης» συνθλίβει την ανάγκη, που ποτέ τελικά δεν ξεπερνιέται, ο άνθρωπος να βρει τον εαυτό του και τα ουσιαστικά περιεχόμενα της ζωής του.

Η ψευδαίσθηση ότι μπορεί να τα βρει μέσα από τα πράγματα τον «εγκληματοποιεί» αν δεν μπορεί να τ' αποκτήσει και τον εξωθεί στην αντίληψη ότι κάθε μέσο είναι επιτρεπτό και το αποτέλεσμα αγιάζει τα μέσα.

Η υπέρτατη εκείνη σοφία «ο άνθρωπος ουκ επ' άρτω ζήσεται μόνον», όχι απλά δεν λειτουργεί, αλλά και γίνεται καταγέλαστη σε μια κοινωνία που, κυριολεκτικά, κατασκευάζει καταναλωτικούς νεοβάρβαρους.

Το τρίτο χαρακτηριστικό είναι η διάχυτη επιθετικότητα, που όχι μόνο εμφανίζεται ως ο μοναδικός δρόμος επιβίωσης, αλλά και οδηγεί στην πλήρη και ολοκληρωτική παραγνώριση του Άλλου.

Το «άνθρωπος ανθρώπω λύκος» ενεργοποιείται στη σύγχρονη ζωή πολύ πιο ύπουλα — και γι' αυτό πολύ πιο αποτελεσματικά — απ' ό,τι στο παρελθόν.

«Επιθετική διαφήμιση», «επιθετικό μάρκετινγκ», επιθετική παρουσία, προάγουν στο έπακρο, όχι μόνο την αγωνιστικότητα, αλλά και τη λογική της βίαιης αναμέτρησης ως μοναδικού και αναπόφευκτου νόμου ζωής.

Η βία

Περισσότερο και από τα φιλμ βίας και τις τηλεοπτικές σκηνές αιματηρής αποκτήνωσης με τα τρομερά σαδομαζοχιστικά σύνδρομα, που προβάλλουν ακόμα και τον έρωτα στο πλαίσιο της βιαιότητας, η γενικευμένη επιθετική ανταγωνιστικότητα διαμορφώνει το σύγχρονο νέο άνθρωπο με την αντίληψη «ο θάνατός σου η ζωή μου».

Το τέταρτο χαρακτηριστικό της σύγχρονης ζωής μας είναι η επιτρεπτικότητα και η ασυδοσία. Μια γενικευμένη παραβατικότητα έχει καταργήσει κάθε σεβασμό σε νόρμες και κανόνες, απαραίτητους για κάθε μορφής ομαλή κοινωνική συμβίωση.

Ανασφάλεια

Η «ανομική» αυτή αντίληψη που κυριαρχεί στην κοινωνία μας ασφαλώς δεν προετοιμάζει το νέο άνθρωπο να λειτουργεί με αντίληψη δικαιωμάτων, αλλά και υποχρεώσεων και η συμπεριφορά κρίνεται στο επίπεδο της «καπατσοσύνης» και του βολέματος ή, στην ανάγκη, της παρανομίας, αν μπορεί κανείς ν' αποφύγει τις συνέπειες.

Το πέμπτο χαρακτηριστικό είναι η διάχυτη ανασφάλεια. Η έλλειψη βεβαιότητας απασχόλησης και προοπτικής, αποτελούν επίσης βασικό παράγοντα εξώθησης των νέων ανθρώπων σε αντικοινωνική συμπεριφορά, σε αυτοκαταστροφικές πρακτικές, στη διάλυση της προσωπικότητας και τη βία.

Ασφαλώς ο κατάλογος αυτός μπορεί να συνεχιστεί και να συμπληρωθεί. Και αυτά όμως αρκούν για να καταλάβουμε την ευθύνη όλων για τη γέννηση του αντικοινωνικού ανθρώπου.

Την ευθύνη μιας κοινωνίας που σκέφτεται και λειτουργεί σε κατηγορίες «πάχυνσης» και αγνοεί τους νέους ανθρώπους, που τους σπρώχνει στην απανθρωποποίηση, την αυτοκαταστροφή και το έγκλημα.

ΕΛΛΑΔΑ

ΚΙΛΙΚΙΣ

Μέσα σε παιδική κούκλα είχαν κρύψει χασίς με σκοπό να το «περάσουν» στην Ελλάδα δυο νεαροί μετανάστες που συνελήφθησαν στο μεθοριακό σταθμό Ευζώνων Κιλίκης από άνδρες του τελωνείου.

Πρόκειται για τους Απόστολο Τσιακμάκη, 29 χρόνων και Ηρακλή Καταπιγιουκίδη, 22 χρόνων, εργάτες Δυτικής Γερμανίας που ήρθαν στην Ελλάδα φέρνοντας μαζί τους 260 γραμμάρια χασίς σε πλάκα, τα οποία και κατασχέθηκαν.

Αρχικά συνελήφθη ο Τσιακμάκης αφού ύστερα από έλεγχο που έγινε στις αποσκευές του αυτοκινήτου του βρέθηκαν 100 γραμμάρια χασίς, κρυμμένα μέσα σε παιδική κούκλα, ενώ άλλα 160 γραμμάρια ναρκωτικού βρέθηκαν στις αποσκευές του φίλου του, σε κουτί του καφέ.

Οι τελωνιακοί κατέσχεσαν επίσης και το αυτοκίνητο των δύο νεαρών μεταναστών.

ΑΓΡΙΝΙΟ

Κύκλωμα που διακινούσε πλαστά κουπόνια φαρμάκων, εξαπατώντας ασφαλιστικούς οργανισμούς, εξαρθώθηκε στο Αγρίνιο.

Εγκέφαλος της υπόθεσης φέρεται ο κ. Ανδρέας Μπαλτάς, 68 χρόνων, συνταξιούχος του ΙΚΑ και φαρμακευτικός αντιπρόσωπος, ενώ στην κομπίνα πιθανόν να ενέχονται φαρμακοποιοί από το Αγρίνιο, Μεσολόγγι, Άρτα και άλλες πόλεις της Δυτικής Ελλάδας.

Η παράνομη δράση του Μπαλτά έχει αρχίσει πριν από χρόνια.

Όπως έγινε γνωστό, σε τυπογραφεία τύπωνε κουπόνια φαρμάκων και στη συνέχεια τα πουλούσε σε φαρμακοποιούς, οι οποίοι εισέπρατταν το «μέρισμα».

Σε έρευνα που έγινε στο σπίτι του Μπαλτά, στο Αγρίνιο, βρέθηκαν πλαστά κουπόνια ύψους είκοσι εκατ. δρχ.

ΣΕΡΡΕΣ

Στα Άνω Πορόια συνελήφθη από αστυνομικούς ο Κυριάκος Καπλανίδης, ετών 29, κατηγορούμενος ότι πυροβόλησε τον αδελφό του Ιωάννη, ετών

23, με πιστόλι που εκτοξεύει χημικές ουσίες και ακολούθως τον χτύπησε στο κεφάλι, τραυματίζοντάς τον ελαφρά.

Προηγούμενως τα δύο αδέλφια είχαν μαλώσει για οικογενειακούς λόγους.

Το Τμήμα Ασφαλείας Σερρών είχε πληροφορίες ότι ο Βασίλειος Τριανταφύλλου, ετών 34, ανεργος, κάτοικος Σιδηροκάστρου, διακινούσε ναρκωτικά. Τον είχε θέσει υπό διακριτική παρακολούθηση και στο χώρο του τελωνείου Προμαχώνα, έκανε αιφνιδιαστικό έλεγχο στο αυτοκίνητο του υπόπτου.

Η έρευνα απέδωσε και βρέθηκε κρυμμένο ένα γυάλινο βάζο, εντός του οποίου ο Τριανταφύλλου είχε 20 γραμμάρια χασίς σε φούντα.

Στην έρευνα πήραν μέρος και αστυνομικοί του Τμήματος Σιδηροκάστρου.

Επίσης, στην περιοχή Τζαμπάζικα Σερρών, συνελήφθη από αστυνομικούς του Τμήματος Ασφαλείας, ο Μιχαήλ Ρασίμογλου του Ρασίμ, ετών 65, παλαιοπώλης, διότι σε αιφνιδιαστική έρευνα που έγινε στον καταυλισμό αθιγγάνων βρέθηκαν εντός της σκηνής του 21 γραμ. ακατέργαστης φούντας ινδικής κάνναβης.

Επί πλέον σε βάρος του συλληφθέντα εκκρεμούσαν και δύο καταδικαστικές αποφάσεις του Μονομελούς Πλημμελειοδικείου Σερρών, με τις οποίες είχε καταδικασθεί σε φυλάκιση 40 ημερών για παραβάσεις του Αγορανομικού Κώδικα.

ΗΡΑΚΛΕΙΟ

Σκηνές Φαρ Ουέστ ξετυλίχθηκαν σε αγροτική περιοχή της Κοινότητας Άνω Ασίτες Ηρακλείου.

Ζωοκλέφτες άρχισαν να πυροβολούν με αυτόματα όπλα εναντίον κατοίκων χωριού, όταν οι τελευταίοι τους αντιλήφθηκαν ενώ άρπαζαν ζώα από μαντρί.

Με την επέμβαση της αστυνομίας και μετά από ανθρωποκυνηγητό, συνελήφθησαν οκτώ άτομα που κατηγορούνται για ζωοκλοπή, οπλοφορία και οπλοχρησία.

Πρόκειται για τους αδελφούς Χαράλαμφο και Γεώργιο Γονιανάκη, 35 και 25 χρόνων αντίστοιχα, τον 57χρονο Μιχάλη Δρακογιάννη και το γιο του Γιώργο, 27 χρόνων, τον Γιώργο Τζιράκη, 40 χρόνων, τον Ελευθέριο Πιτσικάκη, 35 χρόνων, κατοίκους Κρουσώνα και τον Βασ. Γαβαλά, κάτοικο Βοριάς. Επίσης συνελήφθη και ο 67χρονος Γιάννης Γονιανάκης, ο οποίος προσπάθησε να κρύψει τους δύο γιους του.

Οι ζωοκλέφτες έγιναν αντιληπτοί από τον Μιχάλη Αποστολάκη, 37 χρόνων, τη στιγμή που είχαν μπει στο μαντρί του για να κλέψουν τα πρόβατά του. Ο Αποστολάκης μαζί με το φίλο του Γιάννη Γεωργίου, 39 χρόνων, πλησίασαν τους ζωοκλέφτες, πιστεύοντας ότι είναι ένας - δύο, και προσάθησαν να τους συλλάβουν.

Όμως, οι οπλισμένοι σαν αστακοί ζωοκλέφτες άρχισαν να πυροβολούν με αυτόματα όπλα κατά των δύο φίλων, οι οποίοι κατάφεραν να ξεφύγουν χωρίς να τραυματιστούν.

Οι κάτοικοι του χωριού, που ξύπνησαν στο μεταξύ από τους πυροβολισμούς, κινήθηκαν τους ζωοκλέφτες και μαζί με τους αστυνομικούς που ειδοποιήθηκαν και έφτασαν στην περιοχή κατάφεραν να τους συλλάβουν.

ΔΙΔΥΜΟΤΕΙΧΟ

Αθηναίος έμπορος και η γυναίκα του έπεσαν σε παγίδα αστυνομικών και πιάστηκαν στην περιοχή των ελληνοτουρκικών συνόρων, ενώ μετέφεραν με Ι.Χ. φορτηγό λαθραία δερμάτινα είδη, που λίγο πριν είχαν παραλάβει από άγνωστους Τούρκους λαθρέμπορους.

Ο Αναστάσιος Γ. Σωτηρίου, 35 χρόνων, από την Αγία Βαρβάρα (Ελ. Βενιζέλου 94) και η γυναίκα του Νικολέτα, 34 χρόνων, εντοπίστηκαν στην παράμερβια περιοχή Αμμορίου Διδυμοτείχου.

Οι αστυνομικοί βρήκαν και κατέσχεσαν 250 δερμάτινα μπουφάν και τέσσερις φούστες, συνολικής αξίας 10 εκατ. δραχμών. Κατάσχεσαν επίσης, το φορτηγό, ένα σπιλέτο και 78.000 δραχμές.

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Άφησαν το ηλικίας 45 ημερών αγοράκι τους να πεθάνει από αστία και έθαψαν το πτώμα του στην αυλή του σπιτιού τους στην Μελίστα Ημαθίας.

Το φοβερό γεγονός αποκαλύφθηκε μετά από καταγγελία του παπού του βρέφους.

Δράστης είναι ο Κωνσταντίνος και η Ελισάβετ Πισιροπούλου και το έγκλημα αποκαλύφθηκε όταν έγινε εκταφή του πτώματος παρουσία δικαστικών και αστυνομικών αρχών.

Διπλό φονικό για ξεκαθάρισμα λογαριασμών ανάμεσα σε δύο παρέες για τα μάτια μιας γυναίκας, συγκλόνισε την περιοχή Ευόσμου Θεσσαλονίκης, ενώ ένας από τους δύο δράστες συνελήφθη και ο άλλος αναζητείται.

Στο μπαρ «Ηλέκτρα» στην οδό Μακεδονίας 42 άρχισε η «βεντέτα», όταν ένα από τα θύματα προσέβαλε την κοπέλα του ενός δράστη, ήρθαν τότε στα χέρια και υποβλήθηκε μήνυση από το δράστη, αλλά η ιστορία έληξε τραγικά με νεκρούς αυτόν που ενόχλησε την κοπέλα και έναν φίλο του.

Νεκροί είναι ο Αργύρης Δημητρώσης 28 χρόνων οικοδόμος και ο Κωνσταντίνος Κερατσόπουλος 32 χρόνων λιμενοφύλακας, τους οποίους σκότωσε έξω από το μπαρ με αυτόματη επαναληπτική καραμπίνα που είχε κομμένη κάνη, ο Αριστοτέλης Σταυρίδης 28 χρόνων άνεργος.

Ο συννόχος του Σταυρίδη που συνελήφθη μετά το έγκλημα στο σπίτι του, ονομάζεται Νικόλαος Καμπουρίδης 25 χρόνων άνεργος, ο οποίος και είχε μαλώσει με το πρώτο θύμα, όταν αυτό του πείραζε την κοπέλα, Αγγελική Τακρή 32 χρόνων.

Ο Δημητρώσης όμως έδειρε και πέταξε έξω από το μπαρ τον Καμπουρίδη και από εκεί άρχισε η «βεντέτα».

Προσυννενοημένοι για καυγά ήταν θύματα και δράστες αμού:

Οι δύο δράστες πέρασαν νωρίτερα από το σπίτι του Σταυρίδη και πήραν το όπλο του φόνου, ενώ ύστερα από έρευνα στο σπίτι αυτό βρέθηκαν και

άλλες δεσμίδες με κυνηγετικά φυσίγνια.

Στη συνέχεια, οι δύο τους πήγαν στο «Ηλέκτρα» και περίμεναν.

Τα δύο θύματα ήρθαν στο μπαρ συνοδευόμενοι από άλλα τρία άτομα, ενώ στην εσωτερική τσέπη του μπουφάν του νεκρού Κερατσόπουλου βρέθηκε ένα μεγάλο γκλομπ.

Βγήκαν όλοι μαζί έξω και άρχισαν να λογομαχούν.

Στη διάρκεια του καυγά, ο Σταυρίδης πυροβόλησε τον Θεόδωρο Πεσιρίδη από την παρέα του Δημητρώση, ο οποίος όμως με ελιγμό απέφυγε τη βολή.

Με την άλλη σφαίρα όμως της καραμπίνας, εκτελέστηκε στο κεφάλι ο Δημητρώσης και με τον ίδιο τρόπο και ο Κερατσόπουλος, ενώ αναζητείται ακόμη που πήγαν οι άλλες δύο σφαίρες, αφού οι κάλυκες που βρέθηκαν, είναι πέντε.

Αμέσως μετά ο Σταυρίδης τράπηκε σε φυγή και εξαφανίστηκε.

Ο Καμπουρίδης συνελήφθη στο σπίτι του, αφού είναι σεσημασμένος από την Ασφάλεια που την έχει ασχολήσει με περιπτώσεις χρήσης ναρκωτικών.

Έντεκα δέματα χασίς σε φούντα συνολικού βάρους 36 γραμμαρίων και ένα κρητικό μαχαίρι βρέθηκαν και κατασχέθηκαν, σε σωματική έρευνα που έγινε στον Σταύρο Γ. Γκουντούδη, 76 ετών, κάτοικο Θεσσαλονίκης.

Όπως ομολόγησε την ποσότητα χασίς που κατασχέθηκε την είχε καλλιεργήσει σε γλάστρα και την προόριζε για δική του αποκλειστικά χρήση μια και είναι από χρόνια χρήστης.

Για το μαχαίρι δήλωσε πως το είχε πάντα μαζί του για προστασία.

ΧΑΛΚΙΔΑ

Με αυτοσχέδιο εκρηκτικό μηχανισμό που αποτελείτο από τέσσερα μαρούσια δυναμίτιδος, πήκε στην αίθουσα του Τριμελούς Πλημμελειοδικείου Χαλκίδας ο Δημ. Ιωάν. Δήμου, 54 χρόνων, οδηγός από την Αθήνα, ο οποίος δικαζόταν για δυσφήμιση στελεχών της ΑΓΕΤ.

Σε κάποια στιγμή κατά τη διάρκεια της δίκης αστυνομικός διαπίστωσε ότι «κάτι προεξείχε από το μπουφάν του κατηγορούμενου».

Η δίκη αναβλήθηκε και ο Δήμου συνελήφθη και οδηγήθηκε στην Ασφάλεια Χαλκίδας.

Τη δικαιολογία ότι είχε τη δυναμίτιδα για να εκφοβίσει τους δικαστές πρόβαλε στους αστυνομικούς ο Δήμου.

Για την πράξη του αυτή παραπέμφθηκε με την κατηγορία της παράνομης οπλοφορίας.

ΠΑΤΡΑ

Βιοτέχνης από την Πάτρα, πιάστηκε από άνδρες της Ασφάλειας, φορτωμένος με φούντα χασίς άριστης ποιότητας.

Πρόκειται για τον Γ. Καποδίστρια, 38 χρόνων.

Σε έρευνα που έγινε στο ΕΙ 2114 Ι.Χ. επιβατικό, που οδηγούσε ο ίδιος, βρέθηκε κάτω από το κάθισμά του ποσότητα από 700 γραμμάρια χασίς, ενώ σε έρευνα που έγινε στη βιοτεχνία του, βρέθηκαν άλλα 450 γραμμάρια.

Ο Καποδίστριας κατά τη σύλληψή του επιτέθηκε κατά των αστυνομικών με γροθιές και προσπάθησε, ανεπιτυχώς, να δραπετεύσει.

Τόσο το αυτοκίνητό του, όσο και το «πράμα», κατασχέθηκαν.

ΚΙΛΚΙΣ

Δύο Κούρδοι πολιτικοί πρόσφυγες στη χώρα μας συνελήφθησαν από αστυνομικούς του Α.Τ. Ευζώνων γιατί κατείχαν πλαστά διαβατήρια.

Τα διαβατήρια είχαν κλαπεί από τη Νομαρχία Αθηνών και σύμφωνα με δήλωσή τους τα είχαν αγοράσει από άγνωστο έναντι 55 και 75 χιλ. δραχμών, αντίστοιχα.

Οι συλληφθέντες απεστάλησαν στον εισαγγελέα.

Επίσης από τους αστυνομικούς του Α.Τ. Ευζώνων συνελήφθη ο 44χρονος έμπορος Οικονόμου Γεώργιος, που προσπάθησε να εξαγάγει παράνομα 90.000 δρχ.

ΠΡΟΑΓΩΓΕΣ

Πραγματοποιήθηκαν οι κατωτέρω προαγωγές:

- α. Στο βαθμό του ταξίαρχου, ο αστυνομικός διευθυντής ΜΥΡΙΔΑΚΗΣ Ευάγγελος.
- β. Στο βαθμό του αστυν. διευθυντή οι αστυν. υποδιευθυντές ειδικών καθηκόντων (αστυκτηνίατροι): ΠΑΤΡΑΣ Δημήτριος, ΜΟΣΧΟΣ Χρήστος, ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ Αντώνιος και ΦΥΣΙΚΟΠΟΥΛΟΣ Γαβριήλ.
- γ. Στο βαθμό του υπαστυνόμου Α', οι υπαστυνόμοι Β' ΚΑΖΑΛΗΣ Αριστείδης και ΜΑΓΟΥΛΙΑΝΙΤΗΣ Γεώργιος.

ΕΠΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΗΝ ΕΝΕΡΓΟ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

Επαναφέρθηκαν στην ενεργό υπηρεσία οι κατωτέρω αξιωματικοί που είχαν τεθεί σε αυτεπάγγελτη αποστρατεία:

- α. Αστυνομικοί διευθυντές:

ΕΥΘΥΜΙΟΠΟΥΛΟΣ Κωνσταντίνος, ΠΑΝΤΑΖΟΠΟΥΛΟΣ Κυριάκος, ΤΑΜΠΑΚΗΣ Βασίλειος, ΠΑΞΙΝΟΣ Δημήτριος, ΣΙΣΚΑΣ Αθανάσιος, ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ - ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ Νικόλαος, ΜΠΑΔΑΣ Γεώργιος, ΠΑΝΟΥΡΓΙΑΣ Ιωάννης και ΛΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ Δημήτριος.

- β. Αστυνομικοί υποδιευθυντές:

ΓΕΩΡΓΙΛΕΣ Ηλίας (προήχθη στο βαθμό του αστυνομικού διευθυντή) και ΛΟΥΡΙΔΑΣ Γεώργιος.

ΜΕΤΑΤΑΞΕΙΣ

Ο αστυνόμενος Α' ΑΪΒΑΤΖΙΔΗΣ Αντώνιος, πτυχιούχος της Οδοντιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Θεσ/νίκης, μετατάχθηκε στους υγειονομικούς αξιωματικούς.

Ο υπαστυνόμενος Α' ΚΟΝΤΟΧΡΗΣΤΟΣ Αντώνιος, πτυχιούχος Ιατρικής του Πανεπιστημίου Αθηνών, μετατάχθηκε στους υγειονομικούς αξιωματικούς.

Ο ιατρός - μόνιμος πολιτικός υπάλληλος του κλάδου Π.Ε./ΥΔΤ, ΝΙΚΟΠΟΥΛΟΣ Λεωνίδας - Γεώργιος, μετατάχθηκε στην κατηγορία των υγειονομικών αξιωματικών, με το βαθμό του υπαστυνόμου Β'.

ΑΠΟΣΤΡΑΤΕΙΕΣ

Αποστρατεύτηκαν αυτεπάγγελτα οι υποστράτηγοι: ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ Γεράσιμος, ΧΟΥΡΔΑΚΗΣ Εμμανουήλ, ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ Νικόλαος, ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ Διονύσιος και ΣΟΥΡΑΝΑΚΗΣ Εμμανουήλ.

Αποστρατεύτηκαν με αίτησή τους, οι ταξίαρχοι ΔΕΡΝΙΚΑΣ Θωμάς και ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΣ Δημήτριος.

Αποστρατεύτηκαν αυτεπάγγελτα οι ταξίαρχοι ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ Χρήστος, ΡΟΥΜΕΛΙΩΤΗΣ Κωνσταντίνος, ΛΑΜΠΙΘΙΑΝΑΚΗΣ Εμμανουήλ και ΧΑΛΒΑΤΖΑΡΑΣ Αχιλλέας.

Αποστρατεύτηκαν με αίτησή τους και ένα μήνα μετά την προαγωγή στο βαθμό τους οι ταξίαρχοι ΠΑΠΑΒΑΣΙΛΕΙΟΥ Γεώργιος και ΚΑΡΑΜΠΟΓΙΑΣ Νικόλαος.

Αποστρατεύτηκαν, λόγω συμπλήρωσης 35ετίας και ένα μήνα μετά την προαγωγή στο βαθμό τους, οι αστυνομικοί υποδιευθυντές ΚΑΡΑΜΠΑΤΟΣ Χρήστος, ΤΣΙΟΥΤΣΙΑΣ Αθανάσιος και ΜΑΛΛΙΟΣ Μιχαήλ (μουσικής).

Αποστρατεύτηκαν οι αστυνόμενοι Α' ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ Ευστάθιος, ΖΩΓΡΑΦΑΚΗΣ Νικόλαος, ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ

Νικόλαος και ΤΣΟΛΑΚΗΣ Ιωάννης που προήχθησαν στο βαθμό τους ύστερα απ' την αίτηση αποστρατείας τους.

Αποστρατεύτηκε, με αίτησή του, ο υπαστυνόμενος Β' ΑΥΓΟΥΣΤΙΝΑΚΗΣ Αντώνιος.

Αποστρατεύτηκαν οι κατωτέρω αστυνομικοί υποδιευθυντές που προήχθησαν στο βαθμό τους, λόγω της κατάληψής τους απ' το όριο ηλικίας:

ΧΡΟΝΟΠΟΥΛΟΣ Χρήστος, ΚΑΡΑΚΟΪΔΑΣ Ιωάννης, ΠΑΠΠΑΣ Κων/νος, ΜΑΛΑΚΑΣΗΣ Κων/νος, ΠΕΡΔΙΚΑΚΗΣ Δημήτριος, ΤΣΩΛΟΣ Ιάκωβος, ΛΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ Αθανάσιος, ΧΑΣΚΗΣ Ευάγγελος, ΚΑΤΣΑΒΟΣ Γεώργιος, ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΣ Αναστάσιος, ΝΑΚΟΣ Νικόλαος, ΡΕΝΤΖΗΣ Δημήτριος, ΛΑΖΑΡΗΣ Αλέξανδρος, ΚΑΖΑΝΗΣ Γεώργιος, ΛΙΑΣΚΟΣ Αθανάσιος, ΞΑΝΘΕΑΣ Ηλίας, ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΚΟΠΟΥΛΟΣ Ιπποκράτης, ΖΕΛΙΑΝΑΙΟΣ Γεώργιος, ΤΣΙΑΝΤΗΣ Δημήτριος, ΑΛΕΞΙΟΥ Αναστάσιος, ΝΙΚΑΚΗΣ Βασίλειος, ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ Γεώργιος, ΜΗΤΟΓΛΟΥ Δημήτριος, ΤΖΑΒΕΛΛΑΣ Παναγιώτης, ΜΥΛΩΝΑΣ Γεώργιος, ΛΙΟΛΙΟΣ Ζαφείριος, ΚΟΥΤΡΑΣ Ιωάννης, ΒΑΪΟΣ Ευστάθιος, ΧΑΝΤΖΟΣ Νικόλαος, ΒΕΡΒΕΝΙΩΤΗΣ Παναγιώτης και ΖΑΜΠΕΤΑΚΗΣ Ιωσήφ.

Αποστρατεύτηκε ο αστυνόμενος Α' ΝΤΙΣΙΟΣ Γεώργιος που προήχθη στο βαθμό του, λόγω κατάληψής του απ' το όριο ηλικίας.

Αποστρατεύτηκαν από 31.12.89, οι κατωτέρω υπαστυνόμοι Β', που λόγω της κατάληψής τους απ' το όριο ηλικίας προήχθησαν στον κατεχόμενο βαθμό:

ΚΑΡΑΝΑΣΙΟΣ Σωτήριος, ΦΙΛΟΠΟΥΛΟΣ Γεώργιος, ΧΡΗΣΤΑΚΗΣ Ευστράτιος, ΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΣ Διονύσιος, ΤΣΑΓΚΑΡΑΚΗΣ Ευστράτιος, ΧΡΟΝΟΠΟΥΛΟΣ Χρήστος, ΠΑΠΠΑΣ Σπυρίδωνας, ΣΑΡΛΑΣ Γεώργιος, ΚΟΥΡΚΟΥΤΑΣ Διονύσιος, ΡΟΥΣΣΗΣ Ηλίας, ΣΤΑΜΑΤΗΣ Χαράλαμπος, ΜΗΛΟΥΛΗΣ Αντώνιος, ΓΥΦΤΕΑΣ Ευάγγελος, ΚΑΠΠΑΣ Παύλος, ΚΟΥΛΙΕΡΗΣ Εμμανουήλ, ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ Ιωάννης, ΓΩΓΟΣ Ηλίας, ΤΣΟΥΜΑΚΑΣ Νικόλαος, ΚΟΡΔΑΤΟΣ Χρήστος, ΑΣΗΜΑΚΗΣ Αθανάσιος και ΔΡΙΜΗΣ Ευστάθιος.

ΗΘΙΚΕΣ ΑΜΟΙΒΕΣ

Απονεμήθηκαν ηθικές αμοιβές στο κατωτέρω αστυνομικό προσωπικό, διότι συνέλαβαν ή βοήθησαν στη σύλληψη, κατόχους ή εμπόρους ναρκωτικών ή καλλιεργητές δενδρυλλίων ινδικής κάνναβης:

Αστυνόμενος Β' ΚΑΛΛΙΑΝΤΖΗ Δημήτριο, ανθυπαστυνόμενος ΚΟΛΟΚΩΤΣΙΟ Δημήτριο, αρχιφύλακες ΜΠΙΛΛΙΑ Αγησίλαο, ΣΤΑΜΟ Θεόδωρο, ΚΑΣΙΑΝΟ Θεόδωρο, ΦΕΛΕΚΟ Ευάγγελο και αστυφύλακες ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟ Γεώργιο, ΖΕΡΔΕΒΑ Αναστάσιο, ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟ Ιωάννη, ΖΑΧΑΡΙΑ Χρήστο και ΧΡΟΝΟΠΟΥΛΟ Φώτιο του Α.Τ. Αμαλιάδος Ηλείας.

Αστυφύλακες ΖΩΤΟ Απόστολο, ΜΑΡΚΟΥΪΖΟ Χαράλαμπο, ΤΣΙΚΛΟ Ιωάννη, ΣΑΓΙΑΚΟ Παναγιώτη, ΚΟΤΤΑΡΑΚΟ Σωτήριο, ΧΑΤΖΗ Παύλο, ΦΑΡΜΑΚΙΔΗ Αθανάσιο, ΠΙΤΣΙΚΑΛΗ Ευάγγελο, ΝΕΡΣΕΣΙΑΝ Αντώνιο, ΜΠΕΓΟ Παναγιώτη, ΚΩΣΤΑ Δημήτριο, ΡΑΦΤΟΠΟΥΛΟ Αγαθοκλή, ΜΑΚΡΗ Γεώργιο και ΒΑΣΤΑΡΔΗ Γεώργιο της Άμεσης Δράσης Αττικής.

Για παρόμοιους λόγους απονεμήθηκε υλική αμοιβή:

● Στον αστυνόμο Β' ΜΑΡΑΤΣΟΛΑ Κων/νο του Α.Τ. Πύλου.

● Στον αστυνόμο Α' ΒΟΥΤΣΑ Ηλία, αστυνόμο Β' ΜΟΥΤΕΒΕΛΗ Ιωάννη, υπαστυνόμο Β' ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗ Βασίλειο, αρχιφύλακες ΓΙΑΝΝΙΚΟ Σπυρίδωνα, ΠΕΤΡΑΚΟ Ιωάννη και αστυφύλακες ΣΚΑΦΙΔΑ Αθανάσιο, ΤΣΑΤΣΟΠΟΥΛΟ Δημήτριο και ΓΟΥΡΝΑ Ηλία του Α.Τ. Μεσσήνης.

● Στον υπαστυνόμο Β' ΜΑΜΟΥΤΟ Θωμά, ανθ/μους ΝΙΚΟΛΑΡΑΚΗ Στέφανο και ΛΑΟ Παναγιώτη και αστυφύλακες ΝΤΟΥΣΚΑ Ηλία και ΒΟΥΛΓΑΡΗ Εμμανουήλ του Α.Τ. Νάξου.

● Στον υπαστυνόμο Α' ΜΗΤΤΟ Αθανάσιο και αστυφύλακες ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Γεώργιο, ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟ Νικόλαο και ΚΑΡΑΚΩΣΤΑ Ευάγγελο του Α.Τ. Καμμένων Βούρλων.

● Στον αστυνόμο Β' ΣΤΑΜΑΤΙΟΥ Σταμάτιο και αστυφύλακες ΚΑΘΑΡΟΠΟΥΛΟ Ηλία και ΛΟΥΚΑ Δημήτριο του Α.Τ. Στυλίδας.

Με το ίδιο αιτιολογικό, απονεμήθηκε ηθική και υλική αμοιβή στο κατωτέρω αστυνομικό προσωπικό:

Αρχιφύλακα ΜΑΡΤΙΔΗ Νικόλαο και αστυφύλακες ΖΩΤΟ Απόστολο, ΒΑΣΤΑΡΔΗ Γεώργιο, ΔΡΑΜΠΙΔΗ Δημοσθένη, ΚΡΙΤΣΕΠΗ Ιωάννη, ΜΠΑΡΚΑ Γεώργιο και ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟ Αναστάσιο της Άμεσης Δράσης Αττικής.

Αστυνόμο Α' ΚΑΠΟΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟ Ανδρέα, υπαστυνόμο Α' ΔΙΑΜΑΝΤΕΑ Πέτρο και αστυφύλακες ΚΑΡΑΚΟΥΛΙΑ Αθανάσιο, ΝΤΟΥΦΡΑ Περικλή και ΜΠΑΛΑΣΚΑ Κων/νο του Τ.Α. Πατρών.

Αστυνόμο Β' ΜΠΕΤΣΙΟ Νικόλαο, υπαστυνόμο Α' ΧΑΛΑΤΣΗ Βασίλειο, ανθυπαστυνόμο ΜΑΝΩΛΗ Ευάγγελο, αρχιφύλακα ΣΟΦΟΓΙΑΝΝΗ Θωμά και αστυφύλακες ΚΡΑΒΑΡΗ Αριστείδη, ΚΑΤΣΙΑΝΤΩΝΗ Δημήτριο, ΚΑΛΑΝΤΖΗ Γεώργιο και ΓΚΟΥΝΤΟΥΡΑ Κων/νο του Α.Τ. Ελασσόνας.

Αστυνόμο Β' ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗ Στέργιο, υπαστυνόμο Α' ΤΣΑΚΝΑΚΗ Δημήτριο, ανθ/μο ΑΣΛΑΝΙΔΗ Σάββα, αρχιφύλακα ΚΟΥΚΟΥΝΑΚΗ Σπυρίδωνα και αστυφύλακες ΠΑΝΙΔΗ Παναγιώτη, ΡΙΖΟ Παναγιώτη, ΑΪΒΑΖΙΔΗ Νικόλαο και ΤΡΙΚΑΛΙΩΤΗ Κων/νο της Υποδ/σης Δίωξης Ναρκωτικών Θεσ/νίκης.

Αστυν. διευθυντή ΠΑΠΑΕΥΘΥΜΙΟΥ Γεώργιο, αστυνό-

μους Β' ΚΑΠΟΥΡΕΛΑΚΟ Γεώργιο, ΛΟΥΚΑ Χρήστο, υπαστυνόμους Α' ΑΝΤΙΟΧΟ Κων/νο, ΠΙΤΣΟΓΙΑΝΝΗ Κων/νο, ΤΑΡΝΑΡΗ Βασίλειο, ΘΑΝΑΣΟΥΛΙΑ Γεώργιο, ΚΑΒΑΛΟ Παναγιώτη και ΖΕΡΒΑ Γεώργιο, ανθυπαστυνόμους ΜΠΟΥΡΑ Κων/νο, ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟ Νικόλαο και ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΑΚΗ Αχιλλέα, αρχιφύλακες ΤΣΑΚΙΡΗ Κων/νο, ΖΑΧΑΡΟΠΟΥΛΟ Κων/νο και ΜΗΤΡΑΛΕΞΗ Κων/νο και αστυφύλακες ΓΙΑΛΑΜΑ Κων/νο, ΓΚΟΥΜΑ Σταύρο, ΜΑΡΜΑΤΑΚΗ Στυλιανό, ΠΡΕΒΑΖΑ Αναστάσιο, ΤΡΙΓΚΑ Γεώργιο, ΚΑΖΑΝΑ Ευάγγελο, ΦΩΤΟΥΛΑ Νικόλαο, ΚΟΥΡΚΟΥΤΑ Ηλία, ΚΟΛΛΙΑ Άγγελο, ΝΤΟΥΛΗ Χαράλαμπο, ΒΑΖΟΥΡΑ Ηλία, ΣΤΡΟΓΓΥΛΟ Αντώνιο, ΣΤΑΥΡΟΥΛΑΚΗ Σπυρίδωνα, ΓΚΟΥΜΑ Γεώργιο, ΚΟΥΡΗ Γεώργιο, ΛΙΧΑ Δημήτριο, ΣΙΑΦΟ Αθανάσιο, ΤΟΥΡΑΚΗ Μιχαήλ και ΔΗΜΟΠΟΥΛΟ Βασίλειο, της Υποδ/σης Δίωξης Ναρκωτικών Αττικής.

Απονεμήθηκαν ηθικές αμοιβές στο κατωτέρω αστυνομικό προσωπικό, διότι συνέλαβαν ή βοήθησαν στη σύλληψη κλεφτών, διαρρηκτών και «τσαντάκηδων»:

Αστυφύλακες ΡΕΝΤΙΦΗ Κων/νο, ΜΑΡΚΟΓΛΟΥ Στυλιανό, ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟ Ιωάννη, ΚΩΣΤΑΚΟ Χρήστο της Άμεσης Δράσης Αττικής.

Ανθυπαστυνόμο ΜΠΑΛΕΣΤΡΑΒΟ Ιωάννη του Τ.Α. Ξάνθης.

Αστυν. διευθυντή ΣΤΑΘΗ Κων/νο, αστυν. υποδιευθυντή ΤΑΣΑΚΟ Νικόλαο, αστυνόμο Α' ΤΖΙΩΚΟ Ευάγγελο, αστυνόμους Β' ΤΣΙΟΥΒΑΡΑ Δημήτριο, ΤΡΙΓΑΖΗ Δημήτριο, ΤΑΣΙΟΠΟΥΛΟ Βασίλειο, υπαστυνόμους Α' ΤΣΙΑΝΤΑΚΟ Θωμά, ΣΤΑΜΑΤΗ Δημήτριο, ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟ Παντελή, αρχιφύλακα ΧΡΥΣΑΝΘΑΚΟΠΟΥΛΟ Άγγελο και αστυφύλακες ΤΣΙΟΥΜΑ Βασίλειο, ΦΛΩΡΟ Γεώργιο του Τμήματος Εγκλημάτων της Δ/σης Ασφάλειας Αττικής.

Για παρόμοιους λόγους απονεμήθηκε ηθική και υλική αμοιβή στον αρχιφύλακα ΜΕΛΛΑ Γεώργιο και αστυφύλακες ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ Χρήστο, ΜΠΑΚΑΝΔΡΕΑ Απόστολο, ΒΑΛΚΑΝΑ Παναγιώτη, ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗ Ιωάννη και ΛΥΒΑ Γεώργιο της Άμεσης Δράσης Αττικής.

Λοιπές ηθικές αμοιβές

Απονεμήθηκαν ηθικές αμοιβές για διάφορους λόγους

Στρατιωτικά και πολιτικά είδη, είδη ιππασίας

ΦΡΟΥΖΑΚΗΣ

Από το 1935

Προμηθευτές των Πολεμικών Βιομηχανιών, Ξενοδοχειακών Επιχειρήσεων, Φιλαρμονικών και Ανωνύμων Εταιριών.
Αποκλειστικοί αντιπρόσωποι των στρατιωτικών υποδημάτων Bates - Αμερικής.

Ακαδημίας 34 - Τηλ. 3612.798

ΕΙΔΙΚΕΣ ΤΙΜΕΣ ΓΙΑ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟΥΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΥΣ

στο κατωτέρω αστυνομικό προσωπικό:

● Αστυνόμο Β' ΤΣΑΛΛΑ Γεώργιο, υπαστυνόμους Α' ΚΑΤΣΙΝΑ Ιωάννη, ΛΟΥΚΑ Αθανάσιο, αρχιφύλακες ΧΑΙΡΕΤΑΚΗ Εμμανουήλ, ΚΟΥΛΟΥΡΗ Νικόλαο, ΜΠΑΡΜΠΟΥΤΗ Ιωάννη, ΜΠΑΛΤΑ Σπυρίδωνα, ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟ Βασίλειο και αστυφύλακες ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΠΟΥΛΟ Ιωάννη, ΚΑΡΑΛΗ Γεώργιο, ΦΙΛΙΟΥΔΑΚΗ Νικόλαο, ΛΑΠΟΥΣΗ Κων/νο, ΠΑΠΟΥΛΙΑ Δημήτριο, ΚΑΓΙΟΥΛΗ Γεώργιο, ΡΑΠΤΗ Νικόλαο και ΚΩΣΤΟΥΛΑ Βασίλειο της Υποδ/σης Δημόσιας Ασφάλειας Αττικής, διότι συνέλαβαν σπείρα αρχαιοκαπήλων και κατάσχεσαν μεγάλο αριθμό αρχαίων αντικειμένων (ηθική και υλική αμοιβή).

● Αστυνόμο Β' ΜΑΡΚΥΑΛΕΑ Γεώργιο, ανθ/μο ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟ Ανδρέα και αρχιφύλακα ΓΕΡΟΛΥΜΑΤΟ Γεράσιμο του ΙΣΤ' Τ.Α. Αθηνών, διότι συνέλαβαν τους δράστες σκηνοθετημένης ληστείας.

● Αστυφύλακες ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ Κων/νο και ΑΛΕΒΙΖΟΠΟΥΛΟ Ηλία της Έμεσης Δράσης Αττικής (ηθική και υλική αμοιβή), διότι συνέλαβαν το δράστη που είχε τραυματίσει θανάσιμα πριν από λίγο καταστηματούχο.

● Αστυφύλακες ΣΚΟΤΣΙΜΑΡΑ Μιχαήλ και ΚΑΡΑΛΗ Κων/νο της Έμεσης Δράσης Αττικής (ηθική και υλική αμοιβή), διότι συνέλαβαν εμπρηστή αυτοκινήτων.

● Αστυνόμο Β' ΝΑΝΟ Νικόλαο της Δ/σης Υγειονομικού/ΥΔΤ, διότι οργάνωσε επιτυχώς την αιμοδοσία στην ΕΛ.ΑΣ. με αποτέλεσμα να απονεμηθεί στο Σώμα απ' το Υπουργείο Υγείας, Πρόνοιας και Κοιν. Ασφαλίσεων, τιμητικό δίπλωμα.

● Αστυνόμους Β' ΣΥΡΡΟ Στυλιανό, ΣΕΡΡΑ Ιωάννη, ΤΣΙΑΤΟΥΡΑ Βασίλειο, ΜΑΛΛΙΟ Βασίλειο, υπαστυνόμο Α' ΚΟΣΒΥΡΑ Ευάγγελο, υπαστυνόμο Β' ΣΕΡΓΑΝΗ Βασίλειο, αρχιφύλακες ΡΕΝΤΖΗ Ελευθέριο, ΕΥΘΥΜΙΟΠΟΥΛΟ Θεόδωρο, ΣΤΑΧΤΙΑΡΗ Δημήτριο, ΠΕΠΟΝΑ Γεώργιο, ΡΙΖΟ Ηλία, ΜΠΑΡΜΠΑΚΗ Σωτήριο και αστυφύλακες ΓΕΡΟΓΙΑΝΝΗ Λάμπρο, ΖΕΚΥΡΙΑ Παναγιώτη, ΚΟΛΙΑΝΤΖΑΚΗ Κων/νο, ΚΟΤΣΑΛΟ Νικόλαο, ΜΑΝΑΚΟ Δημήτριο, ΜΑΡΑΓΚΟ Σωτήριο, ΜΟΚΚΑ Δημήτριο, ΠΑΠΑΔΗΜΟ Ευάγγελο, ΚΑΠΕΤΑΝΟ Μιχαήλ, ΠΡΙΜΗΚΥΡΗ Νικόλαο και ΧΟΥΤΑ Ευστάθιο της Δ/σης Ασφάλειας Αττικής και του Τ.Α. Αμαρουσίου, διότι συνέλαβαν μέσα στα όρια του αυτοφώρου τον ένα απ' τους δύο δράστες ανθρωποκτονίας.

● Αστυφύλακα ΜΑΡΚΟΓΛΟΥ Στυλιανό (ηθική και υλική αμοιβή), της Έμεσης Δράσης Αττικής, διότι μετά από συμπλοκή αφόπλισε και συνέλαβε αλλοδαπό που κρατούσε στιλέτο με το οποίο είχε πριν λίγο τραυματίσει διερχόμενο άτομο.

● Αστυνόμο Β' ΜΠΟΛΙΚΑ Γεώργιο, υπαστυνόμους Β' ΞΑΝΘΑΚΟ Αλέξιο, ΛΗΓΙΔΑΚΗ Ευθύμιο, αστυφύλακες ΞΗΓΚΑ Δημήτριο, ΖΟΥΓΡΗ Ανδρέα, ΜΑΡΚΑΝΤΩΝΑΤΟ Εμμανουήλ, ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ Κων/νο και ΧΑΝΤΖΗ Παντελή της Δ/σης Ασφάλειας Αττικής, διότι εξουδετέρωσαν ισχυρούς εκρηκτικούς μηχανισμούς.

● Αστυν. Δ/ντή ΜΑΚΡΗ Δημήτριο της Αστυν. Δ/σης Ιωαννίνων, διότι με την καθοδήγησή του, αστυνομικοί του Τ.Α. Ιωαννίνων, συνέλαβαν τους δράστες σκηνοθετημένης ληστείας.

● Υπαστυνόμο Β' ΖΑΦΕΙΡΙΟΥ Νικόλαο και αστυφύλακα ΜΑΡΚΑΝΤΩΝΑΤΟ Εμμανουήλ της Δ/σης Ασφάλειας Αττικής, διότι εξουδετέρωσαν εκρηκτικό μηχανισμό (ηθική και υλική αμοιβή).

ΠΕΝΘΗ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ

Εν αποστρατεία αρχηγός τέως Αστυν. Πόλεων, ΝΕΡΗΣ Νικόλαος του Ιωάννη. Πέθανε στις 18.1.90.

Αστυνομικός Διευθυντής Πολεμικής Διαθεσιμότητας (τ. χωρ/κής) ΠΡΑΣΣΑΣ Δημοσθένης του Δημητρίου. Πέθανε στις 18.12.89.

Ανθυπαστυνόμος ΦΥΝΤΙΚΑΚΗΣ Εμμανουήλ του Μιχαήλ. Γεννήθηκε το 1937 στο Απόδουλο Ρεθύμνης. Σκοτώθηκε στις 19.11.89 σε τροχαίο ατύχημα.

Πέθανε στις 25.1.90 από καρδιακή ανακοπή ο υπαστυνόμος Α' ΔΑΒΑΚΗΣ Παναγιώτης του Φωτίου. Ο εκλιπών γεννήθηκε στον Πειραιά το 1948 και το 1968 κατετάγη στο Σώμα της πρώην Αστυνομίας Πόλεων. Το 1983 εξήλθε από τη Σχολή Αξ/κών και μέχρι το θάνατό του υπηρετούσε στο ΙΣΤ' Τ.Α. Πειραιά.

Ο αδόκιτος θάνατός του προκάλεσε συγκίνηση και αισθήματα λύπης σ' όλους τους συναδέλφους, τους συγγενείς και τους φίλους του.

Αρχιφύλακας ΠΟΛΙΤΗΣ Δημήτριος του Νικολάου. Γεννήθηκε το 1941 στην Κέα Κυκλάδων. Πέθανε στις 12.12.89.

Αρχιφύλακας ΠΟΥΛΙΔΑΣ Παναγιώτης του Αθανασίου. Γεννήθηκε το 1943 στα Καμίνια Αχαΐας. Πέθανε στις 19.12.89.

Ανθυπαστυνόμος ΓΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ Αθανάσιος του Δημητρίου. Γεννήθηκε το 1938 στο Μεσενικόλα Καρδίτσας. Πέθανε στις 5.10.89.

Αστυφύλακας ΠΟΛΥΧΡΟΝΗΣ Ευστάθιος του Νικολάου. Γεννήθηκε το 1962 στο Αγκάντι Φθιώτιδας. Πέθανε στις 27.12.89.

Αρχιφύλακας ΠΑΝΤΑΖΙΔΗΣ Γεώργιος του Ευαγγέλου. Γεννήθηκε το 1945 στη Γενισσέα Ξάνθης. Πέθανε στις 9.1.90.

Αρχιφύλακας ΔΗΜΕΑΣ Χρήστος του Σταύρου. Γεννήθηκε το 1942 στον Ανεμόμυλο Μεσσηνίας. Πέθανε στις 10.1.90.

Αρχιφύλακας ΚΟΥΜΑΣΗΣ Γεώργιος του Λάμπρου. Γεννήθηκε το 1953 στο Κανάλι Πρέβεζας. Πέθανε στις 14.1.90.

**ΚΙΝΗΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ
ΤΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ «ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ» ΕΤΟΥΣ 1989**

ΕΣΟΔΑ

1. Μεταφορά ποσών
έτους 1988 33.195.732
Υπόλοιπο χρήσεως
έτους 1988 14.650.232
Προεισπρ. συνδρομών
έτους 1989 18.545.500
2. Εισπράξεις συνδρομών
έτους 1989 34.004.305
3. Προεισπρ. συνδρομών
έτους 1990 19.392.000

Σύνολο..... 86.592.037

Η Διαχειρίστρια
Αναστασία ΚΑΡΑΜΕΣΙΝΗ
Υπάλλ. με βαθμό Β΄

ΕΞΟΔΑ

1. Δαπάνες έκδοσης πε-
ριοδικού έτους 1989 (1) 45.528.897
2. Υπόλοιπο ποσό για με-
ταφορά στο έτος 1990 41.063.140
Μετρητά στη διαχείριση 80.061

Καταθ. σε τράπεζα (2) 40.983.959

Σύνολο..... 86.592.037

Ο Διευθυντής
Αλέξανδρος ΒΛΑΧΟΣ
Αστυνομός Α΄

1. Στις δαπάνες έκδοσης περιλαμβάνονται η αγορά χάρτου, διαχωρισμοί-μοντάζ, η εκτύπωση και οι μικρο-
δαπάνες.
2. Στις καταθέσεις σε Τράπεζα περιλαμβάνεται το αποθεματικό και οι προεισπράξεις συνδρομών για το
1990, που προορίζονται να καλύψουν τις δαπάνες έκδοσης του περιοδικού για το τρέχον έτος.

Γεράσιμος Α. Κλαουδάτος α.ε.ε.

Κρατίνου 3, 105 51 Αθήνα

Ειδική έκπτωση **20%**
για τους υπαλλήλους
του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης
στα είδη ΣΚΙ

ΟΛΑ ΓΙΑ ΤΟ ΣΠΙΤΙ

«Ο ΠΕΤΡΟΣ»
ΕΠΙΠΛΑ-ΦΩΤΙΣΤΙΚΑ-ΔΩΡΑ

**ΑΓ. ΦΙΛΙΠΠΟΥ 6
ΜΟΝΑΣΤΗΡΑΚΙ**

**☎ 32 17 168
32 15 097**

(Ειδικές τιμές σε αστυνομικούς υπαλλήλους)

ΠΛΟΥΜΗΣ

**ΕΙΣΑΓΩΓΗ-ΕΜΠΟΡΙΑ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ
Ι.Χ.-ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑ, 4x4
TAX FREE**

**ΕΙΔΙΚΕΣ ΤΙΜΕΣ
ΓΙΑ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟΥΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΥΣ**

**Α. ΑΛΕΞΑΝΔΡΑΣ 107
☎ 6460054-6428763
Α. ΑΛΕΞΑΝΔΡΑΣ 128
☎ 6463118
ΑΘΗΝΑ**

● Ο Νομάρχης Αθήνας κ. Νικήτας Κωβαίος σε επιστολή του προς τον υπουργό Δ.Τ. ευχαριστεί για τη διάθεση αστυνομικής δύναμης στο Μέγαρο της Νομαρχίας κατά τον εορτασμό του Πολυτεχνείου.

● Ο κ. Κ. Αγγριδιώτης κάτοικος Δ. Γερμανίας, που κατάγεται από Χειμαδιό του Πύργου Ηλείας, αφού εύχεται για την καινούργια χρονιά τον υπουργό, συγχαίρει για το Δ/τή του Τμήματος Πύργου κ. Κλήτσα, ο οποίος παρέιχε κάθε μορφής συμπαράσταση σε συγχωριανό του, που έχασε νεαρό γιο σε αυτοκινητιστικό δυστύχημα.

● Ο κ. και η κ. Χάγκεν Φλαίσερ ευχαριστούν θερμά τον αρχιφύλακα του Α.Τ. Καπανδριτίου Νικόλαο Κουκουτσέλο για την «ουσιαστική παρουσία του» και βοήθεια κατά τη μεγάλη πυρκαγιά του Αυγούστου, κατά την οποία απειλήθηκε κατοικημένη περιοχή, όπου και το σπίτι τους.

● Ο Νομάρχης Ευβοίας κ. Αθ. Μπούρας με επιστολή προς τον υπουργό Δ.Τ., συγχαίρει τον Αστυν. Δ/ντή Εύβοιας και τους άνδρες του, που συνέβαλαν αποτελεσματικά στην ανεύρεση και διάσωση ομάδας 4 ορειβατών, που το βράδυ της 10.12.89 αποκόπηκαν από την υπόλοιπη ομάδα, με αποτέλεσμα να χάσουν τον προσρισμό τους και να εκτεθούν σε σοβαρούς κινδύνους, λόγω της μορφολογίας του εδάφους και φυσικά της επερχόμενης νύχτας.

● Ο ε.α. αξιωματικός του στρατού κ. Λεωνίδας Παπακωνσταντίνου με επιστολή προς τον αρχηγό της ΕΛ.ΑΣ. ευχαριστεί και ευγνωμονεί τόσο τους Αστυν. Δ/ντές κ.κ. Ανδρέα Κρανίτη και Γιώργο Αναγνώστου για την ευαισθητοποίηση και την άμεση συμπαράστασή τους στην παράκλησή του για παροχή αίματος, καθώς και τους αστυφύλακες Παναγιώτη Παπανικολάου, Διονύσιο Γαβρά, Γρηγόρη Χασαπίδη και Κων/νο Σουλιώτη.

● Η Κεντρική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων Ελλάδος, με επιστολή της προς τον Αρχηγό της ΕΛ.ΑΣ. ευχαριστεί τόσο για την βοήθεια, όσο και για την συνεργασία του προσωπικού της Αστυν. Δ/νσης Μεσσηνίας με τις τοπικές υπηρεσίες της ΚΕΔΚΕ για την πραγματοποίηση του τακτικού της συνεδρίου στις 14-16.12.89.

● Ο Πρόεδρος της Κοινότητας Χειμαδιού Πύργου Ηλείας με επιστολή προς τον υπουργό Δ.Τ. ευχαριστεί τόσο τον Αστυν. Δ/ντή, όσο και το προσωπικό της Δ/νσης, για την προσφορά των 2.500.000 δρχ. προς την οικογένεια του ποδοσφαιριστή Σάκη Μπουλούμπαση, ο οποίος σκοτώθηκε σε τροχαίο δυστύχημα.

● Η Διοικούσα Επιτροπή του Πανελληνίου Ιδρύματος Ευαγγελιστρίας Τήνου, εκφράζει τις ευχαριστίες της προς τα όργανα Ασφαλείας που συμπαραστάθηκαν και φέτος στην ειδική επιτροπή εκποίησης των τιμαλφών αντικειμένων του ιερού ιδρύματος.

● Ο Δ/ντής του Κ.Υ. Καρπάθου, ευχαριστεί και συγχαίρει το Δ/ντή και τους άνδρες του Α.Τ. Καρπάθου για την γρήγορη ανεύρεση κλαπέντων σφραγίδων και μπλοκ της υπηρεσίας του καθώς και τη σύλληψη των ατόμων που τις έκλεψε με σκοπό την αγορά ναρκωτικών ουσιών.

● Ευχαριστίες και ευγνωμοσύνη, εκφράζει με επιστολή της προς τον αρχηγό της ΕΛ.ΑΣ. η οικογένεια του αποθανόντος αστυφύλακα Γιώτη Κων/νου, για την ηθική και υλική βοήθεια που τους παρασχέθηκε από το Σώμα.

● Ο κ. Δημ. Κουντουριώτης με επιστολή προς τον υπουργό Δ.Τ. αισθάνεται την ανάγκη να ευχαριστήσει όλους τους άνδρες του Τμήματος Ασφαλείας Ν. Ιωνίας, οι οποίοι μετά από επίπονες και ολονύκτιες προσπάθειες κατόρθωσαν να βρουν εμπορεύματα αξίας πολλών εκατομ. δρχ., τα οποία είχαν αφαιρέσει δράστες από το κατάστημά του, επί της οδού 28 Οκτωβρίου 10.

● Ο Κων/νος Γκιώνης με επιστολή του εκφράζει τις ευχαριστίες του προς τον Δ/ντή και τους άνδρες του Α.Τ. Αμφίκλειας που ασχολήθηκαν με υπόθεση κλοπής ζώων του. Ιδιαίτερα προς τον αρχιφύλακα Ν. Βαρσομογιάννη, ο οποίος με προσωπικό κίνδυνο κατεδίωξε τους κλέφτες, με αποτέλεσμα να κατασχεθούν τα κλεμμένα ζώα και το αυτοκίνητο των δραστών.

● Ο κ. Γιώργος Ζαχαράκης εκφράζει τις ευχαριστίες του προς τους αστυφύλακες Θεοφάνη και Νικόλαο Μήτσου που υπηρετούν στην Τροχαία Αγγινίου, για το ενδιαφέρον τους και τη συμβολή τους στην εξακρίβωση στοιχείων ταυτότητας αγνώστου οδηγού, υπαίτιου τροχαίου ατυχήματος και υλικών ζημιών που έγιναν σε βάρος του αυτοκινήτου του.

● Ο κ. Χρήστου Νικόλης εκφράζει τις ειλικρινείς ευχαριστίες του προς τον Δ/ντή του Αστυν. Τμήματος Ξυλοκάστρου για τον αρχιφύλακα Γεράσιμο Σπάθη, που υπηρετεί εκεί και ο οποίος του παρέδωσε φάκελο αξίας πολλών χιλιάδων δρχ.

● Ο Διοικητής του Αγίου Όρους κ. Λούλης Κωνσταντίνου, ο Πανελλήνιος Σύλλογος «Οι φίλοι του Αγίου Όρους», η Ιερά Μητρόπολη Χαλκίδας, ο Δήμος Παπάγου Αττικής, ο Σύνδεσμος Απόστρατων - Συντ/χών και Εφέδρων Αστυνομικών Ν. Ευβοίας, καθώς και ο Νομάρχης Ευβοίας κ. Αθανάσιος Μπούρας με επιστολές τους τόσο προς τον υπουργό κ. Μανίκα, όσο και στον Αρχηγό της ΕΛ.ΑΣ., εκφράζουν τα θερμά τους συγχαρητήρια προς τους Αστυν. Δ/ντή και Υποδ/ντή, το Διοικητή και τους αξιωματικούς, αρχιφύλακες και αστυφύλακες του Τμήματος Ασφαλείας για τις ταχύτατες, συντονισμένες και μεθοδευμένες ενέργειές τους, που είχαν σαν αποτέλεσμα να συλληφθούν μέσα σε μια νύχτα οι τέσσερις από τους έξι δράστες της πολύ μεγάλης κλοπής, στη Μονή Λαύρας του Αγίου Όρους και να βρεθούν όλα τα ανυπολόγιστης αξίας κλοπιμαία ιερά κειμήλια.

● Ο Αρχιφύλακας κ. Θόδωρος Καλαμάρης με επιστολή του προς την Αστυνομική Επιθεώρηση εκφράζει τις ευχαριστίες του προς τους συναδέλφους του κ.κ. Ντουράκη και Κατσαβριά τροχονόμους, καθώς και το Δ/ντή του Α.Τ. Στυλίδας για τη βοήθειά τους σε προσωπικό τροχαίο ατύχημα.

● Ο Δικαστικός Επιμελητής κ. Παναγιώτης Γκότσης εκφράζει τη βαθειά του ευγνωμοσύνη στον Γιώργο Μπολιεράκη που υπηρετεί στην Τροχαία Αττικής για την ανεύρεση και παράδοση χαρτοφύλακα με σημαντικά δικόγραφα και χρηματικό ποσό 310.000 δραχμών.

● Το Σωματείο Ιδιοκτητών Αυτοκινήτων - Ψυγείων Δημόσιας Χρήσης Οδικών Μεταφορών «Μέγας Αλέξανδρος» θεωρεί υποχρέωσή του να εκφράσει την ευαρέσκειά του για την άποψη στάση των ανδρών του αστυνομικού τμήματος στον συνοριακό σταθμό Ευζώνων, κατά την ημέρα του αποκλεισμού εισόδου - εξόδου του παραπάνω ση-

μείου. Τονίζει δε την άφογη συνεργασία που είχε με τους αξιωματικούς κ.κ. Ελεύθεριο Χατζηρόδου και Κων. Γιακοβή.

● Η Τ.Ο. Κουφαλιών της Ν.Δ. ευχαριστεί όλους τους άνδρες του τοπικού τμήματος για την άφογη τάξη που κυριάρχησε κατά την εκεί επίσκεψη του Αρχηγού της Ν.Δ. κ. Μητσοτάκη.

● Το Δ.Σ. του Ερασιτέχνη ΟΦΗ, με επιστολή του προς τον Αστυν. Δ/ντή Ηρακλείου, θεωρεί υποχρέωσή του να ευχαριστήσει τόσο τον ίδιο, όσο και τους άνδρες που διατέθηκαν με προθυμία για τη διεξαγωγή του 4ου Διεθνούς Μαραθώνιου Βαρδινογιάννειου Δρόμου, που έγινε με επιτυχία στις 13.11.89.

● Ο κ. Σπύρος Στρατουδάκης ευχαριστεί προσωπικά τους αστυφύλακες Σταμάτη Αυγουστάκη και Θεμιστοκλή Καραπαναγιώτη για την βοήθεια και το ανθρωπινό ενδιαφέρον τους κατά την άμεση μεταφορά του στο Ιπποκράτειο Νοσοκομείο.

● Ο πρέσβης της Ελβετίας στη χώρα μας, με επιστολή προς τον υπουργό κ. Μανίκα εκφράζει τις ευχαριστίες του προς τις αστυνομικές αρχές, για τα μέτρα ασφαλείας που πάρθηκαν κατά τη διάρκεια δεξίωσης που παρέθεσε στο σπίτι του στις 12.10.89, προς τιμήν των συμμετεχόντων στην Ελληνοελβετική συνάντηση νομομαθών.

● Ο Αμερικανός Πρόξενος της Θεσ/νίκης κ. Ντόναλτ Μ. Μίλλερ με επιστολή του προς τον Αστυν. Γενικό Επιθεωρητή Κεντρικής και Δυτικής Μακεδονίας, εκφράζει τις ευχαριστίες και την εκτίμηση του Αμερικανού Πρεσβευτή κ. Σωτήρχου για την άριστη ασφάλεια που παρείχαν οι Έλληνες αστυνομικοί κατά την πρόσφατη επίσκεψή του στην Καβάλα. Ο Πρεσβευτής εντυπωσιάστηκε πολύ με τον επαγγελματισμό όλων των αστυνομικών που ήταν υπεύθυνοι για την ασφάλειά του καθ' όλη την παραμονή του.

● Η κ. Ασπασία Πουλικάκου συνόδός τουριστικού γκρουπ, εκφράζει την ευγνωμοσύνη της και συγχρόνως συγχαίρει για την επαγγελματική επάρκεια, το ήθος και την ευσυνειδησία τους, τους κ.κ. Νίκο Γκαβό και Κώστα Νικολακόπουλο της Τροχαίας Ξυλοκάστρου, για τη συμπαράστασή τους σε τροχαίο ατύχημά της.

● Η κ. Δέσποινα Καρρά από την Καλαμιά Άρτας, με τηλεγράφημά της προς τον Αρχηγό της ΕΛ.ΑΣ. συγχαίρει τους

Κων. Βασιλόπουλο, Γώγο Ιωάννη και Χαράλαμπο Χαραλαμπάκη, όλους της Άμεσης Δράσης Αττικής, για την προσφορά τους σε αίμα, στο ανήλικο παιδί της που πάσχει από αιματολογικό πρόβλημα.

● Η κ. Αναστασία Σαμαρά από τις Σέρρες, σε επιστολή της ευχαριστεί το πλήρωμα του περιπολικού της Άμεσης Δράσης, αποτελούμενο από τους Πασχάλη Τσιμιρίκα και Νικόλαο Αδαμίδα, οι οποίοι μέσα σε χρόνο ρεκόρ μετέφεραν στο νοσοκομείο φίλη της βρισκόμενη σε κρίσιμη κατάσταση, η οποία σώθηκε χάρις την έγκαιρη μεταφορά της και την ευαισθητοποίηση του τηλεφωνή του 100, αστυφύλακα Αθ. Καραθανάση που πρώτος πήρε το μήνυμα.

● Ο Πρόεδρος της Κοινότητας Ναούσης σε επιστολή του, προς τον αρχηγό της ΕΛ.ΑΣ. επαινεί τον υπαστυνόμο Σωτήρη Πανταζή, που εργάστηκε κατά τους θερινούς μήνες ως Δ/ντής του Α.Σ. Τάξης Νάουσας επιδεικνύοντας εργατικότητα και δικαιοσύνη, χαρακτηριστικά που φάνηκαν όχι μόνο στην εξυπηρέτηση των κατοίκων της Κοινότητας, αλλά και των ξένων επισκεπτών της. Επίσης, τονίζονται, οι αρετές του Νικόλαου Στεφάνου κατά την ίδια περίοδο.

● Ο κ. Γιώργος Ζαχαράκης κάτοικος Αγρινίου συγχαίρει το Δ/ντή της Τροχαίας Αγρινίου για τους άνδρες του κ.κ. Φάνη Διαμάντη και Νικόλαο Μήτσου για τη συμπαράστασή τους στην επίλυση τροχαίου προβλήματός του.

● Οι Πρόεδροι των Κοινοτήτων Βαρνάβα - Πολυδενδρίου - Αφιδνών και Καλάμου με επιστολή προς τον Δ/ντή του Α.Τ. Καπανδριτίου ευχαριστούν για την μέχρι τώρα καλή τους συνεργασία, που έχει σαν αποτέλεσμα τη μείωση των κλοπών στην περιοχή, και την εξαφάνιση περιστατικών αυθαίρετης δόμησης. Τονίζουν την καλή αστυνόμευση της περιοχής συγκριτικά με άλλες.

● Ο κ. Ανδρέας Αληγιάννης ευχαριστεί τον υπαστυνόμο Α' Μιχάλη Νικήτα και τους αστυφύλακες Παναγιώτη Δανίκα και Ευστάθιο Κωνσταντόπουλο, όλους της Άμεσης Δράσης Αττικής, για την προσφορά τους σε αίμα, προσκειμένου να υποβληθεί σε σοβαρή εγχείρηση.

● Αρχιφύλακα Κωνσταντίνο Γεωργατζά (ΣΤ' Α.Τ. Θεσσαλονίκης): Απαντώντας στην επιστολή σας, σας γνωρίζουμε ότι για τη χορήγηση του χρονοεπιδόματος 52%, απαιτείται η συμπλήρωση του εικοστού πέμπτου έτους υπηρεσίας στην Αστυνομία και το Στρατό.

ΕΜΠΟΡΟΡΑΠΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ

ΑΠΑΝ. ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΑ ΕΙΔΗ

(Γ.ΤΟΓΚΑ)

A.K.B. ΚΟΣΣΥΒΑ

ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ 26 - ΑΘΗΝΑΙ ΤΗΛ. 36.32.438

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΣΤΑ ΑΝΗΛΙΚΑ ΠΑΙΔΙΑ ΔΟΛΟΦΟΝΗΘΕΝΤΑ ΣΥΝΑΔΕΛΦΟΥ

Τις πρωινές ώρες της 5.11.89 ο άτυχος αστυφύλακας ΤΣΑΤΑΛΜΠΑΣΙ-ΔΗΣ Βασίλειος του Μιχαήλ ετών 43,

που υπηρετούσε στο Αστυνομικό Τμήμα Χρυσούπολης Καβάλας και η σύζυγός του Μαρία ετών 36, δολοφονήθηκαν άγρια, στο 8ο χιλιόμετρο Ε.Ο. Αλεξανδρούπολης - Ν. Γέφυρας Έβρου, από άγνωστο δράστη, που τους πυροβόλησε με κυνηγετικό όπλο μέσα στο Ι.Χ. αυτοκίνητο στο οποίο επέβαιναν μόνοι τους με προορισμό τη

γενέτειρα του αστυφύλακα (Νίνα Αλεξανδρούπολης).

Οι δολοφονηθέντες εστερούντο περιουσιακών στοιχείων και άφησαν στη ζωή δύο (2) ανήλικα παιδιά ηλικίας 15 και 12 ετών. Τη συντήρηση και προστασία των ορφανών ανέλαβε η γιαγιά τους (από μητέρα), η οποία στερείται πόρων και είναι αναγκασμένη να διαμένει μαζί τους με ενοίκιο.

Οι συνάδελφοι όμως του αδικοχμένου αστυφύλακα δεν άφησαν τα δύο ορφανά στην τύχη τους. Σε προαιρετικό έρανο που πραγματοποιήσαν οι υπηρεσίες τις Μακεδονίας, Θράκης και Θεσσαλίας συγκεντρώθηκε το ποσό των 7.153.410 δρχ. για την ενίσχυση των δύο ορφανών ανηλίκων παιδιών.

Επίσης από τον Ειδικό Λογαριασμό της Δ/σης Δημοσίων Σχέσεων/ΥΔΤ αποφασίστηκε η ενίσχυση των δύο ορφανών παιδιών με το ποσό των 100.000 δρχ.

Από τα συγκεντρωθέντα χρήματα τα 5,5 εκατομμύρια κατατέθηκαν σε κλειστό λογαριασμό στην ΕΤΒΑ και τα υπόλοιπα αποδόθηκαν, παρουσία των παιδιών, στον ορισθέντα με εισαγγελική απόφαση Επίτροπό τους κ. ΚΑΤΣΙ-ΚΑ Ιωάννη, κάτοικο Χρυσούπολης, στο σπίτι του οποίου διαμένουν σήμερα τα παιδιά.

75η ΕΠΕΤΕΙΟΣ ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ ΤΟΥ ARTHUR TROOP

Ποιος είναι ο άνθρωπος αυτός; Δεν έχει ούτε ηρωικό, ούτε πομπώδη χαρακτήρα. Είναι ο ιδρυτής της IPA. Ίσως υπάρχουν μερικοί που σχεδόν τον έχουν ξεχάσει. Για όσους τον ξέρουν προσωπικά είναι ένας άνθρωπος αξιαγάπητος, αθόρυβος και πολύ μετρίοφρονας.

Ο ARTHUR TROOP γεννήθηκε στις 15 Δεκεμβρίου 1914 στο Λίνκολν (Κεντρική Αγγλία). Εκεί πέρασε την παιδική και σχολική του ηλικία. Από το Δεκέμβριο του 1928 ήταν μαθητευόμενος μηχανικός αυτοκινήτων μέχρι που ανέπτυξε άλλα ενδιαφέροντα. Σπόδασε οικονομικά και κοινωνιολογία. Επιπλέον αφοσιώθηκε και με τη μελέτη της Ιστορίας της Ρωσίας. Το αποτέλεσμα ήταν η απόκτηση διπλώματος πολιτικής οικονομίας και η συμμετοχή του σε εκπαιδευτικό ταξίδι με υποτροφία στη Μόσχα και το Λένινγκ-

κραντ. Στη συνέχεια ο ARTHUR εργάστηκε για ένα χρόνο στην Αγροτική Σχολή "VALE OF EVESHAM".

Στις 19.6.1936 ο ARTHUR TROOP κατατάχθηκε στην Αστυνομία του LINCOLNSHIRE. Τοποθετήθηκε στο Τμήμα Τροχαίας. Κατά τη διάρκεια του πολέμου έγινε καθηγητής Πολιτικής Άμυνας και προήχθη στο βαθμό του Αρχιφύλακα. Για τις υπηρεσίες του, του απενεμήθη το μετάλλιο Άμυνας (DEFENCE MEDAL).

Μετά τον πόλεμο συνέλαβε την ιδέα της ίδρυσης μιας παγκόσμιας ένωσης αστυνομικών στην υπηρεσία της φιλίας. Ο ARTHUR TROOP λέει σήμερα: «Με χαρακτήρισαν τρελλό». Μεταξύ 1948 και 1949 είχε πολλές επαφές με συναδέλφους και δημοσίευσε σχετικά άρθρα στο περιοδικό "POLICE REVIEW". Έτσι στις 1.1.1950 ιδρύθηκε η διεθνής ένωση αστυνομικών (INTERNATIONAL POLI-

ΕΝΑΣ «ΙΚΑΡΟΣ» ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟΣ

Πρόκειται για το συνάδελφο αστυφύλακα Γιώργο Ηλιόπουλο, που υπηρετεί στον Α.Σ. Μελίτης Φλώρινας. Ο συνάδελφος τις ελεύθερες ώρες του «πετάει» στους αιθέρους με ένα μικρό, ελαφρύ αεροσκάφος, που ανήκει στην κατηγορία των Υπερελαφρών (ULTRA LIGHT). Τα αεροσκάφη αυτά έχουν πολλά πλεονεκτήματα: οικονομικά και πτητικά.

Συγκεκριμένα δεν απαιτούν αεροδιάδρομο για απο-προσγείωση. Είναι αρκετό και ένα χωράφι μικρότερου μήκους των 100 μέτρων.

Δεν χρειάζονται υπόστεγα για στέγασή γιατί από-συναρμολογούνται σε λίγα λεπτά και μεταφέρονται σε τρέιλερς. Έχουν βάρος 150 κιλών. Διαθέτουν βαλιστικά αλεξίπτωτα που σε περίπτωση κινδύνου κρατάνε το σκάφος μαζί με το χειριστή, ενώ έχει καλό βαθμό καθόδου (7 προς 1), που σημαίνει ότι χάνοντας ένα μέτρο ύψους προχωρεί επτά οριζόντια.

Επίσης κατασκευάζεται στη χώρα μας και κοστίζει ένα εκατομμύριο δραχμές, ενώ έχει εύκολη εκπαίδευση στον χειρισμό.

Είναι ιδανικό για εναέρια επιτήρηση οδικών δικτύων, οικισμών, δασών, νησιών, λιμνών, εκτάσεων, ευπαθών στόχων, γιατί πετάει με μικρή ταχύτητα και διανύει πολλά χιλιόμετρα με ελάχιστα καύσιμα.

Σημειώνεται ότι χρησιμοποιείται από αστυνομικές και άλλες υπηρεσίες πολλών ευρωπαϊκών χωρών.

Ο Γιώργος Ηλιόπουλος άρχισε να ασχολείται με τα παραπάνω σκάφη, τον Απρίλη του '89 και τον Μάιο είχε κιάλας πραγματοποιήσει τις πρώτες του πτήσεις.

Από τότε και μέχρι σήμερα συνεχίζει καθημερινά την πτητική του δραστηριότητα, που του προσφέρει εμπειρία και διασκέδαση.

CE ASSOCIATION). Το "SERVO PER AMIKECO" ακούστηκε παντού. Ο ARTHUR TROOP έγινε ο πρώτος Γενικός Γραμματέας.

Τον Ιούνιο του 1965 καταχωρήθηκε στη λίστα των ατόμων που τιμούν τα γενέθλια της βασίλισσας και του απενεμήθη το μετάλλιο "BRITISH EMPIRE MEDAL" ως αναγνώριση της πρωτοβουλίας του για την ίδρυση της IPA.

Στις 18.6.1965 ύστερα από 30 χρόνια υπηρεσίας αποστρατεύθηκε και του απενεμήθη το μετάλλιο καλής συμπεριφοράς κι ευδοκίμου υπηρεσίας (GOOD CONDUCT AND LONG SERVICE MEDAL). Έκτοτε αφοσιώθηκε αποκλειστικά στη IPA.

Δεν παρέλειψε όμως να προσφέρει και τις υπηρεσίες του στην κοινωνία. Από το 1966 μέχρι το 1979 εργάστηκε για την αρωγή των τυφλών και αναξιοπαθούντων.

Κατά τη διάρκεια του 11ου Παγκοσμίου Συνεδρίου στο Παρίσι του απενεμήθη το χρυσό μετάλλιο τιμής.

Σήμερα ο ARTHUR TROOP ζει με τη σύζυγό του στο Λίνκολν. Το ζευγάρι ποτέ δεν βρήκε την ησυχία του. Το 1990 έχει μια διπλή επέτειο. Η IPA γίνεταί 40 χρόνια! Στις 22.6.90 το ζευγάρι γιορτάζει τη χρυσή επέτειο των γάμων του.

Στα πλαίσια της διπλής αυτής επετείου η τοπική διοίκηση της IPA του LINCOLNSHIRE οργανώνει εορταστικές εκδηλώσεις από 16 μέχρι 23.6.1990. Αποκορύφωμα των εκδηλώσεων θα είναι η δοξολογία στον καθεδρικό ναό του Λίνκολν με την παρουσία του Αρχιεπισκόπου και του Πρύτανη του Πανεπιστημίου και μια γιορτή στο SEKNES, που είναι ο πραγματικός τόπος γέννησης της IPA. Η εβδομάδα φιλίας θα κλείσει με χοροεσπερίδα.

Πραγματοποιήθηκε πρόσφατα το κόψιμο της Πρωτοχρονιάτικης πίτας, της τοπικής διοίκησης Αχαΐας της Ι.Ρ.Α. στη λέσχη της Αστυν. Δ/σης Αχαΐας.

Στην εκδήλωση επικράτησε εγκάρδια ατμόσφαιρα και οι συνάδελφοι είχαν την ευκαιρία να ανταλλάξουν απόψεις πάνω σε γενικότερα θέματα. Παραβρέθηκαν ο Γ' Γενικός Επιθεωρητής Αστυνομίας, Υποστράτηγος κ. ΤΣΟΥΝΗΣ Φώτιος, ο Επιθεωρητής Αστυνομίας Δυτικής Ελλάδας, Ταξίαρχος κ. ΚΟΡΜΠΑΣ Άγγελος, ο Αναπληρωτής Διευθυντής της Αστυν. Δ/σης Αχαΐας, Αστυνομικός Δ/τής κ. ΚΑΚΑΒΟΥΛΑΣ Αχιλλέας, οι Αστυνομικοί Δ/τές κ.κ. ΤΣΑΟΥΣΗΣ Δημήτριος και ΛΕΠΙΔΑΣ Δημήτριος, πολλοί ανώτεροι και κατώτεροι Αστυνομικοί με τις οικογένειές τους και πολλοί φίλοι.

ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΕΣ ΩΡΕΣ

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ

- Επανάσταση, εξέγερση. - Το «διότι» των αρχαίων.
- Σύνολο έξι μονάδων. - Αυτό μπορείτε να το πλησιάσετε ή να το αποκτήσετε.
- Θεριστική βολή αυτόματου όπλου. - Ανώτερη.
- Ειδικός σύνδεσμος. - Το προσεχές, που πρόκειται να έρθει.
- Λέρα, λεκές. - Γεμίζει το... στομάχι μας. - Μόριο ορκωτικό.
- Οπτικές ψευδαισθήσεις, οπασίες. - Ήταν στην καταγωγή... ο Έκτορας.
- Μουσική νότα. - Προσωρινός, παροδικός.
- Καρπός συκαμιάς. - Πλήρη, αέ-
ραια. - Είδος πολύτιμου ξύλου (πα-
λιά γραφή, ξεν.).

- Αποτελούν τρόπο χρηματικής εξό-
φλησης. - Έχω απάνω μου, μετα-
φέρω.
- Προϊόν του γάλατος κι αυτό. - Μια
από τις πολλές της... κεφαλής. -
Βελγική πόλη.
- Επιφώνημα... κεφιού. - Γαβάθα,
μεγάλο πήλινο πιάτο.
- Βοηθητικό ρήμα. - Είδος γλυκί-
σματος.
- Ήμερες, ήπιες. - Στενό πέρασμα
σε κορυφές βουνού.

ΚΑΘΕΤΑ

- Ψωμί λίγο και... σκληρό.
- Βγάζει τον άρρωστο... από το νο-
σοκομείο. - Πρόθεση... υπεράσπι-
σης.
- Σήψη, αποσύνθεση. - Η κάτοικος
ενός νησιού μας.
- Χρονικό επίρρημα. - Σφοδρές επι-
θυμίες, λαχτάρες. - Πρόθεση.

- Και άλλα... σύντομα. - Το... πατά-
με. - Ρωσικό πρακτορείο ειδήσεων
(αρχικά).
- Οργανωμένες πολιτείες. - Τροπικό
επίρρημα.
- Μεγάλος Γερμανός μουσικός. -
Δύστυχα, κακόμοιρα.
- Το επώνυμο δυο Ρώσων αξιωματι-
κών, που υποκίνησαν επανάσταση
στην Ελλάδα πριν το 1821. - Η
πρωτεύουσα της Φιλανδίας.
- Μεγάλο νησί του Ινδικού Ωκεα-
νού. - Όμορφο συναίσθημα.
- Έδαφος που δεν καρποφορεί
(μψ.). - Όσπρια κι αυτές.
- Το νόμισμα της Ιαπωνίας. - Συμπε-
ρασματικός σύνδεσμος. - Πήγαине,
άντε.
- Άφοβα, θαρραλέα. - Η γυναίκα
του Δία (μυθ.). - ... Πατσίνο: γυν-
στός Αμερικανός ηθοποιός.
- Ρεύση, τρέξιμο. - Πολύ βαριά.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1										●			
2						●							
3					●								
4				●									●
5							●				●		
6								●					
7			●									●	
8						●				●			
9		●							●				
10					●						●		
11				●								●	
12	●						●						●
13						●							

ΛΥΣΕΙΣ

ΑΛ. 13. ΡΟΗ. - ΑΣΗΚΟΤΑ.
- ΟΣΤΕ. - ΑΜΕ. 12. ΑΤΡΟΜΑ. - ΗΡΑ.
ΧΑΡΑ. 10. ΣΤΕΙΡΟ. - ΦΑΚΕΣ. 11. ΓΙΕΝ.
8. ΟΡΑΦΟ. - ΕΑΣΙΝΚΙ. 9. ΣΟΥΜΑΤΡΑ.
6. ΚΡΑΤΗ. - ΕΤΙ. 7. ΜΠΑΧ. - ΑΜΟΙΡΑ.
ΙΜΕΡΟΙ. - ΜΕ. 5. ΚΑ. - ΕΔΑΦΟΣ. - ΤΑΣ.
ΥΠΕΡ. 3. ΣΑΠΙΑ. - ΥΑΡΑΙΑ. 4. ΝΑΗ.
- 1. ΕΠΟΚΟΜΜΑΤΟ. 2. ΕΙΤΗΡΙΟ.

ΚΑΘΕΤΑ

ΚΡΕΜΑ. 13. ΠΡΑΞ. - ΔΙΑΣΕΝΟ.
ΑΤ. 11. ΟΠΑ. - ΤΕΝΑΚΑ. 12. ΕΙΜΑΙ.
9. ΔΟΞΕΙΣ. - ΦΕΡΩ. 10. ΤΥΡΗ. - ΤΡΙΧΑ.
ΕΦΗΜΕΡΟΣ. 8. ΜΟΥΡΟ. - ΟΥΑ. - ΤΗΚ.
- ΜΑ. 6. ΟΡΑΜΑΤΑ. - ΤΡΩΑΣ. 7. ΜΙ.
ΟΤΙ. - ΕΡΧΟΜΕΝΟ. 5. ΚΗΝΙΔΑ. - ΦΑΙ.
ΠΡΟΡΙΤΟ. 3. ΡΙΠΗ. - ΚΑΝΥΤΕΡΗ. 4.
- 1. ΕΞΗΚΚΟΜΟΣ. - ΓΑΡ. 2. ΕΞΑΔΑ.

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ

SPORTATION.
24. SAFETY 25. CAUTION 26. TRAN-
ZONE 22. EVACUATION 23. LISTEN
20. RESPONSIBILITY 21. LOADING
BOARD 18. ALERT 19. COURTEOUS
GHT LINE 15. WALK 16. EXIT 17.
EMERGENCY 13. WINDOW 14. STRAI-
RULE 10. HANDRAIL 11. SEAT 12.
7. PASSENGER 8. CROSSWALK 9.
BUS 4. DRIVER 5. SIDEWALK 6. QUIET
1. HORSEPLAY 2. YELLOW 3. SCHOOL
SAFETY FILL-IN
SCHOOL BUS

SCHOOL BUS SAFETY FILL-IN

The words below relate to school bus safety.
Can you fill in the blanks?

1. HOR ____ E ____ LAY
2. Y ____ LL ____ W
3. ____ CHO ____ / B ____ S
4. D ____ IV ____ R
5. S ____ D ____ W ____ K
6. Q ____ IE ____
7. PAS ____ G ____ R
8. ____ ROSS ____ A ____
9. R ____ LE
10. H ____ DRA ____ L
11. S ____ A ____
12. E ____ ERG ____ NC ____
13. W ____ N ____ W
14. STR ____ I ____ T / L ____ E
15. ____ LK
16. ____ XIT
17. B ____ ARD
18. A ____ E ____ T
19. CO ____ R ____ E ____ US
20. ____ E ____ PON ____ B ____ LI ____ Y
21. ____ OA ____ N ____ / Z ____ E
22. E ____ AC ____ A ____ N
23. LI ____ T ____ N
24. ____ AF ____ Y
25. C ____ UTI ____ N
26. T ____ NS ____ O ____ TA ____ I ____ N

Η ΕΥΑΙΣΘΗΣΙΑ ΤΩΝ ΤΡΟΧΟΝΟΜΩΝ ΜΑΣ

Άλλη μια αξιέπαινη πράξη τροχονόμων απέσπασε τους επαίνους της Ελληνικής Φιλοζωικής Εταιρίας και έδωσε το καλό παράδειγμα σε όλους μας για την προστασία των μικρών ή μεγάλων ανυπεράσπιστων ζώων.

Από την κ. Φαίη Σταυρινούδη, μέλος του Δ.Σ. της Ελληνικής Φιλοζωικής Εταιρίας πήραμε και δημοσιεύουμε την παρακάτω επιστολή.

«Στις 30 Δεκεμβρίου» γράφει η κ. Σταυρινούδη, «γύρω στις 6 το απόγευμα και στον κόμβο Βασ. Σοφίας και Αλεξάνδρας, ένα γατάκι διασχίζει το

δρόμο. Αλλά κάπου στο μέσο, τρομοκρατείται από τα αυτοκίνητα και μένει ξαφνικά ακίνητο στην άσφαλτο περιμένοντας το τέλος του. Ευτυχώς εκείνη τη στιγμή το σωτήριο χέρι του τροχονόμου σταματάει την κυκλοφορία και με τη βοήθεια συναδέλφου του το γατάκι μεταφέρεται απέναντι, σώο και τυχερό, γιατί βρήκε ένα καλό αφεντικό και ένα καλό σπίτι. Η Ελληνική Φιλοζωική Εταιρία θεωρεί υποχρέωσή της να συγχαρεί μέσω του περιοδικού σας, γνωστού για τα φιλοζωικά του αισθήματα, τους δύο τροχονόμους Δημήτριο Νικολάου και Κωνσταντίνο Τρίμπο της Τροχαίας Καισαριανής. Και εύχεται η πράξη τους αυτή να γίνει παράδειγμα προς μίμηση».

ΕΛΛΗΝΑΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟΣ ΣΤΟ ΒΙΒΛΙΟ «ΓΚΙΝΕΣ»

Ένα καταπληκτικό παγκόσμιο ρεκόρ που πέτυχε πρόσφατα ο Έλληνας Αστυφύλακας **Βασίλης ΣΠΥΡΟΥ** καταχωρήθηκε στο Βιβλίο «ΓΚΙΝΕΣ».

Συγκεκριμένα, πρόκειται για το νέο παγκόσμιο ρεκόρ συνεχών βυθίσεων σε δίζυγο, που πέτυχε στους πανευρωπαϊκούς αγώνες «μπόντι-μπίντινγκ» WABBA, ο 32χρονος Αθηναίος αστυφύλακας Βασίλης Σπύρου. Πραγματοποίησε 243 συνεχείς

βυθίσεις, χωρίς διακοπή, επί 40 λεπτά, καταρρίπτοντας το προηγούμενο παγκόσμιο ρεκόρ του Άγγλου Τόμι Γκίλμπερτ με 220 βυθίσεις, που κατείχε από την 1 Ιουνίου 1978. Οι πανευρωπαϊκοί αυτοί αγώνες έγιναν στην Αθήνα στις 14.6.87 και είχαν λάβει μέρος 50 πρωταθλητές του είδους από 12 χώρες της Ευρώπης.

Είναι η δεύτερη φορά που Έλληνας αθλητής καταχωρείται στο βιβλίο «ΓΚΙΝΕΣ», μετά τον υπερμαραθωνοδρόμο μας μεγάλων αποστάσεων Γιάννη ΚΟΥΡΟ.

Ο Βασίλης ΣΠΥΡΟΥ γεννήθηκε στις

18.3.58 στην Αθήνα. Από την ηλικία των 16 ετών άρχισε να ασχολείται με το μπόντι-μπίντινγκ και με τον αθλητισμό γενικότερα. Το 1979 βγήκε 3ος σε αγώνες σωματικής διάπλασης (Μίστερ Ελλάς).

Το 1980 κατατάχθηκε στην ΕΛ.ΑΣ., αθλούμενος αδιάκοπα τις ώρες που δεν είχε υπηρεσία. Τα επόμενα χρόνια εγκατέλειψε το επιδειξιακό μπόντι-μπίντινγκ και ασχολήθηκε με το δυναμικό.

Σήμερα ο αστυφύλακας Σπύρου υπηρετεί στο ΙΑ΄ Α.Τ. Αθηνών και παράλληλα με τα υπηρεσιακά του καθήκοντα έχει σαν επόμενο στόχο τη βελτίωση του παγκόσμιου ρεκόρ και για το σκοπό αυτό τις ελεύθερες ώρες του γυμνάζεται καθημερινά με βάρη, τρέξιμο, ενόργανη και ανόργανη γυμναστική και με άλλες ασκήσεις σωματοδομικής.

Το περιοδικό μας αισθάνεται την ανάγκη να συγχαρεί το συνάδελφο Βασίλη Σπύρου για την επιτυχία του αυτή που τιμά όχι μόνο τον ίδιο αλλά και όλο το Σώμα της Ελληνικής Αστυνομίας και του εύχεται επιτυχία στους επόμενους στόχους του.

ΕΝΑΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟΣ «ΜΙΚΡΟΥΠΕΡΑΣΠΙΣΤΗΣ» ΤΗΣ ΦΥΣΗΣ

«...η αλλαγή των κλιματολογικών συνθηκών, τόσο στην όμορφη χώρα μας, όσο και στον κόσμο ολόκληρο, είναι εμφανής. Οι εποχές του χρόνου έχουν αλλοιωθεί και βρίσκονται σε σύγχυση! Η τεχνολογική πρόοδος έχει αλλάξει πολλά πράγματα και έχει επηρεάσει αρνητικά στη φύση και το ζωικό και το φυτικό κόσμο. Όμως η φύση «αμύνεται» με όλη της τη δύναμη, για να διατηρήσει τη μαγεία της δημιουργίας αγνή και ανέπαφη. Αυτό το φαινόμενο με οδήγησε στο να δημιουργήσω αυτή τη σειρά, σα διαμαρτυρία απέναντι σε όλα τα αίτια που καταστρέφουν αυτό το περιβάλλον».

Μ' αυτά τα λόγια υποδεχόταν τους επισκέπτες της Έκθεσής του ο Αστυφύλακας Κυριάκος Παπαδόπουλος του Α.Τ. Έδεσσας, που αυτοαποκαλείται «μικροϋπερασπιστής» της ελληνικής φύσης. Ο ευαίσθητος ερασιτέχνης φωτογράφος συνάδελφος, σε μια θαυμάσια τεχνική, αποδίδει την ομορφιά της φύσης αποκαλύπτοντας ένα κόσμο ατέλειωτα και ασύγκριτα ελκυστικό. Η πανδαισία των χρωμάτων και η ποικιλία των σχημάτων στις φωτογραφίες του μεταφέρουν στο χώρο των ονείρων και του παραμυθιού.

Την Έκθεση Φωτογραφίας του Αστυφύλακα Παπαδόπουλου, με θέμα «Περιβάλλον και Ζωή», διοργάνωσε ο Φιλοπρόοδος Σύλλογος Έδεσσας «Μέγας Αλέξανδρος» και την επισκέφθηκε πολύς κόσμος, ο οποίος εκφράστηκε (καθώς και ο τοπικός τύπος) με τα ευμενέστερα και κολακευτικότερα σχόλια.

ΑΞΙΕΠΑΙΝΗ Η ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΤΗΣ Α.Δ. ΗΛΕΙΑΣ

Μια αξιέπαινη πρωτοβουλία ανέπτυξε η Αστυνομική Διεύθυνση Ηλείας πρόσφατα στον Πύργο Ηλείας. Συγκεκριμένα η Αστυν. Διεύθυνση Ηλείας διοργάνωσε ποδοσφαιρικό αγώνα μεταξύ των αστυνομικών της Ηλείας και της Αχαΐας, με σκοπό οι εισπράξεις του αγώνα να διατεθούν εξ ολοκλήρου στην οικογένεια του αδικοχαμένου σε τροχαίο ατύχημα, ποδοσφαιριστή του Πανηλειακού, Σάκη Μπουλούμπαση.

Η πρωτοβουλία αυτή των αστυνομικών

απέδειξε και στην πράξη ότι ο ρόλος της Αστυνομίας δεν είναι μόνο η αστυνόμευση αλλά και η προσφορά στο κοινωνικό σύνολο και, γενικότερα, η κοινωνική συμμετοχή.

Στην προσπάθεια αυτή ανταποκρίθηκε ο φίλαθλος και μη κόσμος της Ηλείας, με αποτέλεσμα να συγκεντρωθεί το ποσό των δύομιση εκατομμυρίων δραχμών.

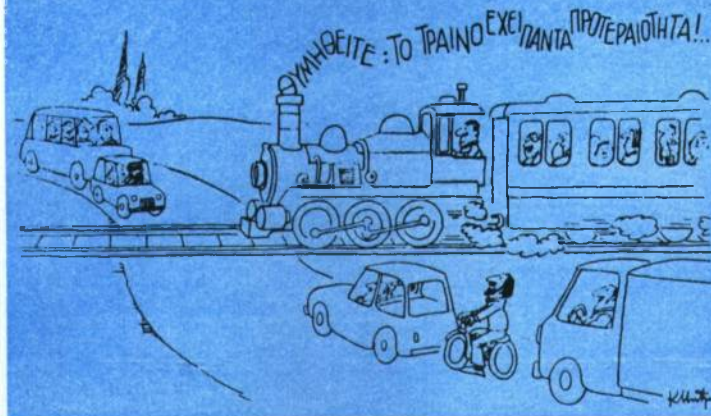
Στο αγωνιστικό τώρα μέρος είχαμε νίκη της Αστυν. Διεύθυνσης Αχαΐας με σκορ 3-2.

Στη νικήτρια ομάδα απονεμήθηκε κύπελλο, που είχε αθλοθετήσει ο

Οδοντιατρικός Σύλλογος Πύργου.

Τα έξοδα της έκδοσης των εισιτηρίων και των προσκλήσεων, όπως και διάφορα άλλα μικροέξοδα, καλύφθηκαν από το προσωπικό της Αστυν. Διεύθυνσης Ηλείας, ώστε το ποσόν που συγκεντρώθηκε από την πώληση των εισιτηρίων να παραδοθεί ακέραιο στην οικογένεια του άτυχου ποδοσφαιριστή.

Η παράδοση των χρημάτων στον πατέρα του ΜΠΟΥΛΟΥΜΠΑΣΗ έγινε στα γραφεία της Αστυν. Δ/σης Ηλείας σε μια σεμνή τελετή από τον Αστυν. Δ/ντή κ. Χρ. Κλίτσα.

ΠΙΝΑΚΙΔΕΣ ΤΡΟΧΑΙΑΣ ΚΑΙ ΧΕΙΡΙΣΜΟΙ ΠΟΥ ΣΩΖΟΥΝ

Είναι πάρα πολλά τα τροχαία ατυχήματα που γίνονται κάθε χρόνο στους ελληνικούς δρόμους, με χιλιάδες τραυματίες, μερικές εκατοντάδες νεκρούς και πάμπολλες υλικές ζημιές.

Πολλά απ' τα ατυχήματα αυτά γίνονται δυστυχώς, σε επικίνδυνες θέσεις των δρόμων μας, παρά την ύπαρξη προειδοποιητικών πινακίδων με τα διεθνή σήματα του ΚΟΚ, που μιλούν στους οδηγούς.

— Αιτία η αδιαφορία των οδηγών μας στα μηνύματα των σημάτων αυτών, καθώς και η άγνοια των χειρισμών που πρέπει να κάνουν οι οδηγοί στο αντίκρουσμά τους για να αποφύγουν τους κινδύνους.

— Οι χειρισμοί αυτοί φαίνονται αυτονόητοι, όμως τα ατυχήματα δείχνουν, πως όσο απλοί και αν είναι, λείπει στους οδηγούς η βασική πληροφόρηση, που σε πολλές περιπτώσεις θα έσωζε.

— Στο σύνολό τους παραμένουν οι απλοί αυτοί χειρισμοί άγνωστοι για πολλούς από τους οδηγούς μας, που εκτός από την ονομασία των σημάτων δεν τους πληροφορήθηκαν ποτέ συστηματικά και πιθανώς ούτε εξετάστηκαν σ' αυτούς, όταν πήραν την άδεια οδήγησης.

Με τη βεβαιότητα πως θα συμβάλλουμε θετικά στην οδική ασφάλεια, αρχίζουμε από το τεύχος αυτό να δημοσιεύουμε μια σειρά για τους βασικούς αυτούς απλούς χειρισμούς που πρέπει να γίνονται από κάθε οδηγό στο αντίκρουσμα των πιο συχνών σημάτων. Αποτελούν αποσπάσματα απ' το βιβλίο του συγκοινωνιολόγου Οδυσσέα Παπαδάκη «Οι πινακίδες των δρόμων σώζουν... μάθε τις έγκαιρα».

— Οι συγκρούσεις αυτοκινήτων με διερχόμενες αμαξοστοιχίες σε ισόπεδες σιδηροδρομικές διαβάσεις είναι συ-

χνές και τραγικές στους δρόμους μας. Κατά το παρελθόν έτος οι αριθμοί ήσαν συγκλονιστικοί.

Η ύπαρξη πολλαπλών σημάτων στις θέσεις αυτές (7-8) τόσο δεξιά όσο και αριστερά στην κάθε πρόσβαση δρόμου σε ισόπεδη σιδηροδρομική διάβαση δεν αποτελεί διακόσμηση, αλλά αποβλέπει στο να μεταβιβάσει με επιμονή στον κάθε οδηγό μηνύματα σοβαρών κινδύνων για να κάνει τους σωστούς χειρισμούς, ώστε να αποφύγει τον όλεθρο, με βάση τη διεθνή εμπειρία.

Με την πολλαπλή αυτή σήμανση τα συχνά αυτά ατυχήματα στις ισόπεδες σιδηροδρομικές διαβάσεις των δρόμων μας είναι αδιανόητα! Μοναδική αιτία η αδιαφορία των οδηγών στα μηνύματα των σημάτων καθώς και η πλήρης άγνοια των χειρισμών που πρέπει να κάνουν στο αντίκρουσμά τους και μάλιστα σε βαθμό αυτοματισμού.

Οι χειρισμοί αυτοί είναι απλοί, αλλά και απαραίτητοι και σωτήριοι:

Περιορισμός ταχύτητας, άφημα του γκαζιού, άνοιγμα του παραθύρου και ελάττωση της έντασης του ραδιοφώνου για να ακουσθεί καλύτερα τυχόν αμαξοστοιχία που πλησιάζει, ένταση προσοχής, κατάσταση μεγάλης ετοιμότητας για να μπορέσει να σταματήσει το όχημα πριν από τη σιδηροδρομική διάβαση, αν είναι κατεβασμένα ή κατεβαίνουν τα κάγκελα (δρύφακτα) ή αν περνά τρένο, που έχει πάντα προτεραιότητα, προσεκτικός έλεγχος πριν από το πέρασμα των σιδηροτροχιών, όχι προσπεράσματα ή σταθμεύσεις σε τέτοιες θέσεις, αποφυγή καθυστέρησης και προσοχή να μην σβήσει η μηχανή επάνω στις διαβάσεις.

Μ' αυτούς τους χειρισμούς οι ισόπεδες σιδηροδρομικές διαβάσεις είναι ακίνδυνες.

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΚΟΠΗΣ ΒΑΣΙΛΟΠΙΤΑΣ

Με τη συμμετοχή του υπουργού Δημόσιας Τάξης κ. ΜΑΝΙΚΑ Δημ., έγινε επίσημη εκδήλωση κοπής της Πρωτοχρονιάτικης πίτας της Α.Δ. Ηρακλείου σε κεντρικό ξενοδοχείο του Ηρακλείου Κρήτης. Παραβρέθηκαν ο Β' Υπαρχηγός ΕΛ.ΑΣ. αντιστράτηγος κ. ΤΑΣΑΚΟΣ Κων., ο Β' Γενικός Επιθεωρητής της ΕΛ.ΑΣ. υποστράτηγος κ. ΚΑΛΑΤΖΗΣ Διον., ο Επιθεωρητής Αστυνομίας Κρήτης, ταξίαρχος κ. ΣΦΗΚΑΣ Δημ., ο Αστυν. Δ/ντής Ηρακλείου κ. ΦΕΛΕΣΑΚΗΣ Ι. και αντιπροσωπείες αστυνομικού και πολιτικού προσωπικού από όλες τις υπηρεσίες του νομού.

Εξ άλλου, σε ανάλογη εκδήλωση έγινε η κοπή της Πρωτοχρονιάτικης πίτας της Α.Δ. Καστοριάς, στη Λέσχη Αστυνομίας Καστοριάς.

Στην εκδήλωση παραβρέθηκαν ο Μητροπολίτης Καστοριάς κ. ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ, ο Νομάρχης Καστοριάς, ο Στρατηγός Διοικητής της XV Μεραρχίας, οι Δήμαρχοι Καστοριάς και Άργους Ορεστικού, ο Α' Γεν. Επιθ/τής Αστυνομίας, ταξίαρχος κ. ΤΣΙΦΟΥΝΤΟΥΔΗΣ Πέτρος, ο Επιθ/τής Αστυν. Δυτ. Μακεδονίας, ταξίαρχος κ. ΚΥΡΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ Παντελής και το σύνολο σχεδόν των αστυνομικών.

